Begroting SZW 2020

-versie

15.07.2019

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2020

VOORSTEL VAN WET

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz.enz.enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:
Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat ingevolge artikel 105 van de Grondwet de begroting van de uitgaven en de ontvangsten van het Rijk bij de wet moet worden vastgesteld en dat in artikel 1 van de Comptabiliteitswet 2016 wordt bepaald welke begrotingen tot de rijksbegroting behoren;
Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1

De bij deze wet behorende departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2020 wordt vastgesteld.

Artikel 2

De vaststelling van de begrotingsstaat geschiedt in duizenden euro's.

Artikel 3

Deze wet treedt in werking met ingang van 1 januari van het onderhavige begrotingsjaar. Indien het Staatsblad waarin deze wet wordt geplaatst, wordt uitgegeven op of na deze datum van 1 januari, treedt zij in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van dat Staatsblad en werkt zij terug tot en met 1 januari.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

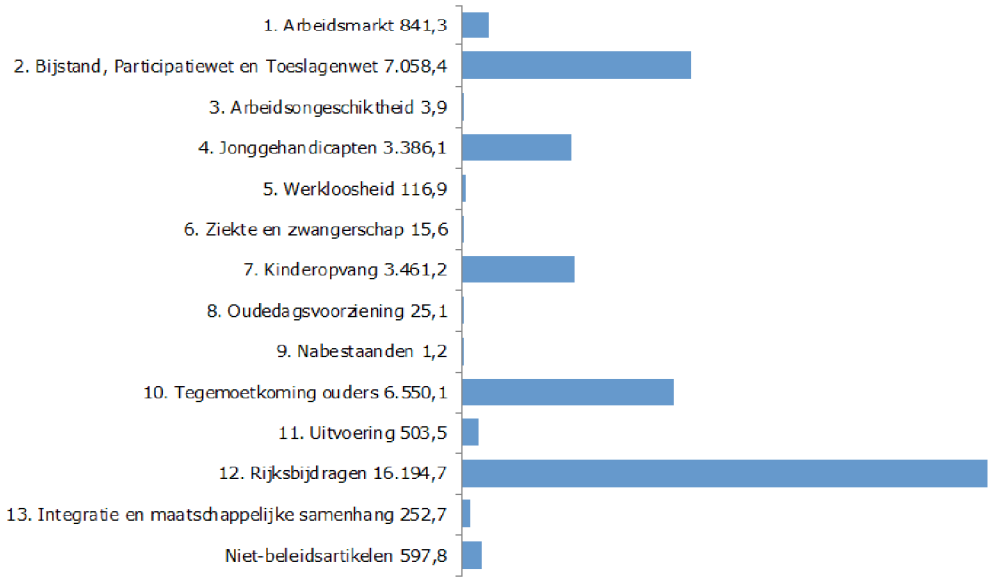
De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Vastgestelde departementale begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2020 (bedragen x € 1.000)

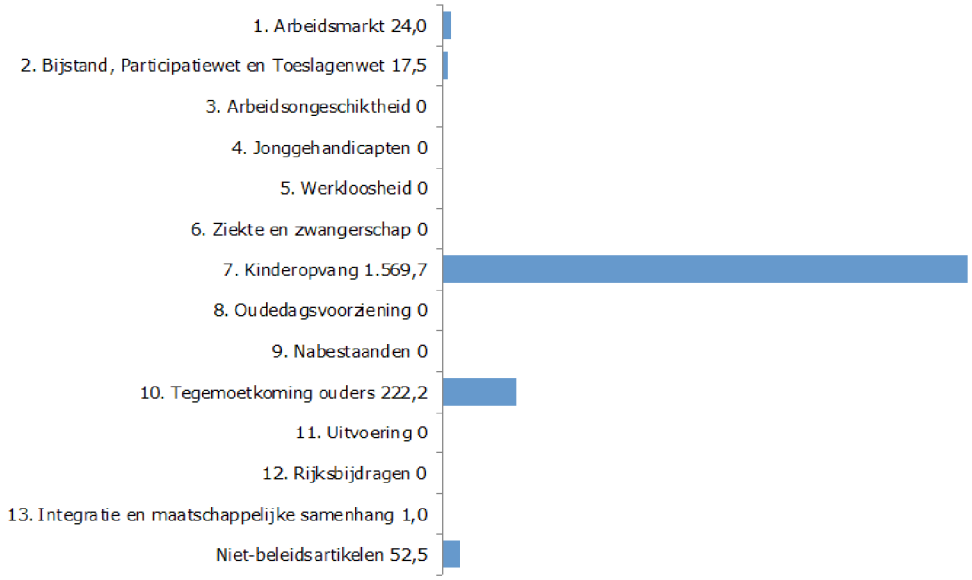
Art.	Omschrijving	Oorspronkelijk vastgestelde begroting		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	TOTAAL	**38.979.450**	**39.008.539**	**1.886.899**
	Beleidsartikelen	**38.384.177**	**38.410.693**	**1.834.379**
1	Arbeidsmarkt	840.482	841.267	24.000
2	Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet	7.034.104	7.058.424	17.493
3	Arbeidsongeschiktheid	3.878	3.878	0
4	Jonggehandicapten	3.386.123	3.386.123	0
5	Werkloosheid	115.743	116.911	0
6	Ziekte en zwangerschap	15.338	15.581	0
7	Kinderopvang	3.461.212	3.461.212	1.569.682
8	Oudedagsvoorziening	25.100	25.100	0
9	Nabestaanden	1.227	1.227	0
10	Tegemoetkoming ouders	6.550.142	6.550.142	222.204
11	Uitvoering	503.487	503.487	0
12	Rijksbijdragen	16.194.655	16.194.655	0
13	Integratie en maatschappelijke samenhang	252.686	252.686	1.000
	Niet-beleidsartikelen	**595.273**	**597.846**	**52.520**
96	Apparaatsuitgaven kerndepartement	372.105	372.105	51.666
98	Algemeen	30.185	32.758	854
99	Nominaal en onvoorzien	192.983	192.983	0

PM voorlopig beeld

Geraamde begrotingsgefinancierde uitgaven 2020 naar artikel (x € 1 miljoen)
Totaal € 39.008.539.000,-

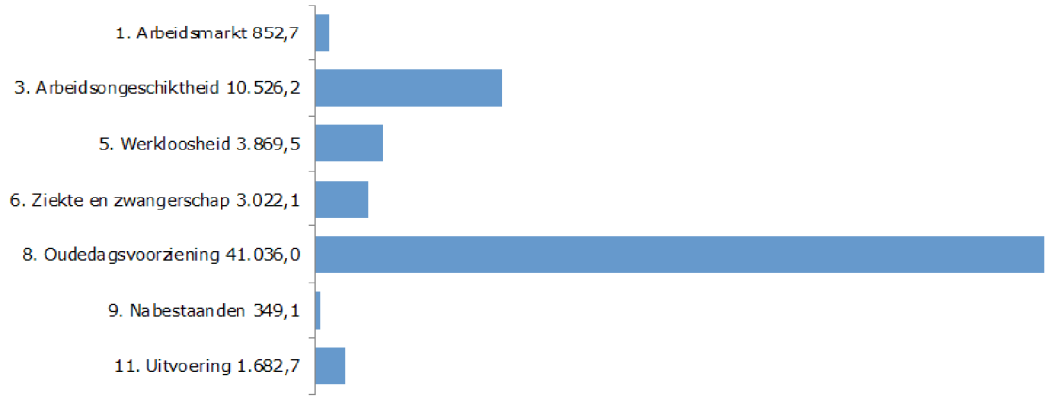

Geraamde begrotingsgefinancierde ontvangsten 2020 naar artikel (x € 1 miljoen)
Totaal € 1.886.899.000,-

PM voorlopig beeld

Geraamde premiegefinancierde uitgaven 2020 naar artikel (x € 1 miljoen)
Totaal € 61.338.334.000,-

Geraamde premiegefinancierde ontvangsten 2020 naar artikel (x € 1 miljoen)
Totaal € 259.563.000,-

PM voorlopig beeld

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2020

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ BEGROTINGSWETSVOORSTEL

Wetsartikel 1
De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 2.3, eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld. Het wetsvoorstel strekt ertoe om de onderhavige begrotingsstaat voor het jaar 2020 vast te stellen.

Alle voor dit jaar vastgestelde begrotingswetten tezamen vormen de Rijksbegroting voor het jaar 2020. Een toelichting bij de Rijksbegroting als geheel is opgenomen in de Miljoenennota 2020.

Met de vaststelling van dit wetsartikel worden de uitgaven, verplichtingen en de ontvangsten vastgesteld. De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zogenoemde begrotingstoelichting).

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

W. Koolmees

B. BEGROTINGSTOELICHTING

INHOUDSOPGAVE **blz.**

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ BEGROTINGSWETSVOORSTEL

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1. LEESWIJZER

2. BELEIDSAGENDA
2.1 Beleidsprioriteiten
2.2 Budgettaire ontwikkeling Uitgavenplafond Sociale Zekerheid
2.3 Overzicht niet-juridisch verplichte uitgaven
2.4 Meerjarenplanning beleidsdoorlichtingen
2.5 Overzicht van risicoregelingen

3. BELEIDSARTIKELEN
Artikel 1 Arbeidsmarkt
Artikel 2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet
Artikel 3 Arbeidsongeschiktheid
Artikel 4 Jonggehandicapten
Artikel 5 Werkloosheid
Artikel 6 Ziekte en zwangerschap
Artikel 7 Kinderopvang
Artikel 8 Oudedagsvoorziening
Artikel 9 Nabestaanden
Artikel 10 Tegemoetkoming ouders
Artikel 11 Uitvoering
Artikel 12 Rijksbijdragen
Artikel 13 Integratie en maatschappelijke samenhang

4. NIET-BELEIDSARTIKELEN
Artikel 96 Apparaatsuitgaven kerndepartement
Artikel 98 Algemeen
Artikel 99 Nog onverdeeld

5. DEPARTEMENTSPECIFIEKE INFORMATIE
5.1 Sociale fondsen SZW
5.2 Koopkracht en specifieke inkomensaspecten
5.3 Horizontale overzichtsconstructie integratiebeleid etnische minderheden

6. BIJLAGEN
Bijlage 6.1 Zelfstandige Bestuursorganen en Rechtspersonen met een Wettelijke Taak
Bijlage 6.2 Verdiepingsbijlage
Bijlage 6.3 Moties en toezeggingen
Bijlage 6.4 Subsidieoverzicht
Bijlage 6.5 Evaluatie- en overig onderzoek
Bijlage 6.6 Lijst van afkortingen

HOOFDSTUK 1: LEESWIJZER

[[[Opbouw begroting]]]
De begroting van SZW is vormgegeven conform de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV), die zijn gestoeld op de Comptabiliteitswet 2016. Na deze leeswijzer volgen hoofdstukken met de beleidsagenda, de beleidsartikelen en de niet-beleidsartikelen. Hoofdstuk 5 bevat paragrafen met departementspecifieke informatie, hoofdstuk 6 de bijlagen.

Beleidsagenda
In de paragraaf beleidsprioriteiten van de beleidsagenda worden de hoofdlijnen van het beleid van SZW in de huidige kabinetsperiode beschreven. In de daarop volgende paragrafen wordt ingegaan op de budgettaire ontwikkelingen van de uitgaven die onder het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid vallen en zijn enkele ingevolge de RBV verplichte tabellen opgenomen en toegelicht.

Beleidsartikelen
De beleidsdoelstellingen van SZW zijn in afzonderlijke beleidsartikelen opgenomen. De begroting van SZW bestaat uit 13 beleidsartikelen. Alle beleidsartikelen hebben dezelfde opbouw. Allereerst wordt de algemene doelstelling en de rol en verantwoordelijkheid van de Minister toegelicht. Daarna komen de beleidswijzigingen 2020 aan de orde. Vervolgens worden de budgettaire gevolgen van beleid in tabelvorm vermeld. In zeven van de dertien artikelen is naast begrotingsuitgaven sprake van premiegefinancierde uitgaven, welke eveneens in tabelvorm worden weergegeven. Ten slotte wordt in elk artikel een toelichting gegeven op de financiële instrumenten. Hierbij wordt gefocust op:
- het doel van het financiële instrument;
- wie er voor in aanmerking komen;
- de financiële regeling;
- de budgettaire ontwikkeling;
- de beleidsrelevante kerncijfers.

De begrotingsuitgaven en premiegefinancierde uitgaven luiden in constante prijzen. In de Miljoenennota 2020 is een voorziening gecreëerd voor de loon- en prijsbijstellingen op alle begrotingshoofdstukken. De hiervoor gereserveerde middelen worden via de eerste suppletoire wetten 2020 naar de departementale begrotingen overgeboekt. Bij de premiegefinancierde uitgaven wordt het effect van deze loon- en prijsstijging op een afzonderlijke regel 'nominaal' in de tabellen van deze begroting opgenomen.

Niet-beleidsartikelen
De begroting van SZW bevat drie niet-beleidsartikelen. Deze artikelen bevatten de apparaatsuitgaven en de middelen die niet rechtstreeks aan een beleidsdoelstelling kunnen worden gekoppeld.

Departementspecifieke informatie
Voor de paragrafen 'Sociale fondsen SZW' en 'Koopkracht en specifieke inkomenseffecten' zijn geen RBV-modellen voorgeschreven. De horizontale overzichtsconstructie integratiebeleid etnische minderheden bevat een interdepartementaal overzicht van doelstellingen op dit beleidsterrein en is op de RBV gebaseerd, hoewel voor deze bijlage geen model is voorgeschreven.

Bijlagen
De begroting van SZW bevat zes bijlagen. De eerste vijf van deze bijlagen zijn op basis van de RBV verplicht. Deze bijlagen betreffen de Zelfstandige Bestuursorganen en de Rechtspersonen met een Wettelijke Taak, de Verdiepingsbijlage, de bijlage Moties en Toezeggingen, het Subsidieoverzicht en het overzicht Evaluatie- en Overig Onderzoek. De lijst van afkortingen is niet verplicht.

[[[Begrotingsgefinancierde en premiegefinancierde regelingen en Uitgavenplafond Sociale Zekerheid]]]
De Minister van SZW is beleidsverantwoordelijk voor de begrotingsgefinancierde regelingen zoals opgenomen in deze begroting. Hij is daarnaast ook beleidsverantwoordelijk voor een aantal regelingen die niet begrotings- maar (grotendeels) premiegefinancierd zijn. In de begrotingen en de jaarverslagen van het Ministerie van SZW wordt daarom gerapporteerd over zowel begrotingsgefinancierde als premiegefinancierde regelingen. In de beleidsartikelen waar premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten voorkomen zijn deze opgenomen in een afzonderlijke

budgettaire tabel. In de beleidsagenda (in de paragraaf Uitgavenplafond Sociale Zekerheid) en in de verdiepingsbijlage wordt gedetailleerd ingegaan op de ontwikkeling van het totaal van deze uitgaven. De analyse in de paragraaf Uitgavenplafond Sociale Zekerheid komt inhoudelijk in belangrijke mate overeen met de in de RBV voor de beleidsagenda voorgeschreven overzichtstabel van belangrijke beleidsmutaties. Laatstgenoemde tabel is daarom niet in de begroting 2020 van SZW opgenomen.

[[[Groeiparagraaf]]]
Met ingang van deze begroting zijn wijzigingen aangebracht in de tabellen met kerncijfers in de beleidsartikelen, zoals het aanpassen van een tabel, het omzetten van een tabel in een figuur of het toevoegen van een figuur. Het doel van deze wijzigingen is het vergroten van het inzicht in de doelstelling van het beleidsartikelen. De wijzigingen hebben betrekking op de volgende tabellen: 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6, 3.2.5, 3.2.8, 3.2.11, 3.2.14, 3.3.4, 3.3.5, 3.4.2, 3.4.3, 3.5.5, 3.5.7, 3.6.6, 3.6.8, 3.7.2, 3.8.6, 3.8.7, 3.8.10, 3.9.6, 3.10.3 en 3.10.4. En op de volgende figuren: 3.1.1, 3.13.1, 3.13.2 en 3.13.3. [PM beleidsprioriteiten] De tabel in beleidsartikel 8 over de inkomensondersteuning AOW vervalt. In plaats van de tabel wordt een toelichting gegeven in de tekst.
[PM indicatoren RSO beleidsartikel 96]

[[[Rol en verantwoordelijkheid: taakverdeling Minister en Staatssecretaris]]]
In de Comptabiliteitswet is in artikel 3.2 geregeld dat de Minister verantwoordelijk is voor het beheer van de begroting(en) van een ministerie. Daarom wordt de begrotingswet ook ondertekend door de Minister. Dit komt in de beleidsartikelen tot uitdrukking onder het kopje 'Rol en verantwoordelijkheid'. De Staatssecretaris wordt hier niet expliciet genoemd. Het begrip Staatssecretaris komt in de Comptabiliteitswet niet voor. De verhouding tussen Minister en Staatssecretaris is in de grondwet (artikel 46) geregeld. De Staatssecretaris wordt belast met een deel van de taken van de Minister. Minister en Staatssecretaris verdelen de taken onderling op aanwijzing van de Minister. Voor SZW betekent dit dat de Staatssecretaris verantwoordelijk is voor een groot aantal beleidsinstrumenten die in de begroting zijn opgenomen, zoals in de beleidsartikelen 2 (o.a. macrobudgetbudget participatiewetuitkeringen), 4 (Wajong), 7 (kinderopvang), 9 (Anw), 10 (tegemoetkoming ouders) en 11 (uitvoeringskosten SVB).

[[[Bronvermelding tabellen met kerncijfers]]]
In tabellen waarin realisatiegegevens van kerncijfers zijn opgenomen wordt in noten onder de tabel verwezen naar de bron van deze gegevens. Hierbij wordt uitgegaan van de meest recente informatie. Dit betekent dat deze cijfers kunnen afwijken van gegevens die in vorige publicaties werden gepresenteerd. Ramingen van de kerncijfers komen – tenzij anders vermeld – voor rekening van het Ministerie van SZW.

[[[Motie Schouw]]]
In juni 2011 is de motie Schouw ingediend en aangenomen (Tweede Kamer, 2010–2011, 21501-20 nr. 537). Deze motie zorgt ervoor dat de landenspecifieke aanbevelingen van de Europese Raad op grond van de nationale hervormingsprogramma's een eigenstandige plaats krijgen in de departementale begrotingen. In de beleidsagenda wordt ingegaan op de uitwerking van de aanbevelingen.

[[[Duurzame Ontwikkelingsdoelen]]]
Het kabinet heeft zich verbonden aan het behalen van de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) in 2030. De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking coördineert de Nederlandse inzet op de SDG's. In deze begroting is het daarvoor noodzakelijke beleid opgenomen voor wat betreft het domein van SZW. Het gaat met name om doelstellingen op het gebied van armoedebestrijding, gendergelijkheid, goede banen en het verminderen van ongelijkheid.

HOOFDSTUK 2: BELEIDSAGENDA
PM tekst wordt nog uitgeschreven

2.1 Beleidsprioriteiten

- **Het kabinet heeft doorbraken bereikt met de balans op de arbeidsmarkt en het vergroten van arbeidsmarktkansen voor mensen met een beperking.** [Korte toelichting op de successen die zijn behaald op de vijf sporen van 'balans op de arbeidsmarkt' (pensioenen, zzp, llo, wab, ldbz/wia). Hervorming van het pensioenstelsel. Grotere zekerheid voor zelfstandigen. Regulering van flexibele arbeid.] Het kabinet wil dat mensen makkelijker aan het werk komen én blijven. Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat het voor werkgevers simpeler moet worden om mensen met een beperking in dienst te nemen en houden, en voor de mensen zelf werk altijd moet lonen.
- **De komende periode gaan we deze doorbraken uitwerken, waarbij we veel oog hebben voor de uitvoering.** We werken samen met veel verschillende partijen (UWV, SVB, gemeenten, sociale partners en het onderwijs). Van de uitvoering wordt veel gevraagd. Zowel voor onderhoud aan lopende zaken als de ambities voor de komende jaren.
- **Vier grafiekjes**:
    - Werkloosheid
    - Koopkracht
    - Consumentenvertrouwen
    - Vacaturegraad.
- **Daarnaast hebben we komende periode verschillende uitdagingen.**
- **De koopkrachtverwachting van huishoudens.** [PM koopkrachtverwachtingen van verschillende huishoudtypes]
- **De afgelopen jaren ging het goed op de arbeidsmarkt, de werkloosheid is historisch laag.** De arbeidsmarkt is weliswaar nog krap, maar tegelijkertijd is het vooruitzicht dat de uitkeringslasten gaan stijgen. Werkgevers hebben moeite om personeel te vinden, met name in de zorg en het onderwijs.
- **Niet iedereen profiteert van de krappe arbeidsmarkt.** Enkele groepen blijven oververtegenwoordigd in de werkloosheidscijfers, zoals mensen met een beperking, ouderen en mensen met een migratieachtergrond. Voor deze groepen wordt de arbeidspositie onzeker wanneer de werkgelegenheid afneemt.
- **Het kabinet richt zich op mensen die willen meedoen, maar onvoldoende kansen krijgen of het op eigen kracht niet redden.** Het kabinet stimuleert dat mensen naar vermogen meedoen in de samenleving. Enerzijds is het kabinet gericht op mensen die langs de kant staan, mensen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Anderzijds gaat het om de duurzame inzetbaarheid van alle werkenden. Voor veel werkenden geldt dat het werk complexer wordt en dat werk wordt gecombineerd met zorg.
- **Kernboodschap:** Kabinet: kansen voor iedereen. Bij SZW betekent dat:
    1. Stimuleren van zekerheid en kansen in een nieuwe economie.
    2. Stimuleren dat mensen naar vermogen meedoen in de samenleving.
    3. Beleid valt of staat met uitvoering, naleving en handhaving.

2.1.1 Stimuleren van zekerheid en kansen in een nieuwe economie

- **Het kabinet stimuleert zekerheid en kansen in een nieuwe economie met een breed pakket aan maatregelen.**
- **Samen met sociale partners heeft het kabinet een pensioenakkoord gesloten, waarmee pensioenopbouw moderner en persoonlijker wordt, de AOW-leeftijd minder snel stijgt en er ruimte komt om eerder te stoppen met werken.**
- **Tegelijk met het pensioenakkoord zijn maatregelen aangekondigd voor zelfstandigen en mensen met zware beroepen.** Daarnaast werken we aan duurzame inzetbaarheid voor iedereen, en in het bijzonder voor mensen met een zwaar beroep. De verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering moet het verschil tussen flexibele en vaste arbeidsrelaties verkleinen.
- **Infographic over pensioenen die laat zien: hoe is het proces gelopen en wat is er afgesproken.**
- **Met de wet Arbeidsmarkt in balans neemt het kabinet verdere maatregelen om het verschil te verkleinen tussen vaste en flexibele arbeidsrelaties.** Deze wet verkleint de kosten en risico's tussen vast werk en flexwerk. Hierdoor krijgen mensen in een kwetsbare

positie meer perspectief terwijl tegelijkertijd flexwerk mogelijk blijft. [PM opsomming WAB maatregelen]

- **Naast deze wet, blijft het kabinet werken aan de arbeidsmarktpositie van zelfstandigen.** Zzp'ers gaan vanaf 2021 minimaal 16 euro per uur verdienen. Het kabinet wil met dit minimumtarief tegengaan dat mensen werken voor een bedrag waar ze niet van kunnen rondkomen.
- **De arbeidsmarkt willen we sterk houden, nu en in de toekomst.** Daarom heeft het kabinet opdracht gegeven aan de commissie regulering van werk (commissie Borstlap). De commissie onderzoekt hoe werk er in de toekomst uit gaat zien en met wat voor wetten en regelgeving de overheid daar het beste bij kan aansluiten. Arbeidsmigratie biedt kansen maar ook de nodige uitdagingen. Ook binnen de Europese Unie werken we aan een goede inrichting van de arbeidsmarkt en sociale zekerheid. Het gaat bijvoorbeeld om de toekomst van werk (rol van platforms) en fatsoenlijke arbeidsmobiliteit.
- **Tegelijkertijd zet het kabinet nu al in op leven lang ontwikkelen.** [PM hoofdpunten uit llo brief + publieke leerrekening STAPbudget / persoonlijk leer en ontwikkelbudget]
- **Werk en zorg combineren is een belangrijke ambitie voor dit kabinet.** Sinds januari 2019 is het geboorteverlof verruimt naar een week en vanaf 1 juli 2020 wordt dit vijf weken. De Europese richtlijn verplicht Nederland de invoering van betaling van 2 maanden ouderschapsverlof. Naar verwachting inwerkingtreding per juli 2022.
- **Daarnaast wil het kabinet kinderopvang aantrekkelijker maken door te investeren in de betaalbaarheid en door maatregelen te nemen om de kwaliteit te verhogen.**
- **Ons land heeft een hoge standaard als het gaat om gezond en veilig werken, maar juist daarom moeten we de gevaren niet onderschatten.** Werkenden worden bloot gesteld aan gevaarlijke stoffen. Daarom zet het kabinet in op bewustwording. We zetten ook in Europees verband in op grenswaarden voor gevaarlijke stoffen.
    - Andere punten om op te nemen:
        - Arbeidsongevallen.
        - Fysieke belasting (inzet programma beroepsziekten 2020).
        - Toegang tot arbozorg en relatie met reguliere zorg.

2.1.2 Stimuleren dat mensen naar vermogen meedoen in de samenleving

- **Het kabinet stimuleert dat mensen naar vermogen meedoen in de samenleving.** Werk is belangrijk voor mensen. Het geeft mensen bestaanszekerheid, een inkomen, het zorgt voor contacten en uitdagingen. Werk is de beste remedie tegen armoede, schulden en sociale uitsluiting. Als samenleving hebben we iedereen die kan werken ook hard nodig. Het kabinet streeft daarom naar een inclusieve arbeidsmarkt waarin mensen met en zonder arbeidsbeperking naargelang van hun mogelijkheden mee kunnen doen. [inleidende alinea]
- **Het kabinet wil dat mensen met een beperking makkelijker aan het werk komen én blijven.** Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat het voor werkgevers simpeler moet worden om mensen met een beperking in dienst te nemen en houden, en voor de mensen zelf werk altijd moet lonen.
- **Het kabinet versterkt de dienstverlening aan werkzoekenden en werkgevers om meer mensen aan het werk te helpen.** De competenties van werkzoekenden worden sneller en efficiënter gepresenteerd aan werkgevers, daarom wordt gewerkt aan nieuwe matchingssystematiek en gegevensuitwisseling tussen verschillende dienstverleners. [In dit blokje de mensen benoemen die langdurig bijstand ontvangen]
- **Infographic** perspectief op werk. Werkgevers sneller bedienen met passende werkzoekenden.
- **Armoede en schulden.**
    - Brede schuldenaanpak.
    - Kinderen in armoede.
    - Schulden voorkomen. Gegevensuitwisseling tbv vroegsignalering.
- **Integratie gaat niet vanzelf en vraagt continue aandacht van álle Nederlanders.** Nederland is gezamenlijk verantwoordelijk voor succesvolle integratie, om ongewenste tweedelingen te voorkómen en onaanvaardbare kloven te overbruggen. Met werken, samen werken, als sleutel tot een succesvolle integratie. Daarom investeert het kabinet in inburgering en onderwijs, pakt het discriminatie op de arbeidsmarkt aan en werkt het met het programma Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt (VIA) aan verbetering van de arbeidsmarktpositie van Nederlanders met een migratieachtergrond.
    - Verdere integratie op de arbeidsmarkt.
    - Nieuwe inburgeringsstelsel. Maatwerk, snelheid.
    - Anti-radicalisering.
- **Verbetering levensomstandigheden in Caribisch Nederland**

- Sociaal minimum
- Kinderopvang

2.1.3 Beleid valt of staat met uitvoering, naleving en handhaving

[[[Uitvoering]]]

- **We willen de arbeidsmarkt en sociale zekerheid verbeteren, maar dat kan alleen als de hiervoor genoemde maatregelen ook uitvoerbaar zijn voor gemeenten, uitvoeringsorganisaties en andere betrokkenen.** Het kabinet betrekt uitvoerders bij de uitwerking en vormgeving van beleid en regelgeving. Recent is een aantal fouten aan het licht gekomen (fraudemaatregelen WW en onterechte uitkeringen aan gedetineerden). Bij het oplossen van deze problemen moet steeds een afweging gemaakt worden tussen handhaving en dienstverlening. De uitvoering heeft tijd nodig om nieuw beleid te implementeren.
- **Uit de publicatie 'Stand van de uitvoering' blijkt dat [PM samenvatting].**
- **Programma 'Werk aan de uitvoering'**
- **Dienstverlening UWV**

[[[Handhaving]]]

- **Handhaving is van groot belang voor het draagvlak en vertrouwen in ons sociale zekerheidsstelsel.** Naleving begint bij de eigen verantwoordelijkheid van burgers en werkgevers om regels na te leven. Het kabinetsbeleid is gericht op preventie, controle en sanctioneren. Binnen de Europese Unie worden bestaande regels over sociale zekerheid herzien. Het Nederlandse stelsel heeft een aantal kenmerkende prikkels en het kabinet wil die behouden. Het gaat om de toegankelijkheid van het stelsel, de nadruk op werkhervatting en het voorkomen van misbruik.
- **Tabellen kerncijfers fraude en handhaving UWV, SVB en gemeenten**
- **Het kabinet zet in op een verhoging van de effectiviteit van handhaving.** [PM pijlers van handhavingsbeleid]
- **Ook investeren we in de Inspectie SZW.** Om de handhaving en fraudebestrijding te versterken maakt het kabinet – geleidelijk oplopend naar 2022 – jaarlijks € 50 miljoen extra vrij voor versterking van de handhavingsketen van de Inspectie SZW, conform het Inspectie Control Framework. Deze middelen zijn met name bedoeld voor de bevordering van een eerlijke arbeidsmarkt, de bevordering van gezond en veilig werken, en het aanpakken van schijnzelfstandigheid. Het kabinet zet in op de aanpak van grensoverschrijdende fraude en misbruik op sociaal terrein en zet in op de oprichting van een Europese Arbeidsautoriteit (ELA).

2.2 Budgettaire ontwikkeling Uitgavenplafond Sociale Zekerheid

De Minister van SZW is binnen het kabinet verantwoordelijk voor het uitgavenplafond Sociale Zekerheid. In deze paragraaf wordt een beeld gegeven van de ontwikkelingen binnen deze sector. In de begrotingsregels van dit kabinet is afgesproken dat voor mutaties van de werkloosheidsuitgaven (WW en bijstand) die het gevolg zijn van de conjunctuur het uitgavenplafond wordt aangepast. Dit bevordert de automatische stabilisatie van de overheidsfinanciën. Voor beleidsmatige mutaties van werkloosheidsuitgaven wordt het plafond niet aangepast. Daarnaast wordt het plafond aangepast voor loon- en prijsontwikkelingen.

2.2.1 Opbouw Uitgavenplafond Sociale Zekerheid

Het uitgavenplafond Sociale Zekerheid bevat zowel uitgaven van regelingen die begrotingsgefinancierd zijn als uitgaven van regelingen die premiegefinancierd zijn. De begrotingsgefinancierde uitgaven worden uit belastinginkomsten betaald. De premiegefinancierde uitgaven worden voornamelijk door middel van premies gefinancierd. Tabel 2.2.1 bevat een toelichting op de opbouw van de uitgaven die tot het uitgavenplafond Sociale Zekerheid worden gerekend.

Tabel 2.2.1 Opbouw Uitgaven Uitgavenplafond Sociale Zekerheid (x € 1 mld)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Totaal uitgaven begrotingsgefinancierd	**39,4**	**39,0**	**39,0**	**39,2**	**40,0**	**40,9**
-/- Dubbeltelling rijksbijdragen	17,4	16,2	16,1	16,2	16,9	17,7
-/- Uitgaven Rijksbegroting eng	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
-/- Correctie ontvangsten begrotingsgefinancierd	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,6
+ Loon- en prijsbijstelling	0,0	0,3	0,8	1,2	1,7	2,1
+ Overig	0,0	0,5	1,0	1,1	0,7	0,5
A. SZ-uitgaven begroting	**20,8**	**22,5**	**23,5**	**24,1**	**24,3**	**24,7**
Totaal uitgaven premiegefinancierd	**58,5**	**60,9**	**62,5**	**64,3**	**66,9**	**69,7**
-/- Correctie ontvangsten premiegefinancierd	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
B. SZ-uitgaven premie	**58,2**	**60,6**	**62,2**	**64,0**	**66,6**	**69,4**
C. Integratie-uitkering sociaal domein	**2,0**	**1,9**	**1,8**	**1,8**	**1,7**	**1,7**
Totale SZ-uitgaven (lopende prijzen) (A+B+C)	**81,0**	**85,0**	**87,5**	**89,9**	**92,7**	**95,8**

Allereerst wordt voor een dubbeltelling gecorrigeerd omdat sociale fondsen voor een deel worden gefinancierd uit begrotingsmiddelen (correctie rijksbijdragen). Dit betreft hoofdzakelijk een bijdrage aan het Ouderdomsfonds, die nodig is omdat de opbrengsten van de AOW-premie onvoldoende zijn om de AOW-uitgaven te dekken. In 2020 worden de uitgaven onder het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid hierdoor met € PM miljard gecorrigeerd. Tevens vallen de apparaatuitgaven van SZW en enkele andere uitgaven niet onder het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid maar onder het Uitgavenplafond Rijksbegroting (€ PM miljard). Voor het gedeelte van de ontvangsten dat tot de niet-belastingontvangsten wordt gerekend wordt eveneens gecorrigeerd: € PM miljard (terugontvangsten Kinderopvang en Tegemoetkoming ouders). Het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid wordt in lopende prijzen uitgedrukt, wat betekent dat rekening wordt gehouden met toekomstige loon- en prijsontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor de uitgaven. Voor de begrotingsgefinancierde regelingen staan de hiervoor gereserveerde middelen (€ PM miljard) niet op de SZW-begroting, maar op een afzonderlijke begrotingspost die door de Minister van Financiën wordt beheerd. De premiegefinancierde uitgaven zijn al uitgedrukt in lopende prijzen. De post overig bestaat uit een reservering voor regeerakkoordmaatregelen die op de aanvullende post bij Financiën staan. Deze post is in 2019 negatief door de ingeboekte In=Uit-taakstelling. De In=Uit-

taakstelling is de tegenhanger van de eindejaarsmarge. Met de eindejaarsmarge worden middelen toegevoegd aan het volgende jaar, wat leidt tot uitgaven bovenop het afgesproken plafond. De in=uittaakstelling wordt geboekt om te voorkomen dat het plafond door het toevoegen van de eindejaarsmarge wordt overschreden.

De middelen voor de Wsw en het participatiebudget maken onderdeel uit van de integratie-uitkering sociaal domein en staan daarom niet in de SZW-begroting. De uitgaven zijn wel onderdeel van het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid en worden bijgeteld. In het regeerakkoord Rutte III is opgenomen dat de integreerbare delen van de integratie-uitkering overgaan naar de algemene uitkering. Vanaf 2019 lopen de middelen in de integratie-uitkering langzaam af vanwege het afsluiten van de toegang tot de Wsw. In lopende prijzen bedragen de uitgaven Uitgavenplafond Sociale Zekerheid in 2019 € PM miljard.

2.2.2 Uitgaven Uitgavenplafond Sociale Zekerheid 2018-2023

In tabel 2.2.2 wordt de opbouw van het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid per cluster van regelingen getoond. De uitgaven zijn gesaldeerd met de ontvangsten. De totale uitgaven van € PM miljard in 2019 stijgen naar € PM miljard in 2024. Dit is een toename van € PM miljard in vijf jaar tijd. Deze stijging wordt voor een groot deel veroorzaakt door de aanpassing van de uitgaven aan de loon- en prijsontwikkeling. Hiervoor is aan het slot van de tabel een algemene post nominale ontwikkeling opgenomen. Deze post bedraagt € PM miljard in 2024. Gecorrigeerd voor de nominale ontwikkeling stijgen de uitgaven van het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid met € PM miljard. Een overzicht van het verloop van de uitgaven over de jaren 2019 t/m 2024 is te vinden in de Horizontale toelichting (bijlage Miljoenennota).

Tabel 2.2.2 maakt inzichtelijk uit welke clusters van regelingen het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid bestaat. Zo toont de tabel dat de grootste uitgavenpost binnen het plafond de AOW is (€ PM miljard), gevolgd door de arbeidsongeschiktheidregelingen (€ PM miljard). De resterende grotere uitkeringsregelingen zijn werkloosheidsregelingen (WW en Bijstand tezamen ruim € PM miljard) en de kindregelingen (€ PM miljard).

De uitgaven aan de werkloosheidsregelingen dalen in 2020, met name dankzij de geraamde daling van de werkloosheid. De Wtl wordt aan het uitgavenplafond toegevoegd. Deze stijgt in 2020 naar bijna € PM miljard doordat ook het LIV en het Jeugd-LIV worden toegevoegd. De uitgaven aan kindregelingen stijgen dankzij de intensiveringen uit het regeerakkoord. De integratie-uitkering Sociaal domein daalt ten opzichte van 2019 met circa € PM miljoen. Dat komt door de overheveling van het onderdeel 'klassieke doelgroepen' naar de algemene uitkering.

Er zijn enkele mutaties in 2020 ten opzichte van 2019. Daarnaast dalen de WW-uitgaven met € PM miljard. Deze mutaties worden verder toegelicht in de betreffende artikelen en in de verdiepingsbijlage.

Tabel 2.2.2 SZ-uitgaven per cluster van regelingen 2019-2024 (x € 1 mld)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arbeidsmarkt						
LIV/LKV	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8
Werkloosheid/Bijstand						
WW-uitgaven (werkloosheid)	3,7	3,5	3,7	3,9	4,0	4,2
Macrobudget participatiewetuitkeringen (bijstand) en intertemporele tegemoetkoming	6,1	6,2	6,5	6,6	6,7	6,8
Arbeidsongeschiktheid/Ziekte en zwangerschap						
WIA/WAO/WAZ/Wajong	13,4	13,7	13,9	14,1	14,1	14,1
ZW/WAZO/Transitievergoeding	3,0	3,0	3,1	3,1	3,2	3,2
Ouderdom/Nabestaanden						

MKOB	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
AOW	38,5	38,5	38,6	38,7	39,5	40,4
Inkomensondersteuning AOW	0,9	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
Anw	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Kinderopvang en kindregelingen						
KOT	3,1	3,1	3,1	3,1	3,1	3,2
AKW/WKB	5,8	6,3	6,1	6,0	6,0	6,0
Re-integratie/Participatie						
Re-integratieuitgaven arbeidsongeschiktheid	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Wsw-budget	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Participatiebudget gemeenten	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Integratie-uitkeringen sociaal domein	2,0	1,9	1,8	1,8	1,7	1,7
Uitvoeringskosten en overige uitgaven						
Uitvoeringskosten (UWV/SVB etc.)	2,0	2,1	2,1	2,1	2,2	2,2
Overige uitgaven	1,2	1,9	2,5	2,7	2,4	2,2
Nominale ontwikkeling	0,0	1,5	3,4	5,2	7,1	9,3
Totaal SZ-uitgaven	**81,0**	**84,1**	**87,0**	**89,7**	**92,4**	**95,6**

2.2.3 Mutaties uitgaven Uitgavenplafond Sociale Zekerheid 2019-2024

PM toelichting

Tabel 2.2.3 Mutaties uitgaven Uitgavenplafond Sociale Zekerheid sinds vorige ontwerpbegroting (x € 1 mld)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
SZ-uitgaven ontwerpbegroting 2018	81,0	85,0	87,5	89,9	92,7	
Werkloosheid/Bijstand	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Arbeidsongeschiktheid/Ziekte en zwangerschap	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Ouderdom/Nabestaanden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kinderopvang en kindregelingen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Re-integratie/Participatie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Uitvoeringskosten (UWV/SVB etc.)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Overige uitgaven	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Nominalen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Brutering SZ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
SZ-uitgaven ontwerpbegroting 2020	**81,0**	**84,1**	**87,0**	**89,7**	**92,4**	**95,6**
SZ-uitgaven ontwerpbegroting 2020	**81,0**	**85,0**	**87,5**	**89,9**	**92,7**	**0,0**

2.2.4 Uitgaven Uitgavenplafond Sociale Zekerheid en toetsing aan ijklijn

[[[Uitgavenplafond en kadertoetsing]]]
De ijklijn van het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid wordt jaarlijks conform de begrotingsregels bijgesteld voor prijsontwikkelingen (op grond van prijs Nationale Bestedingen), mutaties van de werkloosheidsuitgaven (WW en bijstand) die het gevolg zijn van de conjunctuur, overboekingen en statistische correcties. Op basis hiervan is de ijklijn voor het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid in 2020 met € PM miljard verhoogd/verlaagd.

Tabel 2.2.4 Mutaties ijklijn (uitgavenplafond) sinds vorige ontwerpbegroting (x € 1 mld)

	2019	2020
Ijklijn SZ-plafond regeerakkoord	77,6	
Correcties (met name bijstelling pNB-raming)	0,7	
Ijklijn SZ-plafond ontwerpbegroting 2020	**78,2**	

De actuele uitgavenramingen Uitgavenplafond Sociale Zekerheid, zoals deze zijn weergegeven in tabel 2.2.3, dienen volgens de regels budgetdiscipline voor 2020 te worden getoetst aan de actuele ijklijn Uitgavenplafond Sociale Zekerheid zoals weergegeven in tabel 2.2.4. Deze kadertoetsing wordt weergegeven in tabel 2.2.5. De uitgaven Uitgavenplafond Sociale Zekerheid zijn in 2020 bijgesteld naar € PM miljard, terwijl de ijklijn uitkomt op € PM miljard. Hiermee wordt de ijklijn in 2020 over/onderschreden, namelijk met € PM miljard.

Tabel 2.2.5 Toetsing uitgaven aan het Uitgavenplafond Sociale Zekerheid (x € 1 mld)

	2019	2020
Totale SZ-uitgaven	81,0	
Ijklijn SZ-uitgaven	78,2	
Over-/onderschrijding ijklijn SZ	**2,8**	

2.2.6 Mutaties uitgaven pensioendeal 2019-2024

PM

Tabel 2.2.6 Mutaties tbv pensioendeal (x € 1 mln)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
AOW bevriezen in 2020 en 2021, 67 in 2024						
Artikel 2 (TW, AIO, Bijstand, BBZ, IOW, IOAW, IOAZ)	0,0	-51,4	-113,4	-126,2	-96,5	-69,6
Artikel 3 (IVA, WGA, WAO, WAZ)	0,0	-186,0	-411,0	-452,0	-305,0	-178,0
Artikel 4 (Wajong)	0,0	-7,6	-16,0	-15,4	-10,9	-6,8
Artikel 5 (WW)	0,0	-33,7	-59,0	-65,0	-44,2	-20,5
Artikel 6 (ZW)	0,0	0,0	-2,3	-4,0	-4,3	-2,8
Artikel 8 (AOW, IOAOW, OBR)	0,0	678,2	1.486,0	1.617,5	1.092,3	656,2
Artikel 9 (Anw)	0,0	-11,1	-22,9	-23,5	-15,7	-8,6
Artikel 11 (Uitvoeringskosten SVB en UWV)	2,5	0,9	-4,2	-5,8	-4,3	-4,2
Artikel 13 (Remigratiewet)	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	0,1
RVU drempelbedrag 3 jaar voor AOW leeftijd						
Artikel 2 (TW, IOW)	0,0	0,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Artikel 5 (WW)	0,0	0,0	41,0	41,0	41,0	41,0
Artikel 11 (Uitvoeringskosten UWV)	0,0	0,0	4,0	4,0	4,0	4,0

DI Inzet leven lang ontwikkelen	0,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
DI Sectoraal maatwerk	0,0	0,0	200,0	200,0	200,0	200,0
Jeugd-LIV uitfaseren en afschaffen per 2024	0,0	0,0	-41,4	-41,4	-41,4	-38,8
Hoge tarief LKV van €2.000 naar €1.000	0,0	0,0	-121,3	-120,2	-120,0	-119,7
Overige dekking Wtl-domein (LIV/LKV)	0,0	0,0	0,0	-13,3	-13,3	-13,3

2.3 Overzicht niet-juridisch verplichte uitgaven

Tabel 2.3 Overzicht niet-juridisch verplichte uitgaven

Art. nr.	Naam artikel	Uitgaven (x € 1.000)	Juridisch verplichte uitgaven (x € 1.000)	Juridisch verplichte uitgaven (%)	Niet-juridisch verplichte uitgaven (x € 1.000)	Niet-juridisch verplichte uitgaven (%)	Bestemming van de niet-juridisch verplichte uitgaven (x € 1.000)
1	Arbeidsmarkt	841.267	820.182	97,5	21.085	2,5	Subsidies (10.245) en Opdrachten (10.840)
2	Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet	7.058.424	7.039.965	99,7	18.459	0,3	Subsidies (2.978) en Opdrachten (15.481)
3	Arbeidsongeschiktheid	3.878	3.878	100	0	0,0	
4	Jonggehandicapten	3.386.123	3.386.123	100	0	0,0	
5	Werkloosheid	116.911	116.911	100	0	0,0	
6	Ziekte en zwangerschap	15.581	15.581	100	0	0,0	
7	Kinderopvang	3.461.212	3.438.007	99,3	23.205	0,7	Subsidies (1.658), Opdrachten (11.021) en Bijdragen aan agentschappen (10.527)
8	Oudedagsvoorziening	25.100	25.100	100	0	0,0	
9	Nabestaanden	1.227	1.227	100	0	0,0	
10	Tegemoetkoming ouders	6.550.142	6.550.142	100	0	0,0	
11	Uitvoering	503.487	503.487	100	0	0,0	
12	Rijksbijdragen	16.194.655	16.194.655	100	0	0,0	
13	Integratie en maatschappelijke samenhang	252.686	24.5472	97,1	7.214	2,9	Subsidies (4.285) en Opdrachten (2.929)
	Totaal niet-juridisch verplichte uitgaven				**69.964**		

[[[Toelichting]]]
De uitgaven op de beleidsartikelen van SZW zijn voor 99,8% juridisch verplicht voor het jaar 2020. Het hoge percentage komt doordat een groot deel van de SZW-begrotingsuitgaven voortvloeien uit bestaande wetgeving die het parlement reeds aanvaard heeft. Dit geldt bijvoorbeeld voor de inkomensoverdrachten uit hoofde van de Participatiewet, de Wajong en de Kinderopvangtoeslag, maar ook voor de rijksbijdragen en de tegemoetkomingen voor ouders. Een wijziging in deze uitgaven vereist een wijziging van de desbetreffende wetten. Deze uitgaven kunnen dus niet worden aangepast door een wijziging van de begroting van SZW.

Naar verwachting is een beperkt deel van de uitgaven over 2020 niet juridisch verplicht. Het betreft enkele subsidies en opdrachten, en bijdragen aan agentschappen in het kader van kinderopvang. In veel gevallen liggen er wel bestuurlijke afspraken aan deze voorgenomen uitgaven ten grondslag. De niet-juridisch verplichte uitgaven zijn dan ook niet te beschouwen als middelen die zonder meer vrijelijk beschikbaar zijn voor alternatieve aanwending. Op de totale begroting van SZW gaat het om een bedrag van € 70,0 miljoen aan nog niet juridisch verplichte uitgaven. Dit alles heeft alleen betrekking op de begrotingsgefinancierde uitgaven.

Premiegefinancierde uitgaven, die ook in de begroting van SZW worden toegelicht, kunnen niet worden aangepast middels een wijziging van de begroting. Premie-uitgaven vallen immers niet onder het budgetrecht van de Staten-Generaal. De premiegefinancierde uitgaven voor 2020 zijn overigens 100% juridisch verplicht. De premiegefinancierde uitgaven bestaan enerzijds uit uitkeringsregelingen zoals de AOW, WIA en WW, anderzijds uit bijdragen aan UWV en SVB voor de uitvoering van die wetten en re-integratie (UWV). De uitkeringsgelden zijn juridisch verplicht omdat deze voortvloeien uit bestaande wetgeving. De uitvoeringsbudgetten worden bij de goedkeuring van de jaarplannen van de ZBO's vastgelegd.

2.4 Meerjarenplanning beleidsdoorlichtingen

Tabel 2.4 Meerjarenplanning beleidsdoorlichtingen

Art.	Naam beleidsartikel	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Geheel artikel?
1	Arbeidsmarkt			✓					Ja
2	Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet			✓[1]					Ja
3	Arbeidsongeschiktheid						✓		Ja
4	Jonggehandicapten	✓						✓	Ja
5	Werkloosheid					✓			Ja
6	Ziekte en zwangerschap					✓			Ja
7	Kinderopvang				✓				Ja
8	Oudedagsvoorziening		✓						Ja
9	Nabestaanden		✓						Ja
10	Tegemoetkoming ouders	✓						✓	Ja
11	Uitvoering				✓				Ja
12	Rijksbijdragen[2]								Nvt
13	Integratie en maatschappelijke samenhang					✓			Ja

[1] In de kamerbrief van 3 juli is aangekondigd de beleidsdoorlichting in 2020 aan de Tweede Kamer aan te bieden.
[2] Artikel 12, Rijksbijdragen, is een technisch artikel. Er wordt op basis van dit artikel geen specifiek beleid gevoerd. Om die reden wordt dit artikel niet doorgelicht. De evaluatie van het beleid waarvoor deze rijksbijdragen zijn bedoeld, vindt plaats wanneer de artikelen waar dit beleid onderdeel van is worden doorgelicht.

2.5 Overzicht van risicoregelingen

Tabel 2.5.1 Overzicht verstrekte leningen (bedragen x € 1.000)[1]

Artikel	Omschrijving	Uitstaande lening	Looptijd lening
13 (Integratie en maatschappelijke samenhang)	Inburgering	389.581	divers

[1] DUO, administratie.

Asielgerechtigde nieuwkomers die inburgeringplicht hebben, kunnen via het sociaal leenstelsel een bijdrage krijgen om hun inburgeringonderwijs te bekostigen. Slechts ingeval deze nieuwkomers onvoldoende inspanningen hebben verricht om het inburgeringdiploma of NT2-diploma tijdig te behalen dient de lening terugbetaald te worden. Overige nieuwkomers kunnen een beroep doen op het sociaal leenstelsel wanneer zij niet over voldoende middelen beschikken om hun inburgering zelf te bekostigen. In tegenstelling tot de eerste groep dienen zij de lening wel terug te betalen. In beide gevallen geldt dat de lening niet wordt uitbetaald aan de nieuwkomer maar rechtstreeks aan de onderwijsinstantie.

HOOFDSTUK 3: BELEIDSARTIKELEN

[[[Artikel]]]
1. Arbeidsmarkt

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid draagt bij aan evenwichtige arbeidsverhoudingen en –voorwaarden door kaders te stellen en waar van toepassing toe te zien op de naleving daarvan. De overheid bevordert en stimuleert een inclusieve arbeidsmarkt en gezonde en veilige arbeidsomstandigheden.

De overheid bevordert het functioneren van de arbeidsmarkt door bescherming te bieden en de belangen van werknemers te waarborgen in evenwicht met de belangen van de onderneming. De overheid voorziet hierbij in een minimumniveau van arbeidsrechtelijke bescherming, onder andere ten aanzien van de arbeidsomstandigheden, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden, met inachtneming van de eigen verantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers. Daarnaast draagt zij zorg voor een op de arbeidsmarkt toegesneden arbeidsmigratiebeleid.

De overheid vindt het belangrijk dat werknemers en zelfstandigen hun werk onder goede condities kunnen verrichten. Dit is ook van belang voor het vergroten van de arbeidsparticipatie en de arbeidsproductiviteit, het beperken van uitval door ziekte en arbeidsongeschiktheid, en het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van werknemers.

De overheid geeft invulling aan bovenstaand beleid door de vormgeving van een stelsel van wet- en regelgeving. Ook ziet de overheid toe op de naleving daarvan. Concreet gaat het daarbij om:
- Gezond en veilig werken, waaronder de Arbeidsomstandighedenwet (Arbowet) en de Arbeidstijdenwet (ATW);
- Arbeidsverhoudingen, waaronder de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst (cao), de Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten (avv) en de Wet op de ondernemingsraden (WOR);
- Arbeidsrechtelijke bescherming, waaronder de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag (Wml), wet- en regelgeving met betrekking tot gelijke behandeling en de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi);
- Toelating van arbeidsmigranten, waaronder de Wet arbeid vreemdelingen (Wav);
- De Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie (WagwEU);
- Maatregelen tegen schijnconstructies van werkgevers, waaronder de Wet aanpak schijnconstructies (Was);
- De Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl).
- De Wet arbeidsmarkt in balans (Wab).

Bij het realiseren van deze doelstelling is een belangrijke taak weggelegd voor sociale partners. Zij zijn verantwoordelijk voor het maken van onderlinge afspraken over arbeidsvoorwaarden en arbeidsverhoudingen en het bieden van veilige en gezonde werkomstandigheden. De overheid bevordert dat sociale partners hier vorm en uitvoering aan geven en voert hiertoe overleg met hen.

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **stimuleert** met financiële instrumenten het in dienst nemen van mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt, initiatieven die bijdragen aan gezonde en veilige arbeidsomstandigheden en aan goede arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden. De Minister **regisseert** met wet- en regelgeving het stelsel van minimumeisen. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van dit stelsel;
- De vaststelling van de hoogte van het wettelijk minimumloon (Wml) en het maximumdagloon;
- Het bevorderen van goede arbeidsverhoudingen, onder andere door het recht op onderhandeling door sociale partners te waarborgen en het in stand houden van een adequate overlegstructuur met de sociale partners;
- Het bevorderen dat werkgevers en werknemers gezonde en veilige arbeidsomstandigheden en een goed werktijden- en verzuimbeleid realiseren;
- Het bevorderen dat werkenden gezond en vitaal kunnen doorwerken tot de pensioengerechtigde leeftijd;
- Het zorgdragen voor gelijke kansen voor en tijdens arbeidsdeelname;

- Het stimuleren en faciliteren van postinitiële scholing ten behoeve van het optimaal functioneren van de arbeidsmarkt;
- De handhaving van de wet- en regelgeving door de Inspectie SZW.

De Minister van Financiën is primair verantwoordelijk voor de fiscale wet- en regelgeving. Wanneer fiscale instrumenten worden ingezet om doelstellingen in het kader van het arbeidsmarktbeleid te realiseren, is de Minister van SZW hiervoor medeverantwoordelijk.

[[[Beleidswijzigingen]]]

Wet tegemoetkomingen loondomein

De temporisering van de verhoging van de AOW-leeftijd (Tweede Kamer, 2018-2019, 32 043, nr. 457) wordt deels gedekt met middelen uit de Wet tegemoetkomingen loondomein. Het Minimumjeugdloonvoordeel (Jeugd-LIV) wordt daarom met ingang van 2020 gehalveerd en met ingang van 2024 afgeschaft. Het hoge tarief van het Lage-inkomensvoordeel (LIV) wordt met ingang van 2020 gehalveerd van maximaal € 2.000 naar maximaal € 1.000 euro per jaar. Hierdoor geldt er één tarief voor alle werknemers die onder het LIV vallen. Daarnaast gaan werkgevers in overleg met het kabinet onderzoeken of voor het geheel aan instrumenten in de Wet tegemoetkomingen loondomein tot een effectievere invulling gekomen kan worden.

Levenlang ontwikkelen

In 2020 wordt gestart met een subsidieregeling voor het stimuleren van de leercultuur in het mkb en seizoenssectoren. Daarnaast wordt subsidie verstrekt voor investeringen in de scholing van werknemers via onder andere een subsidiëring voor MBO-certificaten en een tegemoetkoming in de loonkosten voor bbl-plekken in de sectoren landbouw, recreatie en horeca. De regeling komt voort uit twee moties: motie Wiersma en motie Heerma.
De subsidieregeling Stimulering arbeidsmarktpositie (STAP) gaat (per PM) de fiscale scholingsaftrek vervangen. Personen met een binding met de Nederlandse arbeidsmarkt kunnen (PM bij UWV) een bijdrage voor scholing aanvragen.
Als onderdeel van het pensioenakkoord zijn er extra middelen beschikbaar voor een subsidieregeling om duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen te stimuleren.

Wijziging Regeling en Besluit uitvoering Wet arbeid vreemdelingen

Per 1 oktober 2019 start de nieuwe, structurele regeling voor gekwalificeerde koks in specialistische restaurants waar overwegend land specifiek Aziatisch voedsel wordt bereid. De werkgever die een geslaagd beroep doet op deze regeling is niet gehouden om voor de aanvraag voor een tewerkstellingsvergunning wervingsinspanningen te plegen. Daarnaast hoeft de werkgever, gelet op de huidige situatie op de arbeidsmarkt, de vacature slechts 3 in plaats van 5 weken voor het doen van de aanvraag te melden bij het UWV. Daar staat tegenover dat de werkgever verplichtingen heeft om (potentiële) koks op te leiden en/of bij te scholen om vacatures te vervullen.

Verder wordt om het vestigingsklimaat voor ondernemers te bevorderen in 2020 geregeld dat familie- of gezinsleden van buitenlandse zelfstandigen kunnen werken zonder in het bezit te hoeven zijn van een tewerkstellingsvergunning of een gecombineerde vergunning voor verblijf en arbeid. Daarnaast wordt een pilot gestart om het voor Nederlandse en buitenlandse jonge, innovatieve bedrijven mogelijk te maken essentieel talent aan te trekken om (door) te groeien. In de pilot kunnen werknemers uit het buitenland onder soepelere voorwaarden worden aangetrokken dan nu het geval is.

EU-richtlijnen

Als uitvloeisel van EU-richtlijn 2014/67/EU wordt in 2020 de meldingsplicht ingevoerd voor dienstverleners uit andere lidstaten die hun werknemers in Nederland laten werken. Dit betekent dat dienstverrichters uit andere lidstaten die werkzaamheden in Nederland starten en daarvoor werknemers detacheren, hiervan melding moeten doen. De meldingsplicht kan alleen van start gaan als de afstemming tussen de ketenpartners is uitgewerkt en vertaald is naar het digitale systeem. Op basis van de gegevens kunnen de Inspectie SZW, de Belastingdienst en de SVB risicoanalyses doen voor de handhaving van wet- en regelgeving.

Op 28 juni 2018 is de herziene detacheringsrichtlijn aangenomen (EU-richtlijn 2018/957). Deze richtlijn moet uiterlijk 30 juli 2020 zijn geïmplementeerd. De herziene detacheringsrichtlijn heeft als doel een nieuwe en betere balans te vinden tussen enerzijds het bevorderen van het vrij verkeer van diensten in de Europese Unie en anderzijds de bescherming van de rechten van gedetacheerde werknemers.

Gezond en veilig werken
Op het gebied van gezond en veilig werken zijn er een aantal nieuwe maatregelen:

- Naar aanleiding van de Beleidsreactie Asbest wordt in 2020 - naast andere maatregelen - om snel en eenduidig een oordeel te kunnen geven over validaties en innovatieve werkmethoden een Validatie- en Innovatiepunt (VIP) ingesteld met een belangrijke rol voor TNO en RIVM. Samen met het SMART-systeem wordt het functioneren van het asbeststelsel zo meer risicogericht en onafhankelijk gemaakt.
- In 2020, parallel aan de Europese OSHA (Occupational Safety and Health Agency) campagne, wordt een bewustwordingscampagne gestart voor het risico van fysieke belasting.
- Door roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik aan te pakken kan de gezondheid van heel veel Nederlanders verbeteren. Daarom heeft de Rijksoverheid een Nationaal Preventieakkoord gesloten. In het Preventieakkoord is afgesproken dat VNO-NCW/MKB-Nederland samen met de ministeries van VWS en SZW de opzet van een aanpak Vitaal Bedrijf gaat verkennen. Eind 2019 is de inventarisatiefase afgerond zodat in 2020 de implementatiefase kan starten.
- Mede naar aanleiding van het onlangs uitgebrachte advies van de Strategische Commissie Betere Regelgeving Bedrijven en het rapport van de Onderzoekscommissie Tilburg ChroomVI wordt verder gewerkt aan het verbeterprogramma. Het programma is gericht op de verbetering van de naleving van inventarisatie en evaluatie van risico's (RI&E) bij kleine bedrijven.
- De beleidsdoorlichting van begrotingsartikel 1 (2020), de evaluatie van de wijziging van de Arbowet, de verkenning verbetering arbobeleidscyclus en diverse monitors vormen in 2020 de basis om toe te gaan werken naar een nieuwe Arbovisie 2030/2040.

Wet arbeidsmarkt in balans (Wab)
Per 2020 treedt een groot deel van de Wab in werking. Met het oog op het aanbrengen van een nieuwe balans op de arbeidsmarkt tussen flexibele en vaste arbeidsovereenkomsten zijn meerdere maatregelen in deze wet opgenomen. Bijvoorbeeld de mogelijkheden om een flexibele arbeidsovereenkomst aan te gaan te verruimen waar de aard van het werk dit vereist, de proeftijd te verlengen, de transitievergoeding voor langdurige arbeidsovereenkomsten te verlagen en tegelijkertijd vanaf de eerste dag recht op transitievergoeding te laten ontstaan. Daarnaast worden regels gesteld ter voorkoming van permanente beschikbaarheid van werknemers met oproepcontracten, te bewerkstelligen dat concurrentie op arbeidsvoorwaarden bij payrolling wordt voorkomen en een WW-premie ingevoerd waarvan de hoogte afhankelijk is van de contractvorm. Onderdeel van de Wab vormen de twee compensatieregelingen voor werkgevers. Om slapende dienstverbanden te ontmoedigen worden werkgevers per 1 april 2020 gecompenseerd voor de transitievergoeding bij ontslag van een 2 jaar zieke werknemer. De vergoeding wordt met terugwerkende kracht vanaf 1 juli 2015 betaald. Per 1 januari 2021 start de regeling voor kleine werkgevers om de transitievergoeding te compenseren als zij (of hun erfgenamen) hun bedrijf moeten beëindigen wegens pensionering, ziekte of overlijden van de werkgever.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]

Tabel 3.1.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 1 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**486.041**	**814.060**	**840.482**	**662.328**	**675.147**	**679.386**	**683.403**
Uitgaven	**486.149**	**812.651**	**841.267**	**662.747**	**675.660**	**679.454**	**683.471**
waarvan juridisch verplicht (%)			97,5%				
Inkomensoverdrachten	*473.582*	*792.526*	*810.000*	*631.965*	*644.130*	*648.230*	*652.329*
Vakantiedagen	21	6	0	0	0	0	0
Lage-inkomensvoordeel	473.561	507.806	505.275	391.198	387.892	387.041	386.185
Minimumjeugdloonvoordeel	0	124.225	82.725	18.767	18.767	18.767	18.767
Loonkostenvoordelen	0	160.489	222.000	222.000	237.471	242.422	247.377
Subsidies	*1.712*	*2.880*	*13.845*	*13.845*	*12.345*	*12.345*	*12.345*

Duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen	0	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Stimuleringsregeling LLO in mkb	0	0	0	0	0	0	0
Overige subsidies algemeen	1.712	2.880	3.845	3.845	2.345	2.345	2.345
Opdrachten	*6.716*	*12.114*	*11.912*	*11.647*	*10.195*	*10.339*	*10.257*
Bekostiging	*100*	*675*	*550*	*550*	*550*	*100*	*100*
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	*0*	*142*	*792*	*792*	*4.492*	*4.492*	*4.492*
Ministerie van EZK	0	0	100	100	3.800	3.800	3.800
Ministerie van VWS	0	142	692	692	692	692	692
Bijdrage aan agentschappen	*4 039*	*4 314*	*4 168*	*3 948*	*3 948*	*3 948*	*3 948*
RIVM	4 039	4 314	4 168	3 948	3 948	3 948	3 948
Ontvangsten	**16.717**	**13.000**	**24.000**	**24.000**	**24.000**	**24.000**	**24.000**

Tabel 3.1.2 Premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 1 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Uitgaven	**0**	**0**	**852.671**	**481.873**	**253.344**	**257.000**	**257.000**
Inkomensoverdrachten	*0*	*0*	*817.128*	*448.560*	*228.215*	*228.215*	*228.215*
Transitievergoeding na 2 jaar ziekte	0	0	817.128	413.560	193.215	193.215	193.215
Compensatieregeling Transitievergoeding MKB	0	0	0	35.000	35.000	35.000	35.000
Nominaal	*0*	*0*	*35.543*	*33.313*	*25.129*	*28.785*	*28.785*
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]

Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en derhalve voor 100% juridisch verplicht. Het betreft de uitgaven aan de regelingen Lage-inkomensvoordeel (LIV), Loonkostenvoordelen (LKV's) en Minimumjeugdloonvoordeel (Jeugd-LIV).

Subsidies:
Het juridisch verplichte deel voor subsidies bedraagt 26%. Dit betreft subsidie voor de diversiteitscharter en verschillende subsidies op het terrein van gezond en veilig werken.

Opdrachten:
Het juridisch verplichte deel voor opdrachten bedraagt 9%. De middelen worden ingezet voor onderzoek ten behoeve van Certificering en Normalisatie (NEN) en voor het Nederlands centrum voor beroepsziekten.

Bekostiging:
Deze middelen dienen voor de bekostiging van de Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen (CKA) en voor Netspar en zijn 100% juridisch verplicht.

Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken:
De bijdragen aan andere begrotingen zijn voor 100% juridisch verplicht. Dit betreft de jaarlijkse bijdrage aan onder meer de Gezondheidsraad en het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb).

Bijdragen aan agentschappen:
De bijdrage aan agentschappen is voor 100% juridisch verplicht. Dit is de jaarlijkse kennisvraag aan het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]

A. Inkomensoverdrachten[1]
De inkomensoverdrachten in dit artikel vallen onder de Wet tegemoetkomingen loondomein (Wtl). Onder de Wtl vallen het Lage-inkomensvoordeel, het Minimumjeugdlooninkomensvoordeel en de Loonkostenvoordelen. Alle regelingen zijn tegemoetkomingen in de loonkosten aan werkgevers voor het in dienst nemen van specifieke doelgroepen. De regelingen worden na afloop van het kalenderjaar uitbetaald. Werkgevers krijgen bijvoorbeeld in 2021 de tegemoetkoming uitbetaald voor werknemers die in 2020 in dienst zijn. De Wtl-regelingen gelden niet voor werknemers boven de AOW-gerechtigde leeftijd.

A1. Lage-inkomensvoordeel
Het Lage-inkomensvoordeel (LIV) bestaat sinds 2017. Het LIV is een tegemoetkoming in de loonkosten aan werkgevers met als doel om banen te creëren en te behouden voor werknemers met een laag inkomen. Met ingang van 2020 is de tegemoetkoming voor werkgevers per werknemer met een uurloon tussen de 100 en 125% van het minimumloon € 0,51 per uur en maximaal € 1.000 per kalenderjaar. Omdat het LIV bedoeld is om substantiële banen te creëren, behoren werknemers alleen tot de LIV-doelgroep als zij minimaal 1.248 uur gewerkt hebben.

Budgettaire ontwikkelingen
De begrote uitgaven aan het LIV dalen vanaf 2021 omdat met ingang van 2020 (uitbetaling in 2021) het hoge tarief van het LIV wordt gehalveerd van maximaal € 2.000 naar maximaal € 1.000 per jaar (dekking verhoging AOW-leeftijd). Daarnaast dalen de uitgaven van het LIV geleidelijk als gevolg van de ingroei van de structurele LKV Banenafspraak. De instrumenten LKV en het LIV zijn niet tegelijk toepasbaar. Hierdoor vallen naar verwachting minder mensen onder het LIV. PM verwerking verhoging MWJL/incidenteel 200 mln taakstelling/

A2. Minimumjeugdloonvoordeel
Het minimumjeugdloonvoordeel (Jeugd-LIV) bestaat sinds 2018. Het is geïntroduceerd als reactie op de verhoging van het minimumjeugdloon per 1 juli 2017 (Tweede Kamer, 2016-2017, 34 573, nr. 5). Per 1 juli 2019 is het minimumloon voor jongeren andermaal omhooggaan. Het Jeugd-LIV compenseert werkgevers voor deze loonkostenstijgingen.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitgaven aan het Jeugd-LIV dalen vanaf 2021. Het jeugd-LIV wordt met ingang van 2020 (uitbetaling 2021) gehalveerd en met ingang van 2024 (uitbetaling 2025) afgeschaft ter dekking van de temporisering van de verhoging van de AOW-leeftijd. Door de verlaging en afschaffing van het jeugd-LIV zullen werkgevers voor werknemers van 18 tot 21 jaar respectievelijk vanaf 2020 een lagere bijdrage en vanaf 2024 geen bijdrage meer ontvangen voor de hogere loonkosten door de verhoging van het minimumjeugdloon per 2017 en 2019. PM verwerking verhoging MWJL

A3. Loonkostenvoordelen
De Loonkostenvoordelen (LKV's) bestaan sinds 2018. Er zijn vier typen LKV: LKV Ouderen, LKV Arbeidsgehandicapten, LKV Herplaatsing Arbeidsgehandicapten en LKV Doelgroep Banenafspraak en scholingsbelemmerden. De LKV's zijn tegemoetkomingen in de loonkosten voor werkgevers met als doel werkgevers te stimuleren om specifieke groepen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt in dienst te nemen.

LKV Ouderen, LKV Arbeidsgehandicapten en LKV Herplaatsing Arbeidsgehandicapten
- Als een werkgever een uitkeringsgerechtigde aanneemt van 56 jaar of ouder, geeft dat recht op het LKV Ouderen.
- Als een werkgever een werknemer aanneemt met een WIA-uitkering, geeft dat recht op het LKV Arbeidsgehandicapten. Werknemers vallen onder voorwaarden ook onder deze LKV-doelgroep als zij na afloop van de WIA-wachttijd minder dan 35% arbeidsongeschikt zijn, of als zij een WAO- of WAZ-uitkering hebben.
- Als een werknemer met een WIA-uitkering de werkzaamheden bij zijn huidige werkgever hervat, geeft dat recht op het LKV Herplaatsing Arbeidsgehandicapten. Werknemers vallen onder voorwaarden ook onder deze LKV-doelgroep als zij een WAO-uitkering hebben en de werkzaamheden bij de oude werkgever hervatten.

[1] De inkomensoverdrachten op dit artikel betreffen overdrachten aan werkgevers.

De tegemoetkoming voor het LKV Ouderen, het LKV Arbeidsgehandicapten en het LKV Herplaatsing Arbeidsgehandicapten is € 3,05 per uur en maximaal € 6.000 per jaar. De maximale duur van deze tegemoetkomingen is 3 jaar minus de eventuele tijd dat de werkgever voor de betreffende werknemer een mobiliteitsbonus ontving. Uitzondering hierop is de LKV Herplaatsing Arbeidsgehandicapten.

LKV Banenafspraak en scholingsbelemmerden
Als een werkgever een werknemer onder de doelgroep Banenafspraak aanneemt, is er recht op het LKV Banenafspraak en scholingsbelemmerden. Dit betreft bijvoorbeeld mensen die onder de Participatiewet vallen en geen wettelijk minimumloon kunnen verdienen, mensen die op een reguliere werkplek werken met een Wsw-indicatie en Wajongers met arbeidsvermogen. Hetzelfde geldt voor zogenoemde scholingsbelemmerden, die de afgelopen 5 jaar door ziekte of gebrek belemmering hebben ondervonden bij het volgen van onderwijs. De tegemoetkoming is € 1,01 per uur en maximaal € 2.000 per jaar. Het voornemen is om de maximale duur van het LKV Banenafspraak en scholingsbelemmerden vanaf 2021 op te heffen. Tot die tijd is de maximale duur van de tegemoetkoming 3 jaar minus de eventuele tijd dat de werkgever voor de betreffende werknemer een mobiliteitsbonus ontving.

Budgettaire ontwikkelingen
Het LKV is pas per januari 2018 ingevoerd. Naar verwachting stijgen de uitgaven aan het LKV ten opzichte van 2019 doordat werkgevers nog bekend moeten raken met de nieuwe systematiek van de loonkostenvoordelen. Daarnaast stijgen de uitgaven vanaf 2022 doordat de LKV Banenafspraak structureel beschikbaar wordt, in plaats van maximaal 3 jaar per dienstverband.

A4. Transitievergoeding na 2 jaar ziekte
Vanaf 1 april 2020 worden werkgevers gecompenseerd voor de transitievergoeding die zij moeten betalen bij ontslag van een twee jaar zieke werknemer. De regeling wordt met terugwerkende kracht ingevoerd. Voor 1 oktober 2020 dienen aanvragen voor compensatie van vergoedingen betaald tussen 1 juli 2015 en 31 maart 2020 te zijn ingediend. De compensatie is afhankelijk van de hoogte van de betaalde transitievergoeding.

Budgettaire ontwikkelingen
Als gevolg van de invoering van de regeling met terugwerkende kracht is in 2020 en 2021 het begrote bedrag hoger dan in latere jaren.

A5. Compensatieregeling Transitievergoeding MKB
In 2021 start de compensatieregeling Transitievergoeding MKB. De compensatie is afhankelijk van de hoogte van de betaalde transitievergoeding. Over de jaren is een gelijk gebruik verondersteld.

B. Subsidies
Naast de uitgaven aan subsidies die bij budgetflexibiliteit zijn genoemd wordt onder andere nog circa € 1 miljoen ingezet voor het programma beroepsziekten. Daarnaast starten er in 2020 twee nieuwe subsidieregelingen: Stimuleringsregeling voor leven lang ontwikkelen in mkb-bedrijven en seizoenssectoren voor jaarlijks ruim € 49 miljoen en de Stimuleringsregeling voor duurzame inzetbaarheid en leven lang ontwikkelen voor jaarlijks € 10 miljoen. Een gedeelte van de middelen van de Stimuleringsregeling voor leven lang ontwikkelen in mkb-bedrijven en seizoenssectoren (bijna € 11 miljoen) is overgeboekt naar het ministerie van OCW ten behoeve van extra subsidiëring van bbl-plekken in de sectoren landbouw, recreatie en horeca. Die middelen worden op de begroting van OCW verantwoord.

C. Opdrachten
Dit budget wordt divers ingezet voor het stimuleren van gezond en veilig werken en evenwichtige arbeidsverhoudingen. Bijvoorbeeld voor het programma beroepsziekten en de campagne om arbeidsomstandigheden in de landbouw te verbeteren en veiliger te maken. Daarnaast zijn er middelen gereserveerd voor onderzoek en voorlichtingscampagnes.

D. Bekostiging
Het bedrag voor bekostiging betreft de jaarlijkse bijdrage aan de SER Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen en de bijdrage aan Netspar.

E. Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken

Het Ministerie van SZW levert jaarlijks een bijdrage aan de begroting van het Ministerie van EZK ten behoeve van de financiering van het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb). De bijdrage aan de begroting van het Ministerie van VWS bestaat grotendeels uit een jaarlijkse bijdrage in de kosten van de Gezondheidsraad.

F. Bijdrage aan agentschappen
Het Ministerie van SZW levert jaarlijks een bijdrage aan het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

G. Ontvangsten
Dit betreft boeteontvangsten. Deze zijn constant verondersteld en zijn lastig te ramen. Deze hangen onder andere af van het aantal inspecties en wat er wordt waargenomen bij deze inspecties. Tevens zijn de boeteontvangsten niet taakstellend voor de Inspectie SZW, waardoor niet wordt gestuurd op het behalen van de geraamde boeteontvangsten. De Inspectie stuurt uiteraard wel op het innen van de opgelegde boetes.

[[[Extracomptabele fiscale regelingen]]]
Naast de in dit begrotingsartikel genoemde instrumenten, zijn er fiscale regelingen die betrekking hebben op dit beleidsterrein. De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de wetgeving en uitvoering van deze regelingen en voor de budgettaire middelen. In onderstaande tabel is ter informatie het budgettaire belang van deze regelingen vermeld. De cijfers zijn ontleend aan de corresponderende bijlage 'Fiscale regelingen' in de Miljoenennota. Naast de fiscale regelingen die in onderstaande tabel zijn opgenomen, heeft ook de Levensloopverlofkorting betrekking op dit beleidsartikel. Voor een beschrijving van de regelingen, de doelstelling, de ramingsgrond, een verwijzing naar de laatst uitgevoerde evaluatie en het beoogde jaar van afronding van de volgende evaluatie, wordt verwezen naar de bijlage bij de Miljoenennota 'Toelichting op de fiscale regelingen'.

Tabel 3.1.3 Fiscale regelingen, budgettair belang op transactiebasis in lopende prijzen (x € 1 miljoen)

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020
Arbeidskorting	PM	PM	PM
Inkomensafhankelijke combinatiekorting	PM	PM	PM
Btw laag tarief arbeidsintensieve diensten	PM	PM	PM

[[[Kerncijfers]]]
Arbeidsmarkt
De arbeidsmarkt is krap. Gelukkig slagen steeds meer mensen erin de weg naar betaald werk te vinden. Het aantal werkenden is in 2018 wederom gestegen. De daling van het aantal werklozen heeft voor elke leeftijdscategorie doorgezet. In totaal waren er in 2018 nog 350 duizend mensen werkloos. Het werkloosheidspercentage van 2018 nadert de werkloosheid van voor de crisis (3,7% in 2008).

Tabel 3.1.4 Kerncijfers Arbeidsmarkt[1]

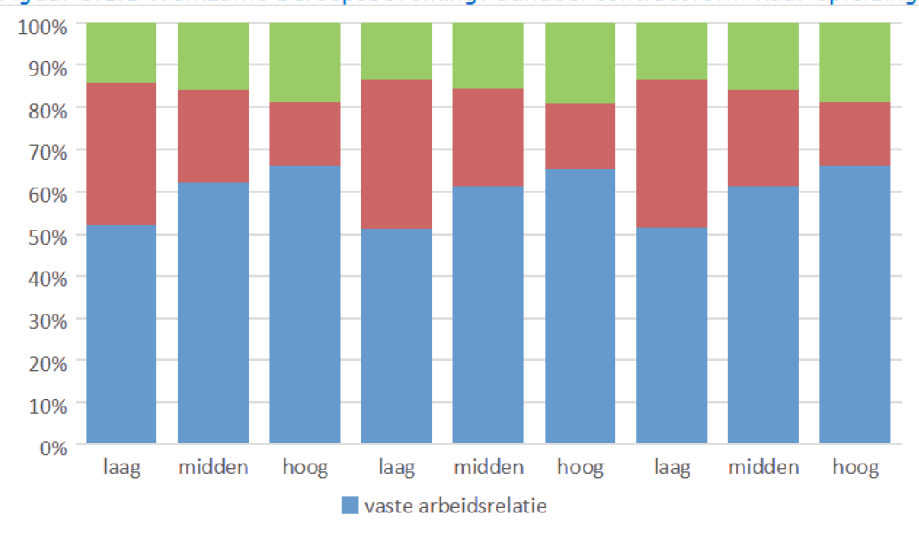
	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Beroepsbevolking (x 1.000)	8.942	9.017	9.125
Werkzame beroepsbevolking (x 1.000)	8.403	8.579	8.774
Werkloze beroepsbevolking (x 1.000)	538	438	350
Werkloosheidspercentage	6,0	4,9	3,8
15 tot 25 jaar (jeugdwerkloosheid)	*10,8*	*8,9*	*7,2*
25 tot 45 jaar	*4,6*	*3,7*	*2,8*
45 tot 75 jaar	*5,6*	*4,4*	*3,6*

[1] CBS, Statline.

De werkzame beroepsbevolking kan worden uitgesplitst in vaste en flexibele arbeidsrelaties en zelfstandigen. Het aandeel werkenden met een vaste arbeidsrelatie stijgt met het opleidingsniveau (Figuur 3.1.1). Vooral voor lager opgeleiden vormen flexibele arbeidsrelaties een relatief groot deel

van de niet-vaste contractvormen. Het aandeel zelfstandigen is nagenoeg gelijk voor de verschillende opleidingsniveaus.

Figuur 3.1.1 Werkzame beroepsbevolking: aandeel contractvorm naar opleidingsniveau[2]

Gezond en veilig werken
In 2018 heeft 1,5% van de werknemers een arbeidsongeval gehad met ten minste een dag verzuim. Het ziekteverzuim is in 2018 ten opzichte van 2017 met 0,3%-punt toegenomen. Het betreft een beperkte toename; het ziekteverzuim is in de periode 2014–2018 0,5%-punt toegenomen. Werknemers verzuimden in 2018 gemiddeld 4,3 op de honderd werkdagen.
In 2018 vond 1 incident met gevaarlijke stoffen plaats. In meerjarig perspectief schommelt het aantal tussen 3 en 6. Het aandeel werknemers met een volgens henzelf door een arts vastgestelde beroepsziekte is in 2018 ten opzichte van 2016 met een half procentpunt gestegen.

Tabel 3.1.5 Kerncijfers gezond en veilig werken

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Werknemers met een arbeidsongeval met ten minste een dag verzuim (%)[1]	1,4	1,6	1,5
Zelfstandigen met een arbeidsongeval met ten minste een dag verzuim (%)[2]	1,1	-	1,3
Ziekteverzuim (%)[3]	3,9	4,0	4,3
Aantal incidenten met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen[4]	6	3	1
Naleving zorgplicht Arbowet (%)[5]	80	-	81
Werknemers met een volgens henzelf door een arts vastgestelde beroepsziekte (%)[6]	3,2	-	3,7
Zelfstandigen met een volgens henzelf door een arts vastgestelde beroepsziekte (%)[2]	1,9	-	1,8

[1] CBS/TNO, nationale enquête arbeidsomstandigheden.
[2] TNO, Zelfstandigen Enquête Arbeid. Deze enquête wordt tweejaarlijks uitgevoerd.
[3] CBS, kwartaalenquête ziekteverzuim.
[4] Inspectie SZW, administratie, conform de waarde uit het EU-systeem. Een incident uit de realisatie 2017 heeft in 2016 plaatsgevonden.
[5] Inspectie SZW, monitor Arbo in bedrijf. De monitor wordt tweejaarlijks uitgevoerd.
[6] CBS/TNO, nationale enquête arbeidsomstandigheden. In deze enquête wordt tweejaarlijks gevraagd naar beroepsziekten.

Arbeidsverhoudingen en -voorwaarden
De ontwikkeling van het aantal werknemers dat onder een cao valt, kan deels worden toegeschreven aan cao's die in het ene jaar wel, en het andere jaar geen actuele looptijd kennen. Daarnaast speel een rol dat niet elk jaar evenveel werknemers onder de lopende cao's vallen.

Tussen 2017 en 2018 was er sprake van een toename van het aantal afgegeven tewerkstellingsvergunningen. Er is een stijging in met name twee categorieën waargenomen, te

weten tewerkstellingsvergunningen voor bijkomende werkzaamheden voor buitenlandse studenten en tewerkstellingsvergunningen voor kennismigranten voor kort verblijf.

Tabel 3.1.6 Kerncijfers arbeidsverhoudingen en -voorwaarden

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Aantal werknemers onder cao[1] (x 1.000, ultimo)	5.551	5.518	5.615
waarvan direct gebonden bedrijfstak- en ondernemings-cao's	4.793	4.714	4.790
waarvan gebonden door algemeen verbindend verklaring	758	804	825
Aantal verleende tewerkstellingsvergunningen (twv) (x 1.000, ultimo)[2]	7,7	8,9	10

[1] SZW, administratie.
[2] UWV, jaarverslag.

Handhaving
De Inspectie SZW is de toezichthouder en opsporingsinstantie op het terrein van het Ministerie van SZW. Met haar toezicht draagt de Inspectie SZW bij aan gezond, veilig en eerlijk werk en bestaanszekerheid voor iedereen. Daarnaast voert de Inspectie SZW in opdracht van het Ministerie van VWS strafrechtelijke onderzoeken uit naar fraude in de zorg en signaleert ze op grond van bevindingen uit strafrechtelijke onderzoeken aan de Minister van VWS. Net als de strafrechtelijke opsporing op het terrein van SZW vinden deze onderzoeken plaats onder gezag van het Openbaar Ministerie.

In het regeerakkoord 2017-2021 is € 50 miljoen per jaar vrijgemaakt voor versterking van de handhavingsketen van de Inspectie SZW conform het Inspectie Controle Framework (ICF). Eind 2018 is dat bedrag aangevuld met een extra € 0,5 miljoen voor de aanpak van arbeids(markt)discriminatie bij werving en selectie (Tweede Kamer, 2018–2019, 29 544, nr. 846). Het regeerakkoord bevestigt hiermee het belang van handhaving als een randvoorwaarde voor een werkende arbeidsmarkt en een functionerend stelsel van sociale zekerheid. In de SZW Begroting 2018 en 2019 en in diverse Kamerbrieven zijn de met deze extra ICF-middelen te behalen doelen verwoord (Tweede Kamer, [PM: verwijzingen]). De Inspectie SZW stuurt met de kengetallen «Inspectie Control Framework» op het behalen van deze doelen. Daarnaast investeert de Inspectie SZW in de verdere ontwikkeling van haar werkwijze. Naast de genoemde versterking van de inspectieketen betreft dit de verdere verankering binnen de organisatie van het programmatisch werken en de beweging van 'streepjes naar effect'. Dat uit zich onder meer in de opname van kengetallen voor het ICF in de SZW Begroting sinds 2018. Vanaf het Jaarplan Inspectie SZW 2018 wordt per programma het beoogde maatschappelijk effect verwoord en wordt hier in de Jaarverslagen van de Inspectie SZW over gerapporteerd.

In 2020 organiseert de Inspectie SZW haar activiteiten in [PM; aantal] programma's. Per programma wordt in het Meerjarenplan en Jaarplan aangegeven wat de beoogde maatschappelijke effecten zijn, met welke resultaten de Inspectie SZW wil bijdragen aan de realisatie ervan en met welke (mix van) interventies zij die resultaten wil realiseren. Hierbij maakt ze gebruik van een breed handhavingsinstrumentarium, variërend van (grensoverschrijdend) opsporingsonderzoek, stilleggingen, boetes, ketenafspraken en branche-voorlichting. Daarbij zoekt de Inspectie SZW de samenwerking met relevante publieke en private partners in de handhavingsketen. Dit alles gericht op maximaal maatschappelijk effect. De Inspectie SZW wil deze aanpak de komende jaren verder ontwikkelen. Daar waar effect wordt bereikt, is het vaak niet mogelijk om een causaal verband tussen interventies en effect aan te tonen. In die gevallen zal de Inspectie SZW zich richten op het plausibel maken van dit verband, zoals ook in het Jaarverslag 2018 per programma is gedaan. Dit borgt tevens een doeltreffende en doelmatige inzet van de uit het ICF voortvloeiende middelen. De Inspectie SZW gaat jaarlijks in haar Jaarplan specifieker in op de per programma beoogde resultaten en effecten. Het Jaarplan 2020 wordt in november openbaar gemaakt.

Naast het benoemen van de resultaten en effecten van de toezichtsprogramma's, hanteert de Inspectie SZW een set indicatoren zoals opgenomen in tabel 3.1.7. Deze indicatoren geven op hoofdlijnen de ontwikkelingen van de in het ICF genoemde punten weer en de bijdrage van de Inspectie SZW aan de realisatie van maatschappelijk effect.

Inspectie Control Framework
De Inspectie SZW wil met de bij het regeerakkoord vrijgemaakte extra middelen de voor 2020 en 2023 geformuleerde ICF-doelen bereiken. Dat zijn voor 2020 een herstel van de balans tussen ongevalsonderzoeken en actieve op preventie gerichte inspecties op het terrein van Veilig en

Gezond en verhoging van het aandeel gezamenlijke inspecties bij Brzo-bedrijven naar tenminste 90%. Daarnaast wil de Inspectie SZW in 2023 het niveau van informatiegestuurd werken van 2 naar 3 brengen (zie de eerste voetnoot bij de tabel voor de definitie van deze niveaus). Bovendien streeft de Inspectie SZW naar een verdubbeling van de inspectiedekking eerlijk werk in 2023.

Capaciteitsinzet
De kerncijfers «Capaciteitsinzet» geven weer hoe de beschikbare capaciteit is verdeeld over de diverse domeinen. De beoogde capaciteitsverdeling is een uitvloeisel van de inzet van de ICF-middelen uit het regeerakkoord en de meerjarenprogrammering van de Inspectie SZW. Het streven is dat in 2023 het relatieve aandeel van toezicht op 'oneerlijk werk' zal zijn toegenomen.

Effect
De bijdrage van de Inspectie SZW aan de realisatie van het beoogde maatschappelijk effect wordt op hoofdlijnen afgemeten aan de informatie over het handhavingspercentage. Het handhavingspercentage bij eerste inspectie biedt een indicatie voor de mate waarin de Inspectie SZW erin slaagt om risicogericht werkgevers te bezoeken die de wet overtreden. Het streven is dat bij meer dan de helft van de bij eerste inspectie bezochte bedrijven hiervan sprake is. Het handhavingspercentage bij herinspectie zegt iets over de mate waarin de Inspectie SZW erin slaagt om een gedragsverandering te realiseren bij niet-nalevende werkgevers. Het streven is dat bij meer dan de helft van de bij herinspectie bezochte bedrijven hiervan sprake is.

Tabel 3.1.7 Inspectie SZW: Inspectie Control Framework, capaciteitsinzet en effect

	Realisatie	Raming	Raming	Raming
	2018	2019	2020	2023
1. Inspectie Control Framework				
Verhouding actief/reactief Veilig & Gezond (excl. Brzo; %)	24:76	-[5]	50:50	
Deelname Inspectie SZW aan gezamenlijke Brzo inspecties (%)	56	-[5]	>90	
Niveau informatiegestuurd werken (schaal 0-5)[1]	-	-[5]	-[5]	3
Inspectiedekking Eerlijk werk (%)[2]	-	-[5]	-[5]	2
2. Capaciteitsinzet[3]				
Gezond en Veilig (excl. Brzo; %)	43	-[5]	-[5]	35
Bedrijven met Gevaarlijke Stoffen (BmGS; incl. Brzo; %)	11	-[5]	-[5]	10
Eerlijk (%)	43	-[5]	-[5]	53
Werk en Inkomen (%)	3,0	-[5]	-[5]	2
3. Effect				
Handhavingspercentage eerste inspectie Gezond en Veilig (excl. Brzo; %)	57	>50	>50	>50
Handhavingspercentage herinspectie Gezond en Veilig (excl. Brzo; %)	12	<50	<50	<50
Handhavingspercentage Brzo[4] (%)	47	40	40	<40
Handhavingspercentage eerste inspectie Eerlijk (%)	52	>50	>50	>50
Handhavingspercentage herinspectie Eerlijk (%)	27	<50	<50	<50

[1] Definitie niveau 2: 'Interne informatie wordt gestructureerd verzameld in de eigen organisatie en informatie geeft antwoord op wat het probleem is'. Definitie niveau 3: 'Interne en externe informatie wordt gestructureerd verzameld en geanalyseerd. Informatie heeft een sturende rol'.
[2] Betreft het aandeel van alle bedrijven waar oneerlijk werk een potentieel risico is en waar de Inspectie SZW toezicht heeft gehouden. Voor 2018 is geen realisatie beschikbaar. Het kengetal wordt de komende jaren geconcretiseerd, waarbij naast inspecties ook het bereik van andere interventies meegenomen wordt.
[3] Betreft alleen de capaciteitsinzet in de programma's.
[4] Bij Brzo-inspecties is er geen zinvol onderscheid tussen eerste en herinspectie, omdat het toezicht blijft gehandhaafd totdat elke geconstateerde onvolkomenheid of overtreding is opgeheven.
[5] Geen raming 2019 en/of 2020. De Inspectie SZW heeft voor de tussenliggende jaren geen tussentijdse doelen geformuleerd. De uitbreiding richt zich op doelen in 2020 en 2023. Voor de tussenliggende jaren zijn geen betekenisvolle doelen mogelijk.

[[[Artikel]]]
2. Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid ondersteunt bij het vinden van werk en biedt inkomensondersteuning en aangepaste arbeid aan hen die dat nodig hebben.

Wie kan werken, moet dat ook doen. Dit is in de eerste plaats in het belang van de betrokkene zelf: werk zorgt voor economische en financiële zelfstandigheid, draagt bij aan het gevoel van eigenwaarde en biedt kansen om volop mee te doen in de samenleving. De overheid streeft naar een transparant en activerend sociaal zekerheidsstelsel dat mensen enerzijds ondersteunt en prikkelt om (weer) aan het werk te gaan als dat kan en dat hen anderzijds de zekerheid biedt van een adequaat vangnet als dat echt nodig is.

Mensen hebben de verantwoordelijkheid om in het eigen inkomen te voorzien en nemen daartoe zelf het initiatief. Alleen als het vinden van werk op eigen kracht niet lukt, helpt de overheid hierbij door ondersteuning bij re-integratie of beschut werk aan te bieden. Aan mensen die (tijdelijk) niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien biedt de overheid een sociaal vangnet in de vorm van bijstand. Daarbij streeft de overheid ernaar om het aantal loketten waar uitkeringsgerechtigden mee te maken hebben te beperken.

De overheid biedt inwoners van Caribisch Nederland waar nodig re-integratieondersteuning en inkomensondersteuning op grond van de Onderstandsregeling.

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister heeft een systeemverantwoordelijkheid. In dit kader **stimuleert** de Minister het vinden van werk door middelen beschikbaar te stellen aan gemeenten ten behoeve van re-integratie-inspanningen, sociale werkvoorziening en loonkostensubsidies, en **financiert** hij de inkomensondersteuning en de loonkostensubsidies.

De Minister is verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- De vaststelling van de hoogte van de algemene bijstandsniveaus;
- Het ter beschikking stellen aan en verdelen van middelen onder gemeenten voor de inkomensvoorziening en de loonkostensubsidies vanuit de Participatiewet, waarin begrepen zijn de IOAW, IOAZ en algemene bijstand voor startende zelfstandigen;
- Het ter beschikking stellen aan en verdelen van middelen onder gemeenten voor de uitvoering van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004;
- Het houden van systeemtoezicht; het toepassen van interbestuurlijke toezichtinstrumenten indien de medeoverheden op ernstige wijze onrechtmatig handelen of nalaten rechtmatig te handelen. Het verzamelen van informatie om op landelijk geaggregeerd niveau te kunnen beoordelen of het systeem werkt, en zo niet, wanneer en in welke vorm aanpassingen van dat systeem wenselijk zijn;
- De budgetmutaties en de extrapolatie van de meerjarenraming van het in de integratie-uitkering sociaal domein opgenomen SZW-aandeel en de verdeling daarvan die aansluit bij de gedecentraliseerde taak;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige uitvoering door de SVB (AIO, bijstand buitenland) en UWV (TW);
- De organisatie van de eigen uitvoering binnen het verband van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

Het Rijk verschaft gemeenten middelen voor de uitvoering en geeft de wet- en regelgeving vorm waarbinnen deze uitvoering plaatsvindt. Binnen deze wettelijke kaders hebben gemeenten beleidsvrijheid om maatwerk te bieden waarmee participatie zo optimaal mogelijk wordt ondersteund. Het Rijk stelt een toereikend macrobudget aan de gemeenten beschikbaar om loonkostensubsidies en bijstandsuitkeringen te betalen. Dit budget wordt zoveel mogelijk op basis van objectieve factoren onder de gemeenten verdeeld. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de rechtmatige en doeltreffende uitvoering van de Participatiewet en aan genoemde wet verwante wetten en voorzieningen. Gemeenten zijn hiermee onder meer verantwoordelijk voor de handhaving van de naleving van verplichtingen door personen die een beroep doen op deze wetten. Bij ernstig onrechtmatig handelen of nalaten rechtmatig te handelen in de gemeentelijke

uitvoering van de Participatiewet kan de Minister een aanwijzing geven aan een college, overgaan tot het optreden namens een nalatige gemeente dan wel een besluit tot vernietiging door de Kroon voordragen. De interbestuurlijke interventie heeft geen betrekking op de doelmatigheid en de doeltreffendheid van de uitvoering, welke een louter gemeentelijke aangelegenheid zijn.

[[[Beleidswijzigingen]]]

Breed Offensief

Om de arbeidskansen van mensen met een beperking te vergroten heeft het kabinet een breed offensief gelanceerd (Tweede Kamer, 2018-2019, 34 352, nr. 115 en nr. 138) met verschillende maatregelen die er voor moeten zorgen dat meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk komen en blijven. Belangrijke onderdelen zijn het vereenvoudigen van de inzet van het instrument loonkostensubsidie, het bevorderen van ondersteuning op maat, bijvoorbeeld door een adequate inzet van persoonlijke ondersteuning, en werken lonender maken voor mensen met een arbeidsbeperking. Over de stand van zaken van het breed offensief is de Tweede Kamer op 23 mei 2019 geïnformeerd (Tweede Kamer, 2018-2019, 34 352, nr. 163). Voor een aantal van de voorstellen is wijziging van de Participatiewet en de Ziektewet noodzakelijk. Het streven is het wetsvoorstel waarin dit wordt geregeld in de tweede helft van 2019 aan de Tweede Kamer aan te bieden, zodat het in juli 2020 in het Staatsblad gepubliceerd kan worden. Voor het voorstel om een gedeelte van de inkomsten vrij te laten van mensen die in deeltijd met loonkostensubsidie werken is structureel € 40 miljoen toegevoegd aan het macrobudget voor participatiewetuitkeringen. Voor de overige voorstellen uit het breed offensief is incidenteel € 53 miljoen gereserveerd, verspreid over 2020 en 2021.

Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten (resultaten viermeting)

De banenafspraak uit het Sociaal Akkoord van 2013 heeft tot doel om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te helpen bij reguliere werkgevers. Met de sociale partners is afgesproken 125.000 banen voor de doelgroep te creëren. De opgave voor markt en overheid tot en met 2018 is om 43.500 extra banen te realiseren ten opzichte van de nulmeting; 31.000 in de sector markt en 12.500 in de sector overheid. De doelstelling van 43.500 banen is met 51.956 extra banen ruim gehaald. Met 44.017 banen heeft de sector markt de doelstelling van 31.000 banen ruim overtroffen. Helaas hebben de overheidswerkgevers de doelstelling ook in 2018 niet gehaald. Ten opzichte van de nulmeting heeft de sector overheid 7.940 extra banen gerealiseerd. Het resultaat van de sector overheid over 2018 geeft dus geen aanleiding om de quotumregeling te deactiveren. Het vorige kabinet heeft de Tweede Kamer echter met de brief van 8 september 2017 (Tweede Kamer, 2016-2017, 34 352, nr. 65) geïnformeerd dat het heeft besloten dat de overheidswerkgevers in 2018 een jaar extra krijgen om de aantallen van de banenafspraak te realiseren.

De Staatssecretaris van SZW heeft in november 2018 (Tweede Kamer, 2018-2019, 34 352, nr. 137) de vereenvoudiging van de Wet banenafspraak aangekondigd. In juli 2019 heeft zij de Kamer geïnformeerd over de uitwerking van de vereenvoudiging en aangekondigd dat zij naar verwachting het wetsvoorstel daarvoor in de tweede helft van 2019 aan de Kamer aanbiedt. Gevolg gevend aan de uitvoering van de motie Nijkerken–de Haan c.s. (Tweede Kamer, 2018-2019, 34 352, nr. 126) heeft de staatssecretaris anticiperend op deze vereenvoudiging in het wetsvoorstel deactivering en uitstel quotumheffing het opleggen van de quotumheffing opgeschort tot uiterlijk 1 januari 2022. Dit wetsvoorstel ligt nu in de Eerste Kamer.

Tabel 3.2.1 Indicatoren banenafspraak

	Realisatie 2018[1]	Streefwaarde 2018[2]	Streefwaarde 2019[2]	Streefwaarde 2020[2]
Cumulatief aantal extra banen arbeidsbeperkten marktsector t.o.v. nulmeting op 1/1/2013	44.017	31.000	40.000	50.000
Cumulatief aantal extra banen arbeidsbeperkten overheidsector t.o.v. nulmeting op 1/1/2013	7.940	12.500	15.000	17.500

[1] Berekening SZW op basis van metingen UWV.
[2] Streefwaarden afkomstig uit Memorie van Toelichting bij de Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten. Tweede Kamer, 2013-2014, 33 981, nr. 3, blz. 6, tabel 'Aantal te realiseren banen voor beoordeling activering quotumheffing.'

Armoede en schulden

Het kabinet wil het aantal mensen met problematische schulden terugdringen en mensen met schulden effectiever helpen. Het kabinet stelt voor drie jaar (2018 t/m 2020) in totaal € 80 miljoen

ter beschikking voor het voorkomen van schulden en de bestrijding van armoede, in het bijzonder onder kinderen. De middelen hebben als doel om te leiden tot een kwaliteitsverbetering van het gemeentelijk armoede- en schuldenbeleid.

Armoede en schulden hangen vaak samen met andere problemen, zoals schooluitval en gezondheidsproblemen. Door actief in te zetten op het voorkomen en bestrijden van armoede en schulden, kunnen kosten in andere domeinen worden voorkomen of verminderd. Gemeenten staan als uitvoerder van het armoedebeleid dichtbij de burger. Mede daardoor zijn zij het beste in staat om de middelen en de expertise doeltreffend en doelmatig in te zetten om het armoede- en schuldenbeleid verder te versterken.

Op 29 mei 2019 is de Tweede Kamer geïnformeerd over de voortgang en de resultaten van de brede schuldenaanpak (Tweede Kamer 2018–2019, 24 515, nr. 489). Het komend jaar staat onverminderd in het teken van het uitvoeren en verder uitwerken van de plannen en maatregelen. Het implementeren van maatregelen en wet- en regelgeving kost tijd, ook omdat we te maken hebben met ingewikkelde processen en systemen. Voor 2020 is het doel dat de effecten van de maatregelen steeds meer merkbaar worden voor mensen met (problematische) schulden.

Door een versterkte inzet op preventie en vroegsignalering worden problematische schulden tegengegaan. Zo wordt een wijziging van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening voorbereid om ten behoeve van vroegsignalering gegevensuitwisseling te faciliteren. 2020 zal in ieder geval in het teken staan van de implementatie van deze wijziging. Daarnaast hebben Rijk en gemeenten om mensen te ontzorgen en ondersteunen afspraken gemaakt in het kader van het Interbestuurlijk Programma. Tevens zijn in dat kader afspraken uitgewerkt om tot een vernieuwende schuldenaanpak en een verbeterde toegang tot de schuldhulpverlening te komen.

Het kabinet heeft op 1 april 2019 haar ambities op het gebied van het bestrijden van kinderarmoede gepresenteerd (Tweede Kamer, 2018-2019, 24 515, nr. 484). Inzet is dat het aantal huishoudens met kinderen dat een laag inkomen heeft, omlaag gaat en ieder kind dat in een gezin met een laag inkomen opgroeit kan meedoen. Daarnaast wil het kabinet een beter inzicht krijgen in het bredere beeld van kinderarmoede en goede voorbeelden van initiatieven gericht op het voorkomen van armoede onder kinderen in kaart brengen. De Staatssecretaris van SZW zal elke twee jaar een breed beeld geven van kinderarmoede aan de hand van de gepresenteerde ambities. Zij zal hierover het gesprek aangaan met de betrokken bewindspersonen, de VNG, kinderen en andere relevante partijen.

Vereenvoudiging beslagvrije voet
Met de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet, die moet voorkomen dat schuldenaren bij beslaglegging te weinig geld overhouden om in basale levensbehoeften te kunnen voorzien, worden knelpunten van de huidige regeling ondervangen. De wet wijzigt de berekeningswijze van de beslagvrije voet, de gegevens die daarvoor met verschillende instanties dienen te worden uitgewisseld, alsmede het uiteindelijke proces tot vaststelling van de beslagvrije voet. De vereenvoudiging van de beslagvrije voet ziet, net als de verbreding van het beslagregister, op de realisatie van een hoge mate van gegevensuitwisseling tussen een groot aantal partijen. Een toekomstbestendige inbedding van deze gegevensuitwisseling in de ICT-systemen van de verschillende organisaties vraagt met name in 2020 de nodige inspanning van en samenwerking tussen de betrokken organisaties. Alle betrokken partijen zijn erop gericht om de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet op 1 januari 2021 in werking te laten treden.

Bijstandverlening zelfstandigen
Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (Bbz 2004) biedt perspectief aan beginnende ondernemende bijstandsgerechtigden en een vangnet voor gevestigde zelfstandigen met een tijdelijk financieel probleem, maar met een levensvatbare onderneming. Het kabinet gaat het Bbz 2004 herzien met ingang van 2020. De financieringssystematiek wordt vereenvoudigd en meer in lijn gebracht met de financieringssystematiek van de Participatiewet. De wijziging van dit besluit heeft betrekking op de volgende vier onderdelen:

- Vereenvoudiging van de financieringssystematiek van het Bbz 2004 en het verleggen van financiële risico's en kansen naar gemeenten, met als doel het scheppen van de financiële voorwaarden voor een efficiënte en effectieve uitvoering van het Bbz door gemeenten;
- Afsluiting van de instroom bij centrumgemeenten voor bijstandsverlening aan ondernemers in de binnenvaart, waardoor op den duur de aparte uitvoeringsstructuur verdwijnt;
- Beperking van de instroom van oudere zelfstandigen met een niet-levensvatbaar bedrijf tot personen die zijn geboren vóór 1 januari 1960, waardoor op den duur de Bbz-ouderenregeling verdwijnt;

- Verdere uniformering van Bbz 2004 met de Participatiewet, algemene bijstand wordt niet langer verstrekt in de vorm van een rentedragende lening en bijstand wordt niet langer met terugwerkende kracht verleend.

Onderstand Caribisch Nederland
In de voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland (Tweede Kamer, 2018-2019, PM) heeft het kabinet een volgende stap aangekondigd om de inkomenspositie van inwoners van Caribisch Nederland te verbeteren. Het gaat om een verhoging van de Onderstand per 1 januari 2020 voor Bonaire en Saba met 5% en voor Sint Eustatius met 2%.

Overige beleidswijzigingen PM

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.2.2 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 2 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**7.009.665**	**6.936.552**	**7.034.104**	**7.250.166**	**7.391.137**	**7.535.914**	**7.686.118**
Uitgaven	**7.089.379**	**6.968.735**	**7.058.424**	**7.253.234**	**7.391.656**	**7.535.914**	**7.686.118**
waarvan juridisch verplicht (%)			99,7%				
Inkomensoverdrachten	*7.002.267*	*6.888.211*	*6.999.526*	*7.205.826*	*7.347.327*	*7.492.204*	*7.642.408*
Macrobudget participatiewetuitkeringen	6.215.974	6.087.420	6.209.092	6.372.658	6.498.773	6.630.114	6.761.676
TW	448.000	446.992	441.723	440.600	440.358	443.665	444.831
AIO	295.480	309.006	334.133	363.305	380.154	390.512	408.079
Bijstand zelfstandigen	38.877	39.062	6.462	21.083	19.867	19.742	19.678
Bijstand overig	1.200	1.168	1.100	1.050	1.000	950	900
Onderstand en re-integratie (Caribisch Nederland)	2.736	4.563	7.016	7.130	7.175	7.221	7.244
Garanties	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Subsidies	*72.887*	*61.191*	*29.782*	*16.720*	*13.909*	*13.361*	*13.361*
Sectorplannen	37.937	13.389	0	0	0	0	0
Armoedeschulden	4.436	7.629	985	0	0	0	0
Cofinanciering dienstverlening	3.924	13.623	8.000	0	0	0	0
Europees fonds meestbehoeftigen	117	100	100	100	0	0	0
Scholing richting een kansberoep	6.474	0	0	0	0	0	0
Regionale kansen kinderen	2.615	3.335	455	0	0	0	0
Alle kinderen doen mee	8.880	12.600	11.576	12.454	10.000	10.000	10.000
Overige subsidies algemeen	5.920	6.926	5.552	1.052	795	247	247
SBCM	2.280	3.320	2.800	2.800	2.800	2.800	2.800
NIBUD	304	314	314	314	314	314	314
Opdrachten	1.509	*7.455*	*17.201*	*19.213*	*18.945*	*18.874*	*18.874*
Bekostiging	*2.403*	*1.655*	*1.739*	*1.297*	*1.297*	*1.297*	*1.297*
ZonMw	2.403	1.655	1.739	1.297	1.297	1.297	1.297
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*313*	*223*	*167*	*169*	*169*	*169*	*169*
ZonMw	313	223	167	169	169	169	169
Bijdrage aan sociale fondsen	*10.000*	*10.000*	*10.000*	*10.000*	*10.000*	*10.000*	*10.000*

Pensioenfonds Wsw	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Bijdrage aan internationale organisaties	0	0	9	9	9	9	9
Contributie CASS	0	0	9	9	9	9	9
Ontvangsten	**26.622**	**26.099**	**17.493**	**13.641**	**15.454**	**17.627**	**18.847**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn voor 100% juridisch verplicht. De rijksbijdragen aan de uitvoerende instellingen, gemeenten, UWV en de SVB, worden ruim voor het begrotingsjaar bekend gemaakt. Inkomensoverdrachten die worden gedeclareerd, zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en derhalve ook voor 100% juridisch verplicht.

Subsidies:
De subsidies zijn voor 90% juridisch verplicht. De aanvragen in het kader van de subsidieregelingen, zoals voor armoede en schulden en Doorstart naar nieuw werk, zijn beschikt of nog in procedure. Evenzo geldt dit deels voor de incidentele subsidies, zoals voor armoede onder kinderen, of de subsidies aan de Stichting Beheer Collectieve Middelen (SBCM), Nibud of de gesubsidieerde cofinanciering Europees Fonds Meest Behoeftigen (EFMB) die voor meerdere jaren zijn toegekend aan de desbetreffende organisaties.

Opdrachten:
De opdrachten zijn voor 10% juridisch verplicht. Het gaat om circa € 1,7 miljoen.

Bekostiging:
Met de goedkeuring in 2015 van het meerjarige kennisprogramma, zoals dat door ZonMw wordt uitgevoerd, is het kasbudget 100% juridisch verplicht.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's:
Analoog aan het instrument bekostiging is de bijdrage voor de uitvoeringskosten van ZonMw ook voor 100% verplicht.

Bijdrage aan sociale fondsen
De bijdrage aan sociale fondsen is voor 100% juridisch verplicht.

Bijdrage aan internationale organisaties
PM

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]
A. Inkomensoverdrachten

A1. Macrobudget participatiewetuitkeringen
Op grond van de Participatiewet verstrekt het Ministerie van SZW jaarlijks aan gemeenten een budget voor bijstandsuitkeringen, loonkostensubsidies en loonaanvullingen. Voor alle gemeenten tezamen wordt het macrobudget voor 2020 geraamd op ruim € 6 miljard. In 2020 wordt hiervan een bedrag van € 46 miljoen gereserveerd voor de vangnetregeling 2018. Bij de verdeling van het voorlopig macrobudget wordt hiermee rekening gehouden. De vangnetuitkering is bedoeld voor gemeenten waarvan het tekort op het budget op grond van artikel 69 Participatiewet de geldende eigenrisicodrempel overstijgt. Alle gemeenten met een tekort, dat over 2018 meer bedraagt dan 5% en over 2017 en 2018 samen ook meer bedraagt dan 5% van het budget 2018, kunnen een beroep doen op de vangnetregeling 2018 (te financieren uit het macrobudget 2020). In tabel 3.2.3 wordt de opbouw van het budget gespecificeerd.

Tabel 3.2.3 Extracomptabel overzicht Macrobudget participatiewetuitkeringen (x € 1.000)

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Macrobudget participatiewet uitkeringen	**6.215.974**[1]	**6.087.420**	**6.228.413**	**6.444.216**	**6.579.940**	**6.678.010**	**6.780.946**
Algemene bijstand,	5.806.690	**5.705.969**	**5.841.620**	**6.057.744**	**6.202.935**	**6.322.956**	**6.442.343**

loonkostensubsidie en loonaanvullingen							
IOAW	377.614	349.876PM	353.321	351.034	339.802	317.454	300.760
IOAZ	31.670	31.575	33.473	35.441	37.203	37.598	37.844
BBZ	30.639[2]	31.283[2]	55	55	55	55	55

[1] Toelichting definitief macrobudget berekening SZW.
[2] Inclusief levensonderhoud voor startende ondernemers (BBZ).

Macrobudget Participatiewetuitkeringen
Het Macrobudget participatiewetuitkeringen voorziet in de middelen voor bijstandsuitkeringen, loonkostensubsidies, loonaanvullingen, IOAW, IOAZ en bijstand voor levensonderhoud van ondernemers (BBZ).

Algemene bijstand, loonkostensubsidies en loonaanvullingen
De Participatiewet voorziet in een sociaal vangnet voor personen die niet zelfstandig in hun bestaan kunnen voorzien.

Wie komt er voor in aanmerking?
Iedereen die rechtmatig in Nederland verblijft en woont en onvoldoende over eigen middelen van bestaan beschikt, kan in aanmerking komen voor bijstand.

Hoe hoog is de bijstand?
De hoogte van de bijstandsuitkering is afhankelijk van leeftijd en leefsituatie. In tabel 3.2.4 zijn de bijstandsnormen opgenomen voor gehuwden/samenwonenden en alleenstaanden/alleenstaande ouders van 21 jaar tot de AOW-gerechtigde leeftijd die niet samenwonen met meerderjarige medebewoners. Voor gehuwden en alleenstaanden van 21 jaar of ouder die samenwonen met één of meer meerderjarige personen waarmee kosten kunnen worden gedeeld, geldt op grond van de kostendelersnorm een lager bedrag. Bijstandsgerechtigden van 18 tot 21 jaar ontvangen een lagere uitkering.

Tabel 3.2.4 Netto bijstandsnormen van 21-jaar tot de AOW-gerechtigde leeftijd inclusief vakantietoeslag (in €)

	1 juli 2019
Gehuwd / samenwonend	1.472,03[1]
Alleenstaande (ouder)	1.030,42[1]

[1]Bron: Overzicht uitkeringsbedragen per 1 juli 2019

Budgettaire ontwikkelingen
Hieronder volgt een toelichting op de bijstellingen voor de algemene bijstand en loonkostensubsidies.

De invoering van een aantal wetswijzigingen leidt tot een oploop in de raming van de bijstandsuitgaven. Dit zijn onder andere de invoering van de Participatiewet, de AOW-leeftijdsverhoging en de invoering van het onderdeel WW-duurverkorting in de Wet werk en zekerheid. De door het CPB geraamde werkloosheidsdaling leidt tot iets lagere uitgaven in de bijstandsraming in 2020. De meerjarige oploop van de uitgavenraming na 2020 hangt samen met de door het CPB verwachte meerjarige werkloosheidsstijging. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers Participatiewet
Tabel 3.2.5 bevat informatie over re-integratie door gemeenten. De voorzieningen die gemeenten aanbieden bestaan onder meer uit proefplaatsingen, jobcoaching, trainingen en opleidingen. Sinds de invoering van de Participatiewet in 2015 hebben gemeenten ook beschikking gekregen over het instrument structurele loonkostensubsidie, en zijn zij verantwoordelijk voor het, naar behoefte, creëren van beschut werk. Bovendien is geen nieuwe instroom in de Wsw meer mogelijk. Meer informatie over de re-integratie-inspanningen van gemeenten vindt u in de Factsheet Participatiewet.

Tabel 3.2.5 Kerncijfers re-integratie door gemeenten

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Aantal voorzieningen Participatiewet (x 1.000, ultimo)[1]	222	256	270
Aantal personen met een voorziening Participatiewet (x 1.000, ultimo)[1]	174	190	198
Aantal gestarte banen na re-integratievoorziening door gemeenten (x 1.000, ultimo)[2]	43	45	PM 31/8
Werkenden met een voorziening Participatiewet (x 1.000, ultimo)[1]	35	44	51
waarvan personen met een loonkostensubsidie Participatiewet	2,2	9,1	14
waarvan personen met beschut werk	<0,1	0,6	1,7
Werknemersbestand Wsw (x 1.000, ultimo)[3]	91	87	83
Aantal detacheringen als percentage van het totaal aantal arbeidsplaatsen[3]	37	37	37
Aantal gerealiseerde plaatsen in begeleid werken als percentage van het totaal aantal arbeidsplaatsen[3]	6,5	6,6	6,5

[1] CBS, Statistiek re-integratie gemeenten.
[2] CBS, Uitstroom na re-integratie.
[3] Panteia, Wsw-rapportage.

Tabel 3.2.6 bevat informatie over mensen die werken onder de Banenafspraak, of op een beschutte werkplek onder de Wsw of de Participatiewet. Dit zijn veelal mensen die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen, maar niet duurzaam arbeidsongeschikt zijn. Per saldo zijn over de drie wettelijke kaders eind 2017 circa. 10% meer mensen aan het werk dan eind 2015.

Tabel 3.2.6 Kerncijfers Werk voor mensen met een arbeidsbeperking

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Totaal werkenden (x 1.000, ultimo)	PM	149,1	PM
waarvan werkend binnen de Banenafspraak (x 1.000, ultimo)[1]	86	99	113
waarvan werkend vanuit Wsw-beschut (x 1.000, ultimo)[2]	52	49	47
waarvan werkend met positief advies beschut werk (x 1.000, ultimo)[3]	PM	1,2	2,5

[1] UWV, factsheet banenafspraak.
[2] Panteia, Jaarrapportage Wsw-statistiek
[3] UWV, factsheet beschut werk

Tabel 3.2.7 toont de gerealiseerde en geraamde omvang van het aantal bijstandsuitkeringen. Dit aantal is dalende. De Factsheet Participatiewet bevat meer informatie over de ontwikkeling en samenstelling van het bijstandsvolume.

Tabel 3.2.7 Kerncijfers volume Participatiewet

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume Participatiewetuitkering (x 1.000 huishoudens, jaargemiddelde)[2]	379	374	383

[1] CBS, bijstandsuitkeringenstatistiek.
[2] Dit cijfer is exclusief volume loonkostensubsidie.

Wetten inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) en gewezen zelfstandigen (IOAZ)
De IOAW-uitkering is een aanvulling op het (gezins)inkomen tot bijstandsniveau voor oudere werkloze werknemers. Anders dan bij de Participatiewet hoeven werkloze ouderen, die vaak vermogen in spaargeld of eigen huis hebben, in de IOAW hun vermogen niet aan te spreken.

De IOAZ is een uitkering voor ouderen die noodgedwongen zijn gestopt met hun werk als zelfstandige, omdat de inkomsten daaruit onvoldoende waren. De IOAZ-uitkering vult het (gezins)inkomen aan tot het bijstandsniveau. In de IOAZ wordt rekening gehouden met de bijzondere positie van zelfstandigen en hun (bedrijfs)vermogen.

Wie komt er voor in aanmerking?
De belangrijkste doelgroepen van de IOAW-regeling zijn:

- Werkloze werknemers die op het moment dat zij werkloos worden ten minste 50 jaar zijn en geboren zijn voor 1 januari 1965, die recht hebben op een uitkering op grond van de WW van meer dan drie maanden en die de volledige uitkeringsduur daarvan hebben doorlopen;
- Werknemers die na hun 50e verjaardag recht hebben gekregen op een loongerelateerde WGA-uitkering en van wie de WGA-uitkering is beëindigd, omdat zij niet langer ten minste 35% arbeidsongeschikt zijn.

De IOAZ is bedoeld voor oudere zelfstandigen tussen de 55 jaar en de AOW-gerechtigde leeftijd, die hun bedrijf of zelfstandig beroep na hun 55e verjaardag hebben beëindigd. Om in aanmerking te komen voor een uitkering moet de gewezen zelfstandige onder andere voldoen aan voorwaarden betreffende het gemiddeld jaarinkomen in de drie jaar voorafgaand aan de aanvraag, het verwachte inkomen uit beroep of bedrijf bij voortzetting van het bedrijf en het aantal uren en de duur van de werkzaamheden als zelfstandige.

Hoe hoog is de IOAW/IOAZ?
De hoogte van de IOAW/ IOAZ uitkering is afhankelijk van de leefsituatie. Een overzicht van de bruto bedragen staat in tabel 3.2.8. In de IOAW en IOAZ geldt sinds 2015 de kostendelersnorm voor alleenstaande kostendelers. Voor alleenstaanden en alleenstaande ouders is de norm 50% van de gehuwdennorm, indien zij samenwonen met één of meer meerderjarige personen.

Tabel 3.2.8 Bruto bedragen IOAW/IOAZ per maand, exclusief vakantietoeslag (in €)

	1 juli 2019[1]
Gehuwd / samenwonend	1.668,50
Alleenstaande (ouder) zonder meerderjarige medebewoners	1.299,62
Alleenstaande (ouder) met een of meer meerderjarige medebewoners	834,25

[1] Hoe hoog is mijn IOAW uitkering?

Budgettaire ontwikkelingen
De IOAW-uitgaven stijgen in 2020 door de vertraagde doorwerking van de conjunctuur. De vertraging treedt op doordat het grootste deel van de IOAW-instroom eerst 3 jaar WW-gerechtigd is geweest. Vanaf 2020 is de gunstige conjunctuur terug te zien in de volumeontwikkeling van de IOAW. Het tweede belangrijke effect op de IOAW-uitgaven wordt veroorzaakt door de beperkende voorwaarde dat het IOAW-recht alleen geldt voor personen geboren voor 1965. Dit leidt ertoe dat vanaf 2020 minder mensen gebruik kunnen maken van de IOAW. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven. De uitgaven aan de IOAZ nemen vooral toe door de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.2.9 Kerncijfers IOAW en IOAZ

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume IOAW (x 1.000 huishoudens, jaargemiddelde)	24	24	24
Volume IOAZ (x 1.000 huishoudens, jaargemiddelde)	1,9	2,0	2,1

[1] CBS, bijstandsuitkeringenstatistiek.

Bijstand zelfstandigen levensonderhoud (Bbz 2004)
De toelichting op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 staat later in het artikel. Alleen het deel wat onderdeel is van het Macrobudget participatiewetuitkeringen wordt hier toegelicht. Dit is het onderdeel bijstand dat kan worden verstrekt om te voorzien in de kosten van levensonderhoud voor gevestigde ondernemers of in bedrijfskredieten (starters en gevestigde ondernemers).

Wie komt er voor in aanmerking?
Startende ondernemers vanuit een uitkering en gevestigde zelfstandigen die aan de voorwaarden van het Bbz voldoen, zoals wanneer hulp via een andere weg niet meer mogelijk is, het inkomen onvoldoende is en de onderneming levensvatbaar is.

Hoe hoog is de Bbz-uitkering?
De uitkering voor levensonderhoud is in principe gelijk aan die van de algemene bijstand (zie tabel 3.2.4) als aanvulling voor levensonderhoud.

Budgettaire ontwikkeling
Tot 2020 is alleen het deel Bijstand voor levensonderhoud van startende ondernemers onderdeel van het macrobudget Participatiewetuitkeringen. Vanaf 2020 is hieraan ook het deel bijstand voor gevestigde ondernemers toegevoegd, waardoor het budget van 2019 op 2020 toeneemt met 23 miljoen.

Handhaving
De kengetallen op het gebied van preventie tonen een stabiel beeld. De kerncijfers opsporing van de gemeenten tonen een lichte groei in het aantal vorderingen wegens geconstateerde overtreding van de inlichtingenplicht. Het totale benadelingsbedrag is de laatste jaren stabiel. Ook boetevorderingen vanwege schending van de inlichtingenplicht en de incassoratio van terugvorderingen tonen een vergelijkbaar beeld met voorgaande jaren. De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd.

Tabel 3.2.10 Kerncijfers Participatiewet (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	77	75	72
	Kennis van de verplichtingen (%)	88	88	86
Opsporing[2]	Aantal vorderingen in verband met geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	30	31	33
	Totaal benadelingbedrag (x € 1 mln)	71	69	70
Sanctionering[2]	Aantal boetes (x 1.000)	11	11	14
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	9,0	8,8	8,7
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[4]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	31	25	14

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'.
[2] CBS, bijstandsdebiteuren- en fraudestatistiek.
[3] Dit kerncijfer betreft het aantal vorderingen wegens overtreding van de inlichtingenplicht. Eén overtreding kan meerdere vorderingen tot gevolg hebben. Het CBS onderzoekt momenteel de verhouding tussen het aantal vorderingen en het aantal overtredingen.
[4] CBS-onderzoek incassoratio 2018.

A2. Toeslagenwet (TW)
De TW vult uitkeringen op grond van de werknemersverzekeringen aan tot het normbedrag voor het relevante sociaal minimum als het totale inkomen (exclusief TW-uitkering) van de uitkeringsgerechtigde en diens eventuele partner daaronder ligt.

Wie komt er voor in aanmerking?
Uitkeringsgerechtigden komen in aanmerking voor een toeslag als zij een uitkering ontvangen op grond van één van de zogenoemde moederwetten. Dit zijn de WIA, WAO, WAZ, Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen (Wamil), Wajong, IOW, WW, ZW en WAZO. Ook als een werkgever in het tweede ziektejaar minder loon doorbetaalt dan het voor de werknemer geldende sociaal minimum, komt de betrokkene in aanmerking voor een toeslag. De volgende personen kunnen recht hebben op een toeslag:
- Een gehuwde/samenwonende met een gezamenlijk inkomen dat lager is dan het bruto minimumloon;
- Een alleenstaande/alleenstaande ouder met een inkomen dat lager is dan 70% van het netto minimumloon.

Hoe hoog is de toeslag?
De toeslag vult de uitkering in beginsel aan tot het TW-normbedrag. Indien het dagloon lager is dan het TW-normbedrag, dan vult de toeslag aan tot dit lagere dagloon. Voor alleenstaanden van

21 jaar of ouder, die samenwonen met één of meer meerderjarige personen waarmee kosten kunnen worden gedeeld, geldt op grond van de kostendelersnorm een lagere norm: 50% van het netto Wml.

Tabel 3.2.11 Normbedragen TW bruto per dag, exclusief vakantietoeslag (in €)

	1 juli 2019
Gehuwd / samenwonend	75,20
Alleenstaande van 21 jaar en ouder	55,33
Alleenstaande van 21 jaar en ouder met een of meer meerderjarige medebewoners	35,52

Budgettaire ontwikkelingen
De TW-uitgaven hangen samen met de volume-ontwikkelingen in de moederwetten. In 2020 dalen de TW-uitgaven met name vanwege de daling van het aantal WAO-uitkeringen, waardoor ook het aantal toeslagen op die uitkeringen afneemt. Ook zorgt de temporisering van de verhoging van de AOW-leeftijd voor minder beroep op de werknemersverzekeringen, en daarmee samenhangend op de TW. Aan de andere kant stijgen de TW-lasten vanwege de ingroeiende WIA-doelgroep.

Beleidsrelevante kerncijfers
Het totale TW-volume in uitkeringsjaren neemt in 2019 en 2020, zoals genoemd, iets af. De gemiddelde toeslag is min of meer stabiel.

Tabel 3.2.12 Kerncijfers TW

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Gemiddeld jaarvolume TW (x 1.000 uitkeringsjaren)	108	106	106
Gemiddelde toeslag per jaar (x € 1)	3.456	3.542	3.526

[1] UWV, juninota. Dit cijfer is actueler dan het cijfer in jaarverslag SZW 2018.

Handhaving
Samen met UWV wordt onderzocht welke risico's er spelen in de uitvoering van de Toeslagenwet en welke aanpassingen in wet- en regelgeving en/of de uitvoeringspraktijk nodig zijn. De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd.

Tabel 3.2.13 Kerncijfers TW (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Opsporing[1]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	2,5	2,7	1,8
	Aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[2]	1,7	2,0	1,2
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	5,6	6,7	4,5
Sanctionering[1]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	0,4	0,1	0,1
	Aantal boetes (x 1.000)	1,3	1,3	0,8
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	0,9	0,9	0,7
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[1]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	44	30	18

[1] UWV, jaarverslag.
[2] Cijfers betreffen alle overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.

A3. Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (AIO)
Ouderen met een onvolledig AOW-pensioen kunnen recht hebben op algemene bijstand. Deze bijstand kan worden aangevraagd bij de SVB.

Wie komt er voor in aanmerking?
Personen die de AOW-gerechtigde leeftijd hebben, rechtmatig in Nederland wonen en niet genoeg inkomen of vermogen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien.

Hoe hoog is de AIO?
De AIO is een uitkering op huishoudenniveau en vult aan tot bijstandsniveau. De hoogte van de AIO-uitkering hangt af van het inkomen en de leefsituatie. In onderstaande tabel zijn de normen opgenomen voor gehuwden/samenwonenden en alleenstaanden zonder meerderjarige medebewoners. Voor AIO-gerechtigden die samenwonen met één of meer meerderjarige personen waarmee kosten kunnen worden gedeeld, geldt op grond van de kostendelersnorm een lager bedrag.

Tabel 3.2.14 AIO netto maandbedragen (maximaal), inclusief vakantietoeslag (in €)

	1 juli 2019
Gehuwd /samenwonend	1.571,50
Alleenstaande (ouder)	1154,03

Budgettaire ontwikkelingen
De uitkeringslasten van AIO nemen de komende jaren toe. Deze budgettaire ontwikkeling houdt verband met de verwachte stijging van het aantal AIO-gerechtigden vanwege vergrijzing, doorwerking van de afschaffing van de partnertoeslag vanaf 2015 en de invoering van de Wet temporisering verhoging AOW-leeftijd (zie beleidsrelevante kerncijfers, tabel 3.2.15). In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven. Vanaf 2022 nemen de uitgaven minder snel toe, omdat de AOW-leeftijd dan weer wordt verhoogd.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.2.15 Kerncijfers AIO

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Aantal huishoudens AIO (x 1.000, jaargemiddelde)	46	48	51

[1] CBS, bijstandsuitkeringenstatistiek.

Handhaving
De kerncijfers over de handhaving door de SVB laten een consequent beeld zien. Naar aanleiding van de licht lagere gepercipieerde detectiekans in 2018 wordt extra voorlichting ingezet.

Tabel 3.2.16 Kerncijfers AIO (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	77	77	73
	Kennis van de verplichtingen (%)	88	89	87
Opsporing[2]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	-[4]	1,0	0,9
	Aantal overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	0,9	1,2	0,9
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	2,0	2,3	2,0
Sanctionering[2]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	0,6	1,3	1,4
	Aantal boetes (x 1.000)	0,4	0,4	0,3
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	0,4	0,5	0,3
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[2]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	29	23	6,9

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'.
[2] SVB, jaarverslag.
[3] Cijfers betreffen alle verwijtbare overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.

[4] Niet beschikbaar

A4. Bijstand zelfstandigen bedrijfskrediet (Bbz 2004)
Startende ondernemers en gevestigde zelfstandigen kunnen voor financiële ondersteuning onder voorwaarden een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004. Met dit besluit wordt beoogd kansrijke vanuit een uitkering startende ondernemers een steuntje in de rug te geven en zelfstandigen met tijdelijke financiële moeilijkheden in staat te stellen hun werkzaamheden voort te zetten. De bijstand kan worden verstrekt om te voorzien in de kosten van levensonderhoud voor gevestigde ondernemers of in bedrijfskredieten (starters en gevestigde ondernemers).

Wie komt er voor in aanmerking?
Startende ondernemers vanuit een uitkering en gevestigde zelfstandigen die aan de voorwaarden van het Bbz voldoen, zoals wanneer hulp via een andere weg niet meer mogelijk is, het inkomen onvoldoende is en de onderneming levensvatbaar is.

Hoe hoog is de Bbz-uitkering en het krediet?
De maximale hoogte van de bijstand voor bedrijfskredieten wordt in onderstaande tabel vermeld. De bedragen worden jaarlijks aangepast voor gestegen prijzen.

Tabel 3.2.17 Bbz-normen kredietverlening (maxima) (in €)

	1 januari 2019
Startende zelfstandige	36.762
Gevestigde zelfstandige	199.680

Budgettaire ontwikkelingen
PM

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.2.18 Kerncijfers Bbz

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume Bbz (x 1.000 huishoudens, jaargemiddelde)	3,5	PM	PM

[1] CBS, bijstandsuitkeringenstatistiek.

A5. Bijstand overig
Onder bijstand overig vallen de bijstand buitenland- en de repatriëringsregeling. Verlening van bijstand aan een in het buitenland gevestigde Nederlander wordt alleen nog voortgezet ingeval het recht op uitkering vóór 1 januari 1996 is vastgesteld. Sinds 1996 zijn er dus geen nieuwe gerechtigden meer toegelaten.

Budgettaire ontwikkelingen
De verwachte uitkeringslasten voor de bijstand buitenland nemen de komende jaren af, omdat het aantal gerechtigden naar verwachting afneemt. Voor de repatriëringsregeling zijn geen uitgaven voorzien.

Beleidsrelevante kerncijfers
Het aantal personen dat in het buitenland een bijstandsuitkering ontvangt, daalt de komende jaren naar verwachting licht.

Tabel 3.2.19 Kerncijfers Bijstand buitenland

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume Bijstand buitenland (x 1.000 gerechtigden, ultimo)	0,1	0,1	0,1

[1] SVB, jaarverslag.

A6. Onderstand en re-integratie Caribisch Nederland
De overheid biedt aan inwoners van Caribisch Nederland inkomensondersteuning in de vorm van Onderstand en waar nodig ook re-integratieondersteuning.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitkeringslasten voor de Onderstand nemen toe als gevolg van verhoging van de basisuitkeringen. Daarnaast nemen de toeslagen toe die de basisuitkering aanvullen. Deze toeslagen worden niet alleen aan personen in de Onderstand uitgekeerd maar ook aan alleenstaande AOV-gerechtigden en volledig arbeidsongeschikten.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.2.20 Kerncijfers Caribisch Nederland

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume Onderstand Caribisch Nederland (x 1.000 huishoudens, ultimo)	0,5	0,5	0,5

[1] SZW-unit RCN.

B. Garanties
Er zijn geen garanties voorzien voor 2020.

C. Subsidies
In totaal is in 2020 € 29,8 miljoen voor subsidies beschikbaar. € 13,4 miljoen is beschikbaar voor het armoede- en schuldenbeleid, waarvan € 12 miljoen specifiek voor kinderen. Voor de «Tijdelijke regeling cofinanciering projecten dienstverlening werkzoekenden en projecten samenwerking en regie arbeidsmarkt» (DWSRA) is € 8 miljoen beschikbaar. Verder maken incidentele subsidies en de subsidies aan de Stichting Beheer Collectieve Middelen (SBCM) voor € 8,4 miljoen onderdeel uit van het subsidiebudget.

D. Opdrachten
De € 17,2 miljoen beschikbare middelen voor opdrachten zijn met name bestemd voor activiteiten op de terreinen van bevordering arbeidsparticipatie (circa € 10,8 miljoen), armoedebestrijding en schuldhulpverlening (circa € 5,9 miljoen) en bevordering ondernemerschap (circa € 0,5 miljoen). De middelen bevordering arbeidsparticipatie worden mede ingezet ten behoeve van het programma Sociaal Domein (dat in samenwerking tussen gemeenten en de ministeries van OCW, BZK, J&V en VWS is opgepakt), het programma Matchen op Werk en verbeteren van de werkgeversdienstverlening, het programma Perspectief op Werk en ondersteuningsprogramma's op het terrein van vakmanschap. Uit de middelen voor armoedebestrijding en schuldhulpverlening worden onder andere diverse ondersteuningsprogramma gefinancierd ter verbetering van het (gemeentelijke) armoedebeleid en de (gemeentelijke) schuldhulpverlening. Dit laatste mede in het kader van de brede schuldenaanpak, waarover de Tweede Kamer in 2018 is bericht.

E. Bekostiging
Voor de bekostiging van het meerjarige Kennisprogramma vakkundig aan het werk, dat wordt uitgevoerd door ZonMw, is in 2020 € 1,7 miljoen beschikbaar.

F. Bijdrage aan ZBO's/RWT's
Voor de uitvoering van het Kennisprogramma vakkundig aan het werk is voor uitvoeringskosten voor ZonMw bijna € 0,2 miljoen beschikbaar in 2020.

G. Bijdrage sociale fondsen
Met ingang van 2018 is een financiële tegemoetkoming van € 10 miljoen per jaar beschikbaar gesteld aan het Wsw-pensioenfonds PWRI, onder de voorwaarde dat sociale partners zelf tot een structurele oplossing komen voor het fonds.

H. Bijdrage aan internationale organisaties
Vanaf 2020 is de financiering van de contributie van het Administratief Centrum voor de sociale zekerheid van de Rijnvarenden (CASS) overgegaan van het ministerie van I&W naar SZW.

I. Ontvangsten
In het Bestuursakkoord Verhoogde Asielinstroom is een intertemporele tegemoetkoming afgesproken. De verrekening van de intertemporele tegemoetkoming van 2016 en 2017 met de gemeentelijke budgetten Participatiewetuitkeringen vindt in 8 jaar plaats vanaf respectievelijk 2018 en 2019. De voor 2020 en volgende jaren geraamde ontvangsten van € 3,8 miljoen hebben betrekking op de intertemporele tegemoetkoming.

[[[Artikel]]]
3. Arbeidsongeschiktheid

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid beschermt werknemers tegen de inkomensgevolgen van arbeidsongeschiktheid en stimuleert hen te blijven werken of het werk te hervatten.

De overheid vindt dat werknemers die loon derven als gevolg van arbeidsongeschiktheid verzekerd moeten zijn van een redelijk inkomen. Daarom zijn werknemers verplicht verzekerd op grond van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). De WIA omvat twee uitkeringsregimes: de Inkomensvoorziening voor volledig en duurzaam arbeidsongeschikten (IVA) en de Regeling werkhervatting gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA). De Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) is bij de introductie van de WIA ingetrokken, maar geldt nog wel voor mensen die vóór 1 januari 2004 door ziekte of gebrek arbeidsongeschikt zijn geworden. Op grond van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) waren ondernemers verplicht verzekerd tegen de inkomensgevolgen van arbeidsongeschiktheid. De WAZ is per 1 augustus 2004 ingetrokken, maar geldt nog wel voor zelfstandigen die op dat moment een uitkering ontvingen.

Als het totale inkomen van de uitkeringsgerechtigde WIA, WAO of WAZ en diens eventuele partner onder het sociaal minimum ligt, kan de uitkeringsgerechtigde een toeslag ontvangen tot het sociaal minimum op grond van de Toeslagenwet (TW), zie beleidsartikel 2.

De overheid stimuleert met behulp van financiële prikkels voor zowel uitkeringsgerechtigden als werkgevers dat uitkeringsgerechtigden aan het werk blijven of (op termijn) weer aan het werk gaan. Daarnaast biedt de overheid gerichte re-integratieondersteuning aan uitkeringsgerechtigden die ondersteuning nodig hebben. De overheid kent daarbij een groot belang toe aan de eigen verantwoordelijkheid en het meewerken aan re-integratie door de uitkeringsgerechtigde.

Aan werknemers in Caribisch Nederland wordt met de Ongevallenverzekering (OV) een inkomensvoorziening geboden in geval van arbeidsongeschiktheid door een bedrijfsongeval.

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **stimuleert** aan het werk blijven of het werk hervatten met een bijdrage voor re-integratieinspanningen aan UWV. De Minister **financiert** de inkomensondersteuning met begrotingsgefinancierde uitkeringsregelingen. Bij de premiegefinancierde uitkeringsregelingen **regisseert** de Minister. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- De vaststelling van het niveau van de uitkeringen van de onderscheiden regelingen;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige uitvoering door UWV;
- De organisatie van de eigen uitvoering binnen het verband van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de fiscale wet- en regelgeving. Wanneer fiscale instrumenten worden ingezet om doelstellingen in het kader van het arbeidsongeschiktheidsbeleid te realiseren, is de Minister van SZW hiervoor medeverantwoordelijk.

[[[Beleidswijzigingen]]]
Maatregelen loondoorbetaling bij ziekte en WIA
Het kabinet heeft samen met sociale partners afspraken gemaakt over een pakket aan maatregelen rond loondoorbetaling en WIA. Loondoorbetalingsverplichtingen worden makkelijker, duidelijker en goedkoper gemaakt (Tweede Kamer, 2018-2019, 29 544, nr. 873 en Tweede Kamer, 2018-2019, 29 544, nr. 922 PM hyperlink). Het gaat om een pakket dat beter aansluit bij de behoeften van met name kleine werkgevers, maar ook (middel)grote werkgevers profiteren van een groot deel van de maatregelen. Tevens is door het kabinet de balans in de regeerakkoordmaatregelen opnieuw bezien (Tweede Kamer, 2018-2019, 32 716, nr. 37). Daarbij is meegenomen dat de verwachte instroom in de WIA lager is door de nieuwe afspraken op het gebied van loondoorbetaling bij ziekte. De voorgenomen aanscherping van het schattingsbesluit en het invoeren van een inkomenseis voor de WGA80-99 gaan niet door. Tevens vervallen de regeerakkoordmaatregelen om de periode van WGA-premiedifferentiatie te verkorten en de

loonsanctie bij eigenrisicodragers af te schaffen. Eerstvolgende twee maatregelen maken deel uit van het pakket:

Medisch advies van de bedrijfsarts leidend bij de toets op re-integratieinspanningen.
UWV beoordeelt conform de Wet verbetering poortwachter na twee jaar de re-integratieactiviteiten van werkgever en werknemer. Het kabinet vindt het van groot belang om werkgevers en werknemers meer in staat te stellen regie te voeren op de re-integratie. Daarbij moeten zij kunnen vertrouwen op het medisch advies over de belastbaarheid van de bedrijfsarts. Daarom zal de verzekeringsarts van UWV per 1 januari 2021 niet langer het medisch advies van de bedrijfsarts beoordelen bij de toets op re-integratieinspanningen.

Het arbeidsongeschiktheidspercentage kan gedurende vijf jaar niet verlaagd worden vanwege inkomsten uit arbeid
Het kabinet wil stimuleren dat mensen die een uitkering op grond van de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (Wet WIA) ontvangen zoveel mogelijk deelnemen aan het arbeidsproces. Het voornemen in het regeerakkoord om het verdienvermogen van arbeidsongeschikten de eerste vijf jaar na werkhervatting niet meer te herbeoordelen wordt per 1 juli 2020 ingevoerd.

Loonkostensubsidies en het WIA-arbeidsongeschiktheidscriterium
Het WIA-arbeidsongeschiktheidscriterium wordt aangepast voor mensen die met loonkostensubsidie werken in de Participatiewet. De beoogde inwerkingtredingsdatum is nu 1 januari 2021, dit is een jaar later dan vermeld in de begroting 2019.

Bestedingsplan scholingsexperiment WGA
Conform het Regeerakkoord is het scholingsexperiment voor WGA-gerechtigden in voorbereiding (Tweede Kamer, 2018-2019, 29544 nr. 922 PM hyperlink). Doel van het scholingsexperiment is in de praktijk beproeven in hoeverre gerichte scholing WGA-gerechtigden dichter bij de arbeidsmarkt brengt en hun werkhervattingskansen vergroot. Het experiment start in het najaar van 2020.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.3.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 3 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**813**	**1.155**	**3.878**	**10.885**	**10.892**	**4.900**	**908**
Uitgaven	**813**	**1.155**	**3.878**	**10.885**	**10.892**	**4.900**	**908**
waarvan juridisch verplicht (%)			100%				
Inkomensoverdrachten	*813*	*855*	*878*	*885*	*892*	*900*	*908*
Ongevallenverzekering (Caribisch Nederland)	813	855	878	885	892	900	908
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	0	300	3.000	10.000	10.000	4.000	0
Individuele plaatsing & steun CMD	0	300	0	0	0	0	0
Scholingsexperiment WGA	0	0	3.000	10.000	10.000	4.000	0
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en derhalve voor 100% juridisch verplicht. Het betreft uitkeringslasten van de Ongevallenverzekering Caribisch Nederland.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd]]]
Tabel 3.3.2 Premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 3 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Uitgaven	**9.701.073**	**10.236.487**	**10.526.240**	**10.742.185**	**11.142.131**	**11.630.477**	**12.043.629**
Inkomensoverdrachten	*9.625.415*	*10.139.826*	*10.185.690*	*10.151.040*	*10.272.183*	*10.479.529*	*10.606.745*

IVA	2.425.658	2.846.304	3.161.439	3.440.736	3.758.800	4.095.913	4.387.349
WGA	2.646.644	2.894.239	2.978.683	3.016.256	3.059.765	3.110.382	3.161.160
WGA eigenrisicodragers	310.932	333.455	353.211	372.335	394.238	418.921	443.309
WAO	4.116.660	3.949.217	3.591.009	3.235.498	2.981.880	2.782.110	2.551.729
WAZ	125.521	116.611	101.348	86.215	77.500	72.203	63.198
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*75.658*	*96.661*	*109.617*	*110.911*	*122.248*	*124.082*	*126.146*
Re-integratie WIA/WAO/WAZ/ZW/WW	75.658	96.661	109.617	110.911	122.248	124.082	126.146
Nominaal	*0*	*0*	*230.933*	*480.234*	*747.700*	*1.026.866*	*1.310.738*
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]

A. Inkomensoverdrachten

A1. Ongevallenverzekering (OV) (Caribisch Nederland)
Werknemers in Caribisch Nederland die door een bedrijfsongeval geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn geraakt, krijgen op basis van de Ongevallenverzekering een uitkering (ongevallengeld). De uitkering is gekoppeld aan het laatstverdiende loon van de werknemer.

Budgettaire ontwikkelingen
De in geringe mate oplopende uitgavenontwikkeling van de Ongevallenverzekering (OV) wordt verklaard door de verhoging van de gerechtigde leeftijd voor de Algemene Ouderdomsverzekering (zie beleidsartikel 8). Hierdoor lopen de uitkeringen van de OV langer door.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.3.3 Kerncijfers Ongevallenverzekering (Caribisch Nederland)

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume uitkeringen Ongevallenverzekering (x 1.000, ultimo)	0,1	0,1	0,1

[1] SZW-unit RCN.

A2. Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
De WIA geeft werknemers die na een wachttijd van twee jaar ten minste 35% arbeidsongeschikt zijn recht op een uitkering, mits aan de voorwaarden daarvoor voldaan is. In de WIA staat werk voorop. Het accent ligt op wat mensen wel kunnen. Tegelijkertijd is er sprake van inkomensbescherming. De WIA bestaat uit twee uitkeringsregimes. De IVA verstrekt een loondervingsuitkering aan werknemers die duurzaam en volledig arbeidsongeschikt zijn. Wie nog gedeeltelijk kan werken of bij wie herstel op termijn nog mogelijk is, krijgt een uitkering op basis van de WGA. De WIA wordt uitgevoerd door UWV. Werkgevers kunnen daarbij eigenrisicodrager worden voor de WGA-lasten van hun (ex-)werknemers. Dit betekent dat ze een lagere premie aan UWV betalen, omdat zij het gros van de verplichtingen van UWV met betrekking tot re-integratie en uitkeringsbetaling overnemen.

Wie komt er voor in aanmerking?
Werknemers die op of na 29 december 2005, na een wachttijd van twee jaar, 35% of meer arbeidsongeschikt zijn als gevolg van ziekte.

Hoe hoog is de IVA-uitkering en wat is de duur?
Iemand die ten minste 80% arbeidsongeschikt is en niet meer kan herstellen of een geringe kans op herstel heeft, komt op basis van de IVA in aanmerking voor een uitkering van 75% van het laatstverdiende loon, met een maximum van 75% van het maximumdagloon. Het maximumdagloon bedraagt per 1 juli 2019 € 216,90, dat is afgerond € 4.717,58 per maand. De IVA-uitkering bedraagt maximaal € 3.538,18 bruto per maand (inclusief vakantiegeld). Daarnaast ontvangen IVA-gerechtigden in 2019 een tegemoetkoming van netto € 179,81 mits zij op 1 juli van het kalenderjaar recht hebben op een IVA-uitkering. Deze tegemoetkoming arbeidsongeschikten is bedoeld om een arbeidsongeschikte tegemoet te komen in de kosten die hij/zij moet maken door

zijn/haar handicap. Het recht op uitkering wordt beëindigd bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

Hoe hoog is de WGA-uitkering en wat is de duur?
- Iemand die ten minste 35% arbeidsongeschikt is komt in aanmerking voor een uitkering op basis van de WGA. De eerste twee maanden bedraagt de uitkering 75%, daarna 70% van het loonverlies (oude maandloon minus eventueel inkomen). Het totale inkomen neemt toe naarmate de betrokkene meer werkt.
- Indien het loonverlies meer dan 35% maar minder dan 80% bedraagt, is er sprake van gedeeltelijke arbeidsgeschiktheid. Afhankelijk van het arbeidsverleden heeft de gedeeltelijk arbeidsgeschikte minimaal 3 tot maximaal 38 maanden recht op een loongerelateerde uitkering. De Wet werk en zekerheid bevat maatregelen die de maximale duur van de loongerelateerde uitkering raken, zoals de geleidelijke duurverkorting en de aanpassing van de opbouw van WW-rechten. Dit heeft tot gevolg dat de maximale duur van de loongerelateerde uitkering stapsgewijs – één maand per kwartaal – wordt teruggebracht van 38 maanden naar 24 maanden voor nieuwe instroom in de WGA. Deze maatregelen zijn per 1 januari 2016 in werking getreden.
- De gedeeltelijk arbeidsgeschikte wordt geacht te gaan of te blijven werken. Om dit te stimuleren wordt de uitkering na de loongerelateerde fase afhankelijk van het verdiende inkomen. Is dat inkomen ten minste 50% van de resterende verdiencapaciteit, dan wordt het loon aangevuld tot 70% van het loonverlies. Als de betrokkene na afloop van de loongerelateerde uitkering geen werk heeft of minder verdient dan 50% van de resterende verdiencapaciteit, dan wordt een uitkering verstrekt die gerelateerd is aan het arbeidsongeschiktheidspercentage en het wettelijk minimumloon.
- Indien het loonverlies ten minste 80% bedraagt en herstel op termijn nog mogelijk is, is er sprake van volledige arbeidsongeschiktheid. De volledig arbeidsongeschikte houdt ook na de loongerelateerde fase recht op een uitkering van 70% van het loonverlies.
- WGA-gerechtigden die op 1 juli van het kalenderjaar recht hebben op een WGA-uitkering ontvangen evenals IVA-gerechtigden een tegemoetkoming arbeidsongeschikten van netto € 179,81.
- Evenals bij de IVA-uitkering geldt ook bij de WGA-uitkering het maximumdagloon.
- Het recht op uitkering kan doorlopen tot de AOW-gerechtigde leeftijd.

Budgettaire ontwikkelingen
In 2020 stijgen de uitkeringslasten WIA (IVA en WGA) inclusief de lasten voor eigenrisicodragers met circa € 400 miljoen. De WIA is een nog ingroeiende regeling die nog niet het structurele niveau heeft bereikt. Naarmate het WIA-bestand meer ingroeit zal er ook meer doorstroom plaatsvinden van de WGA naar de IVA omdat het WGA-bestand groeit. Hierdoor stijgen de IVA-uitgaven relatief harder dan de WGA-uitgaven. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers
De kerncijfers WIA zijn gecombineerd met de kerncijfers WAO in tabel 3.3.4.

A3. Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
De WAO is per 29 december 2005 vervangen door de WIA. De WAO blijft gelden voor werknemers die op 1 januari 2004 een WAO-uitkering ontvingen. De WAO verstrekt uitkeringen tot aan de AOW-gerechtigde leeftijd. Daarom zullen er nog decennia lang mensen zijn die een beroep blijven doen op de WAO. De WAO wordt uitgevoerd door UWV.

Wie komt er voor in aanmerking?
De werknemer die op 1 januari 2004 al een WAO-uitkering ontving, behoudt deze zolang aan de uitkeringsvoorwaarden wordt voldaan:
- Hij is 15% of meer arbeidsongeschikt;
- Hij heeft de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet bereikt.

De WAO blijft ook gelden voor werknemers die hun eerste ziektedag hadden vóór 1 januari 2004 of van wie het recht op WAO-uitkering is geëindigd, indien zij binnen vijf jaar (opnieuw) arbeidsongeschikt worden door dezelfde oorzaak. Hierdoor worden alleen nog nieuwe WAO-uitkeringen toegekend bij herleving van een oud recht.

Hoe hoog is de WAO-uitkering?
De WAO-uitkering bestaat uit twee fasen.

- In de eerste fase ontvangt een WAO-gerechtigde een loondervingsuitkering die gerelateerd is aan het arbeidsongeschiktheidspercentage en het dagloon. De uitkering bedraagt maximaal 75% van het maximumdagloon. Dat is per 1 juli 2019 maximaal € 3.538,18 bruto per maand (inclusief vakantiegeld). De duur van de loondervingsuitkering is afhankelijk van de leeftijd op de ingangsdatum van de WAO-uitkering.
- In de tweede fase ontvangt de WAO-gerechtigde een vervolguitkering die gerelateerd is aan het arbeidsongeschiktheidspercentage en het vervolgdagloon. De hoogte van het vervolgdagloon is onder andere afhankelijk van de leeftijd die iemand heeft op de ingangsdatum van de WAO-uitkering. De vervolguitkering kan in principe doorlopen tot de AOW-gerechtigde leeftijd.
- WAO-gerechtigden die op 1 juli van het kalenderjaar recht hebben op een WAO-uitkering en ten minste 35% arbeidsongeschikt zijn ontvangen daarnaast een tegemoetkoming arbeidsongeschikten van (in 2019) netto € 179,81.

Budgettaire ontwikkelingen
Er is alleen nog instroom in de WAO door herleving van uitkeringen. Er worden dan ook nauwelijks nog nieuwe WAO-uitkeringen toegekend. Tegelijkertijd worden er in 2020 ruim 20.000 uitkeringen beëindigd. De uitkeringslasten WAO dalen in 2020 met ruim € 350 miljoen. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers
Door het pensioenakkoord wordt de AOW-leeftijd in 2020 bevroren in plaats van verhoogd, zodat meer mensen uitstromen richting de AOW.

Tabel 3.3.4 Kerncijfers IVA, WGA en WAO

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
IVA, WGA en WAO			
Bestand in uitkeringen (x 1.000, ultimo)	556	564	561
waarvan IVA	113	129	141
waarvan WGA	190	199	205
waarvan WAO	254	236	215
Bestand als percentage van de verzekerde populatie (%)	7,8	7,7	7,4
Instroom in uitkeringen (x 1.000)	44	46	43
waarvan IVA	11,6	12,6	12,0
waarvan WGA	31,8	32,4	30,5
waarvan WAO	0,7	0,6	0,6
Instroomkans (%)	0,6	0,6	0,6
Uitstroom uit uitkeringen (x 1.000)	39	37	47
waarvan IVA	8,6	9,4	12,7
waarvan WGA	10,2	10,1	12,3
waarvan WAO	20,1	17,6	22,3
Doorstroom van WGA naar IVA (x 1.000)	11,7	12,5	12,7
Uitstroomkans WAO + WIA (%)	6,5	6,6	8,4
WGA			
Aandeel werkend WGA (%, ultimo)	20	-[2]	-[2]

Aandeel werkende WGA'ers met resterende verdiencapaciteit (%, ultimo)	46	-[2]	-[2]

[1] UWV, juninota 2019
[2] Dit aandeel wordt niet geraamd.

Handhaving
De kengetallen op het gebied van handhaving vertonen een stabiel beeld vergeleken met voorgaande jaren. De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd.

Tabel 3.3.5 Kerncijfers IVA, WGA en WAO (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	79	79	74
	Kennis van de verplichtingen (%)	88	89	88
Opsporing[2]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	2,8	2,7	4,2
	Aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	1,1	1,2	1,2
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	6,0	7,4	7,0
Sanctionering[2]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	1,0	0,7	0,6
	Aantal boetes (x 1.000)	0,9	0,8	0,8
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	0,9	0,8	1,0
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[2]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	52	43	29

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'. Kerncijfers preventie hebben alleen betrekking op WGA en WAO. De IVA is bij het onderzoek 'Kennis der verplichtingen en detectiekans' buiten beschouwing gebleven.
[2] UWV, jaarverslag.
[3] Cijfers betreffen alle overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.

A4. Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ)
De WAZ is een verplichte verzekering voor zelfstandigen, beroepsbeoefenaren, directeuren-grootaandeelhouders en meewerkende echtgenoten tegen de inkomensgevolgen van langdurige arbeidsongeschiktheid. De WAZ is op 1 augustus 2004 ingetrokken. Sindsdien kunnen ondernemers zelf bepalen of zij de inkomensrisico's al dan niet willen afdekken, bijvoorbeeld via een particuliere arbeidsongeschiktheidsverzekering. De WAZ blijft gelden voor zelfstandigen die op 1 augustus 2004 een uitkering ontvingen. De WAZ wordt uitgevoerd door UWV.

Wie komt er voor in aanmerking?
De zelfstandige die op 1 augustus 2004 al een WAZ-uitkering ontving, behoudt deze zolang aan de uitkeringsvoorwaarden wordt voldaan:
- Hij is 25% of meer arbeidsongeschikt;
- Hij heeft de AOW-gerechtigde leeftijd nog niet bereikt.

Hoe hoog is de WAZ-uitkering?
De hoogte van de WAZ-uitkering hangt af van de mate van arbeidsongeschiktheid en het feitelijk gederfde inkomen per dag, mits dat niet hoger is dan het wettelijk minimumloon (de maximale grondslag). De uitkering voor volledig arbeidsongeschikten is 75% van de grondslag en bedraagt per 1 juli 2019 maximaal € 1.226,70 bruto per maand (exclusief vakantiegeld). Heeft de betrokkene voortdurend oppas en verzorging nodig, dan kan de uitkering worden verhoogd tot maximaal 100% van de grondslag. WAZ-gerechtigden die op 1 juli van het kalenderjaar recht hebben op een WAZ-uitkering en ten minste 35% arbeidsongeschikt zijn ontvangen daarnaast een tegemoetkoming arbeidsongeschikten van (in 2019) netto € 179,81.

Budgettaire ontwikkelingen
De toegang voor zelfstandigen tot de WAZ is per 1 augustus 2004 beëindigd. In de WAZ is nog slechts in beperkte mate sprake van nieuwe instroom, die bestaat uit herleving van uitkeringen.

Het WAZ-bestand en de uitkeringslasten nemen de komende jaren af, met name door het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd van het zittend bestand. In 2020 bedraagt de afname van de uitkeringslasten circa € 15 miljoen. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers
PM

Tabel 3.3.6 Kerncijfers WAZ

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Bestand in aantal uitkeringen (x 1.000, ultimo)	11	10	8

[1] UWV, juninota 2019

B. Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Re-integratie WIA/WAO/WAZ/ZW/WW
Voor de re-integratie van uitkeringsgerechtigden in de WIA, WAO, WAZ, ZW en WW zet UWV middelen in om hen zo nodig te begeleiden op weg naar werk en te ondersteunen zodra zij werk hebben. UWV zet deze middelen in voor de inkoop van trajecten en diensten gericht op het vinden van werk. Daarnaast koopt UWV voorzieningen (waaronder jobcoaching en vervoersvoorzieningen) in voor het ondersteunen van werkenden met een structureel functionele beperking.

UWV beschikt vanaf 2015 over een geïntegreerd taakstellend re-integratiebudget voor de inzet van trajecten en van voorzieningen voor de re-integratieondersteuning van gedeeltelijk arbeidsgeschikten (inclusief Wajongers). Dit budget wordt jaarlijks aan UWV beschikbaar gesteld en door UWV verantwoord via de reguliere rapportages. Het begrotingsgefinancierde gedeelte van het re-integratiebudget wordt verantwoord in beleidsartikel 4.

Budgettaire ontwikkelingen
PM

[[[Extracomptabel overzicht re-integratiebudget]]]
In tabel 3.3.7 is het totale budget dat voor UWV beschikbaar is voor de inkoop van re-integratietrajecten en werkvoorzieningen te zien, voor zowel WIA/WAO/WAZ/ZW/WW als Wajong. Aandachtspunt is dat een deel van het begrotingsgefinancierde budget gericht is op de subsidieregeling voor scholing en re-integratie van personen met arbeidsbeperkingen en ernstige scholingsbelemmeringen (ESB-regeling). Het overige begrotingsgefinancierde deel is samen met het premiegefinancierde deel beschikbaar voor inkoop van trajecten en diensten.

Tabel 3.3.7 Extracomptabel overzicht totaal re-integratiebudget (x € 1.000)

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Premiegefinancierd (WIA/WAO/WAZ/ZW/WW)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Begrotingsgefinancierd (Wajong)	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
waarvan ESB	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*
Totaal beschikbaar budget voor inkoop	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**

[[[Extracomptabele fiscale regelingen]]]
Naast de in dit begrotingsartikel genoemde instrumenten, zijn er fiscale regelingen die betrekking hebben op dit beleidsterrein. De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de wetgeving en uitvoering van deze regelingen en voor de budgettaire middelen. In onderstaande tabel is ter informatie het budgettaire belang van deze regelingen vermeld. De cijfers zijn ontleend aan de corresponderende bijlage 'Fiscale regelingen' in de Miljoenennota. Naast de fiscale regelingen die in onderstaande tabel zijn opgenomen, heeft ook de Startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid betrekking op dit beleidsartikel. Voor een beschrijving van de regelingen, de doelstelling, de ramingsgrond, een verwijzing naar de laatst uitgevoerde evaluatie en het beoogde jaar van

afronding van de volgende evaluatie, wordt verwezen naar de bijlage bij de Miljoenennota 'Toelichting op de fiscale regelingen'.

Tabel 3.3.8 Fiscale regelingen, budgettair belang op transactiebasis in lopende prijzen (x € 1 miljoen)

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020
Arbeidsongeschiktheidsverzekering premieaftrek	PM	PM	PM
Arbeidsongeschiktheidsverzekering belaste uitkering	PM	PM	PM

[[[Artikel]]]
4. Jonggehandicapten

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid biedt jonggehandicapten arbeids- en inkomensondersteuning.

De Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) bestaat uit drie groepen die elk een eigen doelstelling hebben: de 'oude Wajong' (tot 2010), de 'Wajong2010' (2010 tot 2015) en de 'Wajong2015'. Het moment van instroom bepaalt tot welke groep iemand behoort. In de 'oude Wajong' staat inkomensondersteuning voorop en is arbeidsondersteuning beschikbaar voor hen die kunnen werken. Voor de 'Wajong2010' (mensen die in de periode 2010 tot 2015 zijn ingestroomd) heeft de overheid als eerste doel de arbeidsparticipatie van Wajongers te bevorderen. Als zij perspectief hebben op het verrichten van arbeid staat voor deze Wajongers arbeidsondersteuning centraal. Als onderdeel van de arbeidsondersteuning kunnen zij zo nodig inkomensondersteuning aanvragen. De doelgroep van de Wajong2015 bestaat uit mensen die duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben. De overheid heeft voor deze groep als doel te voorzien in een inkomensvoorziening. Zij hebben geen recht op arbeidsondersteuning.

Als het totale inkomen van een Wajonger en diens eventuele partner onder het sociaal minimum ligt, kan de uitkeringsgerechtigde een toeslag ontvangen tot het sociaal minimum op grond van de Toeslagenwet (TW), zie beleidsartikel 2.

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **stimuleert** het vinden van werk met een bijdrage voor re-integratieinspanningen aan het UWV en de REA-instituten. De Minister **financiert** de inkomensondersteuning via het verstrekken van uitkeringen. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- De vaststelling van het niveau van de uitkeringen uit hoofde van de Wajong;
- Het ter beschikking stellen van middelen voor het aan het werk helpen van mensen die arbeidsmogelijkheden hebben;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige uitvoering door UWV.

De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de fiscale wet- en regelgeving. Wanneer fiscale instrumenten worden ingezet om doelstellingen in het kader van het jonggehandicaptenbeleid te realiseren, zoals bijvoorbeeld de jonggehandicaptenkorting, is de Minister van SZW hiervoor medeverantwoordelijk.

[[[Beleidswijzigingen]]]
De beleidsdoorlichting Wajong (Tweede Kamer, 2017-2018, 30 982, nr. 40) heeft laten zien dat de Wajong, met drie verschillende regelingen en verschillen in rechten en plichten tussen deze regelingen, een complex geheel is geworden. Bovendien is er sprake van een aantal knelpunten die voor de participatie van mensen met een Wajong-uitkering een belemmering zijn. In het wetsvoorstelwetsvoorstel 'Vereenvoudiging regelgeving Wajong', dat op 29 mei 2019 is gepubliceerd, zijn daarom maatregelen uitgewerkt die ervoor zorgen dat meer werken loont, dat Wajongers altijd terug kunnen vallen op de Wajong en dat Wajongers hun uitkering behouden als zij onderwijs volgen. Vanaf 2020 betekent dit een aanpassing van de regels voor het eindigen en herleven van het recht op oude Wajong en Wajong2010, harmonisatie van het passend werkaanbod in de oude Wajong en Wajong2010, het schrappen van de studieregeling in de Wajong2010, het schrappen van de uitsluitingsgrond studerende in de Wajong2015, het afsluiten van de instroom in de oude Wajong en het creëren van een mogelijkheid om af te zien van de oude Wajong. Vanaf 2021 betekent dit een harmonisering van de regels voor inkomensondersteuning.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.4.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 4 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**3.280.192**	**3.355.909**	**3.386.123**	**3.403.698**	**3.402.116**	**3.418.270**	**3.434.877**
Uitgaven	**3.280.192**	**3.355.909**	**3.386.123**	**3.403.698**	**3.402.116**	**3.418.270**	**3.434.877**
waarvan juridisch verplicht (%)			100%				

Inkomensoverdrachten	*3.180.692*	*3.254.298*	*3.287.390*	*3.307.291*	*3.313.877*	*3.332.395*	*3.351.650*
Wajong	3.180.692	3.254.298	3.287.390	3.307.291	3.313.877	3.332.395	3.351.650
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*99.500*	*101.611*	*98.733*	*96.407*	*88.239*	*85.875*	*83.227*
Re-integratie Wajong	99.500	101.611	98.733	96.407	88.239	85.875	83.227
Ontvangsten	**25.626**	**24.026**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en zijn derhalve voor 100% juridisch verplicht. Het betreft uitkeringslasten Wajong.

Bijdragen aan ZBO's en RWT's:
De bijdragen aan ZBO's en RWT's zijn 100% juridisch verplicht. Het betreft een re-integratiebudget voor Wajongers.

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]
A. Inkomensoverdrachten

Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)
De Wajong biedt inkomensondersteuning aan mensen die voor het bereiken van de 18-jarige leeftijd arbeidsgehandicapt zijn geworden en geen arbeidsverleden hebben en aan hen die tijdens hun studie voor het bereiken van de 30-jarige leeftijd arbeidsgehandicapt zijn geworden. De Wajong wordt uitgevoerd door UWV.

Wie komt er voor in aanmerking?
Mensen die voor het bereiken van de 18-jarige leeftijd of tijdens hun studie arbeidsgehandicapt zijn geworden en geen arbeidsverleden hebben. Voor de Wajong2015 geldt hierbij als voorwaarde dat zij duurzaam geen mogelijkheden tot arbeidsparticipatie hebben.

Hoe hoog is de Wajong-uitkering?
Voor mensen met recht op de oude Wajong die volledig arbeidsgehandicapt zijn en duurzaam geen arbeidsvermogen hebben is de uitkering 75% van het wettelijk minimumloon. Per 1 juli 2019 is dit € 1.226,70 bruto per maand (exclusief vakantiegeld) voor mensen van 21 jaar en ouder. Voor jongeren is de uitkering 75% van het wettelijk minimumjeugdloon. Voor de groep met arbeidsvermogen is de uitkering maximaal 70% van het wettelijk minimumloon. In geval van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid is deze afhankelijk van het arbeidsongeschiktheidspercentage.

Voor mensen met recht op de Wajong2010 in de uitkeringsregeling is de uitkering 75% van het wettelijk minimumloon. Voor mensen in de Wajong2010 werkregeling is de uitkering maximaal 70% van het wettelijk minimumloon. Voor mensen die arbeidsmogelijkheden hebben geldt een activerende uitkeringsstructuur, waarbij 'werken moet lonen' het uitgangspunt is. Verdient een Wajonger in de werkregeling meer dan 20% van het minimumloon, dan mag hij de helft van elke extra verdiende euro houden, tot 100% van het minimumloon. Jonggehandicapten in de Wajong2010 van 27 jaar of ouder die 7 jaar in de werkregeling zitten komen in de voortgezette werkregeling. Wanneer jonggehandicapten in de voortgezette werkregeling van de Wajong2010 meer dan 20% van het minimumloon verdienen, worden ze met een uitkering aangevuld tot 100% van het minimumloon. Jonggehandicapten in de Wajong2010 die studeren, ontvangen een uitkering van 25% van het wettelijk minimumloon. Het kabinet is voornemens om deze studieregeling vanaf 2020 te schrappen, waardoor ook de jonggehandicapten in de Wajong2010 die studeren in de werkregeling of uitkeringsregeling zullen komen.

Mensen met recht op de Wajong2015 ontvangen een uitkering van 75% van het wettelijk minimumloon. Daarnaast ontvangen Wajong-gerechtigden in 2019 een tegemoetkoming van netto € 179,81 mits zij op 1 juli van het kalenderjaar recht hebben op een Wajong-uitkering. Deze tegemoetkoming arbeidsongeschikten is bedoeld om een arbeidsongeschikte tegemoet te komen in de kosten die hij/zij moet maken door zijn/haar handicap. Het recht op uitkering wordt beëindigd bij het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitkeringslasten stijgen in 2020 licht ten opzichte van 2019. De belangrijkste factoren zijn:

- Een verhoogde instroom in de Wajong2015 als gevolg van het schrappen van het volgen van een studie als uitsluitingsgrond;
- Een hogere gemiddelde uitkering omdat nieuwe instroom duurzaam geen arbeidsmogelijkheden heeft en daarom een volledige uitkering zal ontvangen;
- Van de personen die uitstromen zal een deel een gedeeltelijke uitkering hebben, omdat zij wel werken;
- De gemiddelde leeftijd van de Wajongers neemt toe, omdat er een lagere instroom in de Wajong2015 is dan voorheen in de Wajong2010. Hierdoor neemt het percentage Wajongers dat een uitkering krijgt die gebaseerd wordt op het minimumjeugdloon af.

In de meerjarenraming wordt tevens rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een licht neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers
Het totale volume van de Wajong neemt naar verwachting iets toe. Dit komt door de verhoogde instroom in de Wajong2015 als gevolg van het schrappen van het volgen van een studie als uitsluitingsgrond.

Tabel 3.4.2 Kerncijfers Wajong

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume Wajong totaal (x 1.000 uitkeringen, ultimo)	245	243	244
waarvan oude Wajong (tot 2010)	172	168	165
waarvan met arbeidsvermogen (%)	41	41	41
waarvan Wajong2010 (2010 tot 2015)	64	63	62
waarvan werkregeling (%)	68	73	73
waarvan studieregeling (%)	5,8	0	0
waarvan duurzaam geen arbeidsmogelijkheden (%)	27	27	27
waarvan Wajong2015	9,1	12	18
Instroom Wajong totaal (x 1.000 uitkeringen)	5,2	6	7
Uitstroom Wajong totaal (x 1.000 uitkeringen)	6,5	7	6
Aandeel Wajongers met arbeidsvermogen dat werkt (%)	52	51	51

[1] UWV, jaarverslag.

Handhaving
De kerncijfers op het gebied van preventie laten een afname zien ten opzichte van eerdere jaren. De kerncijfers op het gebied van opsporing wijzen op een lager benadelingsbedrag, waarbij het aantal geconstateerde overtredingen ook lager is dan 2017. De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd. De methodiek voor de bepaling van de incassoratio is met ingang van 2018 verbeterd en is nu gebaseerd op de complete set aan gegevens, waar voorheen de berekening werd gemaakt op basis van een representatieve steekproef.

Tabel 3.4.3 Kerncijfers Wajong (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	77	68	61
	Kennis van de verplichtingen (%)	86	82	79

Opsporing[2]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	3,0	3,7	3,6
	Aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	1,6	2,4	2,2
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	4,6	7,5	5,6
Sanctionering[2]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	0,8	1,0	0,8
	Aantal boetes (x 1.000)	1,0	1,1	1,1
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	0,6	0,8	0,8
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[2]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	53	31	18

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'.
[2] UWV, jaarverslag.
[3] Cijfers betreffen alle overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.

B. Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Re-integratie Wajong

Voor jonggehandicapten is een re-integratiebudget beschikbaar om hen zo nodig te begeleiden op weg naar werk en te ondersteunen zodra zij werk hebben. Dit budget is bestemd voor de inzet van trajecten gericht op het vinden van werk, voorzieningen na werkaanvaarding (waaronder jobcoaching) en voor de financiering van de REA-instituten (instellingen die scholings- en arbeidstoeleidingstrajecten bieden aan jongeren die ernstige belemmeringen ondervinden bij het volgen van scholing vanwege één of meer specifieke sociaal-medische beperkingen) door middel van de ESB-regeling. Jonggehandicapten met arbeidsvermogen zijn verplicht om mee te werken aan re-integratie. Specifiek voor jonggehandicapten met arbeidsmogelijkheden die vallen onder de Wajong2010 geldt een acceptatieplicht van passende arbeid. UWV beschikt vanaf 2015 over een geïntegreerd taakstellend re-integratiebudget voor de inzet van trajecten en voorzieningen voor de ondersteuning van gedeeltelijk arbeidsgeschikten (Wajong, WIA, WAO, WAZ, ZW en WW). Het premiegefinancierde deel van het re-integratiebudget heeft betrekking op de WIA, WAO, WAZ, ZW en WW en wordt verantwoord in artikel 3. In tabel 3.3.7 is het totale budget dat voor UWV beschikbaar is voor de inkoop van re-integratietrajecten en werkvoorzieningen te zien, voor zowel WIA/WAO/WAZ/ZW/WW als Wajong.

Budgettaire ontwikkelingen

Voor het jaar 2020 is voor het begrotingsgefinancierde gedeelte van het re-integratiebudget € 96 miljoen beschikbaar. Het begrotingsgefinancierde gedeelte van het re-integratiebudget neemt geleidelijk af (zie tabel 3.4.1). Dit hangt samen met de Participatiewet, waarin geregeld is dat de instroom in de Wajong2015 wordt beperkt tot mensen die duurzaam geen arbeidsmogelijkheden hebben.

[[[Extracomptabele fiscale regelingen]]]

Naast de in dit begrotingsartikel genoemde instrumenten, is er een fiscale regeling die betrekking heeft op dit beleidsterrein. De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de wetgeving en uitvoering van deze regeling en voor de budgettaire middelen. In onderstaande tabel is ter informatie het budgettaire belang van deze regeling vermeld. De cijfers zijn ontleend aan de corresponderende bijlage 'Fiscale regelingen' in de Miljoenennota. Voor een beschrijving van de regeling, de doelstelling, de ramingsgrond, een verwijzing naar de laatst uitgevoerde evaluatie en het beoogde jaar van afronding van de volgende evaluatie, wordt verwezen naar de bijlage bij de Miljoenennota 'Toelichting op de fiscale regelingen'.

Tabel 3.4.4 Fiscale regelingen, budgettair belang op transactiebasis in lopende prijzen (x € 1 miljoen)

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020
Jonggehandicaptenkorting	PM	PM	PM

[[[Artikel]]]
5. Werkloosheid

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid beschermt werknemers tegen de financiële gevolgen van werkloosheid en stimuleert hen het werk te hervatten.

De overheid biedt werknemers die hun baan verliezen en geheel of gedeeltelijk werkloos worden, bescherming tegen het verlies aan loon als gevolg van werkloosheid. Zij kunnen een beroep doen op een uitkering die voorziet in een tijdelijk loonvervangend inkomen om de periode van werkloosheid te overbruggen. Hiervoor zijn werknemers verplicht verzekerd op grond van de Werkloosheidswet (WW). Door middel van instrumenten als bijvoorbeeld de sollicitatieplicht, het besluit passende arbeid en inkomensverrekening stimuleert de overheid een terugkeer naar werk.

Werklozen die bij instroom in de WW 60 jaar of ouder zijn, komen na afloop van hun WW-recht in aanmerking voor een uitkering op minimumniveau op grond van de Wet Inkomensvoorziening Oudere Werklozen (IOW). Vanaf 2020 stijgt de leeftijdsgrens om voor de IOW in aanmerking te komen naar 60 jaar en 4 maanden.

Als het totale inkomen van de uitkeringsgerechtigde WW of IOW en diens eventuele partner onder het sociaal minimum ligt, kan de uitkeringsgerechtigde een toeslag ontvangen tot het sociaal minimum op grond van de Toeslagenwet (TW), zie beleidsartikel 2.

Werknemers in Caribisch Nederland ontvangen bij beëindiging van de dienstbetrekking anders dan door de schuld van de werknemer op grond van de Cessantiawet een eenmalige uitkering, te betalen door de werkgever. Als de werkgever wegens faillissement of surseance van betaling niet in staat is om de uitkering (tijdig) te betalen, neemt de overheid deze verplichting over.

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **financiert** de inkomensondersteuning met begrotingsgefinancierde uitkeringsregelingen. Daarnaast **stimuleert** de Minister met financiële instrumenten initiatieven die bijdragen aan de werking van de arbeidsmarkt. Bij de premiegefinancierde uitkeringsregelingen **regisseert** de Minister. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- De vaststelling van het niveau van de uitkeringen van de onderscheiden regelingen;
- Het borgen van het activerend karakter van de regelingen en van hun bijdrage aan de werking van de arbeidsmarkt;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige uitvoering door UWV;
- De organisatie van de eigen uitvoering binnen het verband van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

[[[Beleidswijzigingen]]]
Wet Inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW)
In het regeerakkoord is aangekondigd dat de IOW vanaf 2020 met vier jaar wordt verlengd. PM LINK. Hierdoor hoeven oudere werklozen na het aflopen van de WW- of WGA-uitkering niet hun eigen vermogen of dat van hun partner «op te eten» voordat zij in aanmerking komen voor inkomensondersteuning. Vanaf 2020 stijgt de leeftijdsgrens om voor de IOW in aanmerking te komen van 60 jaar naar 60 jaar en 4 maanden. Deze leeftijdsgrens blijft tot 2024 gehandhaafd.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.5.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 5 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**104.008**	**131.305**	**115.743**	**110.377**	**116.683**	**127.935**	**141.935**
Uitgaven	**108.108**	**129.796**	**116.911**	**111.282**	**117.188**	**128.440**	**142.535**
waarvan juridisch verplicht (%)			100,0%				
Inkomensoverdrachten	*98.120*	*101.497*	*103.785*	*110.377*	*116.683*	*127.935*	*141.935*

IOW	69.600	100.394	103.680	110.271	116.577	127.829	141.831
Cessantiawet (Caribisch Nederland)	20	103	105	106	106	106	104
Tijdelijke regeling tegemoetkoming Dagloonbesluit	28.500	1.000	0	0	0	0	0
Subsidies	*4.947*	*15.241*	*2.768*	*905*	*505*	*505*	*600*
Experimenten 50+	2.108	703	0	0	0	0	0
WW 50+	331	0	0	0	0	0	0
Ontwikkeladvies 45+	636	13.750	1.600	0	0	0	0
Overige subsidies artikel 5	1.872	788	1.168	905	505	505	600
Opdrachten	*1.041*	*572*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*4.000*	*12.486*	*10.358*	*0*	*0*	*0*	*0*
Scholing WW	4.000	12.486	10.358	0	0	0	0
Ontvangsten	**3.398**	**10.772**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]

Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en derhalve voor 100% juridisch verplicht. Het betreft uitkeringslasten IOW en Cessantiawet (Caribisch Nederland).

Subsidies:
De subsidies zijn voor 100% juridisch verplicht. Het betreft budget voor het Ontwikkeladvies voor vijfenveertigplussers, een centraal aanspreekpunt voor werkgevers en de Ambachtsacademie.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's:
De bijdragen aan ZBO's en RWT's zijn 100% juridisch verplicht. Het betreft een tijdelijk budget voor het inkopen van scholingstrajecten voor werklozen met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Het betreft budget van UWV dat bij de goedkeuring van het jaarplan UWV wordt vastgesteld.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd]]]

Tabel 3.5.2 Premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 5 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Uitgaven	**4.402.744**	**3.909.355**	**3.869.513**	**4.188.648**	**4.459.742**	**4.740.720**	**5.031.250**
Inkomensoverdrachten	*4.402.744*	*3.909.355*	*3.772.499*	*3.980.633*	*4.135.468*	*4.289.266*	*4.431.366*
WW	4.402.744	3.909.355	3.772.499	3.980.633	4.135.468	4.289.266	4.431.366
Nominaal	*0*	*0*	*97.014*	*208.015*	*324.274*	*451.454*	*599.884*
Ontvangsten	**301.000**	**253.000**	**259.563**	**266.303**	**272.957**	**279.772**	**287.448**
Ufo	301.000	253.000	253.000	253.000	253.000	253.000	253.000
Nominaal	0	0	6.563	13.303	19.957	26.772	34.448

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]

A. Inkomensoverdrachten

A1. Wet inkomensvoorziening oudere werklozen (IOW)
De IOW geeft werklozen die bij aanvang van de WW-uitkering 60 jaar en vier maanden of ouder zijn, na afloop van hun WW-uitkering recht op een vervolguitkering. Ook gedeeltelijk arbeidsgeschikten die bij aanvang van de loongerelateerde WGA-uitkering 60 jaar en vier maanden

of ouder zijn, kunnen na afloop van hun loongerelateerde uitkering recht hebben op IOW. Vóór 2020 geldt de minimumleeftijd van 60 jaar bij aanvang van de WW- of WGA-uitkering.

De IOW is een tijdelijke regeling. In het regeerakkoord is opgenomen dat de IOW vanaf 2020 met vier jaar wordt verlengd. Oudere WW'ers en WGA'ers kunnen in aanmerking komen voor een IOW-uitkering als zij vóór 1 januari 2024 werkloos of gedeeltelijk arbeidsongeschikt worden. De IOW wordt uitgevoerd door UWV.

Wie komt er voor in aanmerking?
- Werklozen die bij aanvang van de WW-uitkering 60 jaar en vier maanden of ouder zijn en die recht hebben op meer dan drie maanden WW-uitkering, komen bij beëindiging van hun WW-uitkering wegens het bereiken van de maximale duur in aanmerking voor een IOW-uitkering.
- Gedeeltelijk arbeidsgeschikte ouderen hebben na hun loongerelateerde WGA-uitkering recht op IOW als de loongerelateerde WGA is toegekend op of na het bereiken van de leeftijd van 60 jaar en vier maanden.

Hoe hoog is de IOW-uitkering?
Deze uitkering is maximaal 70% van het netto minimumloon. Dit is op 1 juli 2019 € 1.203,43 bruto per maand (exclusief vakantietoeslag). De uitkering kan lager zijn dan 70% van het netto minimumloon als:
- De WW- of loongerelateerde WGA-uitkering lager was dan 70% van het minimumloon;
- De betrokkene tijdens de IOW-uitkering andere inkomsten heeft, bijvoorbeeld loon of een andere uitkering.

Budgettaire ontwikkelingen
De IOW-uitgaven stijgen op jaarbasis. Dit heeft onder meer te maken met de stijging van de AOW-leeftijd. Als de AOW-leeftijd hoger ligt, is de IOW-duur langer. Daarnaast is de instroom in de IOW hoger bij een hogere AOW-leeftijd, omdat meer mensen na hun WW- of loongerelateerde WGA-uitkering de periode tot AOW moeten overbruggen met een IOW-uitkering. Een andere factor die bijdraagt aan het oplopende uitgavenpatroon, is de verkorting van de maximale WW-duur van 38 naar 24 maanden. Dit leidt ertoe dat mensen eerder doorstromen van de WW naar de IOW, met als gevolg een hogere IOW-instroom en een langere IOW-duur.

In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.5.3 Kerncijfers IOW

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume IOW (x 1.000 uitkeringsjaren)	5,7	7,4	8,3

[1] UWV, jaarverslag.

A2. Cessantiawet (Caribisch Nederland)
Werknemers in Caribisch Nederland ontvangen bij beëindiging van de dienstbetrekking anders dan door de schuld van de werknemer op grond van de Cessantiawet een eenmalige uitkering, te betalen door de werkgever. Als de werkgever wegens faillissement of surseance van betaling niet in staat is om de uitkering (tijdig) te betalen, neemt de overheid deze verplichting over.

Budgettaire ontwikkelingen
Er wordt een in de tijd constant uitgavenpatroon verondersteld. In de praktijk kunnen uitgaven echter van jaar tot jaar sterk fluctueren, afhankelijk van het aantal bedrijven dat failliet is gegaan en het aantal betrokken werknemers. Specifieke kenmerken van de betrokken werknemers, zoals gemiddeld dienstverband en gemiddeld loon, kunnen ook sterk verschillen en de hoogte van de uitkeringslasten van jaar tot jaar beïnvloeden.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.5.4 Kerncijfers Cessantiawet (Caribisch Nederland)

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume Cessantiawet (x 1.000 uitkeringen)	<0,1	<0,1	<0,1

[1] SZW-unit RCN.

A3. Werkloosheidswet (WW)
De WW verzekert werknemers tegen de financiële gevolgen van werkloosheid. Het verlies aan inkomen kan voor een bepaalde periode gedeeltelijk opgevangen worden met een uitkering. Het recht op een WW-uitkering duurt minimaal 3 maanden. De maximale duur is afhankelijk van het aantal jaren dat iemand heeft gewerkt voordat hij werkloos werd. De maximale duur is vanaf 2016 stapsgewijs – één maand per kwartaal – teruggebracht van 38 maanden naar 24 maanden per 1 april 2019. Per jaar arbeidsverleden bouwt een werknemer de eerste tien jaar één maand recht op een WW-uitkering op. Vanaf tien jaar arbeidsverleden bouwt een werknemer met elk extra gewerkt jaar een halve maand recht op WW-uitkering op. De WW wordt uitgevoerd door UWV.

Wie komt er voor in aanmerking?
Om voor een WW-uitkering in aanmerking te komen moet een werknemer in ieder geval:
- De AOW-gerechtigde leeftijd nog niet hebben bereikt;
- Verzekerd zijn voor de WW;
- Minimaal vijf arbeidsuren per week kwijtraken (of voor wie minder dan tien uur per week werkte, minimaal de helft van de arbeidsuren);
- Geen recht meer hebben op loon over die verloren arbeidsuren;
- Beschikbaar zijn om te gaan werken;
- Voldoen aan de wekeneis: in de 36 weken voor de eerste werkloosheidsdag in minimaal 26 weken in loondienst hebben gewerkt;
- Geen ZW-uitkering, WAO-uitkering bij volledige arbeidsongeschiktheid of IVA-uitkering ontvangen;
- Geen WGA-uitkering ontvangen (tenzij men naast de WGA-uitkering werkte, en die baan is kwijtgeraakt);
- Zich tijdig registreren als werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf;
- Niet verwijtbaar werkloos zijn. Verwijtbaar werkloos is iemand die zelf ontslag heeft genomen of om een dringende reden is ontslagen. In dat geval krijgt de werknemer geen uitkering of een korting op de uitkering.

Hoe hoog is de WW-uitkering?
De eerste twee maanden bedraagt de uitkering 75%, daarna 70% van WW-maandloon (dat maandloon wordt gebaseerd op het loon van de periode van 12 maanden voordat iemand werkloos werd). Inkomsten uit arbeid worden gedeeltelijk verrekend, zodat het totale inkomen toeneemt naarmate de WW-gerechtigde meer werkt. De hoogte van het maandloon is gemaximeerd, waardoor de 75%-uitkering per 1 juli 2019 maximaal € 3.538,19 bruto per maand bedraagt en de 70%-uitkering maximaal € 3.302,31 (beide bedragen inclusief vakantietoeslag).

Budgettaire ontwikkelingen PM (c)MEV
Naar verwachting dalen de WW-uitgaven in 2019 met circa € 495 miljoen en vervolgens met € 105 miljoen in 2020. De ramingen van het CPB geven voor 2019 een daling van de werkloosheid aan, maar vanaf 2020 verwacht het CPB een stijgende werkloosheid. Daarnaast groeien de effecten van de Wet werk en zekerheid (Wwz) geleidelijk in. De WW-duurverkorting, de aanpassing van het besluit passende arbeid en de invoering van inkomensverrekening hebben daarbij in de komende jaren naar verwachting een neerwaarts effect op de WW-uitgaven. Omdat het CPB meerjarig verwacht dat de werkloosheid weer zal gaan toenemen, nemen de WW-uitgaven in latere jaren verder toe.

In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers PM (c)MEV
De werkloosheid zal in 2019 naar verwachting dalen en vanaf 2020 gaan stijgen. Dit leidt ertoe dat de totale WW-instroom in 2019 afneemt en in 2020 gaat stijgen. Het aantal beëindigde WW-uitkeringen valt in 2019 naar verwachting hoger uit dan het aantal nieuwe uitkeringen. Daarmee

daalt het WW-volume in 2019. In 2020 ligt het aantal beëindigingde WW-uitkeringen juist lager dan de totale instroom, waardoor het aantal lopende uitkeringen stijgt.

Tabel 3.5.5 Kerncijfers WW

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume WW (x 1.000 uitkeringsjaren)	241	203	194
Aantal lopende WW-uitkeringen (x 1.000, ultimo)	263	225	239
Aantal WW-instromers (x 1.000)	336	330	350
waarvan nieuwe uitkeringen (x 1.000)	*294*	[3]	[3]
waarvan herleefde uitkeringen (x 1.000)[2]	*42*	[3]	[3]
Aantal beëindigde WW-uitkeringen (x 1.000)	403	368	336

[1] UWV, jaarverslag.
[2] Wie na afloop van een WW-uitkering binnen 26 weken weer werkloos wordt, kan de oude WW-uitkering weer terug krijgen. Dit wordt 'herleving' genoemd.
[3] Dit getal wordt niet geraamd.

Het WW-volume in tabel 3.5.5 wordt weergegeven in uitkeringsjaren. Dit is het gemiddeld aantal WW-uitkeringen gedurende het kalenderjaar omgerekend naar voltijdsequivalenten. Daarnaast bevat tabel 3.5.5 het aantal lopende WW-uitkeringen per 31 december. De ontwikkeling van deze ultimostand kan worden verklaard uit de totale WW-instroom en -uitstroom gedurende het kalenderjaar.

Tabel 3.5.6 beschrijft de werkhervatting van WW'ers. Uit de cijfers blijkt dat er in 2018 meer vroege uitstroom plaatsvond dan het jaar ervoor. Meer mensen hervatten het werk binnen 3 maanden na instroom, en hetzelfde geldt voor werkhervatting binnen 12 maanden. Hoewel ook de oudere WW'ers vaker vroeg uitstromen, blijft een verschil met andere WW'ers bestaan.

Tabel 3.5.6 Werkhervatting uit de WW[1]

	Realisatie 2016[2]	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Aandeel werkhervatting binnen 12 maanden na instroom	35	27	31
waarvan leeftijd bij instroom jonger dan 55 jaar	*37*	*28*	*32*
waarvan leeftijd bij instroom 55 jaar en ouder	*24*	*21*	*24*
Aandeel werkhervatting binnen 3 mnd na instroom	16	9	12

[1] UWV, jaarverslag.
[2] UWV, jaarverslag 2017.

Handhaving
De kerncijfers op het gebied van preventie (tabel 3.5.7) laten een stabiel beeld zien vergeleken met voorgaande jaren. Daarbij is sprake van een hoog kennisniveau van de verplichtingen.

De kerncijfers op het gebied van opsporing tonen een sterke daling in vergelijking met voorgaande jaren door een sterke afname van het aantal signalen, overtredingen en het benadelingsbedrag. Dit is enerzijds het gevolg van het dalend aantal WW-uitkeringen. Anderzijds wordt dit veroorzaakt doordat er sinds de invoering van de Wwz al bij de uitkeringsverstrekking rekening wordt gehouden met de inkomsten van een WW-gerechtigde, door de inkomstenopgave te vergelijken met de informatie uit de polisadministratie.

De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd.

Tabel 3.5.7 Kerncijfers WW (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	81	79	78

	Kennis van de verplichtingen (%)	96	97	96
Opsporing[2]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	20	15	3,7
	Aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	14	10	1,0
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	22	21	5,5
Sanctionering[2]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	2,5	4,5	1,7
	Aantal boetes (x 1.000)	13	7,8	0,8
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	6,8	4,2	1,2
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[2]	Incassoratio boete + benadelingsbedrag ultimo 2018 (%)	63	55	30

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'.
[2] UWV, jaarverslag.
[3] Cijfers betreffen alle overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.

B. Subsidies
Het betreft middelen die in 2016 beschikbaar zijn gesteld voor het Actieplan Perspectief voor vijftigplussers. Om aan te sluiten bij het kasritme van de subsidieregelingen voor het Ontwikkeladvies 45+ en voor de Ambachtsacademie, is een deel van het budget beschikbaar in 2020 en latere jaren. Medio 2020 wordt het evaluatierapport van het Actieplan Perspectief voor vijftigplussers opgeleverd.

C. Bijdrage aan ZBO's/RWT's
Voor de jaren 2018-2020 zijn middelen aan UWV beschikbaar gesteld voor scholing naar kansberoepen. In 2018 bleef het gebruik van de scholingsregeling WW aanvankelijk achter bij de verwachting. Van de € 4 miljoen die in 2018 aan UWV was verstrekt, is circa € 2,4 miljoen niet besteed. Dit bedrag is toegevoegd aan het beschikbare budget voor 2019. Om het gebruik van de regeling in 2019 en 2020 te bevorderen is op verzoek van de Tweede Kamer (Tweede Kamer, 35 000 XV, nr. 40) gezocht naar meer ruimte voor maatwerk. Dat is gevonden in de mogelijkheid tot een hogere financiële bijdrage en een langere duur van de scholing. Inmiddels ligt het gebruik van de regeling door de inzet van UWV hoger.

D. Ontvangsten
De overheid is eigenrisicodrager voor de WW. UWV verstrekt WW-uitkeringen aan voormalige overheidswerknemers en verhaalt deze uitkeringen vervolgens op de betrokken overheidswerkgever. Dit wordt als ontvangsten Uitvoeringsfonds voor de overheid (Ufo) op dit beleidsartikel van de begroting opgenomen. De Ufo-ontvangsten worden meerjarig constant verondersteld.

[[[Artikel]]]
6. Ziekte en zwangerschap

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid beschermt werknemers tegen de financiële gevolgen van ziekte en stimuleert hen het werk te hervatten. De overheid beschermt werknemers tegen de financiële gevolgen van zwangerschap en bevalling en komt tegemoet bij verlofopname wegens geboorte van een kind, adoptie of opname van een pleegkind.

De overheid vindt dat mensen die ziek worden en waarbij de loonbetalingsverplichting bij ziekte voor de werkgever niet van toepassing is, ook verzekerd moeten zijn van een tijdelijk loonvervangend inkomen. Zij kunnen het verlies aan inkomen daarom voor een periode van twee jaar, gelijk aan de periode van de loonbetalingsverplichting, opvangen met een uitkering op grond van de Ziektewet (ZW). Door middel van verzuimbegeleiding en re-integratie stimuleert de overheid deze (gewezen) werknemers om zo snel mogelijk weer aan het werk te gaan.

Ook tijdens de periode van zwangerschaps- en bevallingsverlof voorziet de overheid in een tijdelijk loonvervangend inkomen. Op grond van de Wet arbeid en zorg (WAZO) komen zwangere werknemers en zelfstandigen in aanmerking voor een uitkering. Ook andere verlofvormen geven recht op een uitkering, namelijk: adoptie- en pleegzorgverlof en aanvullend geboorteverlof.

Mensen die lijden aan de ziekte maligne mesothelioom of asbestose door blootstelling aan asbest, kunnen van de overheid een tegemoetkoming of een voorschot op een schadevergoeding ontvangen op grond van de Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers (TAS).

Slachtoffers van het organo psycho syndroom (OPS), ook wel 'schildersziekte' genoemd, kunnen in aanmerking komen voor een eenmalige financiële tegemoetkoming.

Werknemers in Caribisch Nederland die door ziekte of zwangerschap met loonderving geconfronteerd worden, ontvangen een uitkering op grond van de Ziekteverzekering (ZV).

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **financiert** de inkomensondersteuning met begrotingsgefinancierde uitkeringsregelingen. Bij de premiegefinancierde uitkeringsregelingen **regisseert** de Minister. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- De vaststelling van het niveau van de uitkeringen van de onderscheiden regelingen;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige uitvoering door UWV en de SVB;
- De organisatie van de eigen uitvoering binnen het verband van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

[[[Beleidswijzigingen]]]
Wet arbeid en zorg
Op 1 juli 2020 wijzigt de Wet arbeid en zorg. Op dat moment treedt de tweede fase van het geboorteverlof in werking (WIEG). Het geboorteverlof bedraagt sinds 1 januari 2019 1 week met behoud van loon. Dit wordt aangevuld met 5 weken, waarbij de werknemer een uitkering ontvangt van UWV. De uitkering bedraagt 70% van het dagloon, gemaximeerd op 70% van het maximum dagloon. Dit aanvullende geboorteverlof dient te worden opgenomen nadat de eerste week geboorteverlof met behoud van loon volledig is genoten, maar wel binnen 6 maanden na de dag van bevalling. Rechthebbenden zijn de echtgeno(o)t(e) of geregistreerd partner van de moeder, degene die met haar samenwoont of degene die haar kind heeft erkend.

Uitbreiding nabestaandenbegrip TAS
Het nabestaandenbegrip in de Regeling tegemoetkoming asbestslachtoffers 2014 (TAS) is per 1 juli 2019 (met terugwerkende kracht) uitgebreid. Hiermee wordt aangesloten bij het nabestaandenbegrip in het burgerlijk wetboek. Deze aanpasing kost vanaf 2020 naar schatting structureel € 150.000 per jaar. Het nabestaandenbegrip in de Regeling tegemoetkoming niet-loondienstgerelateerde slachtoffers van mesothelioom en asbestose (TNS), onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van I&W, is op dezelfde wijze uitgebreid.

OPS-motie
Voor de motie om de OPS-slachtoffers uit coulance financieel tegemoet te komen is voor 2020 € 7,2 mln aan middelen beschikbaar gesteld voor tegemoetkomingen. Deze regeling gaat in per 1 januari 2020. Slachtoffers kunnen in aanmerking komen voor een eenmalige financiële tegemoetkoming.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.6.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 6 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**7.904**	**8.639**	**15.338**	**8.268**	**8.298**	**8.279**	**8.312**
Uitgaven	**7.904**	**8.396**	**15.581**	**8.268**	**8.298**	**8.279**	**8.312**
waarvan juridisch verplicht (%)			100%				
Inkomensoverdrachten	*7.904*	*8.139*	*15.338*	*8.268*	*8.298*	*8.279*	*8.312*
TAS	4.716	4.771	4.696	4.696	4.696	4.696	4.696
Ziekteverzekering (Caribisch Nederland)	3.188	3.368	3.442	3.472	3.502	3.533	3.566
OPS-voorzieningsfonds	0	0	7.200	100	100	50	50
Subsidies	*0*	*257*	*243*	*0*	*0*	*0*	*0*
Kanker en werken	0	257	243	0	0	0	0
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en derhalve voor 100% juridisch verplicht. Het betreft uitkeringslasten TAS, OPS-voorzieningenfonds en uitkeringslasten ziekteverzekering Caribisch Nederland.

Subsidies
De subsidies zijn voor 100% juridisch verplicht. Het betreft budget voor de subsidieregeling kanker en werkzoekenden.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd]]]
Tabel 3.6.2 Premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 6 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Uitgaven	**2.806.325**	**2.989.470**	**3.022.060**	**3.239.850**	**3.365.907**	**3.494.911**	**3.629.585**
Inkomensoverdrachten	*2.806.325*	*2.989.470*	*2.945.765*	*3.078.196*	*3.120.044*	*3.160.766*	*3.202.689*
ZW	1.627.534	1.655.173	1.628.811	1.625.961	1.643.871	1.659.432	1.675.625
WAZO	1.178.791	1.334.297	1.252.913	1.278.429	1.299.229	1.321.154	1.343.563
WAZO aanvullend geboorteverlof partners	0	0	64.041	173.806	176.944	180.180	183.501
Uitkeringslasten ouderschapsverlof	0	0	0	0	0	0	0
Nominaal	*0*	*0*	*76.295*	*161.654*	*245.863*	*334.145*	*426.896*
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]

A. Inkomensoverdrachten

A1. Tegemoetkoming asbestslachtoffers (TAS)

Mensen die lijden aan de ziekte maligne mesothelioom of asbestose als gevolg van blootstelling aan asbest kunnen een tegemoetkoming ontvangen op grond van de TAS. Indien zij de ziekte maligne mesothelioom of asbestose hebben gekregen door te werken met asbest (in dienst van een werkgever) of maligne mesothelioom hebben opgelopen via werkkleding van een huisgenoot, dan is de (voormalige) werkgever hiervoor aansprakelijk en kunnen zij een schadevergoeding bij de werkgever eisen. Dit kan echter lang duren. Tegelijkertijd is de levensverwachting van mensen met de ziekte maligne mesothelioom vaak erg kort. De TAS heeft tot doel asbestslachtoffers bij leven maatschappelijke erkenning te bieden in de vorm van een tegemoetkoming. Deze wordt uitgekeerd in de vorm van een voorschot op de schadevergoeding van de werkgever. Als de (voormalige) werkgever later alsnog een schadevergoeding betaalt, wordt het voorschot hiermee verrekend. Indien de werknemer geen schadevergoeding ontvangt, wordt het voorschot omgezet in een tegemoetkoming. De TAS wordt uitgevoerd door de SVB.

Wie komt er voor in aanmerking?

Mensen die ziek zijn geworden door het werken met asbest, krijgen een voorschot als:

- Bij hen maligne mesothelioom of asbestose is vastgesteld;
- Zij, of in het geval van maligne mesothelioom ook een huisgenoot, in loondienst bij een werkgever in Nederland werkten;
- Zij, of in het geval van maligne mesothelioom ook een huisgenoot, op het werk zijn blootgesteld aan asbest;
- Zij nog geen schadevergoeding hebben gekregen of een schadevergoeding hebben ontvangen die lager is dan € 20.730.

Hoe hoog is de TAS?

Zowel het voorschot als de tegemoetkoming is in 2019 maximaal € 20.730. Dit is een eenmalige uitkering. De hoogte van de TAS volgt de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon.

Budgettaire ontwikkelingen

De uitkeringslasten van de TAS worden vanaf 2020 geraamd op circa € 4,7 miljoen per jaar. Dit is inclusief de uitbreiding van het nabestaandenbegrip (ad. € 150.000 vanaf 2020, zie Beleidswijzigingen), zodat dit aansluit bij het burgerlijk wetboek. De uitgaven vallen vanaf 2020 per saldo € 75.000 lager uit dan in 2019. Dit komt enerzijds door een nabetaling in 2019 van € 150.000 aan de SVB over 2018. Anderzijds leidt de uitbreiding van het nabestaandenbegrip ook in 2019 tot hogere uitgaven (ad. € 75.000), doordat de uitbreiding met terugwerkende kracht is ingegaan per 1 juli 2019.

Beleidsrelevante kerncijfers

Ondanks dat het werken met asbest al in 1993 is verboden, blijft het aantal TAS-aanvragen de komende jaren naar verwachting stabiel.

Tabel 3.6.3 Kerncijfers TAS

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Aantal toekenningen voorschot TAS (x 1.000 uitkeringen)	0,4	0,4	0,4
waarvan toekenning i.v.m. maligne mesothelioom	0,4	0,4	0,4
waarvan toekenning i.v.m. asbesthose	<0,1	<0,1	<0,1
Aantal terugontvangen voorschotten TAS (x 1.000 uitkeringen)	0,2	0,2	0,2
Aantal toekenningen maligne mesothelioom bij leven ten opzichte van totaal aantal toekenningen (%)	85	-[2]	-[2]

[1] SVB, jaarverslag.
[2] Deze cijfers worden niet geraamd.

A2. Ziekteverzekering (ZV) (Caribisch Nederland)
Werknemers in Caribisch Nederland die door ziekte of zwangerschap met loonderving geconfronteerd worden, ontvangen een uitkering (ziekengeld) op grond van de Ziekteverzekering. De uitkering is gerelateerd aan het loon van de werknemer.

Budgettaire ontwikkelingen
De in geringe mate oplopende uitgavenontwikkeling van de Ziekteverzekering (ZV) wordt verklaard door de verhoging van de gerechtigde leeftijd voor de Algemene Ouderdomsverzekering (zie beleidsartikel 8). Hierdoor lopen de uitkeringen van de ZV langer door.

Tabel 3.6.4 Kerncijfers ziekteverzekering Caribisch Nederland

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume Ziekteverzekering CN (x 1.000 uitbetaalde ziektedagen)	63	63	63

[1] SZW-unit RCN.

A3. OPS-fonds
De OPS problematiek is het gevolg van blootstellingen aan vluchtige oplosmiddelen in het werk die hoger waren dan volgens de destijds geldende wettelijke voorschriften waren toegestaan. Het kabinet heeft, onder een aantal voorwaarden, besloten uitvoering te geven aan de door de Kamer breed gedragen motie van het lid Aartsen c.s. Hierover is de Tweede Kamer per brief op 29 maart geïnformeerd. Bij de opzet van de regeling wordt zoveel mogelijk aangesloten bij regelingen voor asbestslachtoffers. De regeling wordt uitgevoerd door de SVB.

Wie komt er voor in aanmerking?
De tijdelijke en eenmalige regeling voor een financiële tegemoetkoming aan OPS-slachtoffers zal toegankelijk worden voor personen die aan drie voorwaarden voldoen:
- Het slachtoffer kan aantonen dat hij een officiële diagnose Chronische Toxische Encephalopathie (CTE) heeft verkregen van een van de Solvent Teams aan de universiteiten van Amsterdam en Twente, waarbij de aanvraag niet later is ingediend dan een half jaar na publicatie van de regeling voor de financiële tegemoetkoming van OPS-slachtoffers. De diagnose levert een bevestiging van zowel de gezondheidsschade als van het feit dat deze arbeidsgerelateerd is;
- Het slachtoffer heeft geen enkele vorm van een financiële tegemoetkoming gehad voor de schade als gevolg van zijn OPS aandoening, of een bedrag dat lager is dan het normbedrag voor de financiële tegemoetkoming;
- Er moet sprake zijn van een blootstelling die in Nederland in loondienst heeft plaats gevonden.

Hoe hoog is de tegemoetkoming?
Zowel het voorschot als de tegemoetkoming is gelijk aan de tegemoetkoming bij de TAS (in 2019 bedraagt deze € 20.730). Dit is een eenmalige uitkering. De hoogte van de tegemoetkoming volgt in 2020 de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon.

A4. Ziektewet (ZW)
De ZW geeft zieke werknemers het recht op een uitkering als zij geen werkgever meer hebben die in geval van ziekte loon moet doorbetalen. De ZW bevat minimumnormen voor re-integratie. De ZW geldt ook voor een beperkte groep werknemers die wel in dienst zijn van een werkgever, namelijk werknemers die tijdelijk ongeschikt zijn voor het verrichten van hun werk wegens arbeidsongeschiktheid als gevolg van zwangerschap en orgaandonatie en werknemers met een zogenaamde no-riskpolis. De werkgever mag de ZW-uitkering dan verrekenen met het loon dat hij moet doorbetalen. De ZW wordt uitgevoerd door UWV of door werkgevers zelf wanneer zij ervoor gekozen hebben om eigenrisicodrager te zijn voor de ZW-uitkeringslasten.

Wie komt er voor in aanmerking?
In aanmerking voor een ZW-uitkering komen:
- Uitzendkrachten (zonder vast contract met het uitzendbureau);
- Oproepkrachten (afhankelijk van het soort oproepcontract);
- Personen met een arbeidscontract dat afloopt tijdens de ziekte;
- Personen die een WW-uitkering ontvangen en langer dan dertien weken ziek zijn;
- Vrouwen die ziek worden als gevolg van zwangerschap of bevalling. Wanneer vrouwen in loondienst werken hebben zij tijdens hun zwangerschapsverlof recht op een uitkering op grond

van de Wet arbeid en zorg. Als deze vrouwen door de zwangerschap vóór of na de bevalling ziek worden, ontvangen zij een ZW-uitkering;
- Orgaandonoren die door hun donatie tijdelijk niet kunnen werken;
- Personen met een no-riskpolis die gedeeltelijk arbeidsongeschikt zijn en die binnen vijf jaar nadat ze in dienst zijn gekomen van een werkgever ziek worden;
- Ondernemers en directeuren-grootaandeelhouders kunnen alleen een beroep doen op de ZW als zij hiervoor een vrijwillige verzekering hebben.

Hoe hoog is de ZW-uitkering?
De ZW-uitkering bedraagt meestal 70% van het loon dat de betrokkene gemiddeld per dag verdiende in het jaar voordat hij ziek werd. De hoogte van het dagloon is per 1 juli 2019 gemaximeerd op € 216,90 bruto per dag. Hierdoor bedraagt de uitkering maximaal € 3.302,30 bruto per maand inclusief vakantiegeld. De uitkering duurt maximaal twee jaar. Er zijn enkele uitzonderingen. Orgaandonoren en werkneemsters die arbeidsongeschikt zijn als gevolg van de zwangerschap of bevalling hebben recht op een ZW-uitkering van 100% van het dagloon, wat neerkomt op een uitkering van maximaal € 4.717,58 bruto per maand inclusief vakantiegeld. Op verzoek van de werkgever kan UWV de ZW-uitkering van personen die onder de no-riskpolis vallen het eerste jaar op 100% van het dagloon vaststellen.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitkeringslasten ZW van de bij UWV verzekerde populatie nemen in 2020 met circa € 26 miljoen af ten opzichte van 2019. Deze daling is vooral het gevolg van een verdere afname van het aantal zieke werklozen. Dit wordt deels gecompenseerd doordat het gebruik van de no-riskpolis conform verwachting stijgt en het beroep van het aantal uitzendkrachten en ziekte bij zwangerschap op de ZW naar verwachting toeneemt. Vanaf 2022 nemen de totale uitkeringslasten op de ZW weer toe. Verwacht wordt dat tegen die tijd het aantal zieke werklozen weer zal stijgen. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, wat vooral wordt veroorzaakt doordat minder personen vanuit de werkloosheid de ZW bereiken vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers
De verwachte afname van de uitkeringslasten op de ZW vertaalt zich een lager geraamd aantal uitkeringsjaren in de ZW. Naar verwachting neemt het aantal uitkeringsjaren met circa 1.300 af in 2020.

Tabel 3.6.5 Kerncijfers ZW

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume ZW (x 1.000 uitkeringsjaren)	95	93	92
Instroom ZW (x 1.000 uitkeringen)	283	-[2]	-[2]
Uitstroom ZW (x 1.000 uitkeringen)	322	-[2]	-[2]

[1] UWV, jaarverslag.
[2] In- en uitstroom worden niet geraamd.

Handhaving
De handhavingscijfers in de ZW vertonen in 2018 een stabiel beeld ten opzichte van 2017. In de signaleringsbrief naar fraudefenomen in de sociale zekerheid wordt afgevraagd in hoeverre bij de Ziektewet frauderisico's voorkomen met arbeidsmigranten, naar aanleiding van de verblijffraude in de WW. UWV is een onderzoek gestart waaruit duidelijk moet worden in hoeverre risico's zich daadwerkelijk voortdoen. De Kamer wordt eind 2019 geïnformeerd over de uitkomst in de brief over de stand van de uitvoering.

De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd.

Tabel 3.6.6 Kerncijfers ZW (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	76	80	77
	Kennis van de verplichtingen (%)	93	95	93
Opsporing[2]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	1,5	3,6	3,5
	Aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	1,1	2,8	2,6
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	3,0	3,4	2,9
Sanctionering[2]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	0,3	1,4	1,4
	Aantal boetes (x 1.000)	0,9	1,6	1,4
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	0,5	1,0	0,8
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[2]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	56	48	24

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'.
[2] UWV, jaarverslag.
[3] Cijfers betreffen alle overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.

A5. Wet arbeid en zorg (WAZO)
De WAZO bundelt een aantal wettelijke verlofvormen, zoals het zwangerschaps- en bevallingsverlof, kraamverlof, adoptie- en pleegzorgverlof, ouderschapsverlof en kort- en langdurend zorgverlof. Soms bestaat er recht op (gedeeltelijke) loondoorbetaling of op een uitkering (zwangerschaps- en bevallingsuitkering, adoptie- en pleegzorguitkering). Deze uitkeringen op grond van de WAZO worden uitgevoerd door UWV.

Wie komt er voor in aanmerking?
In aanmerking voor een zwangerschaps- en bevallingsuitkering komen:
- Vrouwelijke werknemers;
- Andere vrouwelijke verzekerden voor de ZW (o.a. thuiswerksters en vrouwen die een ZW-, WW- of loongerelateerde WGA-uitkering ontvangen);
- Vrouwelijke vrijwillig verzekerden voor de ZW;
- Vrouwen van wie de vermoedelijke bevallingsdatum binnen 10 weken na het einde van de verplichte ZW-verzekering ligt, evenals vrouwen die later uitgerekend zijn, maar die toch binnen 10 weken na het einde van de verplichte verzekering bevallen.

In aanmerking voor adoptie- en pleegzorgverlof komt de werknemer die een kind heeft geadopteerd dan wel als pleegkind in zijn gezin heeft opgenomen. Er is een afzonderlijke uitkeringsregeling voor zwangere zelfstandigen, de regeling Zelfstandig en Zwanger (ZEZ). Vrouwelijke zelfstandigen, directeuren-grootaandeelhouders, meewerkende echtgenoten en beroepsbeoefenaars op arbeidsovereenkomst (hulpen in de huishouding voor minder dan vier dagen per week) hebben gedurende ten minste 16 weken recht op een uitkering. Zie ook beleidsartikel 12.

Hoe hoog is de WAZO?
De zwangerschaps- en bevallingsuitkering en de adoptie- en pleegzorguitkering bedraagt 100% van het laatstverdiende loon, tot een maximum van 100% van het maximumdagloon. Dit is per 1 juli 2019 gelijk aan € 4.717,58 bruto per maand inclusief vakantiegeld. De hoogte van de uitkering voor zelfstandigen is maximaal het wettelijk minimumloon (per 1 juli 2019 € 1.635,60 bruto per maand exclusief vakantiegeld).

Budgettaire ontwikkelingen
Als gevolg van een verwachte lichte toename van het aantal geboorten stijgen de uitgaven voor zwangerschap- en bevallingsverlof in 2020 en latere jaren. In 2020 zijn de uitkeringslasten echter € 80 miljoen lager dan in 2019. In 2019 waren de uitgaven namelijk hoger als gevolg van de compensatieregeling voor vrouwelijke zelfstandigen die tussen mei 2005 en juni 2008 zwanger waren en destijds geen uitkering ontvingen.

Beleidsrelevante kerncijfers
De verwachte lichte stijging van het aantal toekenningen in de WAZO is zichtbaar in onderstaande tabel. Er is geraamd dat in 2020 het aantal toegekende uitkeringen met naar schatting 3.000 zal toenemen.

Tabel 3.6.7 Kerncijfers WAZO

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Totaal aantal toekenningen zwangerschap- en bevallingsverlofuitkering (x 1.000 uitkeringen)	140	142	145
Aantal toekenningen werknemers (x 1.000 uitkeringen)	129	130	133
Aantal toekenningen zelfstandigen (x 1.000 uitkeringen)	11,4	11,6	11,8

[1] SZW, berekening

A6. WAZO aanvullend geboorteverlof partners
Het aanvullend geboorteverlof wordt per 1 juli 2020 ingevoerd. Het verlof duurt maximaal 5 weken. Het verlof dient binnen 6 maanden na de geboorte te worden opgenomen. Ook deze regeling wordt door UWV uitgevoerd.

Wie komt er voor in aanmerking?
Rechthebbend zijn werknemers die ook verzekerd zijn voor de Ziektewet en die als echtgeno(o)t(e) of partner van de moeder geregistreerd zijn. Daarnaast hebben ook ongehuwd samenwonenden en de partner die het kind erkent, recht op dit verlof.

Hoe hoog is de uitkering?
De uitkering bedraagt 70% van het dagloon, met als maximum 70% van het maximum dagloon.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitgaven voor het aanvullend geboorteverlof bedragen in 2020 ruim € 60 miljoen. Dat bedrag ligt ruim € 100 miljoen lager dan in de volgende jaren. Dit komt doordat de regeling halverwege het jaar start en dat werkgevers naar verwachting voor een gedeelte van het verlof achteraf betaling aanvragen. Hierdoor zal dit verlof pas in 2021 tot uitbetaling komen.

Beleidsrelevante kerncijfers
Naar verwachting gaan ongeveer 95.000 partners per jaar verlof opnemen.

Tabel 3.6.8 Kerncijfers Aanvullend geboorteverlof

	Raming 2020	Raming 2021
Totaal aantal toekenningen aanvullend geboorteverlof (x 1.000 uitkeringen)	36	95
Gemiddeld aantal opgenomen dagen	17,5	17,5

B. Subsidies
Met het amendement van Weyenberg is € 500.000 (€ 229.000 in 2020) beschikbaar gesteld voor een subsidieregeling om maatschappelijke initiatieven te ondersteunen die erop zijn gericht (ex-) kankerpatiënten zonder werk meer kans te geven op het vinden van een nieuwe baan. Van eind oktober tot half november 2018 konden aanvragen voor subsidies ingediend worden. Begin 2019 zijn vijf opdrachten gegund.

[[[Artikel]]]
7. Kinderopvang

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid biedt financiële ondersteuning aan werkende ouders voor kinderopvang en bevordert de kwaliteit van kinderopvang.

De overheid hecht aan goede, veilige en financieel toegankelijke kinderopvang, zodat ouders arbeid en zorg kunnen combineren. Voor de bevordering van de arbeidsparticipatie is het belangrijk dat ouders van jonge kinderen actief blijven op de arbeidsmarkt. Bovendien zorgt goede kinderopvang er ook voor dat kinderen worden gestimuleerd in hun ontwikkeling.

De kinderopvangtoeslag houdt formele kinderopvang betaalbaar voor ouders. Om de kwaliteit van kinderopvang te bevorderen heeft de overheid in de Wet kinderopvang (Wko) vastgesteld aan welke eisen de kinderopvangvoorzieningen moeten voldoen. De GGD houdt hier, in opdracht van gemeenten, toezicht op. Daarnaast steunt de Minister via subsidies projecten die de (informatie)positie van ouders versterken. Dit om te zorgen dat ouders hun kind naar een kinderopvangvoorziening kunnen brengen die veilig en van goede kwaliteit is. De kinderopvangondernemers zijn verantwoordelijk voor het goed functioneren van de kinderopvang. Gastouderbureaus en gastouders zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van gastouderopvang. Ouders hebben een eigen verantwoordelijkheid bij de keuze voor een kinderopvangvoorziening en kunnen hun invloed onder andere via de oudercommissies uitoefenen.

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **regisseert** met wet- en regelgeving het stelsel, **financiert** met de kinderopvangtoeslag (KOT) het gebruik van kinderopvang en **stimuleert** met subsidies de (informatie)positie van ouders. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- Het vaststellen van de hoogte van de kinderopvangtoeslag en de voorwaarden waaronder deze wordt toegekend;
- Het ter beschikking stellen van middelen aan gemeenten via het Gemeentefonds ter financiering van toezicht en handhaving op de kinderopvang;
- Het borgen van de kwaliteit van toezicht en handhaving;
- Het verstrekken van middelen ten behoeve van de kinderopvang en voor- en naschoolse voorzieningen in Caribisch Nederland in het kader van het programma BES(t) 4 kids;
- Het bevorderen van de kwaliteit en veiligheid van de kinderopvang.

De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige uitvoering van de KOT door de Belastingdienst.

[[[Beleidswijzigingen]]]
Verbeteringen kinderopvangtoeslag
Het kabinet wil grote geldschulden, mede als gevolg van de kinderopvangtoeslag, voorkomen en heeft in 2018 het besluit genomen om daarvoor verbeteringen binnen het huidige stelsel van de kinderopvangtoeslag bij de Belastingdienst door te voeren. De verbetervoorstellen richten zich op het aanpakken van de problematiek als gevolg van terugvorderingen bij ouders, met bijzondere aandacht voor het terugdringen van hoge terugvorderingen. Het is de bedoeling dat de meeste van de nu voorgenomen verbeteringen bij de Belastingdienst stapsgewijs naar 2020 worden gerealiseerd, zodat ze bij de definitieve toekenning van de kinderopvangtoeslag over 2020 tot zichtbaar resultaat leiden. De Tweede Kamer wordt halfjaarlijks over de voortgang geïnformeerd (Tweede Kamer, 2018-2019, 31 322, nr. 393).

Verbetering kwaliteit en toegankelijkheid van kinderopvang in Caribisch Nederland
Samen met de openbare lichamen van de eilanden in Caribisch Nederland en de ministeries van OCW, VWS en BZK wordt ingezet op het programma BES(t) 4 kids. Dit programma is gericht op een integrale aanpak voor de verbetering van de kwaliteit en (financiële) toegankelijkheid van kinderopvang en buitenschoolse voorzieningen op Caribisch Nederland. De uitgangspunten voor kwaliteit, toezicht en financiering worden vastgelegd in wetgeving. Eind juni 2019 is de Tweede Kamer hierover schriftelijk geïnformeerd (Tweede Kamer, 2018-2019, 31 322, nr. 397). Op de begroting van SZW zijn hiervoor structureel middelen gereserveerd. Vooruitlopend op het wettelijke kader zullen in Caribisch Nederland binnen het Programma BES(t) 4 kids eerste stappen

worden gezet. Daarvoor worden aan de Openbare Lichamen in 2020 middelen beschikbaar gesteld. Vanuit dit artikel wordt onder andere een bijzondere uitkering in het kader van artikel 92 lid 2 sub c Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba aan de Openbare Lichamen verstrekt. De hoogte van de bijzondere uitkering per Openbaar Lichaam zal in het najaar 2019 worden vastgesteld en in de eerste suppletoire begrotingswet 2020 worden opgenomen.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]

Tabel 3.7.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en –ontvangsten artikel 7 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**2.955.372**	**3.378.662**	**3.461.212**	**3.490.686**	**3.500.804**	**3.518.429**	**3.542.958**
Uitgaven	**2.958.302**	**3.378.662**	**3.461.212**	**3.490.686**	**3.500.804**	**3.518.429**	**3.542.958**
waarvan juridisch verplicht (%)			99,3%				
Inkomensoverdrachten	*2.933.211*	*3.359.431*	*3.434.006*	*3.467.468*	*3.479.026*	*3.496.651*	*3.520.459*
Kinderopvangtoeslag	2.933.211	3.359.431	3.434.006	3.467.468	3.479.026	3.496.651	3.520.459
Subsidies	*4.812*	*2.310*	*2.550*	*2.550*	*2.550*	*2.550*	*3.300*
Kinderopvang	1.898	2.310	2.350	2.350	2.350	2.350	3.100
Subsidies Caribisch Nederland	0	0	200	200	200	200	200
Versterking T&I vaardigheden kinderopvang	2.914	0	0	0	0	0	0
Opdrachten	*4.508*	*6.671*	*14.129*	*10.129*	*10.129*	*10.129*	*10.129*
Opdrachten Caribisch Nederland	91	1.839	9.627	5.627	5.627	5.627	5.627
Overige opdrachten	4.417	4.832	4.502	4.502	4.502	4.502	4.502
Bijdrage aan agentschappen	*15.771*	*10.250*	*10.527*	*10.539*	*9.099*	*9.099*	*9.070*
DUO	15.559	10.243	10.520	10.531	9.091	9.091	9.062
Justis	212	7	7	8	8	8	8
Ontvangsten	**1.510.526**	**1.537.851**	**1.569.682**	**1.595.547**	**1.610.880**	**1.615.399**	**1.618.293**
Werkgeversbijdrage kinderopvang	1.203.577	1.233.981	1.252.004	1.260.816	1.267.849	1.267.849	1.267.849
Ontvangsten overig	306.949	303.870	317.678	334.731	343.031	347.550	350.444

[[[Budgetflexibiliteit]]]

Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en daarom voor 100% juridisch verplicht. Het betreft uitkeringslasten kinderopvangtoeslag.

Subsidies:
De subsidies zijn voor 35% juridisch verplicht. Het gaat daarbij hoofdzakelijk om subsidies gericht op de bevordering van de kwaliteit van kinderopvang, de versterking van de positie van ouders, op het toezicht en de sectorondersteuning in het kader van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK).

Opdrachten:
De opdrachten zijn voor 22% juridisch verplicht. De juridisch verplichte uitgaven betreffen onder andere kosten voor toezicht en onderzoek.

Bijdrage aan agentschappen:
De bijdrage aan agentschappen is nog niet juridisch verplicht maar wel bestuurlijk gebonden. Het betreft middelen voor DUO voor het beheer van het Landelijk Register Kinderopvang en het Personenregister Kinderopvang (PRK).

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]

A. Inkomensoverdrachten

Kinderopvangtoeslag (KOT)
Ouders die betaalde arbeid verrichten en ouders die tot een doelgroep behoren zoals omschreven in de Wko, ontvangen een inkomensafhankelijke bijdrage in de kosten van kinderopvang: de kinderopvangtoeslag. Hierbij geldt de voorwaarde dat zij hun kinderen naar een kinderopvanginstelling of gastouder brengen die voldoet aan de eisen van de Wko en daarom geregistreerd is in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). De KOT wordt uitgevoerd door de Belastingdienst/Toeslagen. DUO verzorgt de inschrijving in het register buitenlandse kinderopvang en de SVB is verantwoordelijk voor de uitbetaling van de aanvulling op de KOT in het buitenland.

Wie komt er voor in aanmerking?
- Ouders die arbeid en zorg voor kinderen combineren en beide werken (werknemers en zelfstandigen);
- Alleenstaande ouders die arbeid en zorg voor kinderen combineren (werknemers en zelfstandigen);
- Doelgroepouders, bijvoorbeeld ouders die studeren of deelnemen aan een traject om weer aan het werk te komen.

Hoe hoog is de kinderopvangtoeslag?
De hoogte van de kinderopvangtoeslag is van een aantal aspecten afhankelijk:
- Hoogte van het verzamelinkomen;
- Hoogte van de werkelijk betaalde uurprijs;
- Het kind waar de opvang betrekking op heeft: voor het eerste kind geldt een andere toeslag dan voor tweede en volgende kinderen;
- De opvangsoort: dagopvang, buitenschoolse opvang en gastouderopvang kennen een verschillend maximumuurtarief waarvoor ouders een toeslag kunnen ontvangen;
- Het aantal gewerkte uren door de ouder die de minste uren per jaar werkt dan wel de periode waarin een traject naar werk gevolgd wordt;
- Het aantal uren dat gebruik wordt gemaakt van een kinderopvangvoorziening.

Budgettaire ontwikkelingen
In 2019 is structureel € 248 miljoen geïntensiveerd in de kinderopvangtoeslag. Het gebruik van kinderopvang (en daarmee ook de uitgaven) neemt in 2020 toe doordat ouders geleidelijk op een beleidswijziging reageren. In latere jaren nemen de uitgaven vervolgens nog licht toe, met name als gevolg van een stijging van het gebruik van dagopvang. Deze stijging hangt samen met de demografsche ontwikkeling.

Beleidsrelevante kerncijfers
Het aantal kinderen neemt vooral in 2019 sterk toe als gevolg van de intensivering in de kinderopvangtoeslag en de gunstige conjuncturele ontwikkeling. De stijging is het grootst op de buitenschoolse opvang. De intensivering werkt nog door op het gebruik in 2020. Het aantal uren per kind stijgt in 2019 en 2020 bij de dagopvang en is in beide jaren vrijwel stabiel bij de buitenschoolse opvang.

Tabel 3.7.2 Kerncijfers gebruik kinderopvang (jaargemiddelden)[1]

	Realisatie 2018[2]	Raming 2019	Raming 2020
Aantal huishoudens dat gebruik maakt van kinderopvangtoeslag (x 1.000, jaargemiddelde)	528	546	552
Aantal kinderen met kinderopvangtoeslag (x 1.000, jaargemiddelde)			
0-12 jaar	790	817	826
0-4 jaar (dagopvang)	376	384	387
4-12 jaar (buitenschoolse opvang)	414	434	439
Deelname kinderen met kinderopvangtoeslag (%)			
0-12 jaar	36	38	38
0-4 jaar (dagopvang)	54	56	56

4-12 jaar (buitenschoolse opvang)	28	29	30
Aantal uren per kind per maand			
0-12 jaar	57,9	58,5	58,9
0-4 jaar (dagopvang)	80,3	82,0	82,9
4-12 jaar (buitenschoolse opvang)	37,5	37,6	37,7
Gebruik kinderopvangtoeslag naar verzamelinkomen			
Aantal kinderen met kinderopvangtoeslag x 1.000			
Tot 130% Wml	73	75	75
130% Wml tot 1½ x modaal	188	194	195
1½ x modaal tot 3 x modaal	413	430	437
3 x modaal en hoger	116	120	121
Aantal uren per kind per maand met kinderopvangtoeslag			
Tot 130% Wml	74	74	74
130% Wml tot 1½ x modaal	55	56	56
1½ x modaal tot 3 x modaal	54	55	56
3 x modaal en hoger	65	65	65

[1] SZW-berekeningen op basis van informatie van CBS (bevolkingsprognose voor berekening deelname) en Belastingdienst/Toeslagen.
[2] De realisatiecijfers van 2018 zijn gebaseerd op de opgaven van aanvragers die nog kunnen wijzigen als gevolg van het definitief vaststellen van inkomen en gebruik.

Tabel 3.7.3 Kerncijfers kinderopvang bijdragen sectoren en ouders[1]

	Realisatie 2018[2]	Raming 2019	Raming 2020
Bijdragen sectoren (in %)			
Collectief	69	73	73
waarvan Overheid	38	43	44
waarvan Werkgevers	31	29	29
Ouders	31	27	27
Wettelijke maximum uurprijs (in €)[3]			
Dagopvang	7,45	8,02	8,17
Buitenschoolse opvang	6,95	6,89	7,02
Gastouderopvang	5,91	6,15	6,27
Gemiddelde tarieven van kinderopvanginstellingen (in €) [4,5,6]			
Dagopvang	7,40	7,87	8,02
Buitenschoolse opvang	7,15	7,28	7,42
Gastouderopvang	5,91	6,06	6,17
Ouderbijdrage eerste kind in € per uur voor gezinsinkomen[7]			
130% Wml	0,46	0,35	0,36
1½ x modaal	1,77	1,60	1,63

3x modaal	4,97	4,70	4,79

Ouderbijdrage volgende kind in € per uur voor gezinsinkomen[7]			
130% Wml	0,38	0,34	0,35
1½ x modaal	0,48	0,47	0,47
3x modaal	1,24	1,19	1,22

[1] SZW-berekeningen op basis van informatie van Belastingdienst/Toeslagen.
[2] De realisatiecijfers van 2018 zijn gebaseerd op de opgaven van aanvragers die nog kunnen wijzigen als gevolg van het definitief vaststellen van inkomen en gebruik.
[3] De maximum uurprijzen betreffen de vastgestelde maximum uurprijzen (en niet een raming).
[4] De raming is opgesteld in prijzen 2019. Echter, het geraamde gemiddelde tarief 2020 is, evenals de wettelijke maximumuurprijs 2020 weergegeven op prijsniveau 2020.
[5] De cijfers over de gemiddelde uurprijs zijn gebaseerd op de uurprijzen die ouders aan de Belastingdienst/Toeslagen doorgeven.
[6] Het betreft de gemiddelde uurprijzen, waarbij gewogen is naar gebruik. Ter illustratie: de uurprijs van gebruikers die 60 opvanguren afnemen weegt drie keer zo zwaar mee bij bepaling van het gemiddelde als de uurprijs van gebruikers die 20 opvanguren afnemen.
[7] Kosten van kinderdagopvang per uur voor ouders, gebaseerd op de maximum uurprijzen en de toeslag die ouders ontvangen.

B. Subsidies
Voor 2020 is € 2,5 miljoen beschikbaar voor subsidies. Dit betreft onder andere:
- Een bijdrage ter ondersteuning van gemeenten bij de versterking en verbetering van toezicht en handhaving in de kinderopvang;
- Een bijdrage aan trajecten die de kwaliteit van de kinderopvang bevorderen;
- Versterken van de (informatie)positie van ouders;
- Een bijdrage in het kader van de sectorondersteuning Wet IKK waarbij houders worden geïnformeerd over best practices in de kinderopvang.

C. Opdrachten
Voor 2020 is er € 8,3 miljoen beschikbaar voor opdrachten. Het opdrachtenbudget wordt onder andere ingezet voor uitgaven voor de ontwikkeling van beleidsinstrumenten en daarnaast voor de financiering van het huidige toezicht, voor het Verbetertraject KOT, voor het verstrekken van middelen voor kinderopvang en voor- en naschoolse opvang in Caribisch Nederland in het kader van het programma BES(t) 4 kids en voor diverse onderzoeken.

D. Bijdrage aan agentschappen
Voor 2020 is € 10,5 miljoen beschikbaar voor de bijdragen aan agentschappen, vooral DUO. De middelen worden ingezet voor de ontwikkeling en het beheer van het LRK en het PRK, de Gemeenschappelijke Inspectieruimte en voor het beheer van het Register Buitenlandse Kinderopvang.

E. Ontvangsten
De ontvangsten zijn opgebouwd uit twee componenten: de werkgeversbijdrage kinderopvang en de ontvangsten overig.

De werkgeversbijdrage kinderopvang betreft een vast percentage (0,5%) van de geraamde totale loonsom. Omdat de totale loonsom licht stijgt, neemt ook de werkgeversbijdrage kinderopvang licht toe.

De ontvangsten overig betreffen onder meer de terugbetalingen door ouders die in eerdere jaren te veel kinderopvangtoeslag hebben ontvangen. Sinds 2016 stijgen de uitgaven kinderopvangtoeslag, onder meer als gevolg van structurele intensiveringen in de kinderopvangtoeslag. Hierdoor nemen, met vertraging, de ontvangsten naar verwachting meerjarig toe. Specifiek voor 2019 is er een lichte daling ten opzichte van 2018. Dit hangt samen met incidenteel hogere ontvangsten in 2018 als gevolg van een terugbetaling door het Waarborgfonds kinderopvang van tijdelijk ter beschikking gestelde middelen.

[[[Kerncijfers]]]
Het aantal gewerkte uren per week is zowel bij vrouwen in het algemeen als bij moeders met jonge kinderen toegenomen.

Tabel 3.7.4 Ontwikkeling in gewerkte uren van vrouwen en moeders met jonge kinderen (gemiddelde binnen de groep vrouwen met een baan van meer dan 1 uur, jaarcijfers)[1]

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Vrouwen 15 tot 75 jaar	25,6	25,9	26,1
Moeders met jonge kinderen (0-11 jaar)	25,8	26,4	26,6

[1] CBS, Enquête beroepsbevolking (EBB).

De netto arbeidsparticipatie van ouders is in 2017 en 2018 in vrijwel alle categorieën toegenomen. Alleen bij alleenstaande vaders is de netto arbeidsparticipatie in 2017 gedaald. De netto arbeidsparticipatie van alleenstaande vaders kan sterk fluctueren omdat het een kleine groep betreft.

Tabel 3.7.5 Netto arbeidsparticipatie (%)

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Totaal mannen en vrouwen 15 tot 75 jaar[1]	65,8	66,7	67,8
Moeders (lid van ouderpaar)[1]	77,6	78,5	79,0
Vaders (lid van ouderpaar)[1]	90,8	91,2	91,7
Alleenstaande moeders[1]	62,2	63,1	65,9
Alleenstaande vaders[1]	76,3	73,8	76,6
Moeders met jonge kinderen (0-11)[2]	76,5	77,2	77,6
Vaders met jonge kinderen (0-11)[2]	93,3	93,5	94,0

[1] CBS, Statline.
[2] CBS, Enquête beroepsbevolking (EBB).

[[[Artikel]]]
8. Oudedagsvoorziening

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid biedt een basispensioen aan personen die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. De overheid stimuleert de opbouw van en stelt kaders voor de houdbaarheid van aanvullende arbeidspensioenen en draagt zorg voor toezicht op de naleving daarvan.

Het kabinet vindt dat iedere gepensioneerde een basispensioen dient te hebben. Daarom verschaft zij een basispensioen (AOW) aan diegenen die de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt. Dit is de eerste pijler van het Nederlandse pensioenstelsel. Daarnaast bevordert de overheid het opbouwen van toekomstbestendige aanvullende pensioenen, zodat werknemers na hun pensionering niet te maken krijgen met een grote inkomensachteruitgang. Momenteel bouwt ruim 87% van de werknemers een aanvullend arbeidspensioen op door verplichte deelname aan pensioenregelingen die vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers meestal beheren. Dit betreft de tweede pijler van het Nederlandse pensioenstelsel. Met regelgeving en toezicht waarborgt de overheid een zorgvuldig beheer van de ingelegde pensioengelden. In de derde pijler van het pensioenstelsel kunnen mensen facultatief op eigen initiatief individuele pensioenproducten afsluiten.

De overheid biedt inkomensondersteuning aan AOW-gerechtigden (IOAOW) en biedt een overbruggingsuitkering aan mensen die per 1 januari 2013 reeds deelnemen aan een vut- of prepensioenregeling of een daarmee vergelijkbare regeling en die zich niet hebben kunnen voorbereiden op de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd (OBR).

Inwoners van Caribisch Nederland die de AOV-gerechtigde leeftijd hebben bereikt, ontvangen een basispensioen op grond van de Algemene Ouderdomsverzekering (AOV).

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **financiert** de inkomensondersteuning met begrotingsgefinancierde uitkeringsregelingen. Bij de premiegefinancierde uitkeringsregelingen en de aanvullende arbeidspensioenen **regisseert** de Minister. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- De vaststelling van het niveau van de uitkeringen van de onderscheiden regelingen voor zover de overheid hier zelf verantwoordelijkheid voor draagt;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige uitvoering door de SVB;
- De vormgeving van het toezicht met betrekking tot de arbeidspensioenen door De Nederlandsche Bank (DNB) en de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
- De organisatie van de eigen uitvoering binnen het verband van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de fiscale wet- en regelgeving. Wanneer fiscale instrumenten worden ingezet om doelstellingen in het kader van het pensioenbeleid te realiseren, is de Minister van SZW hiervoor medeverantwoordelijk.

[[[Beleidswijzigingen]]]
Pensioenakkoord
Op 5 juni 2019 heeft het kabinet met de sociale partners een principeakkoord gesloten over de vernieuwing van het pensioenstelsel, een minder snelle stijging van de AOW-leeftijd, een arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen en over een pakket maatregelen dat het voor iedereen haalbaar maakt om het pensioen gezond werkend te bereiken; ook voor degenen met zwaar werk (Tweede Kamer, 2018-2019, 32 043, nr. 457). Dit principeakkoord is in de dagen na het sluiten bekrachtigd door de leden van de verschillende werkgevers- en werknemersorganisaties.

De uitwerking van de afspraken in het pensioenakkoord krijgt vervolgens in verschillend tempo zijn beslag. Aan een deel van de afspraken is kort daarna navolging gegeven middels een brief aan de Kamer (bedrag ineens op pensioendatum) (Tweede Kamer, 2018-2019, 32 043, nr. 486). De minder snelle stijging van de AOW-leeftijd is vastgelegd in de Wet temporisering verhoging AOW-

leeftijd (Stb, 2019, 246). In die wet is geregeld dat de AOW-leeftijd in 2020 en 2021 66 jaar en 4 maanden zal blijven zodat sociale partners in de gelegenheid zijn om op sectoraal niveau afspraken te maken over duurzame inzetbaarheid en over handelingsperspectief voor specifieke groepen werknemers die problemen hebben om de eindstreep te halen, in de vorm van vervroegd uittreden. Vervolgens zal de AOW-leeftijd in 2022 stijgen naar 66 jaar en 7 maanden en in 2023 naar 66 jaar en 10 maanden. In 2024 wordt de AOW-leeftijd 67 jaar. Daarnaast is het kabinet met vakbonden en werkgevers overeengekomen om met ingang van 2025 de ontwikkeling van de AOW-leeftijd voor 2/3 te koppelen aan de ontwikkeling van de resterende levensverwachting op 65-jarige leeftijd. De koppeling van de pensioenrichtleeftijd aan de levensverwachting zal op vergelijkbare wijze worden aangepast.

Afspraken over de vernieuwing van het pensioenstelsel zijn voor uitwerking opgepakt door de stuurgroep van kabinet en sociale partners. De Tweede Kamer wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van de uitwerking van het pensioenakkoord, voor het eerst in het najaar van 2019. Het kabinet ambieert begin 2021 de wet- en regelgeving die nodig is voor de vernieuwing van het pensioenstelsel bij de Tweede Kamer in te dienen, zodat het nieuwe wettelijke en fiscale kader per 2022 in werking kan treden.

Uitkeringsverhoging Caribisch Nederland
In de voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland (Tweede Kamer, 2018-2019, PM) heeft het kabinet een volgende stap aangekondigd om de inkomenspositie van inwoners van Caribisch Nederland te verbeteren. Het gaat om een verhoging van de AOV per 1 januari 2020 voor Bonaire en Saba met 5% en voor Sint Eustatius met 2%.

Wetsvoorstel pensioen bij scheiding
Het wetsvoorstel pensioenverdeling bij scheiding wordt naar verwachting/is in september 2019 ingediend bij de Tweede Kamer. De hoofdlijnen van het wetsvoorstel komen overeen met de conclusies die getrokken zijn uit de evaluatie van de huidige Wet verevening pensioenrechten bij scheiding waarover de Tweede Kamer in maart 2018 is geïnformeerd (Tweede Kamer, 2017-2018, 32 043, nr. 393). Het ouderdomspensioen wordt straks automatisch verdeeld bij een scheiding, tenzij ex-partners andere afspraken hebben gemaakt. Daarnaast zal conversie de standaard verdeelmethode worden, waardoor beide ex-partners een eigen pensioenaanspraak krijgen en er geen levenslange afhankelijkheid meer is op pensioenterrein. Ten slotte wordt de hoogte van het bijzonder partnerpensioen vastgesteld enkel over de huwelijkse periode. Het betreft een wetsvoorstel van de minister van SZW en de minister voor Rechtsbescherming.

Wetsvoorstel bedrag ineens op pensioendatum
Met het wetsvoorstel "bedrag ineens" wordt beoogd deelnemers bij pensionering meer flexibiliteit te bieden in de aanwending van hun pensioenvermogen, door mogelijk te maken dat zij op de pensioeningangsdatum een deel van de waarde van de opgebouwde aanspraken kunnen laten afkopen. Voor pensioenen in eigen beheer alsmede voor oudedagsvoorzieningen opgebouwd in de derde pijler wordt voorgesteld dezelfde flexibiliteit in de uitkeringsfase te bieden. Aan de mogelijkheid een deel van de opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen te laten afkopen, worden voorwaarden gesteld. Voor wat betreft de voorwaarden aan de keuzemogelijkheid in de derde pijler kan zoveel mogelijk worden aangesloten bij de voorwaarden die worden gesteld aan deze keuzemogelijkheid in de tweede pijler. Hierover is de Tweede Kamer reeds geïnformeerd (Tweede kamer, 2018-2019, 32 043, nr 486). Het kabinet gaat aan de slag met de uitwerking van dit voorstel en streeft ernaar het voorstel medio 2020 in te dienen bij de Tweede Kamer.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.8.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 8 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**23.009**	**25.208**	**25.100**	**25.089**	**25.615**	**25.972**	**26.409**
Uitgaven	**23.009**	**25.208**	**25.100**	**25.089**	**25.615**	**25.972**	**26.409**
waarvan juridisch verplicht (%)			100%				
Inkomensoverdrachten	*23.009*	*25.208*	*25.100*	*25.089*	*25.615*	*25.972*	*26.409*
Overbruggingsregeling AOW	4.006	3.509	2.247	1.371	1.031	521	126
AOV incl. tegemoetkoming (Caribisch Nederland)	19.003	21.699	22.853	23.718	24.584	25.451	26.283

Opdrachten	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en derhalve voor 100% juridisch verplicht. Het betreft uitkeringslasten Overbruggingsregeling AOW (OBR) en AOV.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd]]]
Tabel 3.8.2 Premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 8 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Uitgaven	**38.124.879**	**39.468.553**	**41.036.040**	**42.877.442**	**44.168.304**	**45.469.530**	**47.101.810**
Inkomensoverdrachten	*38.124.879*	*39.468.553*	*40.164.161*	*40.987.082*	*41.290.314*	*41.567.455*	*42.034.985*
AOW	37.195.249	38.521.944	39.197.808	39.998.612	40.294.018	40.564.532	41.020.953
Inkomensondersteuning AOW	929.630	946.609	966.353	988.470	996.296	1.002.923	1.014.032
Nominaal	*0*	*0*	*871.879*	*1.890.360*	*2.877.990*	*3.902.075*	*5.066.825*
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]
A. Inkomensoverdrachten

A1. Overbruggingsregeling AOW (OBR)
De OBR geldt voor mensen die per 1 januari 2013 reeds deelnemen aan een vut- of prepensioenregeling of een daarmee vergelijkbare regeling en die zich niet hebben kunnen voorbereiden op de verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. De regeling is per 1 oktober 2013 in werking getreden, werkt terug tot 1 januari 2013 en sluit voor nieuwe instroom per 1 januari 2023. Vanaf 2016 is de OBR uitgebreid voor mensen die tussen 1 januari 2013 en 1 juli 2015 met vroegpensioen zijn gegaan. De OBR overbrugt voor deze groep het AOW-gat voor zover dat het gevolg is van de versnelde verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd, omdat deze groep zich niet op die versnelling heeft kunnen voorbereiden. Sinds 1 oktober 2016 kan een OBR-uitkering tot maximaal 1 jaar met terugwerkende kracht worden aangevraagd (de aanvraag moet wel worden gedaan vóór dat de AOW-gerechtigde leeftijd is bereikt). De OBR kent een inkomenseis en een partner- en vermogenstoets (exclusief eigen woning en pensioenvermogen). De OBR wordt uitgevoerd door de SVB.

Wie komt er voor in aanmerking?
Het inkomen waarbij er toegang ontstaat tot de OBR bedraagt voor alleenstaanden maximaal 200% van het wettelijk minimumloon en voor paren 300% van het wettelijk minimumloon. Dit is in de tweede helft van 2019 gelijk aan een bruto bedrag van € 3.271,20 per maand (exclusief vakantietoeslag) voor een alleenstaande en € 4.906,80 per maand (exclusief vakantietoeslag) voor een paar.

Voor de vermogenstoets wordt aangesloten bij de grens van het box 3-vermogen uit de Wet Inkomstenbelasting 2001. Het heffingsvrije vermogen uit box 3 bedraagt in 2019 € 30.360 per persoon. Dit betekent voor een (volwassen) eenpersoonshuishouden dat er tot een vermogen van € 30.360 recht bestaat op een overbruggingsuitkering en voor een (volwassen) tweepersoonshuishouden tot een vermogen van € 60.720.

Hoe hoog is de OBR?
De maximale uitkeringshoogte van de overbruggingsregeling is afgeleid van het wettelijk minimumloon en komt netto overeen met de hoogte van het sociaal minimum onder de AOW-gerechtigde leeftijd. Inkomen uit arbeid wordt gedeeltelijk en inkomen uit uitkeringen wordt volledig in mindering gebracht op de overbruggingsuitkering. De hoogte is voorts afhankelijk van het aantal verzekerde jaren in de opbouwperiode overeenkomstig de systematiek van de AOW, en

begrensd tot de hoogte van het inkomen uit VUT- of prepensioen of het daarmee vergelijkbaar inkomen dat aan de OBR voorafging.

Budgettaire ontwikkelingen
De geraamde uitkeringslasten OBR lopen de komende jaren af van circa € 2,2 miljoen in 2020 tot circa € 0,1 miljoen in 2024. De komende jaren neemt enerzijds de instroom in de OBR af, maar tegelijkertijd neemt de te overbruggen periode toe (dus langere duur OBR-uitkering). De verwachte uitgaven nemen jaarlijks af, omdat het neerwaartse effect van de afnemende instroom groter is dan het opwaartse effect van de langere overbruggingsperiode. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder de AOW-leeftijd bereiken. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers
Naar verwachting zal de instroom in de OBR verder afnemen. Dit komt doordat de groep van personen die reeds per 1 januari 2013 of 1 juli 2015 met VUT- of prepensioen waren steeds kleiner wordt.

Tabel 3.8.3 Kerncijfers OBR

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Instroom OBR (x 1.000 uitkeringen)	1,0	0,7	0,4

[1] SVB, jaarverslag.

A2. Algemene Ouderdomsverzekering (AOV) (Caribisch Nederland)
Inwoners van Caribisch Nederland die de AOV-gerechtigde leeftijd hebben bereikt ontvangen een ouderdomspensioen op grond van de AOV. Naast het ouderdomspensioen wordt op Sint Eustatius en Saba een tegemoetkoming verstrekt die recht doet aan de prijsverschillen tussen de eilanden. Tevens kent de AOV een partnertoeslag.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitkeringslasten voor de AOV nemen in 2020 toe met € 1,2 miljoen. Dit is een gevolg van de verhoging van de uitkeringen met 5% voor Bonaire en Saba en 2% voor Sint Eustatius.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.8.4 Kerncijfers AOV

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume AOV (x 1.000 personen, ultimo)	4,2	4,3	4,3

[1] SZW-unit RCN.

A3. Algemene Ouderdomswet (AOW)
De AOW is een volksverzekering en heeft als doel het verschaffen van een basispensioen aan degenen die de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt. De AOW wordt uitgevoerd door de SVB. Hoofdstuk 5.1, sociale fondsen SZW, gaat nader in op de financiering van de uitgaven aan de AOW.

Wie komt er voor in aanmerking?
Iedereen die rechtmatig in Nederland woont tussen de aanvangsleeftijd (in 2019 16 jaar en 4 maanden) en de AOW-gerechtigde leeftijd (in 2019 66 jaar en 4 maanden) is verplicht verzekerd voor de AOW. Ook als een persoon niet in Nederland woont maar hier wel werkt en op grond daarvan onder de loonbelasting valt, is hij of zij verzekerd.

In 2020 en 2021 zal de AOW-gerechtigde leeftijd net als in 2019 66 jaar en vier maanden bedragen. Daarna wordt de AOW-gerechtigde leeftijd verhoogd naar 66 jaar en zeven maanden in 2022, 66 jaar en tien maanden in 2023 en 67 jaar in 2024. In het pensioenakkoord is afgesproken dat de ontwikkeling van de AOW-leeftijd met ingang van 2025 voor 2/3 wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van de resterende levensverwachting. Dit betekent dat elk jaar levenswinst wordt vertaald in gemiddeld 8 maanden langer doorwerken en gemiddeld 4 maanden langer AOW-pensioen.

AOW'ers die vóór 1 april 2015 de AOW-gerechtigde leeftijd hebben bereikt, kunnen in aanmerking komen voor de partnertoeslag als de jongere partner nog niet AOW-gerechtigd is. Die toeslag wordt alleen uitgekeerd als de jongste partner geen of weinig eigen inkomen heeft. De toeslag stopt zodra de partner een eigen AOW-pensioen ontvangt of wanneer de oudere partner overlijdt. Per 1 april 2015 is de partnertoeslag gesloten voor nieuwe instroom.

Hoe hoog is de AOW?
De hoogte van het AOW-basispensioen is gekoppeld aan het wettelijk minimumloon. Alleenstaanden ontvangen 70% van het AOW-normbedrag dat is afgeleid van het wettelijk minimumloon en gehuwden of samenwonenden elk 50%.

Tabel 3.8.5 AOW bruto maandbedragen, exclusief vakantietoeslag en exclusief inkomensondersteuning AOW (in €)

	1 juli 2019
Gehuwd / samenwonend	818,55
Alleenstaande	1.202,99

De bedragen in bovenstaande tabel zijn volledige AOW-pensioenen. Wie pas later in Nederland is komen wonen of een aantal jaren in het buitenland heeft gewoond en daarom niet de volledige opbouw heeft gehad, krijgt een lagere uitkering: voor ieder gemist jaar 2% minder AOW.

Budgettaire ontwikkelingen
De stijgende levensverwachting en de vergrijzing leiden de komende jaren tot een toename van het aantal AOW-gerechtigden en daarmee tot een stijging van de verwachte uitgaven aan de AOW. Vanaf 2022 nemen de uitgaven minder snel toe, omdat de AOW-gerechtigde leeftijd dan weer wordt verhoogd. Hierbij wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen). Dit heeft een opwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder de AOW-leeftijd bereiken. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.8.6 Kerncijfers AOW

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume AOW (x 1.000 personen, jaargemiddelde)	3.411	3.422	3.490
Personen met een onvolledige AOW-uitkering (% van totaal, ultimo)	19	19	19

[1] SVB, jaarverslag.

Handhaving
De kerncijfers over het door de SVB uitgevoerde handhavingsbeleid laten in tabel 3.8.7 een consequent beeld zien. Naar aanleiding van de gedaalde gepercipieerde detectiekans en kennis van de verplichtingen wordt extra voorlichting ingezet. De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd.

Tabel 3.8.7 Kerncijfers AOW (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	67	61	52
	Kennis van de verplichtingen (%)	88	84	82
Opsporing[2]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	-[4]	11	13
	Aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	0,9	0,9	0,7
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	3,2	3,3	3,1
Sanctionering[2]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	0,5	0,5	0,4

	Aantal boetes (x 1.000)	0,5	0,5	0,4
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	0,6	0,7	0,6
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[2]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	57	52	26

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'.
[2] SVB, Jaarverslag.
[3] Cijfers betreffen alle verwijtbare overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.
[4] Niet beschikbaar

A4. Inkomensondersteuning AOW
In 2015 is een inkomensondersteuning voor AOW-gerechtigden geïntroduceerd die afhankelijk is van de opbouwjaren op grond van de AOW. De regeling wordt uitgevoerd door de SVB en gefinancierd uit het Ouderdomsfonds.

Wie komt er voor in aanmerking?
De inkomensondersteuning AOW-gerechtigden (IOAOW) wordt verstrekt aan iedereen die in aanmerking komt voor een AOW-uitkering en woonachtig is in de EU/EER/Zwitserland, verdragslanden of Caribisch Nederland. Hierdoor krijgen alleen personen die woonachting zijn in een niet-verdragsland geen inkomensondersteuning AOW (0,1% van de AOW-gerechtigden).

Hoe hoog is de inkomensondersteuning AOW?
De hoogte van de IOAOW is afhankelijk van het aantal AOW-opbouwjaren en bedraagt maximaal € 25,23 bruto per maand (prijspeil 2019). De IOAOW wordt jaarlijks geïndexeerd.

Budgettaire ontwikkelingen
Als gevolg van de stijgende levensverwachting en de vergrijzing van de bevolking neemt het aantal AOW'ers – en daarmee het aantal mensen dat recht heeft op de IOAOW – jaarlijks toe. Vanaf 2022 nemen de uitgaven minder snel toe, omdat de AOW-gerechtigde leeftijd dan weer wordt verhoogd.

[[[Extracomptabele fiscale regelingen]]]
Naast de in dit begrotingsartikel genoemde instrumenten, zijn er fiscale regelingen die betrekking hebben op dit beleidsterrein. De Minister van Financiën is hoofdverantwoordelijk voor de wetgeving en uitvoering van deze regelingen en voor de budgettaire middelen. In onderstaande tabel is ter informatie het budgettaire belang van deze regelingen vermeld. De cijfers zijn ontleend aan de corresponderende bijlage 'Fiscale regelingen' in de Miljoenennota. Voor een beschrijving van de regelingen, de doelstelling, de ramingsgrond, een verwijzing naar de laatst uitgevoerde evaluatie en het beoogde jaar van afronding van de volgende evaluatie, wordt verwezen naar de bijlage bij de Miljoenennota 'Toelichting op de fiscale regelingen'.

Tabel 3.8.9 Fiscale regelingen, budgettair belang op transactiebasis in lopende prijzen (x € 1 miljoen)

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020
Pensioen niet-belaste premie	PM	PM	PM
Pensioen belaste uitkering	PM	PM	PM
Pensioen vrijstelling box 3	PM	PM	PM
Lijfrente premieaftrek	PM	PM	PM
Lijfrente belaste uitkering	PM	PM	PM
Lijfrente vrijstelling box 3	PM	PM	PM

[[[Aanvullende arbeidspensioenen]]]
Aanvullend pensioen is een arbeidsvoorwaarde. Sociale partners zijn verantwoordelijk voor de inhoud en de reikwijdte van pensioenregelingen. De overheid stelt regels om te bevorderen dat toezeggingen ook daadwerkelijk worden nagekomen en draagt zorg voor toezicht op de naleving daarvan.

Beleidsrelevante kerncijfers

Als kerncijfers zijn het aantal pensioenfondsen opgenomen en het aantal pensioenfondsen met een beleidsdekkingsgraad onder de 130%, alsmede de daarbij betrokken deelnemers en gepensioneerden. De maatstaf van 130% is gekozen omdat een dergelijke dekkingsgraad met de wettelijk vastgestelde mate van zekerheid toereikend is om de pensioenverplichtingen na te komen. Bij voorgaande Begrotingen en Jaarverslagen is de actuele dekkingsgraad opgenomen. Vanaf onderhavige Begroting is de beleidsdekkingsgraad opgenomen (gemiddelde van de laatste twaalf actuele maandelijkse dekkingsgraden). Hiervoor is gekozen omdat pensioenfondsen de beleidsmatige dekkingsgraad moeten gebruiken om besluiten te nemen. Doordat de beleidsmatige dekkingsgraad kan verschillen van de actuele dekkingsgraad, kunnen de opgenomen realisatiegegevens afwijken van wat in eerdere jaren is gerapporteerd.

Het aantal pensioenfondsen neemt af. Het gaat hierbij vooral om de pensioenfondsen met een geringe omvang. Door schaalvergroting met andere pensioenfondsen kan beter worden voldaan aan de eisen die worden gesteld aan een verantwoord beheer. Het aandeel pensioenfondsen met een dekkingsgraad lager dan 130% is weliswaar afgenomen in vergelijking met voorgaande jaren, maar het aantal bij die fondsen betrokken deelnemers en gepensioneerden is echter groter dan in voorgaande jaren.

Tabel 3.8.10 Kerncijfers aanvullende pensioenen[1]

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Totaal aantal pensioenfondsen[2]	219	219	208
Aantal pensioenfondsen met dekkingsgraad ≤130%[3]	214	204	190
Aantal bij deze fondsen betrokken deelnemers (x 1.000)	5.295	5.497	5.555
Aantal bij deze fondsen betrokken gepensioneerden (x 1.000)	3.192	3.164	3.224

[1] DNB, statistiek toezicht pensioenfondsen.
[2] Pensioenfondsen zonder eigen verplichtingen, bijvoorbeeld de volledig herverzekerde fondsen, kennen geen dekkingsgraad en zijn daarom niet opgenomen in de tabel.
[3] Beleidsdekkingsgraad.

[[[Artikel]]]
9. Nabestaanden

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid beschermt nabestaande partners en wezen voor zover nodig tegen de financiële gevolgen van het verlies van partner of ouders.

De overheid vindt dat mensen die geconfronteerd zijn met het overlijden van hun partner of ouder(s) en die vanwege de zorg voor een kind of arbeidsongeschiktheid niet (volledig) in een eigen inkomen kunnen voorzien, verzekerd moeten zijn van financiële ondersteuning. Daarom regelt zij in deze gevallen op grond van de Algemene nabestaandenwet (Anw) een nabestaandenuitkering voor de overblijvende partner en een wezenuitkering voor kinderen die beide ouders hebben verloren.

Inwoners van Caribisch Nederland die geconfronteerd zijn met het overlijden van hun partner of ouder(s), hebben op grond van de Algemene weduwen- en wezenverzekering (AWW) recht op een uitkering.

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **financiert** de inkomensondersteuning met begrotingsgefinancierde uitkeringsregelingen. Bij de premiegefinancierde uitkeringsregelingen **regisseert** de Minister. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- De vaststelling van het niveau van de uitkeringen van de onderscheiden regelingen;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doeltreffende en doelmatige uitvoering door de SVB;
- De organisatie van de eigen uitvoering binnen het verband van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

[[[Beleidswijzigingen]]]
Verhoging AWW Caribisch Nederland
In de voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland (Tweede Kamer, 2018-2019, PM) heeft het kabinet een volgende stap aangekondigd om de inkomenspositie van inwoners van Caribisch Nederland te verbeteren. Het gaat om een verhoging van de AWW per 1 januari 2020 voor Bonaire en Saba met 5% en voor Sint Eustatius met 2%.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.9.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 9 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**1.020**	**1.137**	**1.227**	**1.239**	**1.250**	**1.262**	**1.275**
Uitgaven	**1.020**	**1.137**	**1.227**	**1.239**	**1.250**	**1.262**	**1.275**
waarvan juridisch verplicht (%)			100%				
Inkomensoverdrachten	*1.020*	*1.137*	*1.227*	*1.239*	*1.250*	*1.262*	*1.275*
AWW (Caribisch Nederland)	1.020	1.137	1.227	1.239	1.250	1.262	1.275
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op wet- en regelgeving en derhalve voor 100% juridisch verplicht. Het betreft uitkeringslasten AWW Caribisch Nederland.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd]]]
Tabel 3.9.2 Premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 9 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024

Uitgaven	**377.000**	**365.669**	**349.090**	**333.672**	**327.191**	**325.149**	**324.407**
Inkomensoverdrachten	*377.000*	*365.669*	*343.156*	*322.872*	*312.102*	*306.241*	*301.469*
Anw	370.478	359.349	337.220	317.287	306.707	300.952	296.267
Tegemoetkoming Anw	6.522	6.320	5.936	5.585	5.395	5.289	5.202
Nominaal	*0*	*0*	*5.934*	*10.800*	*15.089*	*18.908*	*22.938*
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]

A. Inkomensoverdrachten

A1. Algemene weduwen- en wezenverzekering (AWW) (Caribisch Nederland)

Inwoners van Caribisch Nederland die geconfronteerd zijn met het overlijden van hun partner of ouder(s), hebben op grond van de AWW recht op een uitkering. De SZW-unit bij de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN) is verantwoordelijk voor de uitvoering van deze regeling in Caribisch Nederland.

Budgettaire ontwikkelingen

De uitkeringslasten nemen in enige mate toe als gevolg van de verhoging van de uitkeringen met 5% op Bonaire en Saba en 2% op Sint Eustatius.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.9.3 Kerncijfers AWW Caribisch Nederland

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume AWW (x 1.000 personen, ultimo)	0,3	0,3	0,3

[1] SZW-unit RCN.

A2. Algemene nabestaandenwet (Anw)

De Anw is een volksverzekering en regelt, onder voorwaarden, bij overlijden een uitkering voor de partner en een wezenuitkering voor kinderen die beide ouders hebben verloren. Daarnaast ontvangt iedere Anw-gerechtigde maandelijks de Anw-tegemoetkoming. De Anw wordt door de SVB uitgevoerd.

Wie komt er voor in aanmerking?

- Nabestaande partners komen in aanmerking voor een nabestaandenuitkering als zij jonger zijn dan de AOW-gerechtigde leeftijd, de partner op de datum van overlijden verzekerd was voor de Anw en de nabestaande:
  - Eén of meer kinderen onder de 18 jaar verzorgt, of;
  - Voor minstens 45% arbeidsongeschikt is.

Een kind heeft recht op een wezenuitkering indien beide ouders zijn overleden. Wezen tot 16 jaar hebben altijd recht op een uitkering. De uitkering kan worden verlengd tot 18 jaar wanneer het kind bezig is een startkwalificatie te behalen of daarvan is vrijgesteld of volledig dagonderwijs volgt na het behalen van een startkwalifcatie. De wezenuitkering kan eventueel tot 21 jaar worden verstrekt wanneer de wees volledig dagonderwijs volgt of wanneer een ongehuwde wees de tijd grotendeels besteedt aan een gezamenlijke huishouding met een andere wees of voor een hulpbehoevende zorgt.

De Anw maakt geen onderscheid tussen gehuwden en mensen die ongehuwd zijn en samen een huishouden vormen. Daarom wordt gesproken van 'partner'. Nabestaanden die vóór 1 juli 1996 recht hadden op de voorganger van de Anw, de Algemene Weduwen- en Wezenwet, vallen onder een overgangsregeling.

Hoe hoog is de Anw?

De nabestaandenuitkering bedraagt 70% van het referentieminimumloon. Voor kostendelers geldt een lager normbedrag ter hoogte van 50% van het referentieminimumloon. Op de nabestaandenuitkering vindt inkomstenverrekening plaats. Daarbij kent de nabestaandenuitkering

een vrijlating voor inkomen uit arbeid. Deze bedraagt 50% van het wettelijk minimumloon, plus een derde deel van het meerdere inkomen. Inkomen in verband met arbeid (bijvoorbeeld WIA- of WW-uitkering) wordt geheel verrekend. Eigen vermogen, de inkomsten uit dit vermogen en particuliere aanvullende nabestaandenpensioenen worden niet in mindering gebracht op op de nabestaandenuitkering.

De wezenuitkering bedraagt een percentage van het referentieminimumloon, afhankelijk van de leeftijd van de wees. De hoogte van de wezenuitkering is niet afhankelijk van het inkomen. Nabestaanden of wezen ontvangen naast hun Anw-uitkering ook een tegemoetkoming Anw.

Tabel 3.9.4 Anw bruto maandbedragen (maxima), exclusief vakantietoeslag en exclusief tegemoetkoming Anw (in €)

	1 juli 2019
Nabestaandenuitkering	1.214,09
Nabestaandenuitkering met een of meer meerderjarige medebewoners (kostendelersnorm; 50% referentieminimumloon)	773,38
Wezenuitkering (wezen tot 10 jaar)	388,51
Wezenuitkering (wezen van 10 tot 16 jaar)	582,76
Wezenuitkering (wezen van 16 tot 21 jaar)	777,02
Tegemoetkoming Anw	17,12

Budgettaire ontwikkelingen
De uitkeringslasten van de Anw nemen de komende jaren af, omdat het aantal nabestaanden dat aanspraak maakt op een Anw-uitkering afneemt. De uitstroom uit de regeling is de komende jaren groter dan de instroom, omdat een groot deel van de nabestaanden die sinds 1996 een uitkering ontvangen op basis van de rechtsvoorganger van de Anw, de Algemene Weduwen en Wezenwet (AWW), in de komende jaren recht krijgt op een AOW-uitkering. Het aantal nabestaanden dat na 1 juli 1996 is ingestroomd en het aantal wezen dat aanspraak maakt op een nabestaandenuitkering is de komende jaren naar verwachting stabiel. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.9.5 Kerncijfers Anw

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Volume Anw (x 1.000 personen, ultimo)	29	28	27
Volume nabestaandenuitkering (x 1.000 personen, ultimo), ingang recht voor 1 juli 1996	7,3	6,4	5,2
Volume nabestaandenuitkering (x 1.000 personen, ultimo), ingang recht na 1 juli 1996	21	21	20
waarvan met kind	8,7	8,5	8,4
waarvan op grond van arbeidsongeschiktheid	13	12	12
Volume wezenuitkering (x 1.000 personen, ultimo)	1,1	1,2	1,2

[1] SVB, jaarverslag.

Handhaving
De kerncijfers op het gebied van preventie tonen een stabiel beeld vergeleken met voorgaande jaren. De cijfers voor 2018 op het gebied van opsporing tonen een iets gestegen benadelingsbedrag, terwijl het aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling hetzelfde is gebleven. De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar

van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd.

Tabel 3.9.6 Kerncijfers Anw (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	80	86	82
	Kennis van de verplichtingen (%)	83	85	89
Opsporing[2]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	-[4]	3,4	0,9
	Aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	0,1	0,1	0,1
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	2,6	1,2	1,3
Sanctionering[2]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	<0,1	<0,1	<0,1
	Aantal boetes (x 1.000)	<0,1	<0,1	<0,1
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	0,2	0,2	0,1
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[2]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	37	30	14

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'.
[2] SVB, jaarverslag.
[3] Cijfers betreffen alle verwijtbare overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.
[4] Niet beschikbaar

[[[Artikel]]]
10. Tegemoetkoming ouders

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid biedt een financiële tegemoetkoming aan ouders of verzorgers voor de kosten van kinderen.

De overheid biedt ouders of verzorgers een financiële tegemoetkoming voor de kosten voor verzorging en opvoeding van kinderen op grond van de Algemene Kinderbijslagwet (AKW) en de kinderbijslagvoorziening BES (Caribisch Nederland). Gezinnen met een laag of middeninkomen komen daarnaast in aanmerking voor een tegemoetkoming op grond van de Wet op het kindgebonden budget (WKB).

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **financiert** de tegemoetkoming met uitkeringsregelingen. Hij is in deze rol verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving;
- De vaststelling van het niveau van de tegemoetkoming op grond van de AKW, de WKB en de kinderbijslagvoorziening BES;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering van de AKW door de SVB;
- De organisatie van de eigen uitvoering binnen het verband van de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN).

De Minister van Financiën is verantwoordelijk voor de rechtmatige, doelmatige en doeltreffende uitvoering van de WKB door de Belastingdienst.

[[[Beleidswijzigingen]]]
Hogere inkomensgrens voor afbouw kindgebonden budget
Om ouders met middeninkomens extra te ondersteunen wordt, conform regeerakkoord, per 2020 de inkomensgrens waar de afbouw van het kindgebonden budget begint voor paren verhoogd; meer paren krijgen hierdoor recht op een (hoger) kindgebonden budget. Het wetsvoorstel waarin dit wordt geregeld is op 9 juli door de Eerste Kamer aangenomen.

Verhoging Kinderbijslag Caribisch Nederland
In de voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland (Tweede Kamer, 2018-2019, 35 000 IV, nr. 61) heeft het kabinet een volgende stap aangekondigd om de inkomenspositie van inwoners van Caribisch Nederland te verbeteren. De kinderbijslag wordt per 1 januari 2020 met $ 20,- per maand verhoogd. Dit is inclusief de reeds afgesproken verhoging met $ 2,50 per maand naar aanleiding van de intensivering in de kindregelingen uit het Regeerakkoord.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.10.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 10 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**5.493.447**	**6.040.190**	**6.550.142**	**6.325.358**	**6.290.450**	**6.270.571**	**6.270.619**
Uitgaven	**5.493.447**	**6.040.190**	**6.550.142**	**6.325.358**	**6.290.450**	**6.270.571**	**6.270.619**
waarvan juridisch verplicht (%)			100%				
Inkomensoverdrachten	*5.493.447*	*6.040.190*	*6.550.142*	*6.325.358*	*6.290.450*	*6.270.571*	*6.270.619*
AKW	3.360.989	3.630.527	3.619.325	3.598.014	3.581.867	3.574.806	3.573.810
Kinderbijslagvoorziening BES	1.857	2.831	3.762	3.756	3.751	3.746	3.740
WKB	2.130.601	2.406.832	2.927.055	2.723.588	2.704.832	2.692.019	2.693.069
Ontvangsten	**218.189**	**222.018**	**222.204**	**242.548**	**269.875**	**280.322**	**255.581**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Inkomensoverdrachten:

De inkomensoverdrachten zijn gebaseerd op huidige wet- en regelgeving en derhalve voor 100% juridisch verplicht. Het betreft uitkeringslasten AKW, kinderbijslagvoorziening BES en WKB.

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]

A. Inkomensoverdrachten

A1. Algemene Kinderbijslagwet (AKW)

De AKW biedt ouders of verzorgers een tegemoetkoming in de kosten die het opvoeden en verzorgen van kinderen onder de 18 jaar met zich mee brengt. De AKW wordt uitgevoerd door de SVB.

Wie komt er voor in aanmerking?

Ouders van kinderen tot 18 jaar hebben recht op kinderbijslag. Aan het recht op de kinderbijslag zijn een aantal voorwaarden verbonden. Zo vervalt het recht op de AKW wanneer een 16- of 17-jarig kind de bijverdiengrens (€ 1.296,- netto per kwartaal in 2019)[2] overschrijdt of een kind recht heeft op studiefinanciering voor het hoger onderwijs. Ook vervalt het recht op de AKW indien ouders valt te verwijten dat hun kind niet voldoet aan de Leerplichtwet.

Hoe hoog is de kinderbijslag?

De hoogte van de kinderbijslag hangt af van de leeftijd van het kind. De kinderbijslagbedragen worden per 1 januari en 1 juli geïndexeerd. Bij ziekte of handicap, of omdat het kind niet thuis woont om onderwijsredenen, kan onder nadere voorwaarden sprake zijn van dubbele kinderbijslag. Alleenstaande en alleenverdienende ouders van thuiswonende kinderen met ziekte of handicap kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor een extra tegemoetkoming.

Tabel 3.10.2 AKW, netto bedragen per kwartaal (in €)

	1 juli 2019
Voor kinderen van:	
0 t/m 5 jaar	€ 221,49
6 t/m 11 jaar	€ 268,95
12 t/m 17 jaar	€ 316,41
Extra tegemoetkoming AKW (jaarbedrag 2018)	€ 2.163,22

Budgettaire ontwikkelingen

In 2019 zijn de uitgaven AKW hoger dan in 2018 als gevolg van de intensivering uit het regeerakkoord. In 2020 en verder is er een beperkte daling van de uitgaven omdat het aantal kinderen licht daalt.

Beleidsrelevante kerncijfers

Het aantal gezinnen en telkinderen met AKW neemt in 2019 en 2020 enigszins af. Dit is het gevolg van demografische ontwikkelingen; het aantal minderjarige kinderen daalt de komende jaren licht. Het aantal dubbele kinderbijslaguitkeringen in verband met intensieve zorg voor thuiswonende kinderen met ziekte of handicap laat een stijgende trend zien. Daarnaast is het gebruik van de extra tegemoetkoming AKW in 2017 gestegen. Mogelijk heeft de toegenomen bekendheid van de regelingen geleid tot meer aanvragen.

Tabel 3.10.3 Kerncijfers AKW

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Aantal gezinnen AKW (x 1.000, jaargemiddelde)	1.901	1.883	1.872
Aantal telkinderen[2] AKW (x 1.000, jaargemiddelde)	3.372	3.342	3.322

	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Aantal dubbele AKW uitkeringen (x 1.000, ultimo jaar)[2]:			
Kind uitwonend vanwege onderwijsredenen	1,5	1,5	1,3

[2] In de zomervakantie mag een kind bovenop dit bedrag € 1.330,- netto extra bijverdienen.

Kind thuiswonend met intensieve zorg	23,2	26,3	29,0
Kind uitwonend vanwege ziekte of handicap	1,3	1,2	1,1
Extra tegemoetkoming AKW (x 1.000)[3]	7,2	8,3	8,1

[1] SVB, administratie;
[2] Een administratieve teleenheid die gebruikt wordt bij het vaststellen van de hoogte van de kinderbijslag. Bijvoorbeeld: een gehandicapt kind geldt voor de kinderbijslag als twee telkinderen waardoor het in aanmerking komt voor dubbele kinderbijslag.
[3] SVB, administratie; Het cijfer over 2018 is voorlopig; de aanvraagprocedure voor 2018 is nog niet afgerond.

Handhaving
De kerncijfers op het gebied van preventie vertonen grosso modo een stabiel beeld door de jaren heen. Met de invoering van een nieuw systeem voor de uitvoering van de AKW (vAKWerk) is de manier gewijzigd waarop het aantal overtredingen met financiële benadeling wordt geregistreerd. De betreffende kengetallen voor 2018 zijn daarom niet direct vergelijkbaar met de jaren daarvoor. Het aantal geconstateerde overtredingen (met financiële benadeling) omvat sinds 2018 naast het aantal overtredingen met een boete (circa 1.000) ook overtredingen met een waarschuwing (circa 1.200). Het totaal aantal waarschuwingen en boetes is in 2018 tijdelijk afgenomen. In het voorjaar 2018 is de koppeling met DUO ten behoeve van de handhaving van de bijverdiengrens in de AKW tijdelijk stopgezet (Tweede Kamer, 2018-2019, 26 448, nr. 608). Eind 2018 is deze koppeling hersteld en wordt met terugwerkende kracht alsnog gehandhaafd.

De incassoratio geeft weer in hoeverre fraudevorderingen ontstaan in een bepaald jaar ultimo 2018 zijn geïncasseerd. Dit percentage ligt hoger naarmate het ontstaansjaar van de vordering langer geleden is, omdat fraudevorderingen gedurende 10 jaar kunnen worden ingevorderd.

Tabel 3.10.4 Kerncijfers AKW (fraude en handhaving)

		Realisatie 2016	Realisatie 2017	Realisatie 2018
Preventie[1]	Gepercipieerde detectiekans (%)	71	70	69
	Kennis van de verplichtingen (%)	77	71	73
Opsporing[2]	Aantal onderzochte fraudesignalen (x 1.000)	-[4]	0,8	0,5
	Aantal geconstateerde overtredingen met financiële benadeling (x 1.000)[3]	1,2	1,3	2,2
	Totaal benadelingsbedrag (x € 1 mln)	1,0	1,0	1,5
Sanctionering[2]	Aantal waarschuwingen (x 1.000)	4,4	5,2	3,1
	Aantal boetes (x 1.000)	1,6	1,4	1,0
	Totaal boetebedrag (x € 1 mln)	0,4	0,4	0,3
		Ontstaansjaar vordering		
		2016	2017	2018
Terugvordering[2]	Incassoratio fraudevorderingen (boete + benadelingsbedrag) ultimo 2018 (%)	78	71	34

[1] Ipsos 'Kennis der verplichtingen en detectiekans'.
[2] SVB, Jaarverslag.
[3] Cijfers betreffen alle verwijtbare overtredingen van de inlichtingenplicht met financiële benadeling.
[4] Niet beschikbaar

A2. Wet kinderbijslagvoorziening BES
De kinderbijslagvoorziening BES biedt ouders of verzorgers die op Bonaire, Sint Eustatius en Saba wonen een tegemoetkoming voor de kosten van opvoeding en verzorging van kinderen die nog geen 18 jaar zijn. De kinderbijslagvoorziening BES wordt uitgevoerd door de RCN-unit SZW namens de Minister van SZW.

Wie komt er voor in aanmerking?
Ouders of verzorgers van kinderen tot 18 jaar die ingezetene zijn van Bonaire, Sint Eustatius en Saba.

Hoe hoog is de kinderbijslagvoorziening BES?

De hoogte van het bedrag bedraagt in 2019 $ 62 op Bonaire en $ 64 op Sint Eustatius en Saba per kind per maand. Als gevolg van de in het onderdeel beleidswijzigingen toegelichte verhoging van de kinderbijslagvoorziening BES, neemt dit bedrag in 2020 toe tot circa $ 82 op Bonaire en $ 84 op Sint Eustatius en Saba per kind per maand (het definitieve bedrag wordt mede aan de hand van de ontwikkeling van het consumentenprijsindexcijfer bepaald).

Budgettaire ontwikkelingen
Ten opzichte van 2019 nemen de uitgaven aan de kinderbijslagvoorziening BES toe als gevolg van de verhoging van de bijslag met $ 20 per maand. De verhoging leidt jaarlijks tot bijna € 1 miljoen extra uitgaven.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.10.5 Kerncijfers Wet kinderbijslagvoorziening BES

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Aantal kinderen kinderbijslagvoorziening BES (x 1.000, jaargemiddelde)	4,4	4,3	4,3

[1]SZW-unit RCN.

A3. Wet op het Kindgebonden Budget (WKB)
Het kindgebonden budget is een inkomensafhankelijke tegemoetkoming van de overheid in de kosten van kinderen voor gezinnen tot een bepaald inkomen en vermogen. De WKB wordt uitgevoerd door de Belastingdienst/Toeslagen. Indien sprake is van een aanvulling op buitenlandse gezinstoeslagen, is de SVB verantwoordelijk voor de uitbetaling van de WKB.

Wie komt er voor in aanmerking?
Ouders of verzorgers van kinderen tot 18 jaar, die in aanmerking komen voor kinderbijslag, kunnen het kindgebonden budget krijgen, afhankelijk van de hoogte van het inkomen en vermogen.

Hoe hoog is het kindgebonden budget?
De hoogte van het kindgebonden budget hangt af van het aantal kinderen, de leeftijd van de kinderen, het (gezamenlijke) inkomen en vermogen van de ouders en de leefvorm van de ouder die het kindgebonden budget ontvangt. Als het (gezamenlijke) inkomen hoger is dan € 20.941 (bedrag 2019) wordt het kindgebonden budget geleidelijk minder. Voor iedere € 100 boven dit inkomen, wordt het kindgebonden budget € 6,75 lager. Indien het (gezamenlijk) vermogen op de peildatum 1 januari 2019 hoger is dan € 114.776 (alleenstaande) of € 145.136 (aanvrager met toeslagpartner), vervalt het recht op kindgebonden budget voor 2019. De bedragen van het kindgebonden budget worden per 1 januari aangepast aan de prijsontwikkelingen.

Tabel 3.10.6 WKB, netto maximum bedragen per jaar (in €)

	1 januari 2019
Een gezin met:	
1 kind	€ 1.166
Verhoging 2e kind (extra bedrag per jaar)	€ 989
Verhoging 3e kind (extra bedrag per jaar)	€ 292
Verhoging ieder volgend kind (extra bedrag per jaar)	€ 239
Extra verhoging 12-15-jarigen[1]	€ 239
Extra verhoging 16-17-jarigen[1]	€ 427
Extra verhoging alleenstaande ouder	€ 3.139

[1] Ten opzichte van de bovengenoemde bedragen.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitgaven WKB nemen in 2019 en 2020 toe als gevolg van het herstel van de omissie bij het automatisch toekennen van kindgebonden budget voor de periode 2013-2019 (PM link naar

Kamerstuk). Naar verwachting wordt in 2019 € 215 miljoen aan herstelbetalingen uitbetaald en in 2020 € 205 miljoen. In 2020 nemen de uitgaven verder toe als gevolg van de verhoging van de inkomensgrens voor paren in het kindgebonden budget.

Beleidsrelevante kerncijfers
Het aantal huishoudens met kindgebonden budget en het aantal kinderen in de regeling nemen naar verwachting in 2020 toe als gevolg van de verhoging van de inkomensgrens voor paren.

Tabel 3.10.7 Kerncijfers WKB

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Aantal huishoudens WKB (x 1.000, jaargemiddelde)	773	745	1.021
Aantal kinderen WKB (x 1.000, jaargemiddelde)	1.429	1.372	1.954
Aantal alleenstaande ouders WKB (x 1.000, jaargemiddelde)	343	339	339

[1] Ministerie van Financiën, Belastingdienst/Toeslagen. Het betreft gegevens voor (verwachte) toegekende toeslagen per berekeningsjaar. De realisatiecijfers van 2018 zijn gebaseerd op de opgaven van aanvragers die nog kunnen wijzigen bij het definitief vaststellen van het recht op toeslag.

B. Ontvangsten
De ontvangsten betreffen grotendeels de ontvangsten ten gevolge van terugvorderingen van het kindgebonden budget. Nadat de toeslagen definitief zijn toegekend worden terugvorderingen ingesteld bij de huishoudens die meer hebben ontvangen dan waar ze recht op hadden op basis van hun vastgestelde inkomen. Omdat de definitieve afrekening achteraf plaatsvindt, zijn de ontvangsten in een bepaald jaar veelal gebaseerd op definitieve afrekeningen van eerdere jaren. De ontvangsten nemen vanaf 2021 toe als gevolg van de intensivering uit het regeerakkoord die in 2020 in werking treedt.

[[[Artikel]]]
11. Uitvoering

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid voorziet de uitvoeringsorganisaties van financiële middelen voor een rechtmatige, doelmatige, doeltreffende en klantgerichte uitvoering van socialezekerheidsregelingen, binnen de kaders die de overheid stelt.

De uitvoering van de socialezekerheidswetten vindt mede plaats door ZBO's en RWT's. De Minister van SZW bepaalt de kaders waarbinnen de uitvoering tot stand komt en stelt uitvoeringsbudget ter beschikking aan Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) inclusief het Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI), de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en het Inlichtingenbureau (IB). Hij maakt daarbij prestatieafspraken en stuurt op rechtmatige, doelmatige, doeltreffende en klantgerichte uitvoering. Hiertoe is een planning- en controlcyclus ingericht tussen de uitvoeringsorganen en het ministerie.

[[[Rol, verantwoordelijkheid en beleidsinformatie]]]
De Minister is verantwoordelijk voor het **doen uitvoeren** van de socialezekerheidswetgeving door de uitvoeringsorganen en draagt zorg voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het stelsel van wet- en regelgeving (wet SUWI) waarbinnen de uitvoeringsorganen opereren;
- De vormgeving van het stelsel van socialezekerheidswetten die UWV en de SVB uitvoeren;
- De vaststelling van de budgetten die aan UWV, de SVB en het IB beschikbaar worden gesteld met daarbij passende prestatieafspraken;
- De sturing van en het toezicht op de rechtmatige, doelmatige, doeltreffende en klantgerichte uitvoering door UWV, de SVB en het IB en de verantwoording daarover;
- De vaststelling van de omvang van de middelen die aan de Landelijke Cliëntenraad (LCR) beschikbaar worden gesteld.

[[[Prestatie-indicatoren UWV en SVB]]]
In onderstaande tabellen zijn indicatoren voor UWV en de SVB weergegeven die de doelmatigheid, rechtmatigheid en klantgerichtheid van de uitvoering weergeven.

Tabel 3.11.1 Indicatoren uitvoering UWV

	Realisatie 2018[1]	Streef-waarde 2019[2]	Streef-waarde 2020[3]
Doelmatigheid: Percentage realisatie uitvoeringskosten binnen budget	100	100	PM
Rechtmatigheid: Percentage rechtmatigheid	98,9	99	PM
Klantgerichtheid: Cijfer klanttevredenheid uitkeringsgerechtigden	7,1	7,0	PM

[1] Jaarverslag 2018 UWV.
[2] Jaarplan 2019 UWV.
[3] Deze streefcijfers worden opgenomen in het jaarplan van UWV.

Tabel 3.11.2 Indicatoren uitvoering SVB

	Realisatie 2018[1]	Streef-waarde 2019[2]	Streef-waarde 2020[3]
Doelmatigheid: Reële efficiëntiegroei[4]	0,2	1,5	1,5
Rechtmatigheid: Percentage rechtmatigheid	100	99	99
Klantgerichtheid: Cijfer klanten	8,0	7,0	7,0

[1] Jaarverslag 2018 SVB.
[2] Jaarplan 2019 SVB.
[3] Deze streefcijfers worden opgenomen in het jaarplan van de SVB.
[4] Norm is 1,5% efficiency-groei (kostenbesparing los van volume- en beleidswijzigingen) voor de grote wetten, uitzonderingen op specifieke wetten.

[[[Beleidswijzigingen]]]

Voor de beleidswijzigingen per wet wordt verwezen naar de overige beleidsartikelen.

Stand van de uitvoering sociale zekerheid
Er spelen de nodige uitdagingen en risico's bij UWV en de SVB en de prestaties van de organisaties zijn onderwerp van brede belangstelling. Om de opgaven van UWV en de SVB nu en in de toekomst het hoofd te bieden is tijd nodig. Er zullen prioriteiten gesteld moeten worden omdat niet alles gelijktijdig opgepakt kan worden en de uitvoering heeft ruimte nodig om nieuw beleid te implementeren. De laatste ontwikkelingen bij de SVB en UWV op de dienstverlening, handhaving, gegevensuitwisseling en toekomstbestendigheid zijn in de stand van de uitvoering sociale zekerheid uiteengezet (Tweede Kamer, 2018-2019, 26 448, nr. 625).

Fraudemaatregelen WW
Er is door UWV veel in gang gezet om een effectieve aanpak van fraude in de WW door arbeidsmigranten op te stellen. De eerste resulaten van de handhavingsacties en onderzoeken zijn inmiddels zichtbaar en in de voortgangsbrief Uitkeringsfraude gecommuniceerd (Tweede Kamer, 2018-2019, 17 050 nr. 577). Hierbij is de balans tussen dienstverlening en controle belangrijk.

Dienstverlening WW, WGA en Wajong
In 2016 is UWV gestart met een nieuw dienstverleningsmodel voor WW-gerechtigden. In het regeerakkoord heeft het kabinet vanaf 2019 € 70 miljoen structureel vrijgemaakt voor het versterken van persoonlijke dienstverlening aan WW-, Wajong- en WGA-gerechtigden door UWV. UWV is in het voorjaar van 2018 gestart met het intensiveren van de dienstverlening. De dienstverlening is nog niet op het gewenste niveau. Om de realisatie van de dienstverlening aan WW-gerechtigden omhoog te brengen, zet UWV de huidige verbeteringen door om in 2020 tot een volledig sluitende dienstverlening te komen (Tweede Kamer 2018-2019, 26 448, nr. 625). Een onderzoeksbureau werkt op dit moment aan de effectmeting van de nieuwe WW-dienstverlening. In het najaar van 2019 wordt de Tweede Kamer geïnformeerd over de eerste kwaliatieve resulaten van deze effectmeting.

De WGA-dienstverlening van UWV wordt verder opgebouwd langs twee actielijnen. De eerste actielijn is gericht op het verder op orde krijgen van de basis en de tweede op een verdere doorontwikkeling van de WGA-dienstverlening. Naast de inzet van meer persoonlijke dienstverlening werkt UWV aan de ontwikkeling van profilerinsginstrumenten, zodat interventies gerichter kunnen worden ingezet. In oktober 2019 start het effectonderzoek naar de impact van de intensievere dienstverlening (persoonlijke dienstverlening en inkoop re-integratietrajecten).

Artsencapaciteit UWV
Samen met UWV is de balans rond de benodigde en beschikbare artsencapaciteit opgemaakt. Hoewel er veel werk is verzet om de balans te verbeteren is er nog altijd sprake is van groei in de voorraad herbeoordelingen die UWV moet verrichten. De voorraad stijgt minder snel dan voorheen, maar er is geen sprake van een trendbreuk (Tweede Kamer, 2018-2019, 26 448, nr. 625). Het is noodzakelijk dat er aanvullende maatregelen genomen worden om ervoor te zorgen dat in de toekomst iedere uitkeringsgerechtigde op het juiste moment een (nieuwe) sociaal-medische beoordeling krijgt. UWV is gevraagd taakdelegatie zo snel en zo breed mogelijk verdergaand in te voeren om de beperkte capaciteit beter te benutten. Dit wordt ondersteund door onafhankelijk onderzoek naar de randvoorwaarden, die gelden voor het zorgvuldig uitbreiden van de inzet van taakdelegatie.

Handhaving
UWV en de SVB zetten in op de verdere versterking van handhaving langs de lijnen van de SZW handhavingskoers 2018-2021 (Tweede Kamer, 2017-2018, 17050, nr. 541). Daarbij is met name aandacht voor preventie, data-analyse, effectief handhaven, internationale inspanningen en ketensamenwerking. UWV en de SVB hebben, net als gemeenten en de Inspectie SZW, in kaart gebracht waar in de uitvoering de grootste risico's op fraude in de uitvoering zijn in de Signaleringsbrief fraudefenomenen sociale zekerheid (Tweede Kamer, 2018-2019, 17 050, nr. 578). Op het terrein van handhaving heeft de SVB de activiteiten uit hoofde van de Business Case Intensivering Handhaving en Toezicht structureel ingebed. Daarmee wordt het niveau van handhaving van de afgelopen jaren op peil gehouden.

Investeringen in ICT en personeelsbeleid
De SVB werkt aan modernisering van ICT om goede dienstverlening te blijven leveren waarbij Informatiebeveiliging voorop staat. Dit geldt temeer omdat de SVB bezig is met een aantal complexe ICT-trajecten zoals EESSI. De komende jaren zal de beveiliging en modernisering van ICT veel inspanning blijven vergen. Voor het toekomstbestendig en wendbaar maken van het ICT-

landschap van UWV vormt het meerjarige UWV Informatieplan (UIP) sinds 2016 de leidraad. Stabiliteit, continuïteit en informatieveiligheid hebben daarbij de hoogste prioriteit gekregen gevolgd door de invoering van nieuwe wet en regelgeving.

De complexiteit van de werkzaamheden neemt toe. Eenvoudige handelingen worden steeds verder geautomatiseerd, maar complexe gevalsbehandeling vergt andere capaciteiten van medewerkers. De SVB en UWV werken daarom aan nieuwe Strategische Personeelsplanningen die inspelen op deze ontwikkeling.

Toekomstbestendige uitvoering
Voor uitvoeringsorganisaties is het een uitdaging hun primaire taak naar behoren uit te voeren én tegelijkertijd deze uitvoering robuust en toekomstbestendig te maken. Om aan alle verwachtingen en eisen te voldoen, dienen uitvoeringsorganisaties hun dienstverlening voortdurend te vernieuwen. Dit vraagt om capaciteit en prioritering in wendbaarheid van personeel, processen, IT-systemen en informatievoorzieningen. Politieke en maatschappelijke wensen ten aanzien van nieuw beleid, het doorvoeren van noodzakelijke vernieuwing en het borgen van de continuïteit leiden tot stevige uitdagingen voor uitvoeringsorganisaties. Burgers en bedrijven ervaren in toenemende mate de gevolgen hiervan. De ministeries van SZW, Financiën en BZK hebben een taakopdracht geformuleerd voor een probleemanalyse, gericht op de grote uitvoeringsorganisaties. De Tweede Kamer zal hierover voor Prinsjesdag nader worden geïnformeerd. Het streven is om de probleemanalyse met scenario's van mogelijke oplossingsrichtingen begin 2020 op te leveren.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.11.3 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 11 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**496.490**	**506.081**	**503.487**	**503.407**	**496.506**	**491.628**	**497.376**
Uitgaven	**496.242**	**506.081**	**503.487**	**503.407**	**496.506**	**491.628**	**497.376**
waarvan juridisch verplicht (%)			100%				
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*495.507*	505.381	502.787	502.707	495.830	490.952	496.700
Uitvoeringskosten UWV	372.983	387.266	378.730	376.495	370.431	369.991	367.493
Uitvoeringskosten SVB	116.267	111.352	117.326	119.481	118.668	114.230	122.476
Uitvoeringskosten IB	6.257	6.763	6.731	6.731	6.731	6.731	6.731
Bijdrage aan nationale organisaties	*735*	*700*	*700*	*700*	*676*	*676*	*676*
Landelijke Cliëntenraad	735	700	700	700	676	676	676
Ontvangsten	**11.638**	**52.208**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Bijdrage aan ZBO's/RWT's:
De bijdragen aan ZBO's zijn 100% juridisch verplicht. Het betreft de uitvoeringsbudgetten van UWV, de SVB en het IB. Deze budgetten worden bij de goedkeuring van de jaarplannen vastgesteld.

Bijdrage aan nationale organisaties:
De bijdrage aan nationale organisaties is 100% juridisch verplicht. Het betreft een bijdrage aan de LCR. Het budget wordt bij goedkeuring van het jaarplan vastgesteld.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid premiegefinancierd]]]
Tabel 3.11.4 Premiegefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 11 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Uitgaven	**1.465.842**	**1.522.707**	**1.682.720**	**1.707.891**	**1.777.671**	**1.830.729**	**1.899.184**
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*1.465.842*	*1.522.707*	*1.645.505*	*1.628.740*	*1.656.049*	*1.665.332*	*1.681.483*
Uitvoeringskosten UWV	1.326.271	1.379.847	1.500.666	1.498.310	1.520.247	1.535.871	1.551.166

Uitvoeringskosten SVB	139.571	142.860	144.839	130.430	135.802	129.461	130.317
Nominaal	*0*	*0*	*37.215*	*79.151*	*121.622*	*165.397*	*217.701*
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]

A. Bijdrage aan ZBO's/RWT's

De Minister van SZW stelt de financiële kaders vast voor UWV, de SVB en het IB, waarbinnen deze organisaties hun jaarplannen dienen op te stellen. Deze financiële kaders hebben alleen betrekking op de uitvoering van SZW-taken door genoemde ZBO's. In de jaarplannen nemen UWV en de SVB een verdeling van de uitvoeringskosten naar wet en/of fonds op. De Minister stuurt in eerste aanleg op het totaalbudget per organisatie. Uitgangspunt daarbij is dat de organisaties zelfstandig de uitvoering organiseren en over de realisatie via het jaarverslag verantwoording afleggen aan de Minister van SZW.

Budgettaire ontwikkelingen

De uitvoeringskosten van UWV en de SVB wijzigen gedurende de jaren als gevolg van beleidswijzigingen en van volumeontwikkelingen in de onderscheiden wetten. Per saldo stijgen de uitvoeringskosten (begrotings- en premiegefinancierd) in 2020 met circa € PM miljoen. De stijging heeft onder meer te maken de implementatie van nieuwe wet en regelgeving zoals de wet Arbeidsmarkt in balans en ontwikkelingen van de nominale loon- en prijsbijstelling.

In de tabellen 3.11.5 en 3.11.6 zijn de uitvoeringskosten van UWV en de SVB toegedeeld aan de onderscheiden wetten en regelingen. Dit is een ex-ante raming op basis waarvan de bekostiging van ZBO's plaatsvindt. De toedeling is extracomptabel. Hier is de nominaal nog niet aan toebedeeld.

Tabel 3.11.5 Extracomptabel overzicht uitvoeringskosten begrotings- en premiegefinancierde uitgaven UWV (x € 1.000)[1]

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
UWV (incl. BKWI)	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**
Begrotingsgefinancierd	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*
IOW	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Wajong	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Re-integratie Wajong[2]	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Basisdienstverlening	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Uitvoeringskosten WW 50+	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Beoordeling gemeentelijke doelgroep	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Wsw indicatiestelling	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Scholingsvouchers kansberoep	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Scholingsregeling WW	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Tijdelijke regeling aanpassing Dagloonbesluit	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
BKWI	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Premiegefinancierd	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*	*PM*
WAO	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
IVA	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM

WGA	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
WAZ	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
WW	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
ZW	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
WAZO	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Re-integratie WAZ/WAO/WIA/ZW[2]	PM	PM	PM	PM	PM	PM	PM
Toevoeging aan bestemmingsfonds/egalisatiereserve	PM	-	-	-	-	-	-

[1] SZW-administratie.

[2] Dit zijn uitvoeringskosten. Re-integratie in de vorm van voorzieningen en/of trajecten staan weergegeven op beleidsartikel 3. De uitvoeringskosten re-integratie hebben betrekking op de werkzaamheden die UWV verricht ten behoeve van de inkoop van externe re-integratiediensten en de re-integratiedienstverlening voor werkzoekenden in de WIA, WAO en Wajong die UWV zelf aanbiedt.

Tabel 3.11.6 Extracomptabel overzicht uitvoeringskosten begrotings- en premiegefinancierde uitgaven SVB (x € 1.000)[1]

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
SVB	255.838	254.212	262.165	249.911	254.470	243.691	252.793
Begrotingsgefinancierd	116.267	111.352	117.326	119.481	118.668	114.230	122.476
AKW	84.088	81.842	83.565	85.276	84.201	78.234	85.202
TAS	1.023	1.278	1.278	1.278	1.278	1.278	1.278
KOT/WKB	4.333	4.333	4.333	4.333	4.333	4.333	4.333
AIO	23.299	20.901	25.267	25.743	26.506	28.051	29.340
Bijstand buitenland	265	265	265	265	265	265	265
OBR	1.066	600	503	489	0	0	0
Remigratiewet	2.193	2.133	2.115	2.097	2.085	2.069	2.058
Premiegefinancierd	139.571	142.860	144.839	130.430	135.802	129.461	130.317
AOW	128.804	132.387	134.326	119.965	125.399	119.178	120.117
Anw	10.767	10.473	10.513	10.465	10.403	10.283	10.200

[1] SZW-administratie.

B. Bijdrage aan nationale organisaties

De LCR is een overlegorgaan ingesteld bij Wet SUWI, waarin landelijke cliëntenorganisaties, vertegenwoordigers van gemeentelijke cliëntenraden en vertegenwoordigers van de centrale cliëntenraden van de SVB en UWV zitting hebben. De LCR heeft tot taak periodiek te overleggen met UWV, de SVB, de gemeenten en de Minister van SZW over onderwerpen op het terrein van werk en inkomen. De Minister van SZW stelt de financiële kaders vast voor de LCR, waarbinnen de LCR een jaarplan dient op te stellen.

[[[Artikel]]]
12. Rijksbijdragen

[[[Algemene doelstelling]]]
De overheid borgt voldoende dekking in sociale fondsen.

De financiering van de sociale fondsen loopt hoofdzakelijk via premie-inning. In een aantal gevallen acht de overheid premieheffing niet wenselijk, bijvoorbeeld om te voorkomen dat premiepercentages blijvend toenemen en daarmee een evenwichtige koopkrachtontwikkeling in de weg staan. In andere gevallen acht de overheid financiering van een regeling via de algemene middelen passender, maar wordt wel gekozen voor uitvoering via de sociale fondsen. De sociale fondsen worden in dat geval via rijksbijdragen voorzien van voldoende financiering.

[[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **financiert** de sociale fondsen uit de algemene middelen, al dan niet in aanvulling op premieheffing. Hij is in deze rol verantwoordelijk voor:
- De vaststelling van de hoogte van de rijksbijdragen aan de desbetreffende sociale fondsen;
- Het betalen van de rijksbijdragen aan de sociale fondsen.

[[[Beleidswijzigingen]]]
Geen

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]
Tabel 3.12.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 12 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**13.852.630**	**17.410.481**	**16.194.655**	**16.084.877**	**16.181.867**	**16.875.135**	**17.655.969**
Uitgaven	**13.852.630**	**17.410.481**	**16.194.655**	**16.084.877**	**16.181.867**	**16.875.135**	**17.655.969**
waarvan juridisch verplicht (%)			100%				
Bijdrage aan sociale fondsen	*13.852.630*	*17.410.481*	*16.194.655*	*16.084.877*	*16.181.867*	*16.875.135*	*17.655.969*
Kosten heffingskortingen AOW	2.165.400	2.197.000	2.121.900	2.197.600	2.230.700	2.261.700	2.294.600
Vermogenstekort Ouderdomsfonds	11.462.600	14.881.500	13.800.000	13.629.500	13.701.200	14.362.100	15.109.700
Tegemoetkoming arbeidsongeschikten	154.140	154.828	157.464	159.617	161.320	161.435	160.487
Tegemoetkoming Anw-gerechtigden	0	0	0	0	0	0	0
Zwangere zelfstandigen	70.490	177.153	74.730	76.190	77.380	78.633	79.915
Transitievergoeding	0	0	40.561	21.970	11.267	11.267	11.267
Ontvangsten	**2.472**	**8.410**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Budgetflexibiliteit]]]
Bijdrage aan sociale fondsen:
De bijdragen aan sociale fondsen zijn 100% juridisch verplicht. De rijksbijdrage in de kosten van heffingskortingen AOW en het vermogenstekort Ouderdomsfonds zijn juridisch verplicht volgens de Wet financiering sociale verzekeringen. De rijksbijdrage tegemoetkoming arbeidsongeschikten is juridisch verplicht volgens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO). De rijksbijdrage zwangere zelfstandigen is juridisch verplicht volgens de Wet arbeid en zorg. De Rijksbijdrage transitievergoeding komt voort uit de Wet aanpassing transitievergoeding bij bedrijfseconomische redenen en langdurige arbeidsongeschiktheid.

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]
A. Bijdrage aan sociale fondsen

A1. Rijksbijdrage in de kosten van heffingskortingen AOW
Deze rijksbijdrage compenseert de gewijzigde premieopbrengst die het gevolg is van de invoering van de Wet inkomstenbelasting 2001. De hoogte van deze rijksbijdrage wordt jaarlijks aangepast aan de geraamde kosten van de heffingskortingen en wijzigingen van de belasting- en premietarieven in de eerste schijf.

Budgettaire ontwikkelingen
PM cMEV

A2. Rijksbijdrage vermogenstekort Ouderdomsfonds
De uitgaven uit het Ouderdomsfonds worden grotendeels gedekt door de premie-inkomsten. De hoogte van de AOW-premie is echter wettelijk gemaximeerd om te voorkomen dat de groeiende AOW-uitgaven leiden tot een alsmaar stijgende AOW-premie en een onevenwichtige koopkrachtontwikkeling. Dit leidt tot een jaarlijks exploitatietekort in het Ouderdomsfonds. De rijksbijdrage Ouderdomsfonds is bedoeld om het exploitatietekort in het Ouderdomsfonds aan te vullen zodat er een neutrale kaspositie voor dit fonds bestaat.

Budgettaire ontwikkelingen
PM cMEV

A3. Rijksbijdrage tegemoetkoming arbeidsongeschikten
De Wet Tegemoetkoming Chronisch zieken en Gehandicapten (Wtcg) is vanaf 2014 afgeschaft. De regeling van de tegemoetkoming arbeidsongeschikten is overgeheveld van de Wtcg naar de WIA, de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong), de WAZ en WAO. De tegemoetkomingen voor de categorieën WAO, WAZ, IVA en WGA worden gefinancierd uit een rijksbijdrage die in het Toeslagenfonds wordt gestort. In deze rijksbijdrage zijn daarnaast de uitvoeringskosten van UWV opgenomen. De tegemoetkomingen voor arbeidsongeschikten worden verantwoord op de beleidsartikelen 3 en 4.

Budgettaire ontwikkelingen
De AO-tegemoetkoming stijgt licht de komende jaren door de verwachte stijging van het aantal rechthebbenden in de onderliggende regelingen.

A4. Tegemoetkoming Anw-gerechtigden
Deze rijksbijdrage diende ter financiering van de in beleidsartikel 9 verantwoorde tegemoetkoming Anw. Deze tegemoetkoming wordt betaald uit het Anw-fonds, dat een fors vermogensoverschot heeft. Daarom is in 2017 de Anw-premie verlaagd en wordt vanaf 2018 het Anw-fonds niet meer gecompenseerd voor de uitgaven aan de Anw-tegemoetkoming.

Budgettaire ontwikkelingen
PM

A5. Rijksbijdrage zwangere zelfstandigen
De regeling Zelfstandig en Zwanger (ZEZ) voorziet in een uitkering aan zelfstandigen voorafgaand aan en volgend op de bevalling (zie ook beleidsartikel 6). Deze regeling wordt gefinancierd via een rijksbijdrage aan het Arbeidsongeschiktheidsfonds. Ook de uitkeringen voor zwangere alfahulpen worden via deze rijksbijdrage gefinancierd. In deze rijksbijdrage zijn daarnaast de uitvoeringskosten van UWV opgenomen.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitkeringslasten ZEZ zijn in 2020 fors lager dan in 2019. In 2019 waren de uitkeringslasten ZEZ eenmalig hoger. Die extra uitgaven waren een gevolg van de compensatieregeling voor vrouwelijke zelfstandigen. Door een wijziging in de Wet arbeid en zorg (WAZO) verviel in mei 2005 de publieke zwangerschaps- en bevallingsuitkering voor zelfstandigen. Vanaf juni 2008 kregen zij via de Wet zwangerschaps- en bevallingsuitkering zelfstandigen (ZEZ) opnieuw recht op een uitkering gedurende tenminste 16 weken. Vrouwen die in de tussenliggende periode zwanger waren worden in 2019 gecompenseerd voor het niet ontvangen van een uitkering.

A6. Rijksbijdrage transitievergoeding
De Wet transitievergoeding bij ontslag wegens bedrijfseconomische omstandigheden of langdurige arbeidsongeschiktheid regelt vanaf 1 april 2020 compensatie voor werkgevers voor verstrekte transitievergoedingen aan werknemers van wie de dienstbetrekking is geëindigd na langdurige arbeidsongeschiktheid. De regeling kent terugwerkende kracht tot 1 juli 2015. Dit wetsvoorstel

wordt grotendeels gefinancierd via werkgeverspremies. Voor een klein deel is er een rijksbijdrage aan het Algemeen Werkloosheidsfonds.

Budgettaire ontwikkelingen
De rijksbijdrage transitievergoeding bedraagt structureel circa € 11 miljoen. In 2020 en 2021 vindt compensatie van werkgevers met terugwerkende kracht tot 1 juli 2015 plaats. Hierdoor is de rijksbijdrage in 2020 en 2021 hoger.

[[[Artikel]]]
13. Integratie en maatschappelijke samenhang

[[Algemene doelstelling]]]
De overheid bevordert de maatschappelijke samenhang en sociale stabiliteit door participatie en inburgering van iedereen met een migrantenachtergrond en door de diversiteit in de samenleving als vertrekpunt voor beleid te nemen.

In het integratie- en samenlevingsbeleid ligt de nadruk op het bevorderen van sociale stabiliteit in een samenleving die in cultureel, religieus en etnisch opzicht divers is en steeds diverser wordt. Een sociaal stabiele samenleving houdt in dat:
- Mensen zelfredzaam zijn en zonder belemmeringen kunnen meedoen;
- Zij in al hun verscheidenheid met elkaar samenleven.

Dit wordt gerealiseerd door:
- Het bevorderen van het samenleven van mensen met verschillende achtergronden (herkomst, religie, etnisch);
- Het voorkomen van maatschappelijke spanningen;
- Het werken aan een evenredige positie en participatie in de Nederlandse samenleving en aan een evenredig bereik en effectiviteit van voorzieningen voor alle burgers in Nederland;
- Het ervoor zorgen dat nieuwkomers snel de Nederlandse taal machtig zijn en kennis hebben van de Nederlandse samenleving.

[[Rol en verantwoordelijkheid]]]
De Minister **stimuleert** met behulp van onder andere financiële instrumenten de zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving van migranten, en het samenleven met elkaar in de diverse samenleving. De samenlevingsvraagstukken verschillen per gemeente of regio. De rol van de Minister bij het oplossen hiervan is een faciliterende. Hij **financiert** een uitkeringsregeling (Remigratiewet), een leenstelsel voor degenen die moeten inburgeren en voorinburgering en maatschappelijke begeleiding voor nieuwkomers. Hij is in deze rollen verantwoordelijk voor:
- De vormgeving, het onderhoud en de werking van het inburgeringstelsel;
- De visie en samenhang van het integratiebeleid en de daarvoor benodigde kennis;
- Het aanspreken van de vakdepartementen op hun verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat reguliere voorzieningen toegankelijk en effectief zijn voor alle burgers;
- De uitvoering van de Remigratiewet, de Wet inburgering en de Wet inburgering buitenland.

De uitvoering van het inburgering (onder meer examens)- en leenstelsel, en de voorinburgering is belegd bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) respectievelijk het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). De Minister van OCW is eigenaar van DUO en de Minister van J&V van COA. Vanuit deze rol zijn laatstgenoemde ministers verantwoordelijk voor de kwaliteit en continuïteit van de uitvoering en daaronder valt de dienstverlening van DUO respectievelijk COA aan het Ministerie van SZW. De uitvoering van de maatschappelijke begeleiding van asielmigranten is belegd bij de gemeenten, die hiervoor middelen krijgen via het Gemeentefonds.

[[[Beleidswijzigingen]]]
Veranderopgave Inburgering (VOI)
In aanloop naar de voorziene inwerkingtreding van het nieuwe inburgeringsstelsel (PM link naar zomerbrief) in 2021, wordt het pilotprogramma VOI (Tweede Kamer, 2018-2019, 32 824, nr. 263) in 2020 voortgezet. De doelstellingen van het pilotprogramma zijn:
- lessen opdoen voor de verdere inrichting van een adaptief inburgeringsstelsel;
- gemeenten voorbereiden op de implementatie van de nieuwe wet.

Gezien die doelstellingen zal er ook evaluatieonderzoek plaatsvinden. Tevens zal de lagere regelgeving verder worden uitgewerkt. In 2020 zullen gemeenten vergunninghouders die nog onder het bestaande inburgeringsstelsel vallen, begeleiden, ondersteuning bieden en activeren bij het vinden van geschikt inburgeringsonderwijs, binnen de huidige wettelijke kaders. Hierover zijn bestuurlijke afspraken gemaakt met gemeenten (Tweede Kamer, 2018-2019, 32 824, nr. 245). In het kader van het nieuwe inburgeringstelsel zal vanaf de begroting 2021 de structuur van dit begrotingsartikel worden aangepast.

Survey Integratie Migranten

In 2020 zal opnieuw een Survey Integratie Migranten worden uitgevoerd. Dit is een grootschalig survey onder een aantal (westerse en niet-westerse) groepen met een migratieachtergrond en onder een referentiegroep met een autochtoon Nederlandse achtergrond. Dit onderzoek levert inzicht in de stand en ontwikkeling van – vooral de sociaal-culturele – posities die de uiteenlopende bevolkingsgroepen innemen en daarmee is het een belangrijke hoeksteen voor de beleidsinformatie van artikel 13 (integratie en maatschappelijke samenhang) voor de komende jaren.

[[[Budgettaire gevolgen van beleid]]]

Tabel 3.13.1 Begroting gefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 13 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**278.398**	**271.386**	**252.686**	**227.454**	**217.855**	**214.380**	**213.923**
Uitgaven	**290.084**	**272.406**	**252.686**	**227.454**	**217.855**	**214.380**	**213.923**
waarvan juridisch verplicht (%)			97,1%				
Inkomensoverdrachten	*42.011*	*43.223*	*43.186*	*43.208*	*44.440*	*43.220*	*43.079*
Remigratiewet	42.000	43.223	43.186	43.208	44.440	43.220	43.079
Inburgering	11	0	0	0	0	0	0
Subsidies	*8.397*	*12.588*	*9.118*	*9.118*	*7.032*	*6.682*	*6.682*
Opbouw kennisfunctie integratie	2.644	2.736	2.736	2.736	2.600	2.250	2.250
Vluchtelingenwerk Nederland	1.092	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032
Overige subsidies algemeen	4.661	8.820	5.350	5.350	3.400	3.400	3.400
Opdrachten	*9.241*	*17.059*	*14.645*	*12.519*	*12.528*	*12.878*	*12.878*
Inburgering en Integratie	7.748	15.359	12.945	10.819	10.828	11.178	11.178
Remigratie	1.493	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700	1.700
Bijdrage aan agentschappen	*17.771*	*21.362*	*18.800*	*16.582*	*14.782*	*14.782*	*14.782*
DUO	17.771	21.362	18.800	16.582	14.782	14.782	14.782
Bijdrage aan ZBO's/RWT's	*22.212*	*13.788*	*17.245*	*17.179*	*17.179*	*17.179*	*17.179*
COA	22.212	13.788	17.245	17.179	17.179	17.179	17.179
Bijdrage aan medeoverheden	*0*	*6.978*	*25.226*	*21.858*	*21.858*	*21.858*	*21.858*
Gemeenten	0	6.978	25.226	21.858	21.858	21.858	21.858
Leningen	*190.452*	*157.408*	*124.466*	*106.990*	*100.036*	*97.781*	*97.465*
DUO	190.452	157.408	124.466	106.990	100.036	97.781	97.465
Ontvangsten	**3.191**	**1.204**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
Ontvangsten algemeen	702	204	0	0	0	0	0
Leningen	2.489	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000

[[[Budgetflexibiliteit]]]

Inkomensoverdrachten:
De inkomensoverdrachten volgen uit wet- en regelgeving op het terrein van de Remigratiewet en zijn daarmee voor 100% juridisch verplicht. Datzelfde geldt voor de inkomensoverdrachten ten behoeve van Inburgering.

Subsidies:

Subsidies betreffende Kennisinfrastructuur en Vluchtelingenwerk Nederland zijn gebaseerd op meerjarige afspraken c.q. toezeggingen. Overige subsidies zijn nog niet juridisch verplicht. Hieruit volgt dat 53% van de subsidies juridisch verplicht is.

Opdrachten:
De middelen betreffende Opdrachten zijn voor het onderdeel Remigratie geheel juridisch verplicht (meerjarige afspraken). De overige middelen zijn voor een groot deel benodigd om noodzakelijke uitgaven te doen in het kader van de examens en het beheer van het examen- en leenstelsel inburgering. Hoewel niet echt juridisch verplicht zijn de bestedingen onontkoombaar om genoemde stelsels goed te laten werken. Uitgangspunt is daarom dat 80% juridisch verplicht is.

Bijdrage aan agentschappen:
De bijdrage aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) ten behoeve van het beheer van het examenstelsel en de uitvoering van het leenstelsel is gebaseerd op gemaakte afspraken en daarmee 100% juridisch verplicht.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's:
De bijdrage aan ZBO's is bedoeld voor de uitvoering van de voorinburgering door het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) en is daarmee 100% juridisch verplicht.

Bijdrage aan medeoverheden
De bijdrage maatschappelijke begeleiding zal voortaan in de vorm van een decentralisatie-uitkering rechtstreeks aan gemeenten worden verstrekt. De bijdrage volgt uit afspraken uit het bestuurlijk akkoord met de VNG over de verhoogde instroom vluchtelingen, die zijn vastgelegd in de regelgeving inzake inburgering. De uitgaven zijn daarmee 100% juridisch verplicht.

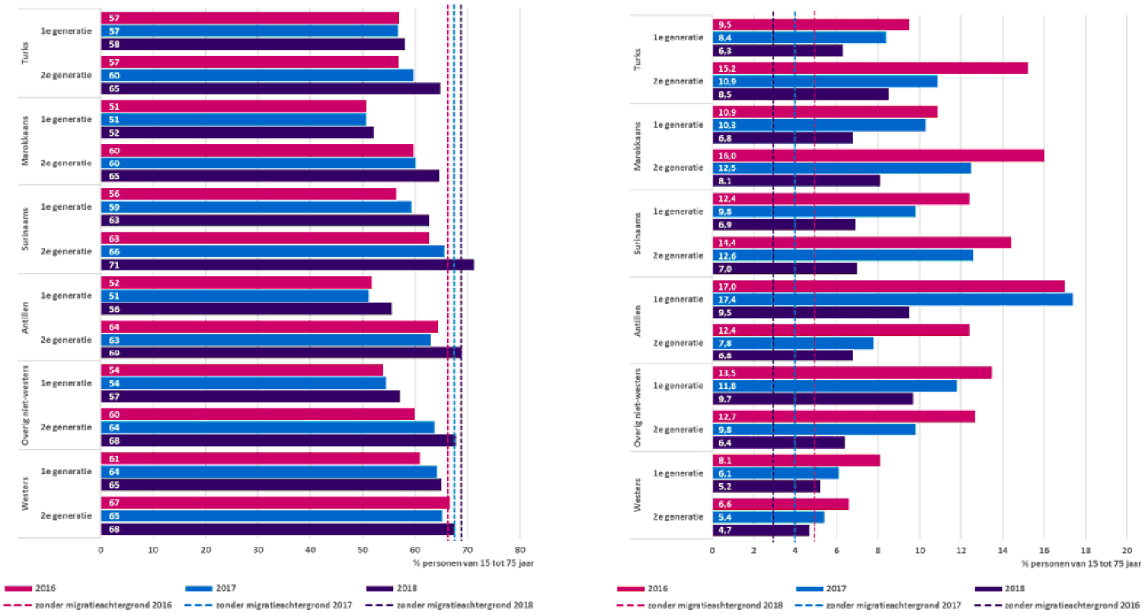
Leningen:
Het leenstelsel is gebaseerd op de Wet Inburgering 2013 en daarmee zijn de uitgaven in de vorm van leningen 100% juridisch verplicht.

[[[Toelichting op de financiële instrumenten]]]
Het integratiebeleid, dat de maatschappelijke samenhang en sociale stabiliteit bevordert, heeft als einddoel dat groepen met een migratieachtergrond dezelfde maatschappelijke positie innemen als groepen zonder migratieachtergrond. Dit doel komt dichterbij als de verschillen tussen de groepen afnemen. Drie belangrijke maten hiervoor zijn de arbeidsparticipatie, de werkloosheid en het aandeel leerlingen dat in het voortgezet onderwijs de hogere vormen (havo en vwo) volgt.

De figuren 3.13.1, 3.13.2 en 3.13.3 presenteren de ontwikkeling in deze indicatoren: de aandelen van de bevolking met betaald werk, het werkloosheidspercentage en het aandeel leerlingen in de derde klas van het voortgezet onderwijs dat havo of vwo volgt naar achtergrond, generatie en (school)jaar. De figuren laten verschillen zien zowel tussen de uiteenlopende herkomstgroepen als tussen de generaties binnen dezelfde herkomstgroep.

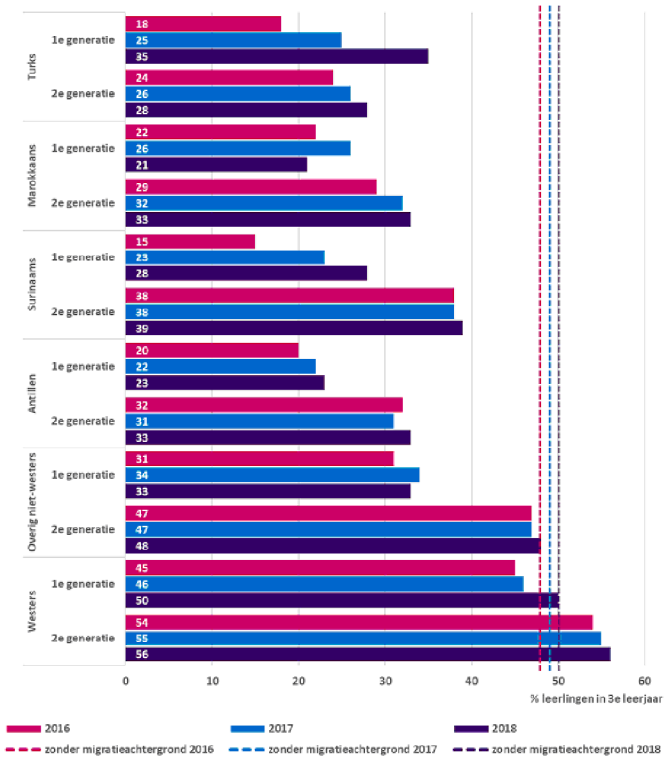
In het algemeen tonen de grafieken dat de positie van groepen met een migratieachtergrond in het algemeen nog ongunstiger is in vergelijking tot de groep zonder migratieachtergrond, maar dat de verschillen afnemen. Er is sprake van een relatief sterke positieve ontwikkeling bij zowel de arbeidsparticipatie (figuur 3.13.1) als de werkloosheid (3.13.2). Daarbij is vooral de verbetering bij de 2e generatie fors. In het onderwijs zien we dat bij de meeste categorieën het aandeel leerlingen dat in het 3e leerjaar havo of vwo (figuur 3.13.3) volgt in het algemeen toeneemt en dat achterstand ten opzichte van autochtoon Nederlandse leerlingen licht afneemt.

Figuren 3.13.1 en 3.13.2 Kerncijfers integratie: netto arbeidsparticipatie[1] en werkloze beroepsbevolking[2] (%)[3]

[1] Het aandeel van de bevolking van 15 tot 75 jaar met betaald werk voor ten minste een uur per week.
[2] Het aandeel van de bevolking van 15 tot 75 jaar zonder betaald werk, die recent naar werk hebben gezocht en daarvoor direct beschikbaar zijn. Bij betaald werk gaat het om werkzaamheden ongeacht de arbeidsduur.
[3] CBS, Kerncijfers Integratie.

Figuur 3.13.3 Kerncijfers integratie: Aandeel havo/vwo-leerlingen in het 3e leerjaar van het voortgezet onderwijs (%)[1]

[1] CBS, Kerncijfers Integratie.

A. Inkomensoverdrachten
Een remigratievoorziening is een maandelijkse uitkering, met eventueel een tegemoetkoming in de kosten van een ziektekostenverzekering. Deze uitkering geldt voor personen die naar Nederland kwamen voor arbeid en vestiging, maar nu een dringende wens tot terugkeer hebben, omdat zij in een uitzichtloze en afhankelijke situatie (uitkering) verkeren en zelf hun remigratie niet kunnen bekostigen. Om voor een dergelijke uitkering in aanmerking te komen gelden bepaalde criteria betreffende onder meer leeftijd, verblijfsduur in Nederland, doelgroep en herkomstland.

Met de wijziging van de Remigratiewet per 1 juli 2014 zijn de criteria om in aanmerking te komen voor een remigratievoorziening aangescherpt. Tevens vervalt per 1 januari 2025 de mogelijkheid om een beroep te doen op een remigratievoorziening.

Op de uitkeringen remigratievoorziening is het woonlandbeginsel van toepassing. Voorts kunnen er volledige, gekorte of nihil-uitkeringen worden verstrekt (na verrekening van overige inkomsten uit uitkeringen). Een gemiddelde uitkering van personen die vanaf 1 april 2000 zijn vertrokken is voor 2020 geraamd op € 510 per maand. Uitvoering van de wet is opgedragen aan de SVB.

Budgettaire ontwikkelingen
De uitgaven blijven ondanks de eerder genoemde verscherping van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een uitkering in 2020 nagenoeg gelijk. Dat hangt samen met de verhoging van de AOW-leeftijd, waardoor personen langer in de regeling blijven, en met de extra toeloop op de regeling voordat de wet in 2014 werd aangepast. In de meerjarenraming wordt rekening gehouden met de temporisering van de AOW-leeftijd uit het principeakkoord over de vernieuwing van het pensioenstelsel (zie ook Beleidswijzigingen artikel 8 Oudedagsvoorziening). Dit heeft een neerwaarts effect op de uitgaven, doordat mensen eerder uitstromen vanwege pensionering. In paragraaf 2.2 tabel 2.2.6 wordt het meerjarige effect per artikel weergeven.

Beleidsrelevante kerncijfers

Tabel 3.13.2 Kerncijfers Remigratie

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Aantal remigranten met een periodieke uitkering (x 1.000 personen, ultimo)[2]	14	14	14

[1] SVB, jaarverslag.
[2] Inclusief nihil-uitkeringen: de remigrant heeft recht op een remigratie-uitkering, maar na verrekening van andere, exporteerbare uitkeringsgelden wordt het bedrag op nihil vastgesteld.

B. Subsidies
Na een eerdere verhoging van het subsidiebudget met extra middelen voor screening en matching naar aanleiding van de bestuurlijke afspraken met VNG (2016/2017) in het kader van de verhoogde instroom van asielmigranten, daalt het budget in 2020 naar het regeliere niveau.

C. Opdrachten

C1. Programma Inburgering en Integratie
Ook het budget voor opdrachten en aanbestedingen in het kader van inburgering en integratie daalt in 2020 weer richting oorspronkelijk niveau. Aan het budget waren eerder extra middelen toegevoegd voor activiteiten in het kader van de verdere integratie van (asiel)migranten op de arbeidsmarkt (VIA). Het gaat daarbij met name om het uitvoeren van pilots en het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen.

Uit het reguliere budget worden aanbestedingen bekostigd in verband met ontwikkeling, onderhoud en vernieuwing van inburgeringsexamens, onderzoek en methodiekontwikkeling, en voorlichting op het terrein van integratieonderwerpen (weerbare samenleving en sociale stabiliteit, tegengaan van sociale spanningen binnen een sociaal diverse samenleving, etc.)

Tabel 3.13.3 Kerncijfers inburgering

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020
Inburgeringsplichtige nieuwkomers die een kennisgeving van DUO krijgen (x 1.000 personen, ultimo)	20[1]	17	18
Inburgeraars die slagen voor het inburgeringexamen of NT2-examen (x 1.000 personen, ultimo)	24[1]	23	23

Asielgerechtigde nieuwkomers die deelnemen aan de voorbereiding op inburgering in de opvang van de COA (x 1.000 personen, ultimo)	4,6[2]	4,8	5
Asielgerechtigde nieuwkomers die deelnemen aan de maatschappelijke begeleiding door gemeenten (x 1.000 personen, ultimo)	11[2]	14	10

[1] DUO, Informatiesysteem Inburgering.
[2] COA, voortgangsrapportages.

C2. Remigratie
Het Nederlands Migratie Instituut (NMI) verstrekt voorlichting aan potentiële deelnemers aan de Remigratieregeling en verleent hen diensten en bijstand in verband met de aanvragen. NMI ontvangt voor dit doel een vaste bijdrage van het Ministerie van SZW.

D. Bijdrage aan agentschappen
DUO voert het examen- en leenstelsel inburgering uit. Ook vervult het agentschap taken op het vlak van de handhaving inburgeringsplicht. DUO ontvangt hiervoor een bijdrage van het Ministerie van SZW. De bijdrage voor 2020 is lager dan in vorige jaren, maar nog hoger dan het reguliere budget. Dat hangt samen met de extra middelen die eerder door SZW werden toegezegd om achterstanden bij de examens weg te werken.

E. Bijdrage aan ZBO's/RWT's
COA ontvangt van het Ministerie van SZW een bijdrage voor de voorinburgering van asielmigranten in de AZC's. De bijdrage voor 2020 is lager dan in 2018, omdat in 2019 een daling in het aantal vergunninghouders is geconstateerd. Verwachting is dat de instroom in 2020 op een lager niveau continueert. Er zijn verschillende oorzaken voor de lagere instroom. Zo is het aantal nareizende gezinsleden van asielmigranten verminderd. Het lagere aantal vergunninghouders is mede het gevolg van vertraging in de afhandeling bij de IND.

F. Bijdrage aan medeoverheden
Het ministerie van SZW geeft gemeenten via een decentralisatieuitkering (DU) financiële middelen voor het verlenen van maatschappelijke begeleiding aan vergunninghouders met plicht tot inburgering die zich in een gemeente vestigen. De bijdrage is € 2.370 per gehuisveste vergunninghouder.

G. Leningen
Het Ministerie van SZW verleent - indien zij of hun partner niet over voldoende financiële middelen beschikken - via DUO leningen aan migranten met de plicht tot inburgering. Het leenstel hanteert het draagkrachtbeginsel. Asielmigranten die met succes en tijdig hun inburgering afronden hoeven de lening niet terug te betalen. De groep overige migranten betaalt de lening terug. Terugbetaling geschiedt in beginsel in termijnen voor de duur van 10 jaar. Ook migranten die eerst gealfabetiseerd moeten worden, kunnen van het leenstelsel gebruik maken.

Tabel 3.13.4 Kerncijfers leningen

	Realisatie 2018[1]	Raming 2019	Raming 2020
Toegekende leningen			
Aantal aan inburgeraars toegekende leningen (x 1.000 personen, ultimo)	14	13	12
Terugbetaalde leningen			
Aantal terugbetalende inburgeraars die in het betreffende jaar een terugbetaling op hun lening doen (x 1.000 personen, ultimo)	5	5,6	6
Kwijtgescholden leningen			
Aantal kwijtgescholden leningen (x 1.000 personen, ultimo)	10	18	20
Totaalbedrag kwijtgescholden leningen incl. rente (x € 1 mln, ultimo)	78	152	162

[1] DUO, Informatiesysteem Inburgering.

H. Ontvangsten
De ontvangsten op dit artikel bestaat uit terugbetalingen op leningen. Van de leningen die terugbetaald moeten worden is het draagkrachtbeginsel van toepassing. Verwachting is daarom dat er weinig ontvangsten vanuit het leenstelsel zullen komen. Bovendien bedraagt de

inburgeringstermijn 3 jaar (exclusief verlengingen) en zijn er nog niet veel inburgeraars aan de terugbetaling begonnen.

HOOFDSTUK 4: NIET-BELEIDSARTIKELEN

[[[Artikel]]]
96. Apparaatsuitgaven kerndepartement

Dit artikel bevat alle personele en materiële uitgaven en ontvangsten van het ministerie van SZW. In beleidsartikel 11 staat een verdere toelichting op de bijdragen aan ZBO's.

Tabel 3.96.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 96 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**309.776**	**361.232**	**372.105**	**380.509**	**391.112**	**388.676**	**390.722**
Uitgaven	**302.402**	**361.232**	**372.105**	**380.509**	**391.112**	**388.676**	**390.722**
Personele uitgaven	*244.120*	*277.719*	*297.917*	*304.174*	*311.291*	*310.085*	*309.767*
waarvan eigen personeel	230.573	264.841	289.411	294.937	301.863	300.502	300.184
waarvan externe inhuur	11.348	10.144	5.772	6.267	6.258	6.198	6.198
waarvan overige personele uitgaven	2.199	2.734	2.734	2.970	3.170	3.385	3.385
Materiële uitgaven	*58.282*	*83.513*	*74.188*	*76.335*	*79.821*	*78.591*	*80.955*
waarvan ICT	6.962	11.769	13.269	13.504	13.538	13.703	13.739
waarvan bijdrage aan SSO's	41.254	54.773	45.050	45.756	49.346	47.924	50.353
waarvan overige materiële uitgaven	10.066	16.971	15.869	17.075	16.937	16.964	16.863
Ontvangsten	**26.216**	**44.775**	**51.666**	**66.530**	**67.782**	**66.004**	**64.853**

[[[Toelichting]]]
A. Personele en materiële uitgaven
De totale begrote apparaatsuitgaven voor het kerndepartement bedragen in 2019 € 352,6 miljoen. Hiervan heeft € 277,1 miljoen betrekking op personele uitgaven en € 75,5 miljoen op materiële uitgaven.

Meerjarig stijgen de uitgaven vanwege de opbouw van de Rijksschoonmaakorganisatie (RSO) en de uitbreiding van met name de Inspectie SZW voor het versterken van de handhavingsketen. Bij regeerakkoord zijn hiervoor middelen aan de begroting van SZW toegevoegd.

B. Ontvangsten
De ontvangsten hebben voor het grootste deel betrekking op de facturering door RSO van schoonmaakkosten aan de afnemers. Daarnaast zijn er ontvangsten van andere departementen en terugontvangsten van apparaat.

[[[Rijksschoonmaakorganisatie (RSO)]]]
De RSO is in 2016 gestart met het uitvoeren van de schoonmaakactiviteiten. De opbouw van de organisatie zal geleidelijk plaatsvinden naar gelang er meer departementen aansluiten. De verwachting is dat vanaf 2021 alle beoogde departementen zijn aangesloten. De schoonmakers zijn in dienst van het Rijk. De bijbehorende uitgaven komen ten laste van de begroting van het Ministerie van SZW.

Op de begroting van SZW zijn taakstellende ontvangsten voor de RSO opgenomen. Facturering aan de opdrachtgevers vindt plaats op basis van meerjarige dienstverleningsafspraken. Dit houdt in dat de uitgaven voor schoonmaak zowel bij de departementen als bij SZW op de begroting staan. Ter financiering van aanloopkosten van de RSO is in de aanloopperiode een transitiebudget ingesteld, omdat de ontvangsten in deze jaren onvoldoende zijn om de uitgaven te dekken. Tabel 3.96.2 geeft een splitsing van de totale apparaatsbedragen in kerndepartement exclusief RSO en RSO.

Tabel 3.96.2 Extracomptabele tabel apparaatsbedragen kerndepartement en RSO (x € 1.000)

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Kerndepartement exclusief RSO							
Uitgaven	274.118	303.289	305.593	313.001	320.549	320.112	319.701
Ontvangsten	4.126	8.254	7.642	8.295	9.547	7.769	6.618
Rijksschoonmaakorganisatie							
Uitgaven RSO	28.284	40.815	47.023	59.537	59.537	59.537	59.537
Ontvangsten RSO	22.090	35.855	44.024	58.235	58.235	58.235	58.235

PM Tabel indicatoren RSO (motie WGO jaarverantwoording 2018)

[[[Totaaloverzicht]]]
Tabel 3.96.3 geeft een samenvatting van de apparaatsuitgaven van het kerndepartement en van de ZBO's van het ministerie.

Tabel 3.96.3 Apparaatsuitgaven/kosten inclusief agentschappen en ZBO's/RWT's (x € 1.000)

	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Totaal apparaatsuitgaven ministerie	**302.402**	**344.104**	**352.616**	**372.538**	**380.086**	**379.649**	**379.238**
Totaal apparaatskosten agentschappen	**47**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Totaal apparaatskosten ZBO's/RWT's[1]	**1.949.782**	**2.010.120**	**2.151.298**	**2.186.528**	**2.251.248**	**2.305.128**	**2.367.159**
UWV (inclusief BKWI)	1.695.784	1.771.615	1.887.769	1.935.296	1.990.888	2.045.011	2.101.346
SVB	247.718	231.919	256.975	244.678	253.806	253.563	259.259
IB	6.280	6.586	6.554	6.554	6.554	6.554	6.554

[1] Dit betreft apparaatskosten samenhangend met zowel begrotingsgefinancierde als premiegefinancierde artikelen binnen de SZW-begroting. De ontvangsten artikel 11 zijn in mindering gebracht op de uitgaven.

In onderstaande tabel zijn de apparaatsuitgaven van het departement onderverdeeld naar de verschillende organisatieonderdelen. De uitgaven voor de RSO, huisvesting en ICT van het gehele kerndepartement vallen onder de plaatsvervangend SG.

Tabel 3.96.4 Apparaatsuitgaven kerndepartement 2020 naar organisatieonderdeel (x € 1.000)

	2020
SG	PM
Plaatsvervangend SG (inclusief SSO's)	PM
Waarvan RSO	PM
DG Sociale Zekerheid en Integratie	PM
DG Werk	PM
Inspectie SZW	PM
Totaal kerndepartement	**PM**

[[[Personele ontwikkeling SZW-domein in meerjarig perspectief]]]
Onderstaande grafieken laten de ontwikkeling van het aantal fte voor het kerndepartement SZW en voor het SZW-domein zien voor de periode 2006-2024. Het basisjaar is 2006, omdat in dat jaar ten behoeve van het programma Vernieuwing Rijksdienst een nulmeting heeft plaatsgevonden naar de personele omvang van de rijksdienst.

Figuur 3.96.1 fte-ontwikkeling kerndepartement SZW in- en exclusief RSO

PM figuur

De door achtereenvolgende kabinetten opgelegde taakstellingen op de apparaatsuitgaven laten voor het kerndepartement SZW vanaf 2006 een afname van het aantal fte's zien. Daarnaast is er een overgang van fte's naar het Ministerie van BZK door het onderbrengen van de uitvoering van de bedrijfsvoering in Shared Service Organisaties. Aan de andere kant is er na 2011 een uitbreiding van het aantal fte's door de komst van beleidsterreinen en dienstonderdelen bij SZW (Kinderopvang in 2011, Integratie en maatschappelijke samenhang in 2012, Financieel Dienstencentrum in 2015, Leer- en Ontwikkelplein in 2017). De stijging na 2017 houdt verband met de opbouw van de RSO en de versterking van de handhavingsketen vanwege het ICF.

Figuur 3.96.2 fte-ontwikkeling SZW-domein (inclusief UWV en SVB) in- en exclusief RSO

PM figuur

De periode 2006-2024 laat voor het gehele SZW-domein een zelfde beeld zien als voor het kerndepartement. De ontwikkeling betreft een saldo van de gevolgen van de taakstellingen op de apparaatsuitgaven en de uitvoeringskosten, de overgang van dienstonderdelen van en naar andere departementen, de in- en extensiveringen van beleid(suitvoering) en de oprichting van RSO. Daarbij hebben conjuncturele effecten op uitkeringsregelingen geleid tot een toename van het aantal fte bij UWV in de jaren 2009/2010 en 2013/2015. Vanaf 2018 is er vooral het effect van de intensivering bij UWV op de persoonlijke dienstverlening WW, WIA en Wajong en het effect van de implementatie van nieuwe wet- en regelgeving.

[[[Artikel]]]

98. Algemeen

Op dit artikel worden de budgetten verantwoord die niet naar beleidsartikelen toe te rekenen zijn.

Tabel 3.98.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 98 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**28.335**	**44.597**	**30.185**	**28.519**	**31.682**	**32.397**	**32.553**
Uitgaven	**22.559**	**37.566**	**32.758**	**31.885**	**32.722**	**32.642**	**33.547**
Subsidies	*2.582*	*3.139*	*2.500*	*2.500*	*500*	*0*	*0*
Artikel 98	2.582	3.139	2.500	2.500	500	0	0
Opdrachten	*14.430*	*25.729*	*21.481*	*22.795*	*25.832*	*26.202*	*27.090*
Handhaving	478	5.971	4.402	3.523	6.023	6.023	6.023
Opdrachten overig	13.952	19.758	17.079	19.272	19.809	20.179	21.067
Bekostiging	*4.158*	*5.912*	*5.991*	*3.804*	*3.604*	*3.654*	*3.671*
Uitvoeringskosten Caribisch Nederland	4.158	5.912	5.991	3.804	3.604	3.654	3.671
Bijdrage aan agentschappen	*287*	*586*	*586*	*586*	*586*	*586*	*586*
Agentschap SZW	47	0	0	0	0	0	0
Rijksdienst Ondernemend Nederland	144	422	422	422	422	422	422
Agentschap CJIB	96	164	164	164	164	164	164
Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken	*1.102*	*2.200*	*2.200*	*2.200*	*2.200*	*2.200*	*2.200*
Ministerie van Financiën	1.102	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200	2.200
Ontvangsten	**745**	**1.129**	**854**	**975**	**1.110**	**1.180**	**1.180**

[[[Toelichting]]]

A. Subsidies

Op het subsidiebudget van artikel 98 worden subsidies begroot en verantwoord met een breed departementaal karakter. Het begrotingsbedrag 2020 heeft betrekking op subsidies aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) voor ondersteuning gemeenten binnen de Landelijke Stuurgroep Interventieteams (LSI)-structuur en voor gegevensuitwisseling SUWI.

B. Opdrachten

B1. Handhaving

Het beleidsbudget voor handhaving 2020 bedraagt € 4,4 miljoen, in 2021 € 3,5 miljoen en voor de jaren 2022 en verder € 6,1 miljoen. Een belangrijk gedeelte daarvan is gereserveerd voor de uitvoering van niet-structurele innovatieve projecten. Daarvoor vinden tijdens de begrotingsuitvoering overboekingen plaats naar de relevante budgetten. Vanaf 2022 staat hier tevens € 2,5 miljoen die beschikbaar is voor ondersteuning van de LSI. Tot 2021 gaat dit in de vorm van een subsidie. Na dit jaar moet de vorm van ondersteuning nog worden bepaald.

B2. Opdrachten overig

Hieronder vallen de uitgaven voor onderzoek en voorlichting die niet zijn toebedeeld aan beleidsartikelen. Het budget op artikel 98 bedraagt voor 2020 € 17,1 miljoen. Het onderzoeksbudget op artikel 98 bedraagt € 7,2 miljoen. Van het totale onderzoeksbudget is € 3,8 miljoen bestemd voor beleidsinformatie. Naast de uitgaven voor voorlichtingsprogramma's worden

uit het budget op artikel 98 ook de uitgaven van € 1,7 miljoen voor algemene publieksinformatie betaald. Verder is op opdrachten overig het budget voor de auto's van de Inspectie SZW opgenomen van € 4,0 miljoen.

C. Bekostiging
De unit SZW, die ondergebracht is bij de Rijksdienst Caribisch Nederland (RCN), voert namens de Minister de regelingen op Caribisch Nederland uit. Het budget voor de uitvoeringskosten van de RCN bedraagt in 2020 € 6,0 miljoen. In 2020 zijn de uitvoeringskosten eenmalig hoger als gevolg van het van 2019 naar 2020 doorschuiven van middelen (€ 1,4 miljoen) ten behoeve uitgaven die pas in 2020 gaan plaatsvinden. Daarnaast zijn extra middelen (€ 1,2 miljoen) beschikbaar gesteld ten behoeve van de sociaal economische agenda op Caribisch Nederland.

D. Bijdrage aan agentschappen
Jaarlijks is er € 0,5 miljoen beschikbaar ten behoeve van de controle van de betaalaanvragen uit het Europees Sociaal Fonds, het Europees Globaliseringsfonds en de ESF-programma's uitgevoerd door de Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO).

Voor de uitvoeringskosten voor het innen van de bestuurlijke boetes door de Inspectie SZW is structureel € 0,2 miljoen geraamd ten behoeve van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB).

E. Bijdrage aan andere begrotingshoofdstukken
Jaarlijks is € 2,2 miljoen beschikbaar ten behoeve van controlewerkzaamheden voor het ESF Programma 2014-2020 en 2021-2027 die uitgevoerd worden door het Ministerie van Financiën.

[[[Artikel]]]

99. Nog onverdeeld

Op dit artikel worden de uitgaven verantwoord voor onvoorziene uitgaven, loon- en prijsbijstelling.

Tabel 3.99.1 Begrotingsgefinancierde uitgaven en ontvangsten artikel 99 (x € 1.000)

Artikelonderdeel	Realisatie 2018	Raming 2019	Raming 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023	Raming 2024
Verplichtingen	**0**	**70.351**	**192.983**	**181.908**	**150.381**	**156.839**	**129.722**
Uitgaven	**0**	**67.362**	**192.983**	**181.908**	**150.381**	**156.839**	**129.722**
Loonbijstelling	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Prijsbijstelling	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Onvoorzien	*0*	*67.362*	*192.983*	*181.908*	*150.381*	*156.839*	*129.722*
waarvan programma	0	61.142	184.788	174.812	143.774	152.117	125.779
waarvan apparaat	0	6.220	8.195	7.096	6.607	4.722	3.943
Ontvangsten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

[[[Toelichting]]]

Onvoorzien

De grondslag van dit artikel ligt in de Comptabiliteitswet, waarin de mogelijkheid bestaat een artikel voor onvoorziene uitgaven op te nemen. Op dit artikel staan middelen gereserveerd die op een later moment nog uitgedeeld moeten worden als de precieze invulling en voorwaarden bekend zijn. Dit betreft onder andere middelen voor loondoorbetaling bij ziekte, VOI (Verander Opgave Inburgering), breed offensief en Fraudewet.

HOOFDSTUK 5: DEPARTEMENTSPECIFIEKE INFORMATIE

5.1 Sociale fondsen SZW

[[[Inhoud]]]
Deze paragraaf beschrijft de financiering van de premie-uitgaven onder het uitgavenplafond Sociale Zekerheid. Hiertoe zijn de door de Minister van SZW vastgestelde premiepercentages voor de volks- en werknemersverzekeringen opgenomen. Daarnaast wordt een overzicht gegeven van de exploitatiesaldi en vermogensposities van de sociale fondsen.

5.1.1 Premiepercentages 2020

[[[Premievaststelling]]]
Jaarlijks stelt de Minister van SZW de premiepercentages volks- en werknemersverzekeringen vast. De voorstellen hiertoe voor 2020 zijn in tabel 5.1.1 opgenomen. Deze premiestelling heeft het kabinet beoordeeld binnen het lastenkader voor huishoudens en bedrijven en de koopkrachtontwikkeling. Een aantal premiepercentages is nog onder voorbehoud van (definitieve) vaststelling. Het saldo van de premie-inkomsten en de premiegefinancierde uitgaven (het exploitatiesaldo van de fondsen) is onderdeel van het EMU-saldo van de overheid als geheel.

AOW
Het premiepercentage voor de Algemene ouderdomswet (AOW) wordt op hetzelfde niveau vastgesteld als in 2019. Bij het Ouderdomsfonds zijn de premieopbrengsten niet voldoende om de uitgaven te dekken. De inkomsten van het Ouderdomsfonds worden daarom aangevuld door middel van rijksbijdragen (zie artikel 12). De AOW-premie wordt gecombineerd geheven met de loon- en inkomstenbelasting in de eerste en tweede schijf. Uit het Ouderdomsfonds worden de uitgaven op grond van de AOW betaald. Die uitgaven bestaan zowel uit het ouderdomspensioen (de AOW-uitkering) als de inkomensondersteuning in aanvulling op het ouderdomspensioen (de IOAOW).

Anw
Het premiepercentage voor de Algemene Nabestaandenwet (Anw) wordt op hetzelfde niveau vastgesteld als in 2019.

Sectorfondsen
De sectorfondsen worden naar aanleiding van de Wet arbeidsmarkt in Balans (Wab) per 2020 afgeschaft. De werkloosheidslasten die uit de sectorfondsen werden betaald worden overgeheveld naar het AWf. De andere uitgavenposten (Ziektewet-flex en vanget-WGA) worden verplaatst naar het Aof en de Whk. Dit geldt ook voor de corresponderende ZW en WGA uitgaven uit het Ufo.

AWf
Het Algemeen Werkloosheidsfonds (AWf) financiert de WW-uitkeringen van marktwerkgevers. De AWf-werkgeverspremie wordt voorlopig vastgesteld op PM procent. Als gevolg van de Wab zijn er vanaf 2020 twee premietarieven binnen het Awf: een laag tarief voor vaste dienstverbanden en een hoog tarief voor flexibele dienstverbanden.
PM aanvullen nav Wab

Ufo
Alleen overheidswerkgevers betalen de Ufo-premie. De Ufo-premie wordt op hetzelfde niveau vastgesteld als in 2019.
PM Wab

Uniforme opslag kinderopvang
De premieopslag kinderopvang voor 2020 blijft met 0,50% gelijk aan die in 2019. De verplichte werkgeversbijdrage kinderopvang wordt door werkgevers in de marktsector betaald door middel van en opslag op de Aof-premie.

Aof
De Aof-premie is (voorlopig) vastgesteld op PM procent. Definitieve vaststelling van de Aof-premie vindt plaats in oktober.

Whk

De premie voor de Werkhervattingskas (Whk), waaruit de uitkeringen voor gedeeltelijk arbeidsgeschikten (WGA) worden betaald, wordt vastgesteld door UWV. Een eerste inschatting duidt op een rekenpremie van PM procent in 2020.

Tabel 5.1.1 Premiepercentages sociale verzekeringen (%)

Premie	Fonds	Uitgaven	Betaald door	2019	2020
AOW	Ouderdomsfonds	AOW	Werknemer	17,90	17,90
Anw	Nabestaandenfonds	Anw	Werknemer	0,10	0,10
Awf-laag	Algemeen Werkloosheidsfonds	WW, ZW	Werkgever	PM	PM
Awf-hoog	Algemeen Werkloosheidsfonds	WW, ZW	Werkgever	PM	PM
Ufo	Uitvoeringsfonds voor de overheid	WW, ZW overheid	Werkgever	PM	PM
Aof	Arbeidsongeschiktheidsfonds	WIA, WAO, WAZ, WAZO, ZW	Werkgever	PM	PM
Aof	Uniforme opslag kinderopvang	Kinderopvang	Werkgever	PM	PM
Whk	Werkhervattingskas (rekenpremie)	WIA, ZW	Werkgever	PM	PM

5.1.2 Sociale fondsen 2019-2020

[[[Exploitatiesaldi]]]

De premiegefinancierde uitgaven worden vanuit de sociale fondsen gedaan. Op basis van de eerdergenoemde premiepercentages voor 2019 en 2020 en de verwachte ontwikkeling van de desbetreffende grondslagen zijn de ontvangsten van de sociale fondsen geraamd in tabel 5.1.2 en 5.1.3. Hierbij is rekening gehouden met de bijdragen aan de fondsen van het Rijk en de onderlinge betalingen van de fondsen. Het saldo tussen betaalde en ontvangen onderlinge betalingen is voor de sociale verzekeringen negatief, omdat uit enkele van deze fondsen premies voor de zorgverzekering worden betaald. Tegenover deze negatieve saldi staan dus positieve saldi bij de zorgfondsen.

In de onderstaande tabellen worden de arbeidsongeschiktheidsfondsen (het Aof en de Whk) samen weergegeven.

Het exploitatiesaldo van de fondsen is het verschil tussen de premie-inkomsten en de premiegefinancierde uitgaven van de fondsen. In 2020 bedraagt dit saldo naar verwachting € 8,1 miljard voor alle fondsen samen, net als in 2019. Het positieve saldo wordt met name veroorzaakt door de Arbeidsongeschiktheids- en werkloosheidsfondsen. Het exploitatiesaldo van de fondsen maakt onderdeel uit van het totale EMU-saldo.

Het positieve saldo van het arbeidsongeschiktheidsfonds wordt veroorzaakt door een stijging van de premie-inkomsten. Ook het positieve saldo van de werkloosheidsfondsen wordt veroorzaakt door een stijging van de premie-inkomsten.

Het exploitatiesaldo van het Anw-fonds is negatief doordat de Rijksbijdrage op nul is vastgesteld. Hierdoor wordt het vermogensoverschot in het Anw-fonds langzaam teruggebracht.

Tabel 5.1.2 Overzicht sociale verzekeringen 2019[1] (x € 1 mln)

	AOW	Anw	AO	WW	Totaal
Premies	24.026	170	17.063	9.104	50.363
Bijdragen van het Rijk	17.079	0	219	155	17.453
Ontvangen onderlinge betalingen	0	0	1.136	753	1.889
Saldo Interest	18	-4	68	47	130
Totaal Ontvangsten	41.123	166	18.485	10.059	69.834
Uitkeringen/ Verstrekkingen	39.468	366	11.873	4.929	56.636
Uitvoeringskosten	133	10	518	864	1.526
Betaalde onderlinge betalingen	541	24	2.065	908	3.538
Totaal Uitgaven	40.142	401	14.456	6.701	61.700
Exploitatiesaldo	981	-234	4.029	3.358	8.134

[1] SZW en CPB (MEV 2020).

Tabel 5.1.3 Overzicht sociale verzekeringen 2020[1] (x € 1 mln)

	AOW	Anw	AO	WW	Totaal
Premies	25.695	158	17.512	9.400	52.764
Bijdragen van het Rijk	15.922	0	222	114	16.258
Ontvangen onderlinge betalingen	0	0	1.177	783	1.959
Saldo Interest	24	-6	103	79	200
Totaal Ontvangsten	41.640	152	19.014	10.375	71.181
Uitkeringen/ Verstrekkingen	40.342	361	12.273	4.940	57.915
Uitvoeringskosten	135	11	522	905	1.573
Betaalde onderlinge betalingen	552	22	2.007	1.022	3.603
Totaal Uitgaven	41.029	393	14.801	6.867	63.091
Exploitatiesaldo	611	-241	4.212	3.508	8.091

[1] SZW en CPB (MEV 2020).

[[[Vermogensposities]]]

In tabel 5.1.4 wordt voor de jaren 2019 en 2020 de verwachte vermogenspositie van de verschillende fondsen weergegeven. De vermogens van de fondsen worden vergeleken met de normen. Een vermogen gelijk aan de norm geeft aan dat het fonds gemiddeld genomen over het jaar over voldoende liquiditeiten beschikt om de uitkeringen te financieren. Overschotten en tekorten bij de fondsen gedurende het jaar worden aangehouden op een rekening-courant bij het Rijk. Indien er sprake is van een vermogenstekort zal het Rijk niet alleen tijdelijk gedurende het jaar maar ook langduriger deze tekorten moeten aanvullen via de rekening-courant.

Het vermogensoverschot van de fondsen stijgt naar verwachting in 2020 naar bijna € 14,8 miljard. Dat overschot is vooral te danken aan de overschotten in het Anw- en het arbeidsongeschiktheidsfonds. Zoals hierboven beschreven daalt het vermogen in het Anw-fonds doordat de Rijksbijdrage is afgeschaft. Het vermogensoverschot van de arbeidsongeschiktheidsfondsen stijgt fors. Net als voorgaande jaren daalt het vermogenstekort in de werkloosheidsfondsen. Dankzij de Rijksbijdrage aan het vermogenstekort in het Ouderdomsfonds blijft het vermogen in het Ouderdomsfonds ongeveer nul.

Tabel 5.1.4 Vermogens sociale fondsen 2019 en 2020[1] (x € 1 mln)

	ultimo 2019			ultimo 2020		
	Feitelijk vermogen	Normvermogen	Vermogens-overschot	Feitelijk vermogen	Normvermogen	Vermogens-overschot
Ouderdomsfonds	1.042	1.015	27	1.653	1.067	586
Anw-fonds	3.344	62	3.282	3.103	64	3.039
Arbeidsongeschiktheidsfondsen	13.668	614	13.053	17.880	633	17.246
WW-fondsen	7.507	-2.106	9.612	-3.998	-2.114	6.112
Totaal sociale fondsen	10.547	3.798	6.750	18.638	3.878	14.760

[1] CPB (MEV 2020).

BIJLAGE 5.3 HORIZONTALE OVERZICHTCONSTRUCTIE INTEGRATIEBELEID ETNISCHE MINDERHEDEN

Tabel 5.3 Overzichtconstructie Integratiebeleid etnische minderheden

Nr. hoofdstuk	Ministerie	Artikel	Onderdeel	Doelstelling
Inburgering				
XV	SZW	13	-	Faciliteren dat inburgeringsplichtigen hun inburgeringsexamen halen.
Arbeid en werkgelegenheid				
VI	J&V	31	31.2	Om de legitimiteit van het politiewerk te waarborgen, specifieke veiligheidsproblemen in de wijk aan te kunnen pakken en om in contact te blijven met verschillende gemeenschappen en daarmee het politiewerk te verbeteren wordt de diversiteit bij de politie verder vergroot. Het diversiteitsbeleid van de politie is gericht op een betere verbinding met de samenleving; een meer inclusieve werkcultuur; meer divers samengestelde teams; en een beter werkproces voor de aanpak van discriminatie.
VII	BZK	7	7.1	Mede zorgen voor een voldoende aanbod van goed geschoold overheidspersoneel en voor een betrouwbare, herkenbare overheid door het bevorderen van integriteit, diversiteit, transparantie en kostenbewustzijn van overheidsorganisaties.
Jeugd (en veiligheid)				
XV	SZW	13	-	Het versterken van maatschappelijke en economische zelfredzaamheid, zodat de maatschappelijke samenhang toeneemt en tegenstellingen worden tegengegaan.
Emancipatie				
VIII	OCW	25	-	Het versterken van maatschappelijke zelfredzaamheid van bi-culturele LHBTI's en bijdragen aan de sociale acceptatie op grond van seksuele oriëntatie en/of gender-identiteit in bi-culturele kringen.
Participatie				
VII	BZK	3	3.1	Een vrij toegankelijke, vraaggerichte woningmarkt met steun voor degenen die dat nodig hebben.
VII	BZK	7	7.2	Uitvoeren van pensioenregelingen voor (voormalige) Nederlandse ambtenaren uit de voormalig overzeese gebiedsdelen en hun nagelaten betrekkingen.
XV	SZW	13	-	Het versterken van maatschappelijke en economische zelfredzaamheid, zodat de maatschappelijke samenhang toeneemt en tegenstellingen worden tegengegaan.

[[[Toelichting]]]
In het interdepartementaal overzicht integratiebeleid etnische minderheden zijn doelstellingen opgenomen uit de departementale begrotingen met specifieke maatregelen en algemene maatregelen, waarbij expliciete beleidsdoelstellingen op het terrein van het integratiebeleid etnische minderheden zijn geformuleerd in de begroting, in beleidsnota's of in de integratiemonitor.

Het overzicht is ingedeeld naar een aantal beleidsterreinen om de samenhang tussen de beleidsmaatregelen van de verschillende ministeries inzichtelijker te maken: Inburgering, Arbeid en werkgelegenheid, Jeugd (en veiligheid), Emancipatie en Participatie. Voor elk beleidsterrein is weergegeven waar de specifieke en algemene maatregelen in de Rijksbegroting zijn te vinden. De maatregelen op andere begrotingshoofdstukken dan die van SZW worden uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de bewindslieden van de genoemde ministeries.

HOOFDSTUK 6 BIJLAGEN

BIJLAGE 6.1 RECHTSPERSONEN MET EEN WETTELIJKE TAAK EN ZELFSTANDIGE BESTUURSORGANEN

Deze bijlage bevat in tabel 6.1 een overzicht van de zelfstandige bestuursorganen (ZBO) en rechtspersonen met een wettelijke taak (RWT) die onder de verantwoordelijkheid van het moederdepartement vallen. In tabel 6.2 zijn de bijdragen aan de ZBO's en de RWT's opgenomen die onder de verantwoordelijkheid van een ander ministerie vallen. De opgenomen bedragen zijn de in de beleidsartikelen verantwoorde uitgaven van de begrotings- en de premiegefinancierde regelingen in de budgettaire tabellen onder de instrumenten 'Inkomensoverdrachten' en 'Bijdrage aan ZBO's/RWT's'.

Tabel 6.1.1 Overzicht RWT's en ZBO's vallend onder Ministerie van SZW

Naam organisatie	RWT	ZBO	Functie	Begrotings-artikel	Begrotings-ramingen (x € 1 mln)	Verwijzing website RWT/ZBO	Hyperlink uitgevoerde evaluatie
Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) inclusief Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen (BKWI)	X	X	Het UWV voert de sociale verzekeringen voor werknemers, zelfstandigen en jonggehandicapten uit. Werkzoekenden kunnen terecht voor het vinden van werk of het aanvragen van een uitkering, werkgevers voor vacaturebemiddeling en informatie over de arbeidsmarkt. Daarnaast verleent het UWV ontslagvergunningen en tewerkstellingsvergunningen, verricht keuringen en indicatiestellingen en geeft arbeidsrechtelijke informatie.	2,3,4,5,6,11	23.866,1	www.uwv.nl	evaluatie
			Het BKWI is opgericht om het geheel aan centrale voorzieningen binnen de keten van werk en inkomen te beheren en door te ontwikkelen.			www.bkwi.nl	--
Sociale Verzekeringsbank (SVB)	X	X	De SVB is de uitvoerder van volksverzekeringen. De belangrijkste wetten die de SVB uitvoert zijn de AOW en AKW.	2,6,8,9,10,11,13	45.662,5	www.svb.nl	evaluatie

Inlichtingenbureau (IB)	X	Het IB ondersteunt gemeenten bij hun wettelijke taken in het kader van de sociale zekerheid. Het doel is bestrijding van fraude en bevorderen van samenwerking tussen de verschillende organisaties door gegevensuitwisseling tussen gemeenten en derden in de keten van werk en inkomen.	11	6,7	www.inlichtingenbureau.nl	evaluatie

Tabel 6.1.2 Overzicht RWT's en ZBO's vallend onder andere ministeries

Naam organisatie	Ministerie	RWT	ZBO	Functie	Begrotingsartikel	Begrotingsramingen (x € 1 mln)	Verwijzing website RWT/ZBO
ZonMw	VWS		X	ZonMw financiert gezondheidsonderzoek en stimuleert het gebruik van de ontwikkelde kennis om daarmee de zorg en gezondheid te verbeteren.	2	0,2	www.zonmw.nl
Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA)	J&V		X	Het COA is verantwoordelijk voor de opvang, begeleiding en uitstroom (uit de opvang) van asielzoekers in Nederland.	13	17,2	www.coa.nl

BIJLAGE 6.2 VERDIEPINGSHOOFDSTUK

PM lay out tabellen wordt nog aangepast
PM voorlopig beeld

Dit onderdeel bevat het verdiepingshoofdstuk van de SZW-begroting. In deze paragraaf wordt voor alle artikelen op de SZW-begroting de mutatie van uitgaven en ontvangsten tussen de ontwerpbegroting 2019 en de huidige ontwerpbegroting 2020 gedetailleerd toegelicht. Dit gebeurt zowel voor de begrotingsgefinancierde als voor de premiegefinancierde regelingen.
De opbouw van deze tabellen is gelijk aan elkaar. Bij de begrotingsgefinancierde en bij de premiegefinancierde regelingen worden, conform de RBV, de mutaties in de nota's van wijziging als gevolg van het regeerakkoord, amendementen, de eerste suppletoire begroting (Voorjaarsnota) en de nieuwe mutaties (Miljoenennota) vermeld.

1.Arbeidsmarkt

Tabel 6.2.1.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 1 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**949.968**	**903.973**	**905.256**	**899.988**	**895.686**
Mutatie amendement	**1.500**				
Mutaties Voorjaarsnota	**-139.542**	**-73.596**	**-76.626**	**-63.616**	**-59.162**
Nieuwe mutaties:					
1. Overboekingen met departementen	-58	366	1.566	66	66
2. Budgettair neutrale herschikkingen	1.012	500	500	500	0
3.Diverse mutaties LIV	0	0	0	5.650	9.530
4.	0	0	0	0	0
5.	0	0	0	0	0
6.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**812.880**	**831.243**	**830.696**	**842.588**	**846.120**

1. Er zijn 6 overboekingen met andere departementen. De grootste mutatie is de bijdrage van het ministerie van OCW ten behoeve van Leven Lang Ontwikkelen van € 0,3 miljoen in 2019.
2. Er is sprake van diverse budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
3. De 20 dzd extra beschutte werkplekken gaan niet door. Hierdoor is er extra budget voor het Lage Inkomensvoordeel nodig. Verder is er een besparing vanaf 2022 als gevolg van het structureel worden van het Loonkostenvoordeel.

Tabel 6.2.1.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 1 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**24.000**	**24.000**	**24.000**	**24.000**	**24.000**
Mutaties Voorjaarsnota	-7.000	0	0	0	0
Nieuwe mutaties:					
1. Bijstelling boeteontvangsten	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**17.000**	**24.000**	**24.000**	**24.000**	**24.000**

Tabel 6.2.1.3 Uitgaven premiegefinancierd artikel 1 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019 reëel	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Mutaties Voorjaarsnota	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	0	24.185	12.240	5.719	5.719	
2. Overboeking van artikel 6	0	781.743	403.120	189.296	189.296	
3. Meerkosten WNRA	0	16.200	16.200	16.200	16.200	
4. Doorwerking WAB	0	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000	
5. TV bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid	0	25.000	12.000	12.000	12.000	
6. Compensatieregeling TV bij bedrijfsbeeindiging	0	0	35.000	35.000	35.000	
Stand ontwerpbegroting 2020 reëel	*0*	*817.128*	*448.560*	*228.215*	*228.215*	
Stand ontwerpbegroting 2019 nominaal	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Mutaties Voorjaarsnota	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties:						
7. Overboeking van artikel 6	0	59.728	45.553	30.848	34.504	
8. Overheveling loon- en prijsbijstelling 2019	0	-24.185	-12.240	-5.719	-5.719	
Stand ontwerpbegroting 2020 nominaal	*0*	*35.543*	*33.313*	*25.129*	*28.785*	
Stand ontwerpbegroting 2020	**0**	**852.671**	**481.873**	**253.344**	**257.000**	

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. De middelen voor de regeling compensatie transitievergoeding passen beter bij de inhoud van artikel 1 en zijn daarom overgeboekt van artikel 6 naar artikel 1.
3. Per 2020 wordt de Wnra, de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren van kracht. Dat betekent dat ook ambtenaren recht krijgen op transitievergoeding en dat er ook recht is op de regeling compensatie transitievergoeding door de overheid.
4. De Wab, Wet arbeidsmarkt in balans, leidt ertoe dat de transitievergoeding daalt bij dienstverbanden langer dan 10 jaar. De regeling compensatie transitievergoeding daalt daarmee ook.
5. Door gerechtelijke uitspraak is bepaald dat transitievergoeding ook verschuldigd is bij ontslag vanwege gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid. Dit leidt met terugwerkende kracht tot meer transisievergoeding en dus tot meer beroep op de regeling compensatie transitievergoeding.
6. In het Regeerakkoord is geregeld dat vanaf 2021 de maatregel compensatie transitievergoeding bij bedrijfsbeeindiging vanwege pensionering of ziekte ingaat. Dit leidt tot meer beroep op de regeling compensatie transitievergoeding.
7. Zie bij mutatienummer 2.
8. Zie bij mutatienummer 1.

2 Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

Tabel 6.2.2.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 2 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**7.079.146**	**7.149.731**	**7.351.507**	**7.507.204**	**7.631.337**
Amendement	-6.000	1.500	1.500	500	0
Mutaties Voorjaarsnota	**-206.293**	**-101.441**	**-97.028**	**-97.611**	**-99.625**
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	140.523	145.121	149.865	153.165	155.936
2. Macromutaties	-31.625	-92.024	-87.265	-91.083	-96.016
3. Overboekingen met departementen	-1.392	-371	9	9	9
4. Budgettair neutrale herschikkingen	-300	-2.500	-2.500	-1.500	-1.000
5. Kasschuiven	0	-13.610	8.040	4.430	1.360
6. Ramingsbijstelling	-494	3.362	9.071	5.780	7.933
7. Niet doorgaan Regeerakkoord I77	0	0	0	-1.018	-1.018
	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**6.973.565**	**7.089.768**	**7.333.199**	**7.479.876**	**7.598.916**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op het loon- en prijspeil 2019 te brengen.
2. De raming van het macrobudget participatiewetuitkeringen is aangepast op basis van de laatste ontwikkelingen in de werkloosheid.
3. Er zijn 6 overboekingen met andere departementen. De grootste mutatie is de overboeking naar het ministerie van OCW voor de bijdrage aan het onderzoek van schulden en armoede van € 1,1 miljoen in 2019.
4. Er is sprake van diverse budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
5. Om beter aan te sluiten bij het kasritme worden middelen van de Bijstand Zelfstandigen doorgeschoven van 2020 naar latere jaren. Dit komt door herziening in de systematiek van de Bijstand Zelfstandigen.
6. De mutatie betreft een samenstelling van doorwerkingen van uitvoeringsgegevens op het terrein van onder andere Macrobudget Participatiewetuitkeringen, Bijstand Zelfstandigen en Toeslagenwet.
7. De Regeerakkoord maatregel I77 (IOW met 4 jaar verlengen en deze koppeling aan de AOW leeftijd) gaat niet door en de hiervoor beschikbare middelen worden uitgeboekt.

Tabel 6.2.2.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 2 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**2.572**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties Voorjaarsnota	9.549	3.828	3.828	3.828	3.828
Nieuwe mutaties:					
1.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**12.121**	**3.828**	**3.828**	**3.828**	**3.828**

1.

3 Arbeidsongeschiktheid

Tabel 6.2.3.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 3 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**799**	**815**	**832**	**848**	**865**
Mutaties Voorjaarsnota	**40**	**33**	**23**	**14**	**5**
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	16	30	30	30	30
2. Budgettair neutrale herschikkingen	300	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**1.155**	**878**	**885**	**892**	**900**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Er is sprake van diverse budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.

Tabel 6.2.3.2 Uitgaven premiegefinancierd artikel 3 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019 reëel	**9.968.777**	**10.159.063**	**10.319.133**	**10.488.797**	**10.569.418**	
Mutaties Voorjaarsnota	8.858	67.672	99.030	101.817	83.582	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling	252.685	259.097	264.004	268.461	270.168	
2. Ramingsbijstelling	5.956	-1.894	-5.804	-8.679	-12.728	
3. Boete terugbetalen uitspraak CRvB	211	422	211	0	0	
4. Uitstel RA I78 met een half jaar	0	-3.000	-4.000	-4.000	-3.000	
5. Uitwerking Pensioenakkoord	0	-186.053	-410.623	-451.965	-303.829	
6. Overige mutaties	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020 reëel	*10.236.487*	*10.295.307*	*10.261.951*	*10.394.431*	*10.603.611*	
Stand ontwerpbegroting 2019 nominaal	**268.529**	**578.759**	**895.444**	**1.232.801**	**1.581.258**	
Mutaties Voorjaarsnota	-15.844	-67.745	-111.960	-161.546	-228.698	
Nieuwe mutaties:						
7. Bijstellingen grondslag en indexatiepercentages	0	-20.984	-39.246	-55.094	-55.526	
8. Overheveling loon- en prijsbijstelling 2019	-252.685	-259.097	-264.004	-268.461	-270.168	
Stand ontwerpbegroting 2020 nominaal	*0*	*230.933*	*480.234*	*747.700*	*1.026.866*	
Stand ontwerpbegroting 2020	**10.236.487**	**10.526.240**	**10.742.185**	**11.142.131**	**11.630.477**	

1. De loon en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Op basis van de uitvoeringsinformatie van het UWV zijn de geraamde uitgaven aan de arbeidsongeschiktheidsregelingen bijgesteld. De IVA-uitgaven zijn naar beneden bijgesteld. Dit komt vooral door een daling van de gemiddelde jaaruitkering. Verder is er sprake van een incidentele opwaartse bijstelling van de uitstroom in de IVA en doorstroom van de WGA naar de IVA. Hierdoor nemen de uitgaven van de IVA minder hard toe. De WGA-uitgaven zijn meerjarig opwaarts bijgesteld. Dit komt door een hogere instroom dan waar rekening mee is gehouden en doordat de herleidingsfactor opwaarts is bijgesteld. De WAO-

uitgaven zijn meerjarig neerwaarts bijgesteld door een hogere uitstroom dan verwacht. Wel is er sprake van een hogere gemiddelde jaaruitkering.

3. Als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moeten boetes uit de periode 2013-2014 worden herzien. Het merendeel van de boetes zal na de herziening worden verlaagd en het te veel gevorderde deel wordt terugbetaald.
4. De invoering van maatregel I78 van het regeerakkoord (5 jaar niet herbeoordelen na aanvaarden van werk) is niet haalbaar per 1 januari 2020 maar zal waarschijnlijk ingaan per 1 juli 2020. Dit levert een besparing in middelen op vanaf 2020.
5. Door temporisering van de stijging van de AOW-leeftijd stromen arbeidsongeschikten eerder door naar de AOW. Hierdoor neemt de duur van de arbeidsongeschiktheid af en dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van de uitkeringslasten.
6. pm
7. Nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitkeringen (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexcijfers.
8. Zie mutatienummer 1.

4 Jonggehandicapten

Tabel 6.2.4.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 4 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**3.359.378**	**3.440.570**	**3.470.482**	**3.444.895**	**3.460.007**
Mutaties Voorjaarsnota	-84.269	-80.515	-81.775	-74.954	-73.736
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	80.896	81.858	82.503	82.481	82.843
2. Ramingsbijstelling Wajong	-74	-2.468	-3.746	-6.050	-9.942
3. Uitboeken behoedzaamheid	0	-30.688	-52.899	-30.649	-30.683
4. Kasschuif	0	-8.600	5.300	2.000	900
5. Wetsvoorstel Vereenvoudiging Wajong	0	-6.400	0	0	0
6.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**3.355.931**	**3.393.757**	**3.419.865**	**3.417.723**	**3.429.389**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Op basis van de juninota van het UWV is de raming van de uitgaven van de uitkeringslasten Wajong naar beneden bijgesteld.
3. PM.
4. Om beter aan te sluiten bij het kasritme worden middelen van de uitvoering Wajong doorgeschoven van 2020 naar latere jaren. Dit is naar aanleiding van de uitvoeringstoest van het wetsvoorstel Vereenvoudiging Wajong waarin blijkt dat bepaalde onderdelen pas per 2021 uitvoerbaar zijn.
5. Naar aanleiding van de uitvoeringstoest van het wetsvoorstel Vereenvoudiging Wajong blijken bepaalde onderdelen pas per 2021 uitvoerbaar. Hierdoor valt een deel van het budget in 2020 vrij.

Tabel 6.2.4.2 Ontvangsten begrotingsgefinacierd artikel 4 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties Voorjaarsnota	22.211	0	0	0	0
Nieuwe mutaties:					
1.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**22.211**	**0**	**0**	**0**	**0**

1.

5 Werkloosheid

Tabel 6.2.5.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 5 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**157.104**	**127.966**	**130.282**	**138.541**	**148.688**
Amendement	1.000				
Mutaties Voorjaarsnota	-33.914	-648	-550	-8.650	-22.101
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	2.554	3.039	3.378	3.543	3.632
2. Ramingsbijstelling	-16	2.220	10.116	19.094	24.621
3. Budgettair neutrale herschikkingen	-300	1.000	1.000	0	0
4. Kasschuif	-120	-495	-495	5	505
5. Inzet scholingsbudget WW	2.362	0	0	0	0
6. Afrekening 2018	1.126	0	0	0	0
7. RA maatregel I77 bevriezen ingangsleeftijd	0	0	0	0	2105
Stand ontwerpbegroting 2020	**129.796**	**133.082**	**143.731**	**152.533**	**157.450**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Op basis van uitvoeringsinformatie van het UWV is de IOW meerjarig opwaarts bijgesteld. Door een hogere WW-instroom neemt het aantal IOW-gerechtigden ook toe.
3. Er is sprake van diverse budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
4. Om beter aan te sluiten bij het kasritme worden middelen van de subsidieregeling Ambachtsacademie doorgeschoven van 2019 tot en met 2021 naar de jaren 2022 tot en met 2024.
5. In 2018 is er € 2,4 miljoen van het voorschot op het scholingsbudget WW door het UWV niet uitgegeven. Dit bedrag wordt in 2019 terugontvangen en toegevoegd aan de middelen. Zie ook nr 1 bij de ontvangsten.
6. De definitieve afrekening van de IOW over 2018 is € 7,7 miljoen. Er is al een nabetaling van € 6,6 miljoen gedaan. Het restant van € 1,1 miljoen wordt nu bijgeboekt.
7. Via het aangenomen amendement op de Wet arbeidsmarkt in balans (WAB) wordt geregeld dat de ingangsleeftijd voor recht op IOW vanaf 2020 wordt vastgelegd op 60 jaar en 4 maanden i.p.v. deze mee te laten stijgenmet de de AOW-leeftijd. Dit zorgt voor meer instroom in de IOW tot en met 2025.

Tabel 6.2.5.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 5 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties Voorjaarsnota	8.410	0	0	0	0
Nieuwe mutaties:					
1. Terugontvangst scholingsbudget WW	2.362	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**10.772**	**0**	**0**	**0**	**0**

1. De ontvangstenmutatie heeft betrekking op het van het UWV terugontvangen voorschot 2018 van het scholingsbudget WW. Zie ook nr 5 bij de uitgaven.

Tabel 6.2.5.3 Uitgaven premiegefinancierd artikel 5 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019 reëel	**3.603.782**	**3.348.249**	**3.358.450**	**3.491.546**	**3.628.717**	
Mutaties Voorjaarsnota	313.153	399.217	438.988	446.402	449.178	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	118.940	113.777	115.299	119.573	123.831	
2. Macro mutaties	-128.597	-58.907	84.097	102.165	91.015	
3. Uiitwerking Pensioenakkoord	0	-33.740	-18.028	-23.968	-3.225	
4. Afschaffing vervolguitkering	0	-250	-250	-250	-250	
5. Boete terugbetalen uitspraak CRvB	2.077	4.153	2.077	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020 reëel	*3.909.355*	*3.772.499*	*3.980.633*	*4.135.468*	*4.289.266*	
Stand ontwerpbegroting 2019 nominaal	**135.793**	**250.059**	**372.406**	**505.484**	**652.030**	
Mutaties Voorjaarsnota	-16.853	-36.463	-51.972	-66.821	-84.824	
Nieuwe mutaties:						
6. Bijstellingen grondslag en indexatiepercentages	0	-2.805	2.880	5.184	8.079	
7. Overheveling loon- en prijsbijstelling 2019	-118.940	-113.777	-115.299	-119.573	-123.831	
Stand ontwerpbegroting 2020 nominaal	*0*	*97.014*	*208.015*	*324.274*	*451.454*	
Stand ontwerpbegroting 2020	**3.909.355**	**3.869.513**	**4.188.648**	**4.459.742**	**4.740.720**	

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. De raming voor 2019 is op basis van realisatiecijfers per saldo neerwaarts bijgesteld. Het WW-volume ligt in 2019 lager dan geraamd, terwijl de prijs iets hoger ligt dan bij de begroting 2019 werd verwacht. Meerjarig is het WW-volume opwaarts bijgesteld, met name vanwege de opwaarts bijgestelde raming van faillissementsuitkeringen en de hogere prijs.
3. Door temporisering van de stijging van de AOW-leeftijd stromen werklozen eerder door naar de AOW. Hierdoor neemt de duur van de WW af en dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van de uitkeringslasten.
4. In 2004 is de vervolguitkering WW afgeschaft. In de Verzamelwet 2020 wordt geregeld dat het daaraan gekoppelde overgangsrecht ook komt te vervallen.
5. Als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moeten boetes uit de periode 2013-2014 worden herzien. Het merendeel van de boetes zal na de herziening worden verlaagd en het te veel gevorderde deel wordt terugbetaald.
6. Nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitkeringen (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexcijfers.
7. Zie mutatiemummer 1.

Tabel 6.2.5.4 Ontvangsten premiegefinancierd artikel 5 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019 reëel	**298.984**	**298.984**	**298.984**	**298.984**	**298.984**	
Mutaties Voorjaarsnota	-32.080	-32.080	-32.080	-32.080	-32.080	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	8.119	8.119	8.119	8.119	8.119	
2. Ramingsbijstelling	-22.023	-22.023	-22.023	-22.023	-22.023	

Stand ontwerpbegroting 2020 reëel	*253.000*	*253.000*	*253.000*	*253.000*	*253.000*
Stand ontwerpbegroting 2019 nominaal	**11.309**	**22.447**	**33.342**	**43.515**	**54.002**
Mutaties Voorjaarsnota	-3.190	-7.185	-10.754	-13.693	-16.770
Nieuwe mutaties:					
3. Bijstellingen grondslag en indexatiepercentages	0	-580	-1.166	-1.746	-2.341
4. Overheveling loon- en prijsbijstelling 2019	-8.119	-8.119	-8.119	-8.119	-8.119
Stand ontwerpbegroting 2020 nominaal	*0*	*6.563*	*13.303*	*19.957*	*26.772*
Stand ontwerpbegroting 2020	**253.000**	**259.563**	**266.303**	**272.957**	**279.772**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de ontvangsten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Overheidswerkgevers zijn eigenrisicodragers voor de WW. De WW-uitgaven worden door het UWV verhaald op deze werkgevers. De raming van de ontvangsten uit verhaal is vanaf 2019 structureel naar benenden bijgesteld op grond van uitvoeringsinformatie van het UWV.
3. Nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitkeringen (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexcijfers.
4. Zie mutatienummer 1.

6 Ziekte en zwangerschap

Tabel 6.2.6.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 6 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**7.527**	**7.492**	**7.554**	**7.618**	**7.611**
Mutaties Voorjaarsnota	4.456	4.145	512	477	464
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	216	201	202	203	204
2. Ramingsbijstelling	0	0	0	0	0
3. Kasschuiven	-3.729	3.729	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**8.470**	**15.567**	**8.268**	**8.298**	**8.279**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. De ramingsbijstelling is een gevolg van
3. Om beter aan te sluiten bij het kasritme worden middelen van de subsidieregeling kanker en werk en van de schadevergoedingen aan OPS-slachtoffers (Organo Psycho Syndroom, schildersziekte) doorgeschoven van 2019 naar 2020.

Tabel 6.2.6.2 Uitgaven premiegefinancierd artikel 6 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019 reëel	**2.794.608**	**3.544.829**	**3.295.610**	**3.105.541**	**3.142.503**	
Mutaties Voorjaarsnota	107.884	102.566	98.706	104.711	103.495	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	87.567	85.084	85.729	86.618	87.691	
2. Ramingsbijstelling	-648	-5.089	3.487	16.427	20.647	
3. Overboeking naar artikel 1	0	-781.743	-403.120	-189.296	-189.296	
4. Uitwerking Pensioenakkoord	0	0	-2.275	-3.957	-4.274	
5. Boete uitspraak CRvB	59	118	59	0	0	
6.	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020 reëel	*2.989.470*	*2.945.765*	*3.078.196*	*3.120.044*	*3.160.766*	
Stand ontwerpbegroting 2019 nominaal	**104.667**	**266.526**	**367.248**	**454.267**	**566.728**	
Mutaties Voorjaarsnota	-17.100	-42.046	-64.337	-80.558	-99.369	
Nieuwe mutaties:						
7. Bijstellingen grondslag en indexatiepercentages	0	-3.373	-9.975	-10.380	-11.019	
8. Overheveling loon- en prijsbijstelling 2019	-87.567	-85.084	-85.729	-86.618	-87.691	
9. Overboeking naar artikel 1	0	-59.728	-45.553	-30.848	-34.504	
Stand ontwerpbegroting 2020 nominaal	*0*	*76.295*	*161.654*	*245.863*	*334.145*	
Stand ontwerpbegroting 2020	**2.989.470**	**3.022.060**	**3.239.850**	**3.365.907**	**3.494.911**	

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Bij de ZW hebben zich mee- en tegenvallers voorgedaan. De gemiddelde uitkering die personen in de ZW ontvangen valt voor 2019 lager uit, dit komt vooral door zieke werkelozen. Verder is er is sprake van een hoger volume van zieke zwangeren, dit leidt tot een opwaartse bijstelling van het ZW-volume. Verder is de prognose vanaf 2020 neerwaarts aangepast omdat er minder personen in de WW zitten. Per saldo resulteren dit een neerwaartse bijstelling voor de jaren 2019 en 2020 en voor een opwaartse bijstelling vanaf 2021.
3. De middelen voor de regeling compensatie transitievergoeding passen beter bij de inhoud van artikel 1 en zijn daarom overgeboekt van artikel 6 naar artikel 1.
4. Door temporisering van de stijging van de AOW-leeftijd stromen personen in de ziektewet eerder door naar de AOW. Hierdoor neemt de duur van de ZW af en dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van de uitkeringslasten.
5. Als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moeten boetes uit de periode 2013-2014 worden herzien. Het merendeel van de boetes zal na de herziening worden verlaagd en het te veel gevorderde deel wordt terugbetaald.
6. pm
7. Nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitkeringen (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexcijfers.
8. Zie mutatie nummer. 1.
9. De middelen voor de regeling compensatie transitievergoeding passen beter bij de inhoud van artikel 1 en zijn daarom overgeboekt van artikel 6 naar artikel 1.

7 Kinderopvang

Tabel 6.2.7.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 7 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**3.286.740**	**3.346.132**	**3.378.292**	**3.388.517**	**3.402.946**
Mutaties Voorjaarsnota	-37.195	-24.840	-30.826	-31.319	-28.826
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	129.969	132.853	134.152	134.578	135.281
2. Ramingsbijstelling	0	0	6.000	6.000	6.000
3. Kasschuiven	0	0	0	0	0
4. Budgettair neutrale herschikkingen	-187	1.000	1.000	1.000	1.000
5.	0	0	0	0	0
6.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**3.379.327**	**3.455.145**	**3.488.618**	**3.498.776**	**3.516.401**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. PM
3. PM
4. Er is sprake van diverse budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
5. PM

Tabel 6.2.7.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 7 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**1.580.594**	**1.626.757**	**1.661.443**	**1.678.431**	**1.682.590**
Mutaties Voorjaarsnota	-42.822	-57.075	-65.896	-67.551	-67.191
Nieuwe mutaties:					
1. Ramingsbijstelling	0	0	0	0	0
2.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**1.537.772**	**1.569.682**	**1.595.547**	**1.610.880**	**1.615.399**

1. PM
2. PM

8 Oudedagsvoorziening

Tabel 6.2.8.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 8 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**26.057**	**25.992**	**27.072**	**27.901**	**26.682**
Mutaties Voorjaarsnota	-1.323	-1.269	-2.027	-2.831	-1.934
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	474	802	820	832	836
2. Ramingsbijstelling CN	0	0	0	0	0
3. Budgettair neutrale herschikkingen	0	-500	-500	-500	-500
Stand ontwerpbegroting 2020	**25.208**	**25.025**	**25.365**	**25.402**	**25.084**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. De ramingsbijstelling is een gevolg van PM
3. Er is sprake van budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.

Tabel 6.2.8.2 Uitgaven premiegefinancierd artikel 8 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019 reëel	**38.250.385**	**38.243.774**	**38.297.968**	**38.500.264**	**39.283.474**	
Mutaties Voorjaarsnota	-90.009	-68.118	-108.801	-144.458	-151.714	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	1.290.100	1.290.485	1.290.915	1.296.488	1.322.495	
2. Ramingsbijstelling	17.857	18.512	19.528	19.494	20.530	
3. Uitwerking Pensioenakkoord	0	679.288	1.487.472	1.618.526	1.092.670	
4. Boete uitspraak CRvB	220	220	0	0	0	
5.	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020 reëel	*39.468.553*	*40.164.161*	*40.987.082*	*41.290.314*	*41.567.455*	
Stand ontwerpbegroting 2019 nominaal	**1.353.446**	**2.592.998**	**3.782.439**	**4.945.316**	**6.294.208**	
Mutaties Voorjaarsnota	-63.346	-144.013	-333.605	-447.510	-704.714	
Nieuwe mutaties:						
6. Bijstellingen grondslag en indexatiepercentages	0	-286.621	-267.559	-323.328	-364.924	
7. Overheveling loon- en prijsbijstelling 2019	-1.290.100	-1.290.485	-1.290.915	-1.296.488	-1.322.495	
Stand ontwerpbegroting 2020 nominaal	*0*	*871.879*	*1.890.360*	*2.877.990*	*3.902.075*	
Stand ontwerpbegroting 2020	**39.468.553**	**41.036.040**	**42.877.442**	**44.168.304**	**45.469.530**	

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. De raming van de uitkeringslasten AOW is naar bovenbijgesteld omdat het prijspeil 2019 hoger uitvalt dan geraamd.

3. Door temporisering van de stijging van de AOW-leeftijd stromen personen eerder door naar de AOW. Dit heeft een opwaarts effect op het aantal AOW-ers en daarmee ook de AOW-uitgaven.
4. Als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moeten boetes uit de periode 2013-2014 worden herzien. Het merendeel van de boetes zal na de herziening worden verlaagd en het te veel gevorderde deel wordt terugbetaald.
5. pm
6. Nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitkeringen (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexcijfers.
7. Zie mutatie nummer 1.

9 Nabestaanden

Tabel 6.2.9.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 9 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**1.197**	**1.218**	**1.239**	**1.260**	**1.282**
Mutaties Voorjaarsnota	-87	-96	-107	-118	-129
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	27	39	40	40	40
2. Ramingsbijstelling CN	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**1.137**	**1.161**	**1.172**	**1.182**	**1.193**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. PM

Tabel 6.2.9.2 Uitgaven premiegefinancierd artikel 9 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019 reëel	**356.882**	**345.839**	**336.979**	**327.859**	**311.425**	
Mutaties Voorjaarsnota	1.262	1.130	1.704	889	3.895	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	7.862	7.598	7.360	7.185	6.568	
2. Ramingsbijstelling	-396	-365	-300	-332	4	
3. Uitwerking Pensioenakkoord	0	-11.105	-22.871	-23.499	-15.651	
4. Boete uitspraak CRvB	59	59	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020 reëel	*365.669*	*343.156*	*322.872*	*312.102*	*306.241*	
Stand ontwerpbegroting 2019 nominaal	**8.225**	**15.725**	**22.226**	**27.855**	**32.620**	
Mutaties Voorjaarsnota	-363	-1.450	-2.651	-3.733	-5.406	
Nieuwe mutaties:						
5. Bijstellingen grondslag en indexatiepercentages	0	-743	-1.415	-1.848	-1.738	
6. Overheveling loon- en prijsbijstelling 2019	-7.862	-7.598	-7.360	-7.185	-6.568	
Stand ontwerpbegroting 2020 nominaal	*0*	*5.934*	*10.800*	*15.089*	*18.908*	
Stand ontwerpbegroting 2020	**365.669**	**349.090**	**333.672**	**327.191**	**325.149**	

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Op basis van de uitvoeringsinformatie van de SVB is de raming neerwaarts bijgesteld. De bijstelling wordt veroorzaakt door een lagere prijs.
3. Door temporisering van de stijging van de AOW-leeftijd stromen personen in de ANW eerder door naar de AOW. Hierdoor neemt de duur van de ANW af en dit leidt tot een neerwaartse bijstelling van de uitkeringslasten.
4. Als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moeten boetes uit de periode 2013-2014 worden herzien. Het merendeel van de boetes zal na de herziening worden verlaagd en het te veel gevorderde deel wordt terugbetaald.
5. Nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitkeringen (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexcijfers.

6. Zie mutatie nummer 1.

10 Tegemoetkoming ouders

Tabel 6.2.10.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 10 (x € 1.000

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019	**5.721.498**	**6.134.203**	**6.112.285**	**6.070.827**	**6.048.115**	
Mutaties Voorjaarsnota	235.096	249.675	50.148	57.263	60.416	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	83.426	104.307	101.138	100.573	100.253	
2. Koppelingsbeginsel WKB	0	1.000	1.000	1.000	1.000	
3. Dekking herstel WKB	0	60.000	60.000	60.000	60.000	
4. Boete uitspraak CRvB	170	170	0	0	0	
5. Verhoging AKV CN	0	787	787	787	787	
6.	0	0	0	0	0	
7.	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020	**6.040.190**	**6.550.142**	**6.325.358**	**6.290.450**	**6.270.571**	

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Het koppelingsbeginsel in het kindgebonden budget wordt losgelaten. Hierdoor krijgen kinderen waarvan de ouders illegaal zijn ook recht op kindgebonden budget. Voor deze meerkosten worden nu middelen beschikbaar gesteld.
3. De uitgaven kindgebonden komen hoger uit door de hersteloperatie van de onvolkomenheid in de uitvoering van de WKB, waarover uw Kamer al eerder is geïnformeerd via kamerstukken II, 2018/2019, 35010, nr 16.
4. Als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moeten boetes uit de periode 2013-2014 worden herzien. Het merendeel van de boetes zal na de herziening worden verlaagd en het te veel gevorderde deel wordt terugbetaald.
5. Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor de verhoging van de AKV in CN.
6. PM

Tabel 6.2.10.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 10 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019	**223.329**	**226.704**	**249.617**	**277.313**	**287.585**	
Mutaties Voorjaarsnota	-7.828	-8.529	-11.417	-12.212	-12.201	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	3.952	4.029	4.348	4.774	4.938	
2. Ramingsbijstelling	2.565	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020	**222.018**	**222.204**	**242.548**	**269.875**	**280.322**	

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de ontvangsten op prijspeil 2019 te brengen.
2. In 2018 is er € 1,3 miljoen te veel bevoorschot voor de uitkeringslasten WKB buitenland en € 1,3 miljoen voor de uitkeringslasten AKW. Deze bedragen worden in 2019 terugbetaald door de SVB.

11 Uitvoering

Tabel 6.2.11.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 11 (x €1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**448.044**	**442.696**	**434.238**	**430.071**	**429.653**
Mutaties Voorjaarsnota	49.914	44.372	49.971	47.792	48.969
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	13.262	13.169	12.911	12.798	12.815
2. Ramingsbijstelling	0	944	1.261	1.002	1.222
3. Kasschuiven	-25.050	3.850	7.200	7.000	0
4. Overboeking departementen	-1.639	-1.639	-1.639	-1.639	-1.639
5. Wet Open Overheid	0	650	650	650	1.450
6.	0	0	0	0	0
7.	0	0	0	0	0
8.	0	0	0	0	0
9.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**484.531**	**504.042**	**504.592**	**497.674**	**492.470**

1. Ontvangen loon- en prijsbijstelling ten behoeve van de begrotingsgefinancierde uitvoeringsbudgetten van de ZBO's.
2. De raming is bijgesteld op basis van volumeontwikkelingen van de verschillende regelingen die worden uitgevoerd door het UWV en de SVB. Bij het UWV is er met name een kleine stijging van de Wajong-aanvragen. Bij de SVB is er sprake van een kleine volumestijging bij de Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen en bij de AKW.
3. Om beter aan te sluiten bij het kasritme worden middelen van de uitvoeringskosten OPS (schildersziekte), het mobiliteitsplan van de SVB en diverse bedrijfsvoeringskosten van de SVB doorgeschoven van 2019 naar 2020 en verder.
4. Er is 1 overboeking naar ander departement. Door de herijking van de normtijden van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) is naar het ministerie van VWS € 1,6 miljoen structureel aanvullend budget voor BUK-advies (onderzoek of er sprake is van intensieve zorgbehoefte bij thuiswonende kinderen t.b.v. dubbele kinderbijslag) overgeboekt.
5. Er worden voor de SVB middelen beschikbaar gesteld voor de voorziene kosten voor de Wet Open Overheid.
6.

Tabel 6.2.11.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 11 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties Voorjaarsnota	21.700	0	0	0	0
Nieuwe mutaties:					
1.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**21.700**	**0**	**0**	**0**	**0**

1. Het betreft PM
2. PM

Tabel 6.2.11.3 Uitgaven premiegefinancierd artikel 11 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019 reëel	**1.530.226**	**1.568.489**	**1.575.372**	**1.610.475**	**1.619.989**	
Mutaties Voorjaarsnota	-35.814	-33.844	-38.443	-39.344	-39.771	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling	43.932	46.836	46.729	47.552	47.794	
2. Kasschuiven	-15.350	10.350	0	0	0	
3. Overboekingen met departementen	-3.800	0	0	0	0	
4. Uitvoeringskosten scholing WGA	0	2.000	0	0	1.000	
5. Macro mutaties	0	4.784	2.386	-4.546	-7.317	
6. Ramingsbijstelling	0	41.284	41.516	42.333	42.917	
7. Boete uitspraak CRvB	920	3.950	0	0	0	
8. Uitwerking Pensioenakkoord	2.493	1.456	980	-621	520	
9. Overige mutaties	100	200	200	200	200	
Stand ontwerpbegroting 2020 reëel	*1.522.707*	*1.645.505*	*1.628.740*	*1.656.049*	*1.665.332*	
Stand ontwerpbegroting 2019 nominaal	**48.703**	**98.450**	**140.962**	**190.936**	**236.429**	
Mutaties Voorjaarsnota	-4.771	-14.280	-14.933	-21.612	-23.073	
Nieuwe mutaties:						
10. Bijstellingen grondslag en indexatiepercentages	0	-119	-149	-150	-165	
11. Overheveling loon- en prijsbijstelling 2019	-43.932	-46.836	-46.729	-47.552	-47.794	
Stand ontwerpbegroting 2020 nominaal	*0*	*37.215*	*79.151*	*121.622*	*165.397*	
Stand ontwerpbegroting 2020	**1.522.707**	**1.682.720**	**1.707.891**	**1.777.671**	**1.830.729**	

1 De loon- en prijsbijstelling ten behoeve van de premiegefinancierde uitvoeringsbudgetten van de ZBO's.
2 Om beter aan te sluiten bij het kasritme worden middelen van de uitvoeringskosten van de Wet arbeidsmarkt in Balans en beslagvrije voet doorgeschoven van 2019 naar 2020. Verder worden om beter aan te sluiten bij het kasritme middelen voor de uitvoering van de wetten Digitale Overheid en Modernisering Elektronisch Berichtenverkeer doorgeschoven van 2019 naar 2024.
3 Dit betreft een bijdrage aan het ministerie van Financiën voor de aanvullende financiering van de Wet tegemoetkoming loondomein.
4 Er zijn middelen beschikbaar gesteld voor de uitvoering van de scholing WGA door het UWV.
5 De raming is aangepast aan de ontwikkelingen in de WW en ZW.
6 De raming is bijgesteld op basis van de volumeontwikkeling van de verschillende regelingen die worden uitgevoerd door het UWV en de SVB.
7 Als gevolg van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep moeten boetes uit de periode 2013-2014 worden herzien. Het merendeel van de boetes zal na de herziening worden verlaagd en het te veel gevorderde deel wordt terugbetaald.
8 Door temporisering van de stijging van de AOW-leeftijd stromen personen eerder door naar de AOW. Hierdoor neemt de duur van de diverse regelingen af en worden de uitvoeringskosten van UWV en SVB neerwaartse bijgesteld.
9 Het budget van de tolkenvoorziening wordt overgeheveld van het re-integratiebudget (artikel 4 begrotingsgefinancierd) naar apparaatsbudget UWV.
10 Nominale ontwikkeling als gevolg van bovenstaande mutaties van de uitkeringen (grondslag) en als gevolg van aanpassing van de indexcijfers.
11 Zie mutatie nummer 1.

12 Rijksbijdragen

Tabel 6.2.12.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 12 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019	**14.245.954**	**13.997.689**	**13.834.942**	**13.883.249**	**14.542.030**	
Mutaties Voorjaarsnota	3.112.774	2.192.087	2.244.503	2.292.956	2.327.588	
Nieuwe mutaties:						
1. Macromutaties	0	0	0	0	0	
2.	0	0	0	0	0	
3.	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020	**17.358.728**	**16.189.776**	**16.079.445**	**16.176.205**	**16.869.618**	

1. pm
2. PM
3. PM

Tabel 6.2.12.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 12 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Mutaties Voorjaarsnota	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties:						
1. Afrekening 2017	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

1. Het betreft PM
2. PM

13 Integratie en maatschappelijke samenhang

Tabel 6.2.13.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 13 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019	**312.024**	**246.614**	**209.436**	**198.170**	**195.522**	
Mutaties Voorjaarsnota	-35.758	-2.380	11.556	16.692	15.686	
Nieuwe mutaties:						
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	1.321	1.280	1.202	1.188	1.187	
2. Budgettair neutrale herschikking	-4	0	0	0	0	
3. Overboekingen met departementen	-505	-505	-250	0	0	
4. Kasschuiven	-4.218	2.268	1.950	0	0	
5. Uitbreiding examencapaciteit DUO	0	3.700	1.800	0	0	
6. Ramingsbijstelling maatschappelijke begeleiding	0	1.328	1.493	1.493	1.493	
Stand ontwerpbegroting 2020	**272.860**	**252.305**	**227.187**	**217.543**	**213.888**	

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitkeringslasten op prijspeil 2019 te brengen.
2. Er is sprake van een budgettair neutrale herschikking binnen de SZW-begroting.
3. Er is 1 overboeking naar ander departement. Naar het ministerie van EZK is meerjarig budget overgeboekt t.b.v. de Contouren Kennisontwikkelingsprogramma Wergeversinterventies Arbeidsmarktintegratie (KWA).
4. Om beter aan te sluiten bij het kasritme worden middelen van de uitvoeringskosten COA en van subsidies voor vroege integratie en participatie van statushouders (VRIP) doorgeschoven van 2019 naar 2020 en 2021.
5. Voor de uitbreiding van de examenlokaties van DUO in verband met de toename van het aantal af te leggen examens zijn voor 2020 en 2021 extra middelen beschikbaar gesteld.
6. De raming voor maatschappelijke begeleiding door gemeenten is opwaarts bijgesteld op grond van de aangepaste volumeprognose van het ministerie van JenV.

Tabel 6.2.13.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 13 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	
Mutaties Voorjaarsnota	0	0	0	0	0	
Nieuwe mutaties:						
1.	0	0	0	0	0	
Stand ontwerpbegroting 2020	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**	

1. PM

96 Apparaat

Tabel 6.2.96.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 96 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**332.063**	**346.237**	**364.283**	**375.661**	**372.945**
Mutaties Voorjaarsnota	11.240	6.788	7.118	2.722	5.221
Nieuwe mutaties:					
1. Loon- en prijsbijstelling 2019	0	0	0	0	0
2. Overboekingen met departementen	-285	-709	-713	-747	-737
3. Budgettair neutrale herschikkingen	453	107	107	107	935
4. Kasschuiven	8.613	-1.671	-3.408	-910	-2.624
5. Dienstverlening	666	0	2.000	2.600	1.392
6. Diversen	0	0	0	0	0
7.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**352.750**	**350.752**	**369.387**	**379.433**	**377.132**

1. De loon- en prijsbijstelling 2019 is overgeheveld om de uitgaven op prijspeil 2019 te brengen.
2. Er zijn 6 overboekingen met andere departementen. De grootste mutatie betreft een overboeking naar het ministerie van BZK van € 0,5 miljoen structureel vanaf 2020 voor de bijdrage in verwerkering van archieven van voor 2005.
3. Er is sprake van diverse budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
4. Om beter aan te sluiten bij het kasritme worden middelen van Dictu doorgeschoven van 2020 tot en met 2023 naar 2019. Verder zijn er twee kasschuiven met middelen personeel.
5. De raming van de uitgaven en ontvangsten van de uitvoeringsdirecties Rijksschoonmaakorganisatie en Uitvoering van Beleid (uitvoerder van subsidies als opvolger van het Agentschap SZW) is aangepast aan nieuwe inzichten van dienstverlening.
6. PM

Tabel 6.2.96.2 Ontvangsten begrotingsgefinancierd artikel 96 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**39.067**	**47.408**	**61.292**	**61.945**	**61.374**
Mutaties Voorjaarsnota	5.042	4.258	3.238	3.237	3.238
Nieuwe mutaties:					
1. Dienstverlening	666	0	2.000	2.600	1.392
2.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**44.775**	**51.666**	**66.530**	**67.782**	**66.004**

1. Zie bij uitgavenmutatie nr 5.
2. PM

98 Algemeen

Tabel 6.2.98.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 98 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**34.771**	**27.776**	**28.268**	**28.705**	**28.555**
Mutaties Voorjaarsnota	-533	4.300	1.965	2.824	3.125
Nieuwe mutaties:					
1. Overboekingen met departementen	163	-17	-17	-17	-17
2. Budgettair neutrale herschikkingen	76	-107	-107	-107	-107
3. Kasschuiven	0	0	0	0	0
4.	0	0	0	0	0
5.	0	0	0	0	0
6.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**34.477**	**31.952**	**30.109**	**31.405**	**31.556**

1. Er zijn drie mutaties met andere departementen verwerkt. De grootste mutatie betreft een ontvangst van het ministerie van LNV voor de bijdrage regionale envelopement jobcenter.
2. Budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
3. Er zijn diverse kasschuiven verwerkt: PMPM

Tabel 6.2.98.2 Ontvangsten begrotingsgefinacierd artikel 98 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Stand ontwerpbegroting 2019	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	
Mutaties Voorjaarsnota	PM	PM	PM	PM	PM	
Stand ontwerpbegroting 2020	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**	**PM**

PM

99 Nominaal en onvoorzien

Tabel 6.2.99.1 Uitgaven begrotingsgefinancierd artikel 99 (x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022	2023
Stand ontwerpbegroting 2019	**173.579**	**142.613**	**335.788**	**420.758**	**452.856**
Mutaties Voorjaarsnota	-39.624	12.439	-171.151	-243.537	-228.731
Nieuwe mutaties:					
1. Verdeling loon- en prijsbijstelling 2019	-14.769	-14.635	-14.151	-14.024	-14.040
2. Budgettair neutrale herschikkingen	-1.050	0	0	0	0
3. Diverse reserveringen/uitdelingen	0	66.105	23.100	82	-29.539
4. Kasschuiven	-22.100	39.500	12.000	-9.700	-14.700
5.	0	0	0	0	0
Stand ontwerpbegroting 2020	**96.036**	**246.022**	**185.586**	**153.579**	**165.846**

1 Toedeling van de loon- en prijsbijstelling 2019 naar de begrotingsartikelen om de budgetten op prijspeil 2019 te brengen.
2 Budgettair neutrale herschikkingen binnen de SZW-begroting.
3 Diverse reservingen en uitdelingen binnen de SZW-begroting, waaronder € 30 miljoen in 2020 en € 23 miljoen in 2021 voor het breed offencief.
4 Dit betreffen verschillende kasschuiven waaronder twee kasschuiven voor veranderopgave inburgering van 2019 (€ 16,1 miljoen) naar 2020 en 2021 en van 2022 en 2023 naar 2020 (€ 30 miljoen).
5 PM

BIJLAGE 6.3 MOTIES EN TOEZEGGINGEN

Stand van zaken 10 juli 2019

6.3.1 Afgehandelde moties

6.3.1.3 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde moties, vergaderjaar 2013-2014

ID[3]	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
712	Kamerstukken II, 2013-2014, 33 161, nr. 174	Motie-Van Weyenberg-Pieter Heerma over onderzoek naar de effectiviteit van loondispensatie en loonkostensubsidie	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 29-10-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 134)

6.3.1.4 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde moties, vergaderjaar 2014-2015

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
765	Kamerstukken II, 2014-2015, 33 981, nr. 16	Motie-Potters-Kerstens over deactivering van de quotumheffing	Wetgeving die het mogelijk maakt om het quotum te deactiveren is op 30 mei 2018 naar de Tweede Kamer gestuurd voor parlementaire behandeling (Kamerstukken II, 2017-2018, 34 956, nr. 1 t/m 4)
775	Kamerstukken II, 2014-2015, 34 108, nr. 19	Motie-Van Weyenberg c.s. over de jaarlijkse monitor over het resultaat van de Wet aanpak schijnconstructies	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-12-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34108, nr. 30)
779	Kamerstukken II, 2014-2015, 34 008, nr. 23	Motie-Vermeij-Van Weyenberg verzoekt de regering om communicatiekanalen te verkennen om werknemers meer inzicht te bieden in het absolute bedrag aan pensioenpremie dat de werkgever voor hen betaalt en de Kamer hier voor 01-07-2015 over te informeren	Afgehandeld met de AMvB die bij het IORP wetsvoorstel hoort is op 29-12-2018 in het Staatsblad gepubliceerd (Staatsblad 2018, nr. 516)
807	Kamerstukken II, 2014-2015, 25 883, nr. 252	Motie-Kerstens over de mogelijkheid van één certificerings- en keuringsinstelling	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 25 834 nr. 150)
812	Kamerstukken II, 2014-2015, 17 050, nr. 510	Motie-Schouten-Kerstens over beleidsregels voor vrijwilligerswerk bij commerciële activiteiten	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 33 566, nr. 10)

6.3.1.5 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde moties, vergaderjaar 2015-2016

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
905	Kamerstukken II, 2015-2016, 34 408, nr. 12	Gewijzigde motie-Ulenbelt c.s. over de capaciteit van de Inspectie SZW	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019), 35 000 XV, nr. 10)
922	Kamerstukken II, 2015-2016, 24 515, nr. 345	Motie-Yücel over aansluiten van rijksoverheidsinstanties op het landelijk beslagregister	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 13-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 468)

6.3.1.6 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde moties, vergaderjaar 2016-2017

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
986	Kamerstukken II, 2016-2017, 24 550-XV, nr. 37	Motie-Kerstens/Yücel over een vervolgonderzoek op het rapport Een Onbemind Probleem	02-07-2019 Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24515, nr. 489)
996	Kamerstukken II, 2016-2017, 34 597, nr. 9	Gewijzigde motie-Voortman/Yücel over de gevolgen van de nieuwe kwaliteitseisen voor de tarieven in en het gebruik van kinderopvang	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 31 322, nr. 395)
1008	Kamerstukken II, 2016-2017, 21 501-07, nr. 1433	Gewijzigde motie-Lodders-Omtzigt over geen raamwerk voor Europese persoonlijke pensioenproducten	Afgehandeld met brief van FIN aan de Tweede Kamer d.d. 18-06-2018 (Kamerstukken II, 22 112, nr. 2587)
1022	Kamerstukken II 2016-2017, 34 719, nr. 6	Motie-Wiersma c.s. over sociale zekerheid als primaire	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 08-02-2019 (Kamerstukken II,

1 Dit is een identificatienummer voor de administratie binnen het ministerie van SZW.

		verantwoordelijkheid van EU-lidstaten zelf	
1023	Kamerstukken II, 2016-2017, 34 719, nr. 8	Motie-Van Weyenberg over de Europese afspraken voor vaders ook laten gelden voor meemoeders	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 08-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34719, nr. 14)
1024	Kamerstukken II, 2016-2017, 24 515, nr. 390	Gewijzigde motie-Peters c.s. over een reductiedoelstelling voor de vermindering van armoede onder kinderen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 06-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24515, nr. 430)
1025	Kamerstukken II, 2016-2017, 24 515, nr. 391	Motie-Gijs van Dijk over een concrete doelstelling voor een daling van de kinderarmoede	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 06-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24515, nr. 430)
1030	Kamerstukken II, 2016-2017, 34 725-XV, nr. 11	Motie-Yesilgöz-Zegerius c.s. over een transparante effectiviteitsmeting inz. het programma aanpak Schijnconstructies en CAO-naleving	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019), 35 000, nr. 10)

6.3.1.7 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde moties, vergaderjaar 2017-2018

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
1034	Kamerstukken II, 2017-2018, 25 883, nr. 307	Motie-Von Martels-Remco Dijkstra over in gesprek gaan met de asbestsaneringssector	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer "d.d. 27-09-2018, (Kamerstukken II, 2018-2019, 25 834 nr. 150)
1035	Kamerstukken II, 2017-2018, 25 883, nr. 308	Motie-Bisschop c.s. over veilig gebruik van werkbakken aan hijskranen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 25 883 nr. 336)
1037	Kamerstukken II, 2017-2018. 29 614, nr. 64	Motie-Dijkgraaf/Nijkerken-De Haan over hybridestelsel inz. ziekte en arbeidsgeschiktheid. Van belang is dat de positie van het UWV en eigen risicodragers, al dan niet verbonden net een private uitvoerder, zo veel mogelijk in evenwicht is	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 766, nr. 18)
1043	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 34	Motie-Nijkerken-de Haan c.s. over een doorontwikkeling van de kandidaatverkenner	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 138)
1044	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 35	motie-Nijkerken-de Haan c.s. over opdoen van praktijkervaring in het inburgeringstraject	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 02-07-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 223)
1045	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 43	Motie-Voortman-Peters over de preferente status van de overheid	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 489)
1047	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 48	Motie-Pieter Heerma-Van Weyenberg over ondersteunen van initiatieven voor een leven lang leren	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 92)
1051	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 58	Motie-Raemakers-Peters over de regeling individuele studietoeslag	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 18-12-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 139)
1053	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 63	Motie-Bruins-Raemakers over extra plekken voor beschut werk	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 10-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34 352, nr. 116)
1056	Kamerstukken II, 2017-2018, 25 883, nr. 317	Motie-Özutuk/Gijs van Dijk over seksuele intimidatie op de werkvloer	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019), 35 000 XV, nr. 10)
1057	Kamerstukken II, 2017-2018, 25 883, nr. 319	Motie-Pieter Heerma en Van Haga over veiligheidsverbeterplannen voor bedrijven	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019), 35 000 XV, nr. 10)
1058	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 494, nr. 20	Gewijzigde motie Gijs van Dijk c.s. over spreekrecht over het bezoldigingsbesluit	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-12-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 752, nr. 12)
1064	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 421	Motie Voortman-Gijs van Dijk over een samenhangende aanpak	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 455)
1065	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 422	motie De Lange c.s. over de eerste evaluatie van de regeling	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 455)

1069	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 843, nr. 10	Motie-Van Toorenburg-Sjoerdsma over een landelijke gedragscode voor bedrijven	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 12-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 45 315)
1070	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 885, nr. 4	Gewijzigde motie Jasper van Dijk c.s. over een hogere WW-premie voor flexibelere arbeidscontracten	Afgehandeld met brief d.d. 07-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 3)
1071	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 885, nr. 6	Motie-Van Weyenberg c.s. over snel indienen van het voorstel voor de WW-premiedifferentiatie	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 2)
1072	Kamerstukken II, 2017-2018 34 855, nr. 7	Motie-Wiersma c.s. over een meer activerende WW	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
1075	Kamerstukken II, 2017, 2018, 30 950, nr. 144	Motie-Paternotte inz. discriminatie op de arbeidsmarkt en dat de kans op een baan nog steeds afhangt van afkomst, geslacht, keuze van leefvorm, leeftijd, handicap, ziekte of zelfs zwangerschap	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 22-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 849)
1077	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 207	Motie-Van Weyenberg c.s. over snel indienen van het voorstel voor de WW-premiedifferentiatie	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 25-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
1078	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 211	Motie-Paternotte c.s.over modernisering van de vragen bij het examen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 02-07-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 223)
1079	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 214	Motie-Pieter Heerma/Becker over heroverwegen van het systeem van vrijstellingen bij analfabetisme	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 02-07-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 223)
1081	Kamerstukken II, 2017-2018 32 824, nr. 216	Motie Becker over gelijk behandelen van mannelijke en vrouwelijke asielzoekers	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 02-07-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018,, 32 824, nr. 223)
1083	Kamerstukken II, 2017-2018, 39 012, nr. 78	Motie-Wiersma-Van der Molen over de verder uitwerking van een leven lang leren	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30012, nr. 92)
1084	Kamerstukken II, 2017-2018, 30 012, nr. 79	Motie-Wiersma-Diertens over "werk apk" voor werkenden, mee te nemen in de uitwerking van de plannen rond een leven lang leren	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 92)
1085	Kamerstukken II, 2017-2018, 30 012, nr. 80	Motie-Wiersma over leerwerkbanen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 92)
1086	Kamerstukken II, 2017-2018, 30 012, nr. 82	Motie-Krol-Wiersma over de ondersteuning van mensen zonder werkgever	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 92)
1087	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, 102	Motie-Van Weyenberg over een eerlijke loonstrook	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 33 682, nr. 19)
1089	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 817, nr. 141	Motie-Gijs van Dijk motie over een terugvalmogelijkheid op beschut werk	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-06-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 29 817, nr. 145)
1090	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 817, nr. 144	Motie-De Jong over het realiseren van beschut werk	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-06-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 29 817, nr. 145)
1096	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 352, nr. 104	Motie-Ramaekers-Nijkerken de Haan over praktijktafels met betrokkenen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34 352, nr. 115)
1097	Kamerstukken II, 2017-2018. 34 352, nr. 104	Motie- Nijkerken-De Haan-Peters over extra's boven het maandinkomen niet verrekenen met de uitkering	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34 352, nr. 115)
1098	Kamerstukken II, 2017-2018. 34 352, nr. 107	Motie-Peters-Bruins over een werkwijze voor mensen die werken met loondispensatie	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34 352, nr. 115)
1099	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 352, nr. 107	Motie-Bruins-Raemakers over betrekken van mensen met een medische urenbeperking en fulltimers met een beperkte loonwaarde	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34352, nr. 115)
1100	Kamerstukken II, 2017-	Motie-De Jong-Markuszower over	Afgehandeld met brief van J&V aan de

	2018, 31322, nr. 358	een levenslang verbod op uitoefenen van een beroep waarbij kinderen centraal staan	Tweede Kamer d.d. 06-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35000 VI, nr. 9)
1101	Kamerstukken II, 2017-2018, 31 322, nr. 59	Motie- De Jong-Markuszower over een levenslang verbod op uitoefenen van een beroep waarbij kinderen centraal staan	Afgehandeld met brief van J&V aan de Tweede Kamer d.d. 06-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35000 VI, nr. 9)
1102	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 544, nr. 823	Motie-Özütok- Gijs van Dijk over de inzet van mysteryguests en mysterycalls	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 22-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29544, nr. 849)
1103	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 544, nr. 284	Motie-Van Weyenberg-Peters over een meldingsplicht bij discriminerende verzoeken	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 22-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 849)
1104	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 544, nr. 830	Gewijzigde-motie Gijs van Dijk-Özütok over het aanscherpen van het SNA-keurmerk	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 22-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 849)
1107	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 614, nr. 86	Motie–Becker over een centraal informatiepunt	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 11-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 614, nr. 108)
1108	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 614, nr.87	Motie–Becker-Segers over geen subsidie voor organisaties die integratie tegenwerken	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 11-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 614, nr. 108)
1109	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 614, nr. 88	Motie-Becker over de meldplicht omtrent financiële transacties	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 11-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 614, nr. 108)
1110	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 614, nr. 92	Motie-Van der Staaij-Hiddema over inzetten van civielrechtelijke en strafrechtelijke mogelijkheden	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 11-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 614, nr. 108)
1111	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 614, nr. 93	Motie–Pieter Heerma-Segers over gemeenten ondersteunen bij de aanpak van onwenselijke buitenlandse beïnvloeding	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 11-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 614, nr. 108)
1113	Kamerstukken II, 2017-2018, 25 834, nr. 140	Motie – Van Kent-Voortman over hogere boetes	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer 14-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 15 741)
1114	Kamerstukken II, 2017-2018, 25 834, nr. 141	Motie-Van Kent-Voortman over handhaven van verplichtingen uit de Arbowet	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019), 35 000 XV, nr. 10)
1115	Kamerstukken II, 2017-2018, 25 834, nr. 143	Motie-Van Haga over nadrukkelijk extra aandacht geven aan veiligheid	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019), 35 000 XV, nr. 10)
1119	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 434	Motie-Bruins over brede aanpak van de stapeling van bestuurlijke boetes	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 13-02-2019 (Kamerstukken II, 2018 - 2019, 24 515, nr. 466)
1120	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 435	Motie-Raemakers-Bruins over de implementatie van het incassoregister	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 08-02-2019 (Kamerstukken II, (24 515 nr. 465)
1121	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 436	Motie-Raemakers-Peters over een keurmerk voor bewindsvoerders	Afgehandeld met brief van J&V aan de Tweede Kamer d.d. 04-07-2019 (PM)
1122	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 438	Motie-Jasper van Dijk over groepen langer uitsluiten van gemeentelijke schuldhulpverlening	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 489)
1126	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 754, nr. 451	Motie-Becker c.s. over een landelijke gevalideerde aanpak	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 18-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 754, nr. 501)
1127	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 754, nr. 451	Motie-Kuiken-Gijs van Dijk over maatregelen tegen alle vormen van radicalisering	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 18-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 754, nr. 501)
1129	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 043, nr. 417	Motie-Omtzigt over de Griekse pensioenaanspraken van Nederlanders	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 424)
1131	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 224	Motie-Paternotte-Segers over in gesprek gaan met gemeenten om beleidsvoornemens al binnen de kaders van de huidige wet uit te voeren	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 23-10-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019 , 32 824, nr. 238)
1132	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 225	Motie-Özdil-Gijs van Dijk over ondersteuning van gemeenten aan inburgeraars die aan MBO niveau 1	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 23-10-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 824, nr 223)

		traject succesvol afronden	
1133	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 227	Motie-Gijs van Dijk over betere ondersteuning van werkgevers om statushouders aan het werk te helpen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 16-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 848)
1134	Kamerstukken II, 2017-2018 32 824, nr. 234	Motie-Segers-Pieter Heerma over het best mogelijke culturele inburgering in alle gemeenten	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 25-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
1042	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 33	Motie-Wiersma-Van Weyenberg over de toekomst van de arbeidsmarkt	Afgehandeld met brief aan Tweede Kamer d.d. 21-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)

6.3.1.8 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde moties, vergaderjaar 2018-2019

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
1136	Kamerstukken II 2018-2019, 35 000, nr. 14	Motie Van Haersma Buma c.s. over een duidelij-ke plaats voor infrastructuur en kennis van de SW-sector	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr. 138)
1140	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-IV, nr. 8	Motie-Diertens c.s. over versterken van de kwaliteit van de kinderopvang op de BES-eilanden	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
1145	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 119	Motie-Van Brenk over intensieve persoonlijke begeleiding en scholing voor mensen in de bijstand	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24515, nr. 454)
1147	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 125	Motie-Gijs van Dijk (PvdA) over het sociaal ontwikkelbedrijf	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr. 138)
1150	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 716, nr. 33	Motie-Pieter Heerma c.s. over afspraken over loondoorbetaling bij ziekte en WIA	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-12-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 716, nr. 37)
1153	Kamerstukken II, 2018-2019, 17 050, nr. 553	Motie-Gijs van Dijk over een registratieplicht van werknemers bij uitzendbureaus	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 01-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 17 050, nr. 569)
1158	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 934, nr. 17	Motie-Van Kent/Gijs van Dijk over het terugdringen van het uitkeren van beleggersbonussen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 28-01-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 441)
1161	Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 99	Motie-Van Brenk over een leven lang ontwikkelen toegankelijk maken voor iedereen tot de AOW-gerechtige leeftijd	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30012, nr. 112)
1162	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 14	motie Becker/Jasper van Dijk over de financiering van weekendscholen vanuit Turkije	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 13-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000 XV, nr. 88)
1164	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 17	Motie-Smeulders over de adviezen van de klankgroep inburgeringsbeleid	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 25-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
1165	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV-18	Motie-Smeulders over voldoende contactmomenten voor inburgeringsplichtingen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 25-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
1166	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000 XV, nr. 22	Motie-Paternotte/Segers over pilots in aanloop naar de nieuwe inburgeringswet	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 29 mei 2019 (Kamerstukken, II 2018-2019, 32824, nr. 263)
1167	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000 XV, nr. 23	Motie-Paternotte//Pieter Heerma over hetinburgeringsbeleid voor Turkse nieuwkomers	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 25-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
1199	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 432	Motie-Asscher c.s. over een brief over het doorbreken van de pensioenimpasse	26-02-2019 Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 01-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 443)
1213	Kamerstukken II, 2018-2019, 25 074, nr. 44	Motie-Van Weyenberg c.s. over verplichtingen voor de payrollwerkgever bij de adequate pensioenregeling	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 64)
1234	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 447	Motie-Gijs van Dijk c.s. over het uitwerken van varianten voor een pensioenakkoord	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 05-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 457)
1236	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 451	Motie-Van Kent c.s. over een structurele dekking bij structurele afspraken voor een pensioenakkoord	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 05-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 457)

6.3.2 Lopende moties

Tabel 6.3.2.1 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen moties, vergaderjaar 2008-2009

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
372	Kamerstukken II, 2008-2009, 31 802 nr. 2	Motie-Omtzigt-Spekman over aspecten van de Anw en de verhouding tot de herziene Europese Sociale Code; hierin meenemen de rol van gemeentes bij re-integratie van nabestaanden	De Tweede Kamer wordt geïnformeerd bij de beleidsdoorlichting Nabestaanden 2019. Planning: najaar 2019

Tabel 6.3.2.2 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen moties, vergaderjaar 2012-2013

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
607	Kamerstukken II, 2012-2013, 33 086 nr. 48	Gewijzigde motie-Dibi over monitoren van de effecten van de gewijzigde wet inburgering	De Tweede Kamer zal medio 2020 worden geïnformeerd. Het CPB doet momenteel onderzoek naar de doeltreffendheid van het huidige inburgeringsstelsel. Het rapport zal naar verwachting in het eerste kwartaal van 2020 worden opgeleverd

Tabel 6.3.2.3 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen moties, vergaderjaar 2013-2014

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
688	Kamerstukken II, 2013-2014, 24 515 nr. 273	Motie-Schouten over privacyproblemen bij het vroegtijdig signaleren van schulden	De motie wordt uitgevoerd met de acties uit de Brede schuldenaanpak (Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515 nr. 431): Gegevensuitwisseling faciliteren binnen de kaders van de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (AVG); Ter ondersteuning van vroegsignalering, betere dienstverlening en kortere doorlooptijden wordt in samenwerking met stakeholders geïnventariseerd welke verduidelijkingen in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) mogelijk en nodig zijn. Deze fase is conform het actieplan Brede schuldenaanpak in het vierde kwartaal van 2018 afgerond. Nu wordt een wijziging van de Wgs voorbereid met beoogde inwerkingtreding 1 juli 2020. Planning: juli 2020
705	Kamerstukken II, 2013-2014, 33 161 nr. 153	Gewijzigde motie-Dijkgraaf c.s. over het beschikbaar stellen van aanvullende instrumenten	Op 27 november 2015 zijn de eerste ervaringsonderzoeken Participatiewet naar de TK gestuurd (Kamerstukken II, 2015-2016, 34352, nr. 1). Dit was de nulmeting in het kader van de monitoring van de Participatiewet. In het najaar van 2017 is de eerste vervolgmonitor naar de Kamer gestuurd. De planning van de evaluatie is november 2019

Tabel 6.3.2.4 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen moties, vergaderjaar 2014-2015

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
754	Kamerstukken II, 2014-2015, 34 000, nr. 25	Motie-Vermey-Van Oijk over de toegankelijkheid van de kinderopvang voor zzp'ers	De Verbetervoorstellen voor de Kinderopvangtoeslag die nu lopen hebben ook invloed op de toegankelijkheid van de Kinderopvangtoeslag voor ZZP-ers. De Tweede Kamer wordt halfjaarlijks geïnformeerd over de voortgang van het Verbetertraject Kinderopvangtoeslag
765	Kamerstukken II, 2014-2015, 33 981, nr. 16	Motie-Potters-Kerstens over deactivering van de quotumheffing	Wetgeving die het mogelijk maakt om het quotum te deactiveren is op 30 mei 2018 naar de Tweede Kamer gestuurd voor parlementaire behandeling (Kamerstukken II, 2017-2018, 34 956, nr. 1 t/m 4)
771	Kamerstukken II, 2014-2015, 33 981, nr. 40	Motie-Van Ojik-Kerstens over het eventueel verhogen van de heffing	Deze motie vraagt de heffing te verhogen als werkgevers ervoor kiezen de heffing te betalen in plaats van meer mensen met

			een beperking in dienst te nemen. Het wetsvoorstel Vereenvoudiging Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperking is in voorbereiding. Dit wetsvoorstel wijzigt het systeem van de huidige wet. Bij het opstellen van het wetsvoorstel wordt bezien of de inhoud van de motie nog meegenomen moet worden, en zo ja op welke manier. Het wetsvoorstel wordt in de tweede helft van 2019 naar de Tweede Kamer gestuurd

Tabel 6.3.2.5 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen moties, vergaderjaar 2015-2016

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
846	Kamerstukken II, 2015-2016, 34 300-XV, nr. 39	Motie-Pieter Heerma-Schouten over de toename van mensen in beschermingsbewind	Beoogd wordt de Kamer voor eind juli te informeren. Planning: eind juli 2019
860	Kamerstukken II, 2015-2016, 26 448, nr. 548	Motie-Schut-Welkzijn over inperken van de twee jaar gewenningsbijdrage	De brief n.a.v. het onderzoek naar de vervroegde inzet van de no risk polis wordt in het derde kwartaal van 2019 (na Prinsjesdag) naar de Tweede Kamer verstuurd
869	Kamerstukken II, 2015-2016, 34 194, nr. 17	Motie-Nijkerken-De Haan-Kerstens (PvdA) om de resterende financiële middelen mobiliteitsbonus vanaf 2021 specifiek aan te wenden voor de doelgroep in de vorm van een bonus/ korting voor de werkgever	De huidige regeling loopt eind 2020 af. In 2019 zal de stand van zaken wat betreft de premiekorting/mobiliteitsbonus doelgroep banenafspraak worden bezien (zie ook ID 3413). Er is dan voldoende volume om de evaluatie over drie jaar te kunnen uitvoeren. In 2019 zal aansluitend een besluit worden genomen over de inzet van de resterende middelen. Planning: december 2019
878	Kamerstukken II, 2015-2016, 29 544, nr. 693	Motie-Van Weyenberg-Vermeij over verruimen van de uitsluitingsgronden wegens arbeidsmarktdiscriminatie	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in juli 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden
899	Kamerstukken II, 2015-2016, 34 351, nr. 12	Motie-Van 't Wout over meer meetbare doelstellingen bij de evaluatie van de Wwz	Planning: evaluatie Wwz eind 2020 naar de Tweede Kamer

Tabel 6.3.2.6 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen moties, vergaderjaar 2016-2017

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
1016	Kamerstukken II, 2016-2017, 34 950, nr. 11	Motie-Jasper van Dijk c.s. over een nulquotum voor onderdanen van derde landen	Planning: wordt meegenomen in de verkenning die is aangekondigd in de Migratiebrief (Kamerstukken II, 2017-2018, 19 637, 30 573, nr. 2375) van de staatssecretaris van J&V, de ministers van BZ, voor BHOS, van SZW en van BZK (na Prinsjesdag)
1026	Kamerstukken II, 2016-2017, 24 515, nr. 393	Motie-Gijs van Dijk/Jasper van Dijk over komen tot een socialere incasso	De Tweede Kamer is eind mei geïnformeerd over de stand van zaken, in de voortgangsbrief brede schuldenaanpak. Een wetsvoorstel is in voorbereiding. Volgens planning zal het wetsvoorstel eind september in consultatie gaan. Planning: december 2019

Tabel 6.3.2.7 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen moties, vergaderjaar 2017-2018

ID	Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
1040	Kamerstukken II, 2017-2018, 21 501-31, nr. 469	Motie-Wiersma c.s. over een woonlandbeginsel voor de gezinsbijlagen	De EPSCO Raad van 21 juni 2018 is een algemene oriëntatie over de herziening van Verordening 883/2004 overeengekomen. Indexatie van gezinsbijslagen of alternatieven daarvoor vormden geen onderdeel van deze algemene oriëntatie vanwege grote bezwaren hiertegen van de huidige

			Europese Commissie en een meerderheid van de lidstaten. Nederland heeft tegen de algemene oriëntatie gestemd. Nederland heeft samen met Denemarken, Duitsland, Oostenrijk en Ierland een brief over het belang van indexatie van gezinsbijslagen gezonden aan het voorzitterschap, de Europese Commissie en aan alle lidstaten. Op het vlak van indexatie van gezinsbijslagen zijn op dit moment geen nieuwe ontwikkelingen
1055	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 69	Motie-Van Brenk-Van Rooijen over het afspiegelsbeginsel bij doorstart van ondernemingen	Eind 2019 gaat het wetsvoorstel van J&V over overgang van onderneming voor advies naar Raad van State. In het eerste kwartaal van 2020 wordt het wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer
1061	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 352, nr. 81	Motie-Raemakers over de moeilijk bemiddelbare groep in de Participatiewet	In november 2017 is door de Beleidsonderzoekers in opdracht van SZW een onderzoek uitgevoerd naar de motieven, aanpakken en opbrengsten van het beter leren kennen en begeleiden van de groep die al langer in de bijstand zit. Ook is er een CBS-onderzoek opgeleverd naar de kenmerken van deze groep en de vraag welke combinatie van kenmerken (profielen) een grotere of kleinere kans geeft om uit te stromen richting werk. Op dit moment wordt een laatste onderzoek aanbesteed naar kansrijke gemeentelijke aanpakken voor mensen langdurig in de bijstand. Deze wordt in de zomer van 2019 opgeleverd en eind 2019 samen met de bovenstaande twee onderzoeken en gelijktijdig met de eindevaluatie Participatiewet naar de Tweede Kamer gestuurd. Binnen het Sociaal Domein zijn ook twee pilots gestart waarbij onderzocht wordt hoe een integrale aanpak van arbeids- en zorgondersteuning eruit ziet en wat dit oplevert. Planning: eind november 2019
1082	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 043, nr. 144	Motie-Van Weyenberg over vrouwen en 40-minners in pensioenfondsen	Eerste rapportage is op 24-04-2019 naar de Tweede Kamer gestuurd (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 454)
1092	Kamerstukken II, 2017-2018, 30 420, nr. 283	Motie Van Weyenberg c.s. over effecten van het in deeltijd werken bij de eerste baan	Het IBO Deeltijd gaat in het najaar van 2019 naar de Tweede Kamer
1095	Kamerstukken II, 2017-2018, 30 420, nr. 286	Motie Van den Hul-Özütok over stimuleren van ouderschapsverlof bij mannen	Planning: brief na de zomer 2019 naar de Tweede Kamer (na Prinsjesdag)
1105	Kamerstukken II, 2017-2018, 29 614, nr. 82	Motie–Sjoerdsma-Segers over een nieuw onafhankelijk onderzoek naar buitenlandse financiering	Oplevering van het onderzoek door WODC staat gepland voor het najaar van 2019. Daarna zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd door BZ
1116	Kamerstukken II, 2017-2018, 34 775-XV, nr. 61	Motie-Van Dijk-Van Weyenberg over het door het SER Jongerenplatform laten uitvoeren van een ambitieuze verkenning naar de mogelijkheden in het rijksbeleid om jongeren meer zekerheid te geven en toekomstperspectief te bieden	De resultaten worden eind augustus 2019 verwacht, waarna een kabinetsreactie zal volgen
1123	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 442	Motie-Peters c.s. over een verplichte reactietermijn op een betalingsverzoek	Het onderzoek naar de medewerking van schuldeisers binnen het minnelijk traject was onderdeel van de verkenning naar de aansluiting tussen het minnelijke- en het wettelijke traject. Deze verkenning is in mei aan de Kamer aangeboden. De verkenning zelf geeft een te beperkt beeld met betrekking tot de medewerking,

			reden waarom een separaat onderzoek zal worden uitgezet. Resultaten van dit onderzoek zullen voor eind 2019 met de Tweede Kamer worden gedeeld. Planning: december 2019
1124	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 443	Motie-Peters c.s. over afspraken van gemeenten over voorkomen van huiszettingen	De motie wordt uitgevoerd met de acties uit de Brede schuldenaanpak (brief d.d. 22-05-2018: Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 431). Gegevensuitwisseling faciliteren binnen de kaders van de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (AVG); Ter ondersteuning van vroegsignalering, betere dienstverlening en kortere doorlooptijden wordt in samenwerking met stakeholders geïnventariseerd welke verduidelijkingen in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) mogelijk en nodig zijn. Deze fase is conform het actieplan Brede schuldenaanpak in het vierde kwartaal van 2018 afgerond. Nu wordt een wijziging van de Wgs voorbereid met beoogde inwerkingtreding 1 juli 2020. Planning: juli 2020
1125	Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 444	Motie-De Lange c.s. over terugkopen van opgekochte vorderingen door de schuldenaar	De Tweede Kamer is op 26 juni 2019 geïnformeerd (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 490) dat de eindrapportage van het verdiepend onderzoek wordt verwacht in het zomerreces. Op basis van deze rapportage zal de minister voor Rechtsbescherming na het zomerreces een reactie aan de Tweede Kamer sturen. Planning: september 2019
1135	Kamerstukken II, 2017-2018, 32 824, nr. 228	Motie-Becker over prestatiebekostiging bij regie van gemeenten bij uitvoering	Onderdeel prestatiebekostiging en ontzorgen is afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 25 juni 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM). Over de taaleis en tegenprestatie wordt de Tweede Kamer voor de begrotingsbehandeling geïnformeerd

Tabel 6.3.2.8 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen moties, vergaderjaar 2018-2019

1137	Kamerstukken II, 2018-2019 35 000, nr 25	Motie-Segers c.s. over eenmalig 25 miljoen euro in 2018 voor ondersteuning van kwetsbare mensen	De Tweede Kamer is bij brief van 20 november 2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr. 138) over het Breed offensief geïnformeerd over de uitwerking: "Ter uitvoering van de extra impuls voor het creëren van baankansen voor kwetsbare jongeren uit het pro/vso-onderwijs stel ik eenmalig 17 miljoen euro beschikbaar aan de centrumgemeenten van de arbeids-marktregio's om in samenspraak met betrokken regiogemeenten en pro/vso-scholen de genoemde impuls vorm en inhoud te geven. Alle 35 centrumgemeenten hebben aangegeven hieraan mee te werken. De regio's zullen de financiële bijdrage vanuit het Rijk ontvangen via een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds. De middelen gaan naar de betreffende centrumgemeenten. Via de decembercirculaire 2018 van het ministerie van BZK zullen de gemeenten worden geïnformeerd." Met de organisaties die zich bezighouden met de bestrijding van armoede onder kinderen en dienstverlening door vrijwilligersorganisatie vindt overleg plaats over het beschikbaar maken van het geld via subsidies. Subsidieverlening kost

			tijd, zodat naar verwachting in de loop van 2019 het geld besteed kan worden. Planning: oktober 2019
1141	Kamerstukken II, `2018-2019, 35 000-IV, nr. 9	Motie-Diertens c.s. over professionaliseren van de armoede- en schuldenaanpak	De motie is in uitvoering. De Tweede Kamer is over de voortgang geïnformeerd door middel van de voortgangsrapportage IJkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland die op 27 juni 2019 is verstuurd (Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-IV, nr. PM)
1142	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 967, nr. 13	Motie-Smeulders c.s. over promoten van voorbeelden van bedrijven met ruimer verlof bij geboorte	03-06-2019 Planning: brief na de zomer 2019 naar de Tweede Kamer (na Prinsjesdag)
1143	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 967, nr. 17	Motie-Wiersma c.s. over het monitoren van het gebruik van geboorteverlof met aandacht voor inkomensgroepen, lastendruk en belemmeringen.	22-10-2018 Wetgeving treedt 01-01-2019 in werking, eerste rapportage in tweede kwartaal 2020
1146	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 121	Motie- Jasper van Dijk (SP) over een CAO Beschut werk	Beoogd wordt de Kamer in de zomer te informeren. Planning: juli 2019
1148	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 126	Motie-Nijkerken-De Haan (VVD) c.s. over opheffen van het onderscheid tussen markt en overheid	Vereenvoudiging Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperking is in voorbereiding. Het opheffen onderscheid markt-overheid maakt onderdeel uit van de Wet. Inhoud van het wetsvoorstel wordt in de tweede helft van 2019 aan de Tweede Kamer verzonden. Aan de uitvoering is reeds per brief gevraagd om de inleenadministratie op te schorten. De quotumheffing wordt in het wetsvoorstel deactivering geregeld. Dit wetsvoorstel ligt in de Eerste Kamer
1149	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 127	Motie-Nijkerken-De Haan/Peters over de informele ontheffing	De Inspectie SZW is gevraagd na te gaan of op basis van eerder verzameld onderzoeksmateriaal (cliënten ervaringsonderzoek uit 2015 en 2017) meer inzicht kan worden gegeven in de ervaringen van mensen, die volgens eigen beleving een informele ontheffing hebben, met betrekking tot contact met en ondersteuning door de gemeente. In de derde meting, die in 2019 afgerond wordt, zal de Inspectie SZW specifiek over deze groep rapporteren hoe ze het contact en de ondersteuning door de gemeente ervaren. Planning: december 2019
1152	Kamerstukken II, 2018-2019, 17 050, nr. 551	Motie-Jasper van Dijk c.s. over onterecht verstrekte uitkeringen terugvorderen	In de brief aan de Tweede Kamer over voortgang WW maatregelen d.d. 1 februari 2019 is uiteengezet welke acties UWV onderneemt om onterecht verstrekte uitkeringen terug te vorderen. Zie ook de brief die 28 juni 2019 naar de Tweede Kamer is gegaan. Eind 2019 wordt de motie afgehandeld met de laatste stand van zaken rond de terugvorderingen
1154	Kamerstukken II, 2018-2019, 17 050, nr, 557	Motie-De Jong over standaard controleren of de aanvrager recht heeft op een WW-uitkering	De mogelijkheid van controle van alle WW-aanvragen op verwijtbare werkloosheid wordt onderzocht. De Tweede Kamer wordt over de onderzoeksuitkomsten in het voorjaar van 2020 geïnformeerd
1159	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 675, nr. 19	Motie-Ziengs/Stoffer over een eenvoudiger certificering voor bedrijven	Om invulling te geven aan de motie is onderzoek nodig. De eerste fase van het onderzoek is gestart. Vooralsnog is de planning dat in 2019 de Tweede Kamer hierover wordt geïnformeerd
1160	Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 94	motie Van den Hul en Diertens over obstakels voor deelname aan leven lang ontwikkelen	Om de motie te beantwoorden zijn extra vragen gesteld tijdens de enquête voor het ervaringsonderzoek onder cliënten Participatiewet. In de rapportage van de Inspectie SZW zal dit aspect terugkomen.

			Planning: eind november 2019
1168	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 24	Motie-Seegers/Jasper van Dijk over het aansluiten bij het Taalakkoord door werkgevers met buitenlandse werknemers	Er komt een extra tijdvak voor de subsidieregeling werkgevers. Die gaat 1 juni open. Dit tijdvak zal o.m. onder de aandacht worden gebracht van werkgevers met buitenlandse werknemers. De subsidieregeling wordt ook geëvalueerd om te weten te komen wat deze impuls heeft opgeleverd en voor wie. De uitkomsten hiervan zullen worden meegenomen bij de vormgeving van de werkgevers-aanpak in de vervolgaanpak laaggeletterdheid van het kabinet (2020-2024). Planning: eind december 2019
1172	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 41	Motie-Wiersma/Bruins over beleid gericht op arbeidsproductiviteit	In de zomer van 2019 wordt er een brief over arbeidsproductiviteit naar de Tweede Kamer verstuurd
1174	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 44	Motie-Smeulders/Pieter Heerma over mogelijk maken dat ook vakbonden in naam van werknemers de WAS kunnen inschakelen	Planning: brief naar de Tweede Kamer na de zomer van 2019 (na Prinsjesdag)
1175	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 45	Motie-Smeulders over aanvullende voorwaarden aan het LIV stellen	De motie wordt meegenomen in de evaluatie van het LIV. Planning: 2020
1176	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 0000-XV, nr. 46	Motie-Smeulders/Van Weyenberg over het gebruik van zorgverlof bevorderen	Planning: brief na de zomer 2019 naar de Tweede Kamer (na Prinsjesdag)
1177	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 48	Motie-Renkema c.s. over extra aandacht voor jongeren uit praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs	Beoogd wordt de Kamer in het najaar te informeren. Planning: eind oktober 2019
1179	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 49	Motie-Renkema over effecten van maatschappelijke ontwikkelingen op het aantal burn-outs	De (tussen)resultaten van een onderzoek naar achterliggende oorzaken van burn-out verschijnselen worden naar verwachting eind 2019 aan de TK verzonden. Dit betreft een onderzoek naar de oorzaken van burn-out in relatie tot werk-privé omstandigheden onder verschillende risicogroepen en risicofactoren zoals onderwijs en zorg
1180	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 50	Motie-Pieter Heerma c.s. over het versterken van de positie van jongeren binnen de SER	Er komt kabinetsreactie op het SER-advies ontplooiingskansen van jongeren waarin de motie wordt meegenomen. Planning: brief naar de Tweede Kamer in najaar van 2019 (na Prinsjesdag)
1181	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 51	Motie-Pieter Heerma/Becker over harde afspraken met gemeenten over nieuw- en oudkomers	De Tweede Kamer wordt voorafgaand aan de begrotingsbehandeling geïnformeerd over de gesprekken met gemeenten over de taaleis en de tegenprestatie. Planning: eind november 2019
1183	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 53	Motie-Peters over een actieplan om uithuiszettingen te voorkomen	De motie wordt uitgevoerd met de acties uit de Brede schuldenaanpak (brief d.d. 22-05-2018: Kamerstukken II, 2017-2018, 24 515, nr. 431). Gegevensuitwisseling faciliteren binnen de kaders van de Europese Algemene verordening gegevensbescherming (AVG); Ter ondersteuning van vroegsignalering, betere dienstverlening en kortere doorlooptijden wordt in samenwerking met stakeholders geïnventariseerd welke verduidelijkingen in de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) mogelijk en nodig zijn. Deze fase is conform het actieplan Brede schuldenaanpak in het vierde kwartaal van 2018 afgerond. Nu wordt een wijziging van de Wgs voorbereid met beoogde inwerkingtreding 1 juli 2020. Planning: juli 2020
1185	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 56	Motie-Jasper van Dijk over verruiming van de toegang tot	De Tweede Kamer wordt in december 2019 geïnformeerd

		beschut werk	
1187	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 59	Motie-Van Weyenberg c.s. over de fiscale vrijstelling voor scholing bij de private individuele leerrekeningen	Planning: brief naar de Tweede Kamer na de zomer van 2019 (na Prinsjesdag)
1188	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 60	Motie-Van Weyenberg/Van Brenk over bevorderen van re-integratie van mensen met de diagnose kanker	De brief over het experiment met de vervroegde inzet van de no-riskpolis voor Ziektewetgerechtigden die geen werkgever meer hebben, gaat in het derde kwartaal 2019 na Prinsjesdag naar de Tweede Kamer. In deze brief wordt ook deze motie betrokken
1189	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 61	Motie-Van Weyenberg/Wiersma over lessen trekken uit maatregelen naar aanleiding van de vorige crisis	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 05-07-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
1190	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 0000-XV, nr. 62	Motie-Raemaker/Renkema over een uitvraag over werken in deeltijd	De informatie die n.a.v. de motie is opgevraagd, wordt verwerkt in de memorie van Toelichting van het wetsvoorstel "Uitwerking Breed Offensief". Planning: oktober 2019
1191	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 63	Motie-Raemakers/Bruins over de noodzaak van begeleiding van jongeren naar werk of een opleiding	Streven is de Tweede Kamer te informeren in het najaar 2019. Planning: eind oktober 2019
1192	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 64	Motie-Gijs van Dijk over het verzekeren van oudere zelfstandigen	Op 24 juni 2019 is de brief waarin ingegaan wordt op het onderzoek "Verzekeren van oudere zelfstandigen" (Kamerstukken II, 2018-2019, PM) naar de Tweede Kamer gestuurd. Hierin wordt aangekondigd dat het onderzoek in het derde kwartaal 2019 na Prinsjesdag naar de Tweede Kamer wordt gestuurd
1193	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 66	Motie-Gijs van Dijkc.s. over een SER-verkenning naar de platformeconomie	De minister van SZW heeft de SER gevraagd een verkenning uit te voeren naar de platformeconomie in Nederland, daarmee opvolging gevend aan de motie Gijs van Dijk. SER is momenteel bezig met afronding van haar advies. De resultaten worden eind augustus 2019 verwacht, waarna een kabinetsreactie zal volgen
1194	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 67	Motie-Bruins/Jasper van Dijk over arbeidsconstructies die wel en niet meer zijn toegestaan in kaart brengen	Planning: wordt meegenomen in de Implementatiewet herziene detacheringsrichtlijn. De Tweede Kamer wordt geïnformeerd door het indienen van het wetsvoorstel implementatie herziene detacheringsrichtlijn in het najaar van 2019
1195	Kamerstukken II,. 2018-2019, 35 000-XV, nr. 68	gewijzigde motie Bruins c.s. over continuïteit in de begeleiding van mensen met een beperking	In de brief aan de Tweede Kamer d.d. 23 mei 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr.163) in het kader van Breed Offensief wordt ingegaan op de motie. In augustus 2019 wordt de Tweede Kamer nader geïnformeerd
1198	Kamerstukken II. 2018-2019, 35 000-XV, nr. 80	Motie-Kuzu over het lastig te bewijzen zijn van arbeidsmarktdis-criminatie	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in juli 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden
1201	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 000-XV, nr. 42	Gewijzigde motie-Wiersma/Peters over terugvorderen van te veel ontvangen uitkeringsbedragen	De wetswijziging met betrekking tot de regel vermogen is bezit min schuld is momenteel in internetconsultatie. De Tweede Kamer wordt in het najaar en daarna verder geïnformeerd. Planning: december 2019
1202	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 858	Motie-Jasper van Dijk over het bestraffen van uitzendbureaus die zich schuldig maken aan arbeidsmarktdiscriminatie	Planning: brief naar de Tweede Kamer na de zomer 2019 (voor Prinsjesdag)
1203	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 859	Motie-Van Brenk over de effectiviteit van beleid tegen arbeids-marktdiscriminatie	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in juli 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden
1205	Kamerstukken II, 2018-	Motie-Azarkan/Kuzu over het	De Voortgangsrapportage Actieplan

	2019, 29 544, nr. 863	vergroten van kennis over discriminatie bij werkgevers	arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in juli 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden
1207	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 867	Motie-Van Weyenberg/Peters over een meldplicht bij discriminerende verzoeken aan uitzendbedrijven	Planning: brief naar de Tweede Kamer na de zomer 2019 (voor Prinsjesdag)
1210	Kamerstukken II, 2018-2019	Motie-Westerveld c.s. over het stelsel eenvoudiger maken	Eind 2019, na oplevering van de rapporten IBO Deeltijd en IBO toeslagen, zal worden gestart met te onderzoeken hoe het stelsel eenvoudiger kan worden gemaakt
1214	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 45	Motie-Wiersma c.s. over structureel 48 miljoen euro voor scholing in het mkb:	Planning: de Tweede Kamer ontvangt een voortgangsbrief na de zomer 2019. De regeling wordt gepubliceerd voor 1 oktober 2019 (na Prinsjesdag)
1215	Kamerstukken, II, 35 074, nr. 46	Motie-Wiersma/Pieter Heerma over het gesprek blijven voeren met sociale partners over de seizoensarbeid	In de Memorie van Antwoord EK WAB is verslag gedaan van de eerste gesprekken. Eind 2019 volgt de voortgang van de gesprekken
1216	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 47	Motie-Wiersma over een aparte categorie in de premiedifferentiatie voor langjarige tijdelijke contracten	De verkenning naar een mogelijke aparte premiecategorie voor langjarige tijdelijke contracten wordt momenteel opgestart. Uitvoeringsorganisaties en sociale partners zullen betrokken worden. Vóór het kerstreces van 2019 zal de Tweede Kamer nader worden geïnformeerd
1217	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 48	Motie-Kuzu over de uitwerking van de maatregel voor uitbreiding van de ketenregeling	Planning: de Kamer wordt geïnformeerd in 2022
1218	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 50	Motie-Pieter Heerma c.s. over investeren in de scholing van werknemers in de landbouw, horeca en recreatie	Planning: de Tweede Kamer ontvangt een voortgangsbrief na de zomer 2019. De regeling wordt gepubliceerd voor 1 oktober 2019 (na Prinsjesdag)
1219	Kamerstukkken 2018-2019, 35 074, nr. 51	Motie-Pieter Heerma/Van Weyenberg over het gebruik van uitzend-constructie zonder rechtenopbouw	Planning: brief en onderzoek eind 2019 naar de Tweede Kamer.
1220	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 52	Motie-Bruins/Pieter Heerma over overleg met sociale partners over één laagdrempelige calamiteitenregeling	Overleg met sociale partners over één laagdrempelige calamiteitenregeling is gaande. Planning informeren Tweede Kamer over voortgang: vierde kwartaal 2019
1222	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 147	Motie-Raemakers c.s. over studietoeslag voor studenten met een beperking	De Tweede Kamer wordt in juli 2019 geïnformeerd
1224	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 153	Motie-Van Brenk/Nijkerken-de Haan over het instrument van jobcoaching	De Tweede Kamer wordt in november 2019 geïnformeerd
1225	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 158	Motie-Jasper van Dijk (SP) over een duidelijke plaats voor sociale werkvoorzieningen in het breed offensief	Wordt meegenomen in de verkenningen van de detacheringsvarianten. Planning: eind december 2019
1226	Kamerstukken II, 2018-2019, 30 821, nr. 55	Motie-Paternotte c.s. over een toezicht- of visitatiestructuur voor weekendscholen	De Tweede Kamer zal eind 2019 worden geïnformeerd
1227	Kamerstukken II, 2018-2019, 30 821, nr. 56	Motie-Becker c.s. over een contrastrategie ten aanzien van ongewenste disporapolitiek	De Tweede Kamer zal spoedig na het zomerreces 2019 worden geïnformeerd
1228	Kamerstukken II, 2018-2019, 30 821,nr. 57	Motie-Pieter Heerma c.s. over een toezichthoudende rol voor de onderwijsinspectie	Dit verzoek wordt meegenomen in de verkenning naar informele scholing in Nederland, die naar verwachting eind 2019 wordt opgeleverd
1229	Kamerstukken II, 2018-2019, 30 821, nr. 58	Motie-Pieter Heerma c.s. over nieuwe organisatiestructuur voor ISN	De Tweede Kamer zal spoedig na het zomerreces 2019 worden geïnformeerd
1230	Kamerstukken II, 2018-2019, 35 010, nr. 13	Motie-Peters over systeemfout in de uitvoering van het kindgebonden budget de afgelopen jaren niet aan alle ouders die daar recht op hadden, automatisch is uitgekeerd	Beantwoording wordt meegenomen in de koopkrachtbijlage van de begroting
1231	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 881	Motie-Smeulders c.s. over werkzoekenden begeleiden naar	Deze motie wordt meegenomen in de volgende voortgangsbrief Dienstverlening naar Werk. Planning: vierde kwartaal 2019

		werk in tekortsectoren	
1232	Kamerstukken II, 2018-2018,29 544, nr. 888	Motie-Gijs van Dijk/Van Brenk over een gesprek faciliteren tussen vakbonden en bedrijven die maaltijden bezorgen	Er zijn gesprekken gaande met betrokkenen conform de motie. In het najaar van 2019 komt er meer duidelijkheid over het vervolg
1233	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 889	Motie–Gijs van Dijk over omlaag krijgen van het aantal afwijkende medische oordelen	De mogelijke verschillen tussen het oordeel van de verzekeringsarts bij de WIA-claimbeoordeling en het actueel oordeel van de bedrijfsarts in het re-integratieverslag gaan zorgvuldig gemonitord worden. Vanaf eind 2021 wordt de Tweede Kamer jaarlijks geïnformeerd in de brief van de Stand van de uitvoering over de resultaten
1235	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 450	Motie-Omtzigt over rechtszekerheid voor deelnemers over hun pensioenaanspraken	Op 21-03-2019 is er een brief naar de Tweede Kamer gestuurd hoe de motie uitgevoerd zal worden (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 450) Planning: eind 2019 brief naar Tweede Kamer met daarin de uitvoering van de motie
1237	Kamerstukken II, 2018-2018, 32 824, nr. 250	Motie-Becker/Pieter Heerma over verplichte voorschoolse opvang voor kinderen van inburgeraars	De Tweede Kamer zal voor oktober 2019 worden geïnformeerd
1238	Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 469	Motie-Raemakers/Peters over invoeren van een noodstopprocedure	Bij brief van 27 mei 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 489) is de Tweede Kamer geïnformeerd over de wijze waarop uitvoering gegeven wordt aan de motie van de leden Peters en Raemakers over een noodstopprocedure. De minister voor Rechtsbescherming is naar aanleiding van deze motie een verkenning gestart naar het tijdelijk stopzetten van de invordering van verkeersboetes en eventuele verhogingen bij mensen die deze door schulden niet kunnen betalen. Daarvoor dient dan wel schuldhulpverlening te worden geaccepteerd. Naar verwachting is voor het einde van 2019 een plan voor de noodstopprocedure gereed, dat in 2020 kan worden geïmplementeerd. Planning: begin november 2019
1239	Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 470	Motie-Raemakers/Bruins over aanpassingen van leenomgevingen bij verzendhuiskredieten	Beoogd wordt de Tweede Kamer eind 2019 te informeren
1240	Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 479	Motie-Bruins c.s. over een tweede tussenevaluatie	De Tweede Kamer wordt naar verwachting in het najaar 2019 geïnformeerd. Planning: eind september 2019
1241	Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 480	Motie-De Lange c.s. over de rol van het kwaliteitskader bij de uitvoering van gemeentelijk schuldhulpverleningsbeleid	Beoogd wordt de Tweede Kamer eind 2019 te informeren
1242	Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 481	Motie-Peters c.s. over aandacht voor problemen in de uitvoering	De Tweede Kamer zal op geëigende momenten worden geïnformeerd. Dit is o.m. gebeurd met de verzending van de brief over de voortgang Brede Schulden-aanpak aan de Tweede Kamer d.d. 27 mei 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24515, nr. 489.). Planning: eind september 2019
1243	Kamerstukken II, 2018-2019, 25 834, nr. 157	Motie-Aartsen c.s. over differentiatie in risicoklassen	Dit past binnen de ambities uit de beleidsreactie. Zodra het risicogestuurd instrument functioneert, zal dit leiden tot meer differentiatie (niet meer risicoklassen). De Tweede Kamer wordt hier verder over geïnformeerd in de asbestbrief die in september/oktober dit jaar naar de Kamer verstuurd zal worden
1245	Kamerstukken II, 2018-2019, 25 834, nr. 159	gewijzigde motie-Renkema/Van Weyenberg over een externe evaluatie	Met dit traject kan begin 2020 gestart worden. In de asbest-brief die in september/oktober aan de Kamer gestuurd zal worden zal de wijze van invulling van de externe evaluatie uitgelegd worden

1246	Kamerstukken II, 2018-2019, 25 834, nr. 160	Motie-Von Martels over voortvarend oppakken van innovaties in de asbestsector	Het nieuwe Validatie- en Innovatiepunt (VIP) wordt in de zomer ingesteld en na de zomer (tweede helft 2019) verder geoperationaliseerd. Vanaf dat moment kunnen nieuwe validatie-aanvragen ingediend en behandeld worden
1247	Kamerstukken II, 2018-2019, 25 834, nr. 161	Motie-Von Martels over sanering van asbestdaken standaard in klasse 1 plaatsen	Of daken uiteindelijk ondergebracht kunnen worden in risicoklasse 1 hangt af de uitkomsten van dit TNO-blootstellingsonderzoek in opdracht van IenW. Fase 1 van dit onderzoek wordt begin april afgerond. De uitkomsten van fase 2 worden in de tweede helft van 2019 verwacht
1252	Kamerstukken II, 2018-2019, 21501-20, nr. 1425	Motie C.s. over wijzigingen om de Nederlandse sociale zekerheid beter te beschermen tegen uitkeringstoerisme	Op deze motie wordt ingegaan in een brief aan de Tweede Kamer over de verkenning maatregelen export WW. Planning brief: derde kwartaal 2019 na Prinsjesdag
1253	Kamerstukken II, 2018-2019, 21 501-20,nr. 1427	Aanpassingen van ons huidige WW-stelsel om onze sociale zekerheid te beschermen tegen uitkeringstoerisme en fraude	Op deze motie wordt ingegaan in een brief aan de Tweede Kamer over de verkenning maatregelen export WW. Planning brief: derde kwartaal 2019 na Prinsjesdag
1254	Kamerstukken II, 2018-2019, 25 834, nr. 162	Motie-Stoffer C.S. over brede toepassing schuimlaag	Hierover wordt de Tweede Kamer nader geïnformeerd in de asbestbrief die in september/oktober 2019 verstuurd zal worden
1255	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 817, nr. 148	motie Van Brenk c.s. over wegnemen van demotiverende effecten van wet- en regelgeving voor mensen met een arbeidsbeperking	Beoogd wordt de Tweede Kamer eind december 2019 te informeren
1256	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 817, nr. 152	(gewijzigde) motie Bruins/Renkema over inventariseren hoe reguliere werkgevers voldoende participanten kunnen werven	De planning is om de Tweede Kamer eind december 2019 te informeren
1257	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 896	motie Pieter Heerma/Wiersma over de rol die het niet spreken van de Nederlandse taal speelt bij de beoordeling van arbeidsongeschiktheid	In de brief over de Stand van de uitvoering van 28 juni 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM) wordt aangegeven op welke manier het niet spreken van de Nederlandse taal doorwerkt bij de beoordeling van arbeidsongeschiktheid. Met UWV wordt nog onderzocht hoe vaak het niet spreken van de Nederlandse taal een effect heeft op de uitkomst van de beoordeling en op welke manier dit kan worden voorkomen. Planning volgende brief Stand van de uitvoering: december 2019
1258	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 898	motie Gijs van Dijk over onderzoek naar duurzame inzetbaarheid voor mensen met een zwaar beroep	Deze motie wordt meegenomen in de bredere discussie over duurzame inzetbaarheid, waar ook in het principeakkoord pensioenen afspraken over zijn gemaakt
1261	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 904	motie Renkema/Smeulders over verdere harmonisatie tussen de instrumenten in de WIA en de Participatiewet	Motie roept op te onderzoeken of het zinvol en mogelijk is de WIA ook onder de banenafspraak te brengen en het instrument loonkostensubsidie beschikbaar te maken. Gelet op de inhoudelijke samenhang volgt een reactie op deze motie zodra de uitkomsten bekend zijn van de werkgroep van sociale partners. De werkgroep bereidt een advies voor over mogelijkheden om de werkhervatting onder WGA-gerechtigden te vergroten. Planning: eerste kwartaal 2020
1262	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 905	motie Wiersma/Heerema over de Handreiking Taakdelegatie UWV herzien	Met de brief van 12 juni 2019 aan de Tweede Kamer (Kamerstukken II, 2018-2019, PM) is uitvoering gegeven aan het gedeelte van de motie dat verzoekt om uitbreiding van het dossieronderzoek naar de herbeoordelingen door UWV-kantoor Groningen. In de brief over de Stand van de

			uitvoering van 28 juni 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM) wordt toegelicht hoe invulling zal worden gegeven aan het gedeelte van de motie dat vraagt om een herziening en verduidelijking van de handreiking taakdelegatie van UWV. De Tweede Kamer zal hierover nader worden geïnformeerd in de brief over de stand van de uitvoering van eind 2019. Planning: december 2019
1263	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 906	motie Jasper van Dijk over verbeteren van de dienstverlening aan de groep 35-minners	Met ingang van 2019 wordt de 35-min doelgroep in de WW opgepakt vanuit de WGA-dienstverlening. Daarmee krijgen zij ondersteuning van UWV door professionals die gespecialiseerd zijn om mensen met een arbeidshandicap te begeleiden naar werkhervatting. UWV kan voor deze groep ook re-integratietrajecten inkopen. Verbeteren van de dienstverlening loopt daarom mee met het verbeteren van de dienstverlening aan de gehele WGA-doelgroep. De motie roept op om de no-riskpolis ook voor 35-minners van toepassing te laten zijn. De Tweede Kamer wordt hierover na de zomer bij brief geïnformeerd. Planning: derde kwartaal 2019 na Prinsjesdag
1264	Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 909	motie Stoffer/Wiersma over het baseren van re-integratie op artikel 63 a van de Ziektewet	In de brief d.d. 25-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 716, nr. 38) is gemeld dat SZW in gesprek is met het Platform Private Uitvoerders Sociale Zekerheid om een en ander toe te lichten. De Tweede Kamer wordt geïnformeerd in de brief over de no-riskpolis. Planning: derde kwartaal na Prinsjesdag
1267	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 995, nr. 5	Motie-Van Weyenberg over het uitwerken van een wettelijke uniforming van het partnerbegrip	Advies aan de Stichting van de Arbeid gevraagd. Advies wordt in het vroege najaar van 2019 verwacht. De Tweede Kamer zal dan nader worden geïnformeerd
1268	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 996, nr. 6	Motie-Drost/Slootweg over informatie over het nabestaanden-pen-sioen opnemen op het UPO	Advies aan de Stichting van de Arbeid gevraagd. Advies wordt in het vroege najaar van 2019 verwacht. De Tweede Kamer zal dan nader worden geïnformeerd
1269	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 996, nr. 7	gewijzigde motie Slootweg over een advies over een adequate dekking in het nieuwe stelsel	Advies aan de Stichting van de Arbeid gevraagd. Advies wordt in het vroege najaar van 2019 verwacht. De Tweede Kamer zal dan nader worden geïnformeerd
1270	Kamerstukken II, 2018-2019, 34 996, nr. 8	gewijzigde motie Slootweg over het nabestaandenpensioen op risicobasis en de Anw-hiaatverzekering expliciet beschermen	Advies aan de Stichting van de Arbeid gevraagd. Advies wordt in het vroege najaar van 2019 verwacht. De Tweede Kamer zal dan nader worden geïnformeerd
1271	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043,nr. 459	de motie Asscher/Klaver over aandacht voor de zorgen van zelfstandigen over de arbeidsongeschiktheidsverzekering	Deze motie gaat over de uitwerking van het voorstel van sociale partners m.b.t. de wettelijke verzekeringsplicht voor zelfstandigen. Het kabinet zal deze moties doorgeleiden aan sociale partners en de inhoud ervan betrekken bij het voorstel van het kabinet, waarmee het kabinet voor de zomer van 2020 komt
1272	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043,nr. 460	Motie-Klaver/Asscher bij de uitwerking van de pensioencontracten de Tweede Kamer regelmatig te informeren over de door de stuurgroep gemaakte voortgang en keuzes om de gestelde doelen te bereiken	In het najaar van 2019 (na Prinsjesdag) ontvangt de Tweede Kamer een voortgangsrapportage
1273	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 461	Motie Klaver/Asscher over een voorstel voor de wachttijd in de uitzendsector	Planning: eind 2019 brief naar de Tweede Kamer

1274	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 462	Motie Klaver/Asscher over alles doen om de verplichtstelling niet in gevaar te laten komen	In het najaar van 2019 (na Prinsjesdag) ontvangt de Tweede Kamer een voortgangsrapportage
1275	Kamerstukken II, 2018-2019, 320 043, nr. 463	Motie Klaver/Asscher over een kwalitatieve analyse van pensioencontracten door het SCP	In het najaar van 2019 (na Prinsjesdag) ontvangt de Tweede Kamer een voortgangsrapportage
1276	Kamerstukken II, 2018-2019, 320 043, nr. 466	Motie Van Kent over concrete doelen in het plan van de Stichting van de Arbeid	Planning: eind 2019 brief naar de Tweede Kamer
1277	Kamerstukken II, 2018-2019, nr. 32 043, nr. 468	Motie Van Weyenberg c.s. over monitoren van de effecten van maatregelen die de overgang van werk naar pensioen verzachten	Planning: in het voorjaar van 2020 zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd over het plan om te gaan monitoren
1278	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 469	Motie Omtzigt c.s. over een onafhankelijk extern onderzoek naar de uitvoeringskosten	Planning: brief naar de Tweede Kamer eind 2019
1279	Kamerstukken II, 2018-2019, 320 043, nr. 470	de motie Stoffer/Bruins over de uitzondering voor gemoedsbezwaarden ook toepassen voor zzp'ers	Deze motie gaat over de uitwerking van het voorstel van sociale partners m.b.t. de wettelijke verzekeringsplicht voor zelfstandigen. Het kabinet zal deze moties doorgeleiden aan sociale partners en de inhoud ervan betrekken bij het voorstel van het kabinet, waarmee het kabinet voor de zomer van 2020 komt
1280	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 473	Motie Van der Linde c.s. over het vergroten van de duurzame inzetbaarheid	In het voorjaar van 2020 zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd
1281	Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 474	Motie Bruins c.s. over jongerenorganisaties betrekken bij het pensioenvraagstuk	Planning: eind 2019 brief naar de Tweede Kamer
1282	Kamerstukken 2018-2019, 32 043, nr. 459	Motie Asscher/Klaver over de uitwerking van de regeling voor zware beroepen	Planning: brief naar de Tweede Kamer begin 2020

6.3.3 Afgehandelde toezeggingen

Tabel 6.3.3.6 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde toezeggingen, vergaderjaar 2014-2015

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3075	23-01-2014 AO Arbeidsomstandigheden (Arbo)	Brand windturbine: De Minister zegt toe de Tweede Kamer te informeren over de resultaten van de onderzoeken n.a.v. de brand in een windturbine met dodelijke slachtoffers	Op 24 oktober 2018 is de boetebeschikking uitgegaan naar het bedrijf. Nabestaanden zijn door betrokken inspecteur geïnformeerd. De Tweede Kamer wordt (op dit moment) als beleidslijn niet geïnformeerd over een individuele casus. Het verzoek is om die reden deze toezegging als afgehandeld te beschouwen
3110	05-06-2014 AO Inburgering	De Minister zegt toe, n.a.v. vragen De Graaf (PVV) betreffende inburgeraars die lening examen hebben gedaan en dat niet hebben gehaald en die vervolgens uit beeld raken, om welke aantallen gaat het dan, hoeveel geld is daarmee gemoeid, hoe wordt het geleende geld dan teruggehaald, deze vragen mee te nemen bij de reeds toegezegde rapportage over de terugbetalingsdiscipline van DUO-leningen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 29-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32824, nr 262)
3174	01-10-2014 Vervolg AO Kinderopvang	Vraag of kinderopvang onder WNT valt, wordt meegenomen in de nadere uitwerking van de omkering die aankomend voorjaar aan de Tweede Kamer wordt aangeboden	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 25-04-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 31 322, nr. 361)
3186	Mondelinge vraag lid Tanamal (PvdA) over het bericht 'Verzekeringsartsen: UWV	De minister heeft toegezegd dat hij, naar aanleiding van het bericht in de Volkskrant van 27 oktober, UWV opheldering zal vragen of het	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 14-11-2017 (Kamerstukken II, 2017-2018, 425)

	handelt in strijd met wet' (Volkskrant, 27 oktober 2014)	bericht in de Volkskrant juist is; of er sprake is van een incident of structureel; of de in 2013 gemaakte afspraken zijn geïmplementeerd, hoe de bescherming van de medische privacy gewaarborgd wordt voor iedereen die contact heeft met UWV. Alsdan zal de Minister bezien of dat moet leiden tot nadere maatregelen. Over de uitkomsten zal de minister de Tweede Kamer informeren	
3199	13-11-2014 AO Participatiewet en WWB-onderwerpen	De staatssecretaris heeft toegezegd voor het einde van het jaar een brief te sturen over social return bij het Rijk in relatie tot de banenafspraak. Dit betreft geen nieuwe toezegging maar een herhaling van de toezegging, zoals gedaan in de brief van Minister van V&J	Afgehandeld met brief van BZK aan de Tweede Kamer d.d. 15-05-2019 'Jaarrapportage Bedrijfsvoering Rijk 2018' (2019D19440)
3267	25-02-2015 Plenair debat TK Wetsvoorstel Pensioencommunicatie(34 008)	Voor de zomer wordt de Kamer geïnformeerd hoe het best kan worden gecommuniceerd over het werkgeversdeel in de pensioenpremie	Afgehandeld met de AMvB die bij het IORP wetsvoorstel hoort. Dit is op 29-12-2018 in het Staatsblad gepubliceerd (Staatsblad 2018, nr. 516)

Tabel 6.3.3.7 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde toezeggingen, vergaderjaar 2015-2016

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3403	Uitgaande brief 27-11-2015 Opzet evaluatie Wwz en eerste beeld invoering Wwz (Kamerstukken II, 2015-2016, 34 351, nr. 1)	De minister zal de Tweede Kamer periodiek, halfjaarlijks, via voortgangsrapportages informeren over de werking van de Wwz. In deze halfjaarlijkse brieven zullen dan verschillende toezeggingen en deelrapportages over de Wwz meelopen die eerder zijn toegezegd	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 02-07-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34351, nr. 32)
3479	02-06-2016 Plenaire behandeling wijz.wet op de ondernemingsraden en de Pensioenwet ivm de bevoegdheden van de ondernemingsraad inz. de arbeidsvoorwaarden pensioenen	Op verzoek van VVD en PvdA heeft de Staatssecretaris toegezegd om de uitvoering van de wet in de praktijk – inclusief eventuele procedures bij de rechter – te monitoren en de Tweede Kamer daarover na twee jaar te informeren	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 424)
3519	Uitgaande brief [30-06-2016] - Tweede voortgangsbrief Wwz (Kamerstukken II, 2015-2016, 34 351, nr. 18)	Minister zegt toe om de Kamer te informeren over de uitkomsten van het gesprek met de Raad voor de Rechtspraak (RvdR) over de toepassing van het nieuwe ontslagrecht uit de Wwz. Het gaat om de constatering uit onderzoek dat de hoogte van de transitievergoeding soms lijkt te worden meegewogen bij het toe- of afwijzen van een ontbindingsverzoek en om de vraag waarom rechters menen in soms te weinig ruimte te zien om te ontbinden o.g.v. een verstoorde arbeidsverhouding	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35074)

Tabel 6.3.3.8 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde toezeggingen, vergaderjaar 2016-2017

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3581	09-02-2017 AO Arbeidsmigratie, Loondoorbetaling bij ziekte,	De Minister informeert de Tweede Kamer dit voorjaar over de verkenning naar het inrichten van een fonds voor slachtoffers van schildersziekte	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 29-03-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 893)

	Arbeidsongeschiktheid en Arbeidsmarktbeleid		
3591	09-02-2017 AO Arbeidsmigratie, Loondoorbetaling bij ziekte, Arbiedsongeschiktheid en Arbeidsmarktbeleid	Effectiviteit No Risk Polis. De Minister informeert de Tweede Kamer voor het einde van het jaar (2017) over de Rapportage effectiviteit van de no-risk polis	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 29 544, nr. 843)
3607	28-06-2017 Wetgevingsoverleg Jaarverslag SZW en Slotwet	De minister stuurt vóór de SZW-begrotingsbehandeling een zo integraal mogelijke eerste tussenevaluatie van de sectorplannen toe	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 12-12-2017 (Kamerstukken II, 2017-2018, 33 566, nr. 101)
3621	14-06-2017 AO Behandelvoorbehoud van het EU-voorstel: Richtlijn evenwicht tussen werk en privéleven COM (2017) 253	De minister zal de TK 'op een later moment' meer informeren over de gevolgen van de voorstellen van de Europese Commissie inzake de bevordering van het evenwicht tussen werk en privéleven voor het MKB	Afgehandeld met een brief aan de Tweede Kamer d.d. 06-06-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 21 501-31, nr. 486)
3622	14-06-2017 AO Behandelvoorbehoud van het EU-voorstel: Richtlijn evenwicht tussen werk en privéleven COM (2017) 253	De minister zal het tegengaan van zwanger-schapsdiscriminatie inbrengen bij de bespre-kingen van de voorstellen van de Europese Commssie inzake de bevordering van het evenwicht tussen werk en privéleven	Afgehandeld met een brief aan de Tweede Kamer d.d. 06-06-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 21 501-31, nr. 486)
3642	07-06-2017 Plenaire behandeling Verzamelwet Pensioenen 2017	De staatssecretaris zal het verzoek om onderzoek te verrichten naar inzicht in de uitvoeringskosten (volledigheid publicatie en kwali-teit) van pensioenfondsen en mogelijke sancties doorgeleiden naar de toezichthouders (DNB en AFM). De resultaten van het onderzoek worden na ongeveer 9 maanden gevraagd	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 12-06-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 32 043, nr. 411)

Tabel 6.3.3.9 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde toezeggingen, vergaderjaar 2017-2018

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3645	07-11-2017 TK Plenaire behandeling Verzamelwet SZW	De minister zegt toe in gesprek te gaan met de Belastingdienst en het UWV om te kijken hoe het stelsel van ziekte- en ongeschiktheidsverzekerin-gen meer gelijk kan worden getrokken op het gebied van berekening van premies en afdrachten	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 28-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 766, nr.18)
3647	01-11-2017 TK Algemeen Politieke Beschouwingen en debat Regeringsverklaring	Het kabinet zal de uitwerking van de aanpak van ombouw van loondispensatie naar loonaanvulling voor werknemers (met een beperking) in nauw overleg met de Tweede Kamer doen.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34352, nr.115)
3652	28-11-2017 Mondelinge vraag van het lid WESTERVELD (GroenLinks) aan de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bericht dat geld voor arme kinderen in de schuldenberg verdwijnt	De staatssecretaris heeft toegezegd om de evaluatie van de bestuurlijke afspraken met de VNG over kinderen in armoede die in 2018 plaatsvindt naar de Tweede Kamer te sturen.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24515, nr.455)
3653	Uitgaande brief [13-11-2017] - Wetsvoorstel waardeoverdracht klein pensioen (Kamerstukken II, 2017-2018, 34 765)	Er komt een eenmalige 'opschoonactie' voor heel kleine pensioenen. In de periode tot 1 januari 2019 kunnen deelnemers gebruikmaken van de mogelijkheid van individuele waardeoverdracht	Vanaf 18 juni 2018 is informatie op Rijksoverheid beschikbaar. De communicatiecampagne is gestart en beëindigd per 1 januari 2019

		en pensioenuitvoerders van het recht op afkoop. De deelnemers kunnen hierop gewezen worden door de Rijksoverheid en pensioenuitvoerders. Dit kan in de vorm van een algemene campagne of op de persoon toegesneden informatiever-strekking. Ik zal daarover nadere afspraken maken met de pensioensector	
3657	29-11-2017 AO Arbeidsomstandigheden en handhaving	De staatssecretaris stuurt het rapport van het TNO-onderzoek naar staalgrit m.b.t. de blootstelling van werknemers in maart 2018 naar de Tweede Kamer	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. B27-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 25883 nr. 336)
3662	Uitgaande brief [15-12-2017] - Medezeggenschap pensioen bij kleine ondernemingen (Kamerstukken II, 2017-2018, 32043, nr. 389)	De minister zal I de bevoegdheden van de PVT en PV binnen de WOR op enkele vlakken (informatie- en initiatiefrecht) versterken.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 35015, nr. 2)
3677	20-12-2017 TK 20 en 21 december Begrotingsbehandeling SZW	Ik kom voor de zomer met een brief over leerrekening samen met OCW over de leerrechten en de transitievergoeding	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 92)
3682	08-02-2018 AO Participatiewet	De staatssecretaris beraadt zich op de gevolgen voor de Participatiewet naar aanleiding van de uitspraak van de Hoge Raad m.b.t. de "bijstandsnorm voor gehuwden in relatie tot zorgbehoefte" en informeert de Kamer daarover.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 12-06-2019, (Kamerstukken II, 2018-2019, 35174, nr. 6)
3684	08-02-2018- AO Participatiewet	De Staatssecretaris zal het negatieve effect van het levenlanglerenkrediet in de Wajong repareren middels de verzamelwet SZW die ingaat op 1 januari 2019	Afgehandeld met de Verzamelwet SZW 2019 (Staatsblad 2018, nr. 424)
3685	08-02-2018 AO Participatiewet	De staatssecretaris zegt toe dat in de evaluatie die plaatsvindt n.a.v. de motie Peters/Raemakers (individuele studietoeslag) er ook wordt ingegaan op de vraag of er onderscheid wordt gemaakt tussen in- en uitwonende studenten met een beperking.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 18-12-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr.139)
3688	08-02-2018 AO Participatiewet	De staatssecretaris zal de groep uit de bijstand betrekken bij het aanvalsplan tegen krapte en mismatches die de Kamer voor 1 juni 2018 ontvangt n.a.v. de motie-Van Weyenberg.	Afgehandeld met brief aan de Tweede kamer d.d. 15-06-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 29544, nr.833)
3689	08-02-2018 AO Participatiewet	De staatssecretaris zal een terugkoppeling aan de Kamer geven naar aanleiding van haar gesprek met de VNG, waarin ze onder andere ingaat op het voorstel van Nijkerken-de Haan over een digitaal participatiedossier.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 138)
3691	Uitgaande brief [09-02-2018] - Roadmap vervanging DBA (Kamerstukken II, 2017-2018, 34036, nr. 68)	Wij achten het gewenst om voorafgaand aan de indiening van een wetsvoorstel met uw Kamer van gedachten te wisselen over de contouren van de uitwerking van de maatregelen. Om die reden zullen wij nog voor het zomerreces uw Kamer een hoofdlijnenbrief sturen, waarin wij nader uiteen zullen zetten hoe wij de verschillende maatregelen uit gaan werken	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 31311, nr. 212)
3692	20-12-2017 TK 20 en 21 december	Minister zegt toe dat bij het vaststellen van het tarief	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-11-2018 (Kamerstukken II,

	Begrotingsbehandeling SZW	meegenomen wordt om een verzekering te kunnen afsluiten voor arbeidsongeschiktheid	
3695	Uitgaande brief 08-03-2018 Aanbieding rapport Evaluatie Wet aanpassing financieel toetsingskader (Tweede Kamer 2017-2018, 32043, nr. 391)	De minister informeert beide Kamers over de uitkomsten van het overleg met pensioenfond-sen en toezichthouders over een effectiever en doelmatiger uitwerking van de haalbaarheids-toets, de reële dekkingsgraad en de beleids-dekkingsgraad	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 454)
3697	20-12-2017 TK 20 en 21 december Begrotingsbehandeling SZW	De minister komt voor de zomer met een brief over leven lang leren	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30012, nr. 92)
3700	14-03-2018 AO Pensioenonderwerpen	Minister gaat in gesprek met de sector over standaardisatie van nabestaandenpensioen op risicobasis en uniformering van het partner-begrip. Beide onderwerpen worden meegenomen bij de uitwerking van het wetsvoorstel pensioen bij scheiding	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 12-06-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 32 043, nr. 411)
3701	20-12-2017 TK 20 en 21 december Begrotingsbehandeling SZW	Ik zal het wetsvoorstel (ww, premiedifferentiatie, payroll en wwz) in het derde kwartaal van 2018 in zijn totaliteit naar de Kamer sturen, inclusief het proces van de Raad van State	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, nr. 35 074)
3709	22-05-2018 Verzoek van het lid Özutok tijdens de RvW van 30 januari 2018 om een debat n.a.v. bericht over arbeidsmarktdiscriminatie door uitzendbureaus	De staatssecretaris heeft toegezegd dat zij bij de evaluatie en appreciatie van de Wet aanpak schijnconstructies inzake het wel/niet openbaar maken van Inspectiegegevens op grond van de Arbowet het 'namen en shamen' bij specifieke arbeidsmarktdiscrimina-tie los zal bezien van 'namen en shamen' bij andere arbo-onderwer-pen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 22-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 849)
3711	plenair debat van 26 april n.a.v. de hoofdlijnennotitie (Kamerstukken II, 34352, nr.98) van 27 maart 2018 van de Staatssecretaris over loondispensatie. Zie Handelingen in dossier 34352.	De staatssecretaris benadrukt de doelen van haar beleid. Het moet simpeler worden voor werkgevers, werken moet lonen. Het voorstel draagt bij aan werk voor mensen die nu aan de kant staan (meer dan de helft), meer werkge-vers moeten mensen aan het werk helpen (nu is dat minder dan 10%). Zij markeert dat het nu over de hoofdlijnen gaat, uitwerking van loondispensatie in een wetsvoorstel volgt. Zij blijft binnen de kaders van het regeerakkoord.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34352, nr.115)
3712	plenair debat van 26 april n.a.v. de hoofdlijnennotitie (Kamerstukken II, 34352, nr.98) van 27 maart 2018 van de Staatssecretaris over loondispensatie. Zie Handelingen in dossier 34352.	De staatssecretaris waardeert het plan van GroenLinks en zegt toe een schriftelijke reactie te zullen geven n.a.v. de CPB-doorrekening van dit plan.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr.138)
3713	plenair debat van 26 april n.a.v. de hoofdlijnennotitie (Kamerstukken II, 34352, nr.98) van 27 maart 2018 van de Staatssecretaris over loondispensatie. Zie Handelingen in dossier 34352.	De staatssecretaris zal in het wetsvoorstel zoveel mogelijk aangeven in hoeverre groepen mensen er met het nieuwe voorstel op vooruitgaan en zo mogelijk ook ingaan op de relatie met de cao's.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34352, nr.115)

3714	plenair debat van 26 april n.a.v. de hoofdlijnennotitie (Kamerstukken II, 34352, nr.98) van 27 maart 2018 van de Staatssecretaris over loondispensatie. Zie Handelingen in dossier 34352.	De staatssecretaris is bereid om bij de uitwerking te kijken of bonussen, 13e maand etc. niet hoeven te worden verrekend.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34352, nr.115)
3715	plenair debat van 26 april n.a.v. de hoofdlijnennotitie (Kamerstukken II, 34352, nr.98) van 27 maart 2018 van de Staatssecretaris over loondispensatie. Zie Handelingen in dossier 34352.	De Staatssecretaris wijst erop dat het aanpassen van de fiscale regels inzake aanvullend pensioen lastig is. Zij is bereid om, samen met Financiën en de Belastingdienst, de Kamer een brief te sturen over de mogelijkheden van een aanvullend pensioen, inclusief de mogelijkheden voor een werkgever, en evt. werknemer, om iets extra's te doen, bij voorbeeld via de 3e pijler.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34352, nr.115)
3716	plenair debat van 26 april n.a.v. de hoofdlijnennotitie (Kamerstukken II, 34352, nr.98) van 27 maart 2018 van de Staatssecretaris over loondispensatie. Zie Handelingen in dossier 34352.	De Staatssecretaris wil bij de uitwerking met sociale partners, gemeenten en cliëntenorganisaties kijken naar een uniformere methode van loonwaardebepaling en daarbij het voorstel van Cedris betrekken om per bedrijf één loonwaardesysteem te hanteren.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34352, nr.115)
3717	plenair debat van 26 april n.a.v. de hoofdlijnennotitie (Kamerstukken II, 34352, nr.98) van 27 maart 2018 van de Staatssecretaris over loondispensatie. Zie Handelingen in dossier 34352.	De Staatssecretaris zal met gemeenten de mogelijkheden bespreken om ervoor te zorgen dat de middelen die straks voor deze groep beschikbaar komen, echt aan deze doelgroep besteed worden.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34352, nr.115)
3718	14-02-2018 AO Arbeidsmarktbeleid	De minister zegt te streven om in het voorjaar te komen tot nieuwe verruimde richtlijn vrijwilligerswerk voor personen in de WW	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 28-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 33 566, nr. 103)
3720	14-02-2018 AO Arbeidsmarktbeleid	De Minister zegt toe de Kamer te informeren over de voortgang van een gepersonaliseerd overzicht met financiële voordelen van de werkzoekende, die bij een sollicitatiebrief gevoegd kan worden. Er komt met een brief met nadere toelichting op digitale bijsluiter oudere werklozen en personen met afstand arbeidsmarkt	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 11-03-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 891)
3721	14-02-2018 AO Arbeidsmarktbeleid	De Kamer krijgt voor het einde van 2018 een update over stand van zaken LIV/ET of eerder als er aanleiding toe is.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 05-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 146)
3723	20-06-2018 AO Pensioenonderwerpen	Na de zomer (september) komt er een brief naar de Tweede Kamer inzake de risicovrije renten en de uitspraak van de president van De Nederlandsche Bank	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 424)
3724	20-06-2018 AO Pensioenonderwerpen	De kamer ontvangt na de zomer (september) een brief inzake het punt van de heer Van Weyenberg over de raden van toezicht, het ontslag van de leden van het verantwoordingsorgaan en de monitoringscommissie. (Code Pensioenfondsen).	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 424)
3725	20-06-2018 AO Pensioenonderwerpen	Na de zomer (september) wordt in een brief aan de Tweede Kamer de thematiek rond het wetsvoorstel verevening pensioenrechten bij	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 424)

		scheiding en de tussenstand daarvan opgenomen	
3726	20-06-2018 AO Pensioenonderwerpen	Na de zomer (september) wordt in een brief aan de Tweede Kamer een bericht opgenomen over de thematiek rond het uniforme nabestaandenpensioen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-09-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 424)
3727	20-06-2018 AO Pensioenenonderwerpen	Voor het eind van dit jaar wordt de Kamer geïnformeerd over mogelijke alternatieven voor het ingetrokken wetsvoorstel over fuserende pensioenfondsen.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 28-01-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 441)
3730	12-04-2018 AO Kinderopvang	De staatssecretaris informeert de Tweede Kamer voor het zomerreces over de invloed van de invoering van de beroepskracht-kindratio op kleinere organisaties	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 14-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 31322 nr. 375)
3731	12-04-2018 AO Kinderopvang	De staatssecretaris informeert de Tweede Kamer voor het zomerreces over haargesprek met de GGD en de VNG om administratieve eisen aan te scherpen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 13-07-2018 (Kamerstukken II 2017/18, 31322, nr. 372)
3734	27-06-2018 AO Arbeidsmarktbeleid	In de derde monitor van de Wet aanpak schijnconstructies wordt onder andere de bekendheid van de wet en de aansprakelijkheid van de piek van de keten meegenomen. De inbreng van de Inspectie SZW wordt expliciet zichtbaar gemaakt	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-12-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34108, nr. 30)
3736	27-06-2018 AO Arbeidsmarktbeleid	De Tweede Kamer wordt in het najaar geïnformeerd over de uitkomst van de gesprekken met de uitzendbranche en vakbewegingen over contracting	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 08-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35074, nr. 5)
3739	03-07-2018 VAO Pensioenen	De minister zegt toe een nadere reactie te geven op de vragen van het lid Omtzigt over de nota naar aanleiding van het nader verslag bij het wetsvoorstel ter implementatie van de herziene IORP-richtlijn. Nadere reactie zal voorafgaand aan de plenaire behandeling van het wetsvoorstel aan de Kamer worden gezonden.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 11-09-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 34934, nr. 10)
3742		De Minister zegt toe de Kamer te informeren over de resultaten van de subsidie die aan de Ambachtseconomie is verstrekt, zodra deze beschikbaar zijn.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 31-03-2019 (Eindrapport - Actieplan 'Perspectief voor 50+' Monitorrapportage 2018)
3743		De Staatssecretaris zegt toe voor de begrotingsbehandeling een reflectie te geven over het gesprek met VNG over de BUIG-gelden/ROB-advies	Afgehandeld met brief van BZK aan de Tweede Kamer d.d. 06-11-2018 'Afschrift brief aan VNG over reacties moties Algemene Ledenvergadering (ALV)'
3744		De Staatssecretaris zegt toe de Kamer na de zomer te informeren over de mogelijkheden om de matchinggegevens van alle werkzoekenden tussen gemeenten en het UWV regionaal te ontsluiten	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-07-2018 (2018D39546)
3745		De Staatssecretaris zegt toe om de Kamer nader te informeren over een reductiedoelstelling armoede, in het eerste kwartaal van 2019	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 01-04-2019 'Ambities kinderarmoede' (geen kamerstuknummer bekend)
3746		De Staatssecretaris zegt toe in het jaarverslag over de armoedegelden te rapporteren	Afgehandeld met het Rijksjaarverslag 2018 – XV Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. 15-05-2019
3748	13-03-2018 AO Leven lang leren	De AMvB die het "in mindering brengen van scholing op de transitievergoeding" regelt wordt meegenomen in het pakket "vast	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, nr. 35 074)

		versus flex" en ontvangt de Tweede Kamer in het derde kwartaal van 2018.	
3754	09-10-2018 AO Leven Lang Leren	Begin 2019 ontvangt de Kamer een brief over de verdeling ten behoeve van het publieke leer- en ontwikkelbudget met een planning van de uitwerking	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 03-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 111)
3755	09-10-2018] - AO Leven Lang Leren	De Kamer ontvangt voor de begrotingsbehande-ling een inzake het gesprek met de Stichting van de Arbeid over de fiscale behandeling van de private, individuele leerrekening	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 26-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30012, nr. 110)
3758	Uitgaande brief 04-07-2018 Wetsvoorstel houdende maatregelen betreffende de transitievergoeding bij ontslag wegens bedrijfseconomische omstandigheden en langdurige arbeidsongeschiktheid	Er is samenloop tussen het onderhavige wets-voorstel en andere maatregelen uit het regeer-akkoord, die zien op de aanpassing van de berekening en de opbouw van de transitiever-goeding (bijv. transitievergoeding vanaf dag 1). Deze maatregelen zullen nader uitgewerkt worden in het wetsvoorstel arbeidsmarkt in balans (Wab), dat ik in het najaar naar uw Kamer wil sturen. Dan zal ik ook terugkomen op de uitwerking van de compensatiemaatregel transitievergoeding bij langdurige arbeidsongeschiktheid in de hierboven genoemde gevallen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 07-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr. 136)
3760	15-10-2018 Wetgevingsoverleg verzamelwet Pensioenen	Verkennen van de mogelijkheid dat pensioenuit-voerders het bewijs van leven van gepensio-neerden, die in het buitenland wonen, kunnen opvragen bij de SVB	27-11-2018 Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 19-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 427)
3770	15-10-2018 Wetgevingsoverleg verzamelwet Pensioenen	Onder de aandacht brengen van de verzeke-ringsels voor beroepsgenoten voor arbeidson-geschiktheidspensioen bij de staatssecretaris van Financiën	22-11-2018 Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-11-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 427)
3771	AO Kinderopvang 13-12-2018	De staatssecretaris informeert de Kamer mei 2019 over de resultaten van het onderzoek, dat begin 2019 van start gaat, naar uitval van peuters als gevolg van de harmonisatie. Dit naar aanleiding van de verschillende cijfers die er bekend zijn van het onderzoek van Buitenhek, ten opzichte van de cijfers van Sociaal Werk Nederland	17-06-2019 Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 14-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 31 322, nr. 396)
3772	27-06-2018 AO Arbeidsmarktbeleid/DBA	Ruimt voor professionals. De Kamer ontvangt na de zomer een brief over de ruimte die professionals van het UEV hebben om af te wijken in het SZ-domein	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 20-12-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 26 448, nr. 608)
3773	27-06-2018AO Arbeidsmarktbeleid/DBA	Brief Dienstverlening naar werk. De Kamer wordt vóór het zomerreces 2018 geïnformeerd over Dienstverlening naar werk.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 05-07-2018 (Kamerstukken II, 2017-2018, 33 566, nr. 102)
3774	15-10-2018 Wetgevingsoverleg verzamelwet Pensioenen	Stichting van de Arbeid verzoeken om uniformering van het begrip 'wees' mee te nemen in het advies inzake uniformering partnerpensioen	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 14-01-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 996, nr. 3)
3777	Uitgaande brief 26-11-2018 Fiscale behandeling private leerrekeningen (Kamerstukken II, 2018-2019, 30012, nr. 110)	De Minister zegt toe de Tweede Kamer eind eerste kwartaal 2019 te informeren over de voortgang van het overleg met sociale partners over de fiscale behandeling van private leerrekeningen.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 03-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 30 012, nr. 111)

3779	27-11-2018 Debat Pensioenen	De Minister zegt toe de Kamer in januari per brief te informeren over hoe het kabinet denkt de pensioenimpasse te doorbreken.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 01-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 443)

Tabel 6.3.3.10 Overzicht van door de bewindspersonen afgehandelde toezeggingen, vergaderjaar 2018-2019

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3786	11-10-2018] - Verzoek van het lid Jasper van Dijk (SP) tijdens de RvW van 2 oktober 2018 om een debat n.a.v. bericht fraude bij arbeidsmigranten	Wegnemen verkeerde prikkels verwijtbare werkloosheid in het kader van pilot uitzendbureaus. De minister zal in het kader van de aangekondigde proef rond verwijtbare werkloosheid uitwerken hoe mogelijk verkeerde prikkels in de uitzendbranche als gevolg van de huidige regelgeving kunnen worden weggenomen. Dit punt wordt ook meegenomen in de reeds gestarte gesprekken met de ABU en NBBU.	Afgehandeld met de brief aan de Tweede Kamer d.d. 28 juni 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
3788		Onderzoeken naar hybride markt. In mijn brief van 5 juli 2018 heb ik aangegeven uw Kamer in het najaar breder te willen informeren over de ontwikkelingen op de hybride markt voor de ZW en WGA. De onderzoeken naar de ontwikkelingen op de hybride markt zijn echter vertraagd. Ik verwacht uw Kamer in het voorjaar van 2019 nader te kunnen informeren.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer 12-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32716 nr. 38)
3789	04-12-2018 Stemmingen n.a.v. de Begrotingsbehandeling SW TK	De staatssecretaris zal in Gemeentenieuws meer aandacht vragen voor werkenden met een laag inkomen als het gaat om het recht op gemeentelijke minimaondersteuning.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 22-02-2018 (Kenmerk: 2019D07820)
3790	04-12-2018 Stemmingen n.a.v. de Begrotingsbehandeling SW TK	De staatsecretaris zal in het eerstvolgende Algemeen Overleg over armoede en schulden meer informatie geven over de stand van zaken rond het incassoregister.	Afgehandeld met brief van J&V d.d. 08-02-2019 (Kamerstukken II, 24 515, nr. 465)
3791	04-12-2018 Stemmingen n.a.v. de Begrotingsbehandeling SW TK	De staatssecretaris zegt toe om de Kamer medio 2019 te informeren over vorderingen op de inzet om de ondersteuning van kwetsbare mensen meer over de verschillende leefdomeinen (OCW, VWS, BZK en gemeenten) plaats te laten vinden.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-02-2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr.142)
3793	04-12-2018 Stemmingen n.a.v. de Begrotingsbehandeling SW TK	De staatssecretaris zegt toe om bij het toesturen van de nieuwe realisatiecijfers Beschut werk ook een beeld te geven van de tussentijdse groei en de gesprekken met de gemeenten hierover.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 23-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29817, nr.154)
3795	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	De Minister gaat onderzoek doen naar de voor- en nadelen van het voorstel van het lid Wiersma om het UWV meer maatwerkmogelijkheden te geven bij scholing van WW'ers. Minister zal op korte termijn bezien of binnen de huidige WW ruimte is om de uitkering over langere tijd te spreiden als een noodzakelijk scholingstraject langer duurt dan het recht op WW. Tevens zal worden verkend of, onder voorwaarden, maatwerk in de WW mogelijk kan worden gemaakt,	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 33 566, nr. 105)

		waarbij je bijvoorbeeld een deel van je WW-uitkering naar voren kunt halen om zo scholing in combinatie met een baangarantie te realiseren. Over het eerste deel van de toezegging zal de Kamer vóór het voorjaarreces 2019 worden geïnformeerd, over het tweede deel vóór het zomerreces 2019.	
3803	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	De minister zal in de brief die reeds in januari is toegezegd over pensioenonderhandelingen ook schetsen welke keuzes tijdens de pensioenonderhandelingen hebben voorgelegen.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 01-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 443)
3805	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	Minister SZW zal met staatssecretaris FIN bespreken dat ten aanzien van de onderzoeken/handhaving door Belastingdienst op schijnzelfstandigheid naast de TK commissie FIN ook de TK commissie SZW dient te worden geïnformeerd	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
3807	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	Indien er aanleiding is om het quotum uit het derde en laatste jaar van de quotumregeling Aziatische horeca te verruimen, wordt daar (conform de motie van Ziengs en Van Weyenberg van juli 2016) net als in het tweede quotumjaar welwillend naar gekeken.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-01-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 875)
3808	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	De komende periode wordt bezien op welke manier ook na 1 oktober 2019 zal worden voorzien in een regeling die het voor werkgevers mogelijk maakt gespecialiseerde Aziatische koks uit derde landen aan te trekken. In dit kader zal ook worden gekeken naar de Duitse regeling.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 910)
3833	23-01-2019 AO Participatiewet	De staatssecretaris zegt toe dat na overleg met MinBZK een schriftelijke reactie kan volgen op het nieuws dat gemeenten niet altijd een briefadres afgeven aan daklozen.	Afgehandeld met brief van BZK aan de Tweede Kamer d.d. 15-03-2019 (kenmerk: 1909)
3835	06-02-2019 Verzoek van lid De Jong (PVV) tijdens de RvW van 6 maart 2018 om een debat n.a.v. bericht "vrij spel voor Turkse fraudeurs'(Telegraaf van 23 februari 2018) gecombineerd met het verzoek van het lid Brenk tijdens de RvW van 4 september 2018 om een debat inz. het bericht "Turkije gaat weekendscholen financieren in Nederland"	De staatssecretaris zegt toe dat de Handreiking actief onder de aandacht zal worden gebracht van gemeenten in het Gemeentenieuws SZW.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 22-03-2019 (Kenmerk: 2019D11861)
3836	06-02-2019 Verzoek van lid De Jong (PVV) tijdens de RvW van 6 maart 2018 om een debat n.a.v. bericht "vrij spel voor Turkse	De staatssecretaris zegt toe dat de signaleringsbrief in juni 2019 komt. Een tiental gemeenten doen mee, dat betekent dat bij de eerste signaleringsbrief niet meteen van alle gemeenten een beeld is.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 28 juni 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)

	fraudeurs'(Telegraaf van 23 februari 2018) gecombineerd met het verzoek van het lid Brenk tijdens de RvW van 4 september 2018 om een debat inz. het bericht "Turkije gaat weekendscholen financieren in Nederland"		
3839	Uitgaande brief 21-11-2018 Tussentijdse evaluatie inzet extra middelen voor kinderen in armoede	De Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid zal - naar aanleiding van vragen van de leden Rombouts (CDA, Don (SP) en Ester (ChristenUnie) - het SCP, CBS en CPB verzoeken een verkenning uit te voeren naar armoede-indicatoren voor kinderarmoede. Voorts zal de staatssecretaris, ook in overleg met de VNG, bezien of het mogelijk is om een reductiedoelstelling te formuleren en zo ja, welke, en de Kamer hierover begin 2019 informeren.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 01-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24515, nr.484)
3840	06-02-2019 AO Pensioenonderwerpen	De Kamer wordt voor de zomer middels een stand van zaken brief geïnformeerd over diverse pensioen gerelateerde onderwerpen zoals onder meer gedifferentieerd beleggingsbeleid, effecten van doorsneesystematiek, werknemers zonder pensioen opbouw/witte vlekken/verplichtstelling, RVU-aspecten/heffing.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 05-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 457)
3842	06-02-2019 AO Pensioenonderwerpen	De Kamer ontvangt op korte termijn, in het voorjaar, een hoofdlijnenbrief inzake een verkenning om pensioenbedragen ineens op te nemen.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 27-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 486)
3843	13-02-2019 AO Arbeidsmarktbeleid	Bij het AO SUWI komt de minister terug op mogelijke problemen voor werkgevers die in liquiditeitsproblemen komen vanwege de transitievergoeding.	Afgehandeld in het AO SUWI d.d. 20-02-2019
3844	13-02-2019 AO Arbeidsmarktbeleid	De Kamer wordt voor 1 april geïnformeerd over het vervolg van de quotumregeling Aziatische horeca.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 15-04-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 910)
3845	13-02-2019 AO Arbeidsmarktbeleid	Minister brengt in kaart welke rechtszaken en discussies er (internationaal) lopen op het gebied van zzp.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
3846	13-02-2019 AO Arbeidsmarktbeleid	Minister neemt in de verkenning naar de verbetering van de naleving van de Waadi de mogelijke wetswijzigingen in de Waadi en andere wettelijke mogelijkheden om ongewenste vormen van contracting aan te pakken mee, waaronder de bestuurlijke boete. In de brief zal ook aandacht worden besteed aan wat op korte termijn mogelijk is in het kader van de verkenning van de verbetering van de Waadi. Een voortgangsbrief volgt in het eerste kwartaal van 2019	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 13-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29 544, nr. 914)
3847	13-02-2019 AO Arbeidsmarktbeleid	Minister vraagt stas FIN wat de Belastingdienst tegen misleiding van zzp'ers kan doen (certificaten die geen garantie zijn).	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)

3848	13-02-2019 AO Arbeidsmarktbeleid	De Kamer wordt voor de zomer geïnformeerd over vervolgstappen op zzp-gebied.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
3849	13-02-2019 AO Arbeidsmarktbeleid	Minister vraagt stas FIN of hij de Kamer schriftelijk wil informeren over hoe de Belastingdienst omgaat met meldingen bij verdenking van schijnconstructies.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 21-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
3850	31-01-2019 TK Plenair debat Wetsvoorstel Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs, de Wet financiering sociale verzekeringen en enige andere wetten om de balans tussen vaste en flexibele arbeidsovereenkomsten te verbeteren (Wet arbeidsmarkt in balans) (35074) heb ik u toegezegd mijn appreciatie van de ingediende amendementen schriftelijk te doen toe komen.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 05-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 62)
3851	31-01-2019 TK Plenair debat Wetsvoorstel Arbeidsmarkt in Balans (WAB)	Tijdens de plenaire behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, de Wet allocatie arbeids-krachten door intermediairs, de Wet financiering sociale verzekeringen en enige andere wetten om de balans tussen vaste en flexibele arbeids-overeenkomsten te verbeteren (Wetsvoorstel arbeidsmarkt in balans) (35074) heb ik u toegezegd voorafgaand aan het Algemeen overleg Arbeidsmarktbeleid van 13 februari 2019 de lagere regelgeving toe te sturen welke is opgesteld dan wel is aangepast als gevolg van het wetsvoorstel arbeidsmarkt in balans.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 08-02-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 63)
3854	06-03-2019 VAO Armoede en schuldenbeleid (AO d.d. 14/2)	De staatssecretaris heeft op verzoek van de SP toegezegd een reactie te geven op de petitie van Single SuperMom. De heer J. van Dijk zal de petitie aan de staatssecretaris doen toekomen.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 29-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 33 836, nr. 43)
3855	06-03-2019 VAO Armoede en schuldenbeleid (AO d.d. 14/2)	De staatssecretaris heeft op een vraag van mw. Van Brenk (50PLUS) toegezegd dat zij ernaar streeft om de TK vóór het meireces te informeren over de resultaten van het overleg met VWS over de situatie van ouderen met alleen AOW die verblijven in een woonzorgcomplex (casus overhandigd tijdens AO armoede en schulden van 14 februari jl.).	Afgehandeld met brief naar de Tweede Kamer d.d. 21-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 488)
3859	13-02-2019 AO Arbeidsmarktbeleid	Minister gaat in gesprek met de ACM over de ruimte reikwijdte die van het mededingingsrecht biedt ten aanzien van voor collectieve afspraken door en/of ten behoeve van zelfstandigen zonder personeel.	01-07-2019 Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
3860	10-04-2019 30-leden debat over het sluiten van Sociale werkplaatsen afbraak van de Sociale Werkvoorziening voor mensen met een beperking	De staatssecretaris zegt toe dat dit voorjaar de Kamer een brief ontvangt die zal ingaan op die stand van zaken en op de vraag hoe we deze cijfers kunnen verbeteren. Die brief komt zo snel mogelijk na het mei reces. Dan	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 23-05-2019(Kamerstukken II, 2018-2019, 29817, nr.154)

		worden ook de definitieve cijfers over 2018 meegenomen. En dan gaat het niet alleen over de cijfers, maar ook over de context.	
3863	10-04-2019 30-leden debat over het sluiten van Sociale werkplaatsen afbraak van de Sociale Werkvoorziening voor mensen met een beperking	De staatssecretaris heeft toegezegd dat de cijfers realisaties Banenafspraak op 25 april worden bekendgemaakt.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 23-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 352, nr. 163)
3871	Uitgaande brief 08-02-2019 Akkoord EU Richtlijn betreffende het evenwicht tussen werk en privéleven voor ouders en mantelzorgens	De minister zegt toe om de Kamer in het voorjaar per brief nader te informeren over de implementatie van het richtlijnvoorstel inzake betaling ouderschapsverlof.	29-05-2019 Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 13-05-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34 719, nr. 15)
3894	12-06-2019 Wetgevingsoverleg Jaarverslag en Slotwet SZW	De minister zegt toe de Kamer een afschrift te sturen van de brief die hij vanmiddag (12 juni 2019) naar de VNG verstuurde betreffende het Inburgeringsstelsel	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 25-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)
3897	12-06-2019 Wetgevingsoverleg Jaarverslag en Slotwet SZW	De minister zegt toe dat eind deze maand een brief aan de Kamer wordt gestuurd over alle stappen die recent gezet zijn bij het UWV. Daarbij gaat de minister in ieder geval in op de uitkomsten van het onderzoek naar de cultuur bij het UWV, de wijze waarop de minister de Kamer voortaan in vertrouwelijkheid kan informeren over fraude, het versterken van de functie van het auditcommittee, en de uitvoering van de WGA-dienstverlening.	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 28 juni 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)

6.3.4 Lopende toezeggingen

Tabel 6.3.4.1 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 1996-1997

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3	Uitgaande brief 29-10-1996 kabinetsstandpunt over bekrachtiging van protocol bij ILO-verdrag nr. 81 (Arbeidsinspectie) Kamerstukken II, 1996-1997, 25 478, nr. 4	Kabinetsstandpunt over bekrachtiging van protocol bij ILO-verdrag nr. 81 (Arbeidsinspectie)	Inmiddels is de klacht van de FNV met betrekking tot onder meer ILO-Conventie 81 door de ILO afgehandeld. De ILO heeft geoordeeld dat Nederland voldoet aan het desbetreffende verdrag. In haar rapport heeft de ILO een aantal aanbevelingen gedaan. Reactie van het kabinet op het ILO-rapport is aan de Tweede Kamer verzonden (Kamerstukken II, 29.427, nr. 103). Er zal dus conform wat eerder is gemeld een kabinetsstandpunt worden voorbereid over goedkeuring van het Protocol nr. 81 bij dit Verdrag nr. 81

Tabel 6.3.4.2 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2010-2011

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
2382	Plenaire behandeling Wetsvoorstel Aanpassing Wet arbeid vreemdelingen; introductie van de referent in de Vreemdelingenwet 2000 en verkorting van de wachttermijn voor seizoenswerkers	De Tweede Kamer ontvangt een brief over de beleidsregels UWV inzake de nieuwe weigerings-/intrekkingsgrond, binnen een half jaar nadat het wetsvoorstel door beide Kamers is aanvaard	Planning: wordt meegenomen met de maatregelen uit het regeerakkoord om twv's voor 3 jaar af te geven

Tabel 6.3.4.3 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2011-2012

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3145	19-06-2012 Plenaire behandeling wetsvoorstel Wijziging van de Wet financiering sociale verzekeringen in verband met bonussen voor werkgevers voor het in dienstnemen en in dienst houden van oudere werknemers en arbeidsgehandicapte werknemers (33 284) Evaluatie mobiliteitsbonussen	Evaluatie mobiliteitsbonussen. De mobiliteitsbonussen voor oudere werklozen en arbeidsgehandicapten dient te worden geëvalueerd. Deze toezegging is ook opgenomen in de evaluatie agenda	De oplevering van de evaluatie LIV zal in het vierde kwartaal van 2020 zijn. De evaluatie LKV en Jeugd-LIV zal in het vierde kwartaal van 2021 zijn. De Tweede Kamer wordt daarna zo spoedig mogelijk geïnformeerd

Tabel 6.3.4.4 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2012-2013

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
2831	17-04-2013 Plenaire behandeling van de Herziening van de Wet arbeid Vreemdelingen (33 475)	De Minister zegt op verzoek van D66 toe na een te jaar kijken naar het aantal verleende twv's en in hoeverre deze repeterend worden toegekend	Planning: wordt meegenomen met de maatregelen uit het regeerakkoord om twv's voor 3 jaar af te geven

Tabel 6.3.4.5 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2013-2014

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
2935	20-03-2014 AO SUWI-onderwerpen	De minister zal de Kamer informeren over verplichte inschrijving door werkzoekenden bij een uitzendbureau en de mogelijkheid van een uitzendbureau om inschrijving te weigeren	Er vindt overleg plaats tussen UWV en SZW over de invulling van de sollicitatieplicht en de uitvoering van de verplichte inschrijving bij een uitzendbureau. De Tweede Kamer zal eind 2019 worden geïnformeerd over de invulling van de verplichte sollicitatieplicht. Planning: vierde kwartaal van 2019
3090	13-02-2014 Plenair debat Wet werk en zekerheid (33 818) Voortzetting	De minister zegt toe nauwlettend te zullen volgen of de mogelijkheid van hoger beroep en cassatie in de Wwz er, gezien de precedentwerking, toe leidt dat het aantal zaken bij de rechter op termijn zal afnemen. De Minister zegt ook toe scherp in de gaten te houden of het middel niet misbruikt wordt (in die zin dat het een onderhandelpunt wordt), en of dit al dan niet leidt tot een toename van hogere vergoedingen in vaststellingsovereenkomsten dan de wettelijke transitievergoeding. Dit zal te zijner tijd onderzocht worden door een enquête onder werkgevers en werknemers te houden, om na te gaan hoe de vaststellingsovereen-komsten eruit zien. De Tweede Kamer zal over de resultaten worden geïnformeerd	Planning: wordt meegenomen met de evaluatie van de Wwz in 2020

Tabel 6.3.4.6 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2014-2015

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3239	22-01-2015 AO Inburgering	De minister zegt toe om een brief naar de Tweede Kamer te sturen	Brief over aanpassingen in Vreemdelingenregelgeving is op 18

		over Europese procedures zodra infractieprocedure EC over Wib officieel binnen is	november 2016 naar EC verstuurd. Daarop is geen reactie van de EC ontvangen. Pas wanneer dat het geval is, kan de Tweede Kamer geïnformeerd worden. Het is ook mogelijk dat de EC helemaal niet reageert
3290	12-03-2015 Plenaire behandeling Wet werken na de AOW (34 073)	De minister zal de werking van de WAA-maatregel uit het wetsvoorstel Werken na de AOW-gerechtigde leeftijd betrekken bij de evaluatie van de wet (of dit inderdaad als antiverdringingsmaatregel werkt en AOW-gerechtigden niet juist aantrekkelijker maakt als werknemer)	Wordt betrokken bij evaluatie over de werking van de Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd over de eerste twee jaar na inwerkingtreding, eind 2019 gereed
3302	Uitgaande brief 19-12-2014 Wetsvoorstel pensioencommunicatie. (Kamerstukken II 2014-2015, 34 008, nr. 6)	Drie jaar na inwerkingtreding van het (volledige) wetsvoorstel nagaan of de maatregelen hebben bijgedragen tot een beter pensioenbegrip van de deelnemer en daarbij ook na te gaan of er sprake is geweest van een verlaging van de regeldruk	De evaluatie van de wet vindt plaats in de eerste helft van 2019. De Tweede Kamer wordt in vierde kwartaal van 2019 geïnformeerd over de uitkomsten

Tabel 6.3.4.7 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2015-2016

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3403	Uitgaande brief 27-11-2015 Opzet evaluatie Wwz en eerste beeld invoering Wwz. (Kamerstukken II, 2015-2016, 34 351, nr. 1)	De Minister zal de Tweede Kamer periodiek, halfjaarlijks, via voortgangsrapportages informeren over de werking van de Wwz. In deze halfjaarlijkse brieven zullen dan verschillende toezeggingen en deelrapportages over de Wwz meelopen die eerder zijn toegezegd	Deze toezegging loopt tot 1-1-2020. Halfjaarlijks wordt er een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de voortgang van de Wwz. De laatste is een brief aan de Tweede Kamer d.d. 02-07-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34351, nr. 32)
3404	Uitgaande brief 10-12-2015 Beantwoording van de Kamervragen van het lid Vermeij over de representativiteit van beroepspensioenfondsen	De staatssecretaris wil een duurzame oplossing vinden voor de beroepspensioenregelingen. Daarom wil de staatssecretaris in overleg met de pensioensector en sociale partners kijken naar de wijze van verplichtstelling van beroepspensioenfondsen, in het bijzonder in relatie tot beroepsgenoten in loondienst en zelfstandigen, en mede in relatie tot de voorgenomen wijziging van de vormgeving van verplichtstelling van bedrijfstakpensioenfondsen	Dit loopt mee in de toekomstdiscussie pensioenen
3413	29-09-2015 Stemmingen n.a.v. de ingediende amendementen, moties en het wetsvoorstel plenaire behandeling wijziging van de Participatiewet, de Ziektewet, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen en de Wet financiering sociale verzekeringen i.v.m. harmonisatie van instrumenten ter bevordering van arbeidsdeelname van arbeidsbeperkten (34 194)	Na drie jaar vindt een evaluatie naar de werking van de no-riskpolis plaats. Op basis daarvan zal worden bezien of er aanleiding is voor wetgeving met het oog op de situatie na 2020. Wanneer de tussentijdse evaluatie aanleiding geeft tot continuering van de uniforme no-riskpolis zal daarvoor een nieuwe wettelijke basis moeten worden getroffen. Voorts is met sociale partners en VNG afgesproken dat na drie jaar de stand van zaken wat betreft de premiekorting doelgroep banenafspraak zal worden bezien en dat na vijf jaar de mobiliteitsbonus verdwijnt voor de doelgroep van de banenafspraak. De dan resterende financiële middelen kunnen dan voor andere	Aan beide onderdelen van deze toezegging is inmiddels reeds tegemoetgekomen. Deze toezegging is gedaan bij het wetsvoorstel harmonisering instrumenten arbeidsbeperkten op 1 januari 2016 (kamerstukken II, 2015-2016, 34.194). Voor de te harmoniseren instrumenten (no-riskpolis en premiekorting, thans loonkostenvoordeel) werd daarbij uniformering met een horizonbepaling ingevoerd (tot 2021). M.b.t. het eerste onderdeel (no-riskpolis) is met de tweede nota van wijziging op het wetsvoorstel stroomlijning loonkostensubsidie in de Participatiewet (Kamerstukken II, 2015-2016, 34 154, nr. 8) de horizonbepaling van de no-riskpolis komen te vervallen en is een evaluatie niet meer nodig. M.b.t. onderdeel 2 (premiekorting, thans loonkostenvoordeel) is in de brief van 20

		arbeidsmarktinstrumenten in de belasting- en premiesfeer worden ingezet	november 2018 over uitwerking van het breed offensief het voornemen kenbaar gemaakt om het loonkostenvoordeel banenafspraak te harmoniseren en structureel te maken. Hiermee is een evaluatie gericht op continuering niet meer nodig. Dit voornemen vergt nog nadere uitwerking. Dit wordt meegenomen in het wetsvoorstel vereenvoudiging Wet banenafsraak en quotumheffing. Streven is om dit wetsvoorstel in de tweede helft van 2019 in te dienen bij de Kamer. De loonkostenvoordelen worden als zodanig geëvalueerd in 2021

Tabel 6.3.4.8 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2016-2017

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3525	21-09-2016 Algemene Politieke Beschouwingen Tweede Kamer	De SER zal de eerdere adviesaan-vraag over loondoorbetaling bij ziekte en langdurige werkloosheid uitbreiden naar een breder advies over de arbeidsmarkt	Dit onderwerp is meegenomen in de vraagstelling voor de Commissie Borstlap
3561	Uitgaande brief 21-12-2016 Grensoverschrijdende pensioenregelingen	Het kabinet zal nader bestuderen of er aanpassingen nodig zijn om in de mogelijkheid van maatwerk in de governance van het algemeen pensioenfonds voor buitenlandse regelingen tot wasdom te laten komen en, zo ja, wat de effecten daarvan zijn	Planning: wordt meegenomen in de tussenrapportage van het APF in 2019. De evaluatie van het APF vindt plaats in 2021
3564	02-11-2016 AO Handhaving	De Minister zegt toe de Tweede Kamer in het voorjaar van 2017 te informeren over de mogelijkheden die de Aanbestedingswet biedt om bedrijven die arbeidswetten meermaals overtreden en uitzendbureaus die zich niet houden aan het SNA-keurmerk uit te sluiten van overheidsopdrachten	Planning: brief naar de Tweede Kamer na de zomer van 2019 (na Prinsjesdag)
3608	28-06-2017 Wetgevingsoverleg Jaarverslag SZW en Slotwet	De minister heeft toegezegd de Tweede Kamer, in samenspraak met OCW, te informeren over de netto-effectiviteit van de scholingsvouchers in het kader van mismatch op de arbeidsmarkt	Vanwege de doorlooptijd van de regeling wordt het eindrapport in 2019 aan de Tweede Kamer gestuurd. Een tussenrapportage van de uitkomsten is 05-07-2018 naar de Tweede Kamer gestuurd (Kamerstukken II, 2017-2018, 33 566, nr. 102). Planning: vierde kwartaal 2019

Tabel 6.3.4.9 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2017-2018

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3659	29-11-2017 AO Arbeidsomstandigheden en handhaving	De staatssecretaris stuurt, naar aanleiding van de meerjarige aanpak in verbetering van de veiligheidscultuur door de inspectie, de eerste resultaten van de pilot gedrag en cultuur in 2018 aan de Tweede Kamer	In april 2019 is de eerste organisatie in de pilot van start gegaan. De nadruk ligt nu nog op de werving van de overige negen organisaties. Met acht organisaties zijn we in gesprek waarvan vijf organisaties zich in de afrondende fase voor deelname aan de pilot bevinden. In het eerste kwartaal van 2020 worden de eerste resultaten van de effectmeting verwacht. Begin augustus 2019 worden van de eerste organisatie de uitkomsten van de nulmeting (T1) en van de meting van de belangrijkste risicofactoren voor ongewenst gedrag verwacht. In Kamerbrief Toezegging inzake pilot cultuur- en gedragsinterventie pesten, 20 december 2018 (Kamerstukken II, 2018-2019, 25 883, nr. 339) is aangekondigd dat medio 2019 de Kamer opnieuw wordt

			geïnformeerd over de eerste resultaten van de pilot. De Tweede Kamer wordt medio 2019 geïnformeerd d.m.v. passage in Verzamelbrief versterking handhavingsketen eerlijk, gezond en veilig werk
3667	18-01-2018 Verzoek tijdens de RvW van 8 november 2017 van het lid Nijkerken-De Haan (VVD) om een plenair debat n.a.v. het bericht: "Amsterdam start toch bijstandsexperiment"	De staatssecretaris zal na de installaties van nieuwe colleges in gesprek gaan met gemeenten over de uitvoering van de tegenprestatie	Informatiesessies over de uitvoering van de tegenprestatie hebben plaatsgevonden, uitkomsten worden besproken met de VNG. De Tweede Kamer wordt geïnformeerd voorafgaand aan de begrotingsbehandeling. Planning: eind oktober 2019
3669	25-01-2018 Verzoek van het lid Jasper van Dijk (SP) tijdens de RvW van 24 oktober 2017 aan Staatssecretaris SZW en Minister V&J om een dertigledendebat n.a.v. uitzending Nieuwsuur van 16 oktober j. over schuldenindustrie	De staatssecretaris heeft toegezegd de volgende onderwerpen in overweging mee te nemen bij het opstellen van de Brede Schuldenaanpak:- het voorstel om te komen tot een meewerkplicht voor schuldeisers binnen de minnelijke schuldre-geling- de problematiek rond de doorstroom vanuit het minnelijke naar het wettelijke schuldsaneringtraject; en- de termijnen binnen de schuldhulpverlening	Ingevolge het verzoek van het lid Jasper van Dijk (SP) zijn de genoemde onderwerpen betrokken bij de brede schuldenaanpak. In dat kader heeft de staatssecretaris van SZW samen met de minister voor Rechtsbescherming onderzoek laten doen naar de doorstroom vanuit het minnelijk naar het naar het wettelijk traject. Dit onderzoek is op 27 mei aan de Tweede Kamer gezonden. Op verzoek van de Tweede Kamer wordt een inhoudelijke reactie voorbereid. Planning: augustus 2019
3670	25-01-2018 Verzoek van het lid Jasper van Dijk (SP) tijdens de RvW van 24 oktober 2017 aan staatssecretaris SZW en minister VenJ om een dertigledendebat n.a.v. uitzending Nieuwsuur van 16 oktober j. over schuldenindustrie	De staatssecretaris heeft toegezegd dat zij in haar aanstaande gesprek met de Manifestpartijen aandacht zal vragen voor de wijze waarop DUO omgaat met studerenden met problematische schulden	De genoemde onderwerpen zijn betrokken bij de brede schuldenaanpak. In dat kader heeft de staatssecretaris van SZW samen met de minister voor Rechtsbescherming onderzoek laten doen naar de doorstroom vanuit het minnelijk naar het naar het wettelijk traject. Dit onderzoek is op 27 mei 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 24 515, nr. 489) aan de Tweede Kamer verstuurd. Op verzoek van de TK wordt een inhoudelijke reactie voorbereid. Planning: 1 augustus 2019
3671	07-11-2017 Tweede Kamer Plenaire behandeling Wet overdacht Klein Pensioen	Bij de voorziene evaluatie van het wetsvoorstel waardeoverdracht klein pensioen wordt aandacht besteed aan de ervaringen en de zorgen van de deelnemers	Die evaluatie moet klaar zijn over vier jaar. De Tweede Kamer wordt in 2022 geïnformeerd over de evaluatie
3694	Uitgaande brief 09-03-2018 Evaluatie wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Kamerstukken II, 2017-2018, 32 043, nr. 393)	De Wet verevening pensioenen bij scheiding en de Pensioenwet worden naar aanleiding van de evaluatie gewijzigd	Planning: wetsvoorstel ligt bij de Raad van State, naar de Tweede Kamer in september 2019 (voor Prinsjesdag)
3733	28-06-2018 AO Handhaving/Arbeidsomstandigheden	In 2020 ontvangt de Kamer de evaluatie van de wijziging van de Arbowet. Hierbij worden onder andere de aandacht voor de onafhankelijkheid van de bedrijfsarts, melding beroepsziekten en waar zieke werknemers met hun klachten terecht kunnen (de second opinion) meegenomen	Het aanbesteden van het empirisch deel start in 2019. Het onderzoek zal vermoedelijk gaan lopen van medio 2019-medio 2020. Dat maakt het vooralsnog mogelijk om het rapport eind 2020 aan de Tweede Kamer te versturen
3735	27-06-2018 AO Arbeidsmarktbeleid	De Minister zal de SER-commissie apart nog eens bevragen over de aantrekkelijkheid van deelname aan de ondernemingsraad en de vertegenwoordiging van de flexibele schil. Daarbij wordt ook het punt betrokken of het gevoel van veiligheid (drempel) daarbij een rol speelt.	Er is advies gevraagd aan CBM. Na het ontvangen van het advies zal de Tweede Kamer worden geïnformeerd

	Begrotingsdebat		brief van september 2018. De voorbereidingen lopen. Er is o.a. een vooronderzoek gedaan naar de kaders bij het uitvoeren van experimenten
3752	04-07-2018 AO Inburgering en Integratie	De minister zegt toe dat de kamer wordt geïnformeerd over mogelijkheden voor inburgeraars met een visuele beperking	De Tweede Kamer wordt hierover uiterlijk 1 september 2019 geïnformeerd
3763	13-09-2018 AO Bestaansminimum Caribisch Nederland	Voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland. De staatssecretaris van SZW en de staatssecretaris van BZK informeren jaarlijks vóór het zomerreces de Tweede Kamer over de voortgang van de maatregelen rond het ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland. In 2020 wordt daarbij de evaluatie van het pakket aan maatregelen aan de Tweede Kamer aangeboden.	Op 27 juni 2019 is de voortgangsrapportage IJkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland naar de Tweede Kamer gestuurd (Kamerstukken II, 2018-2019, PM)

Tabel 6.3.4.10 Overzicht van door de bewindspersonen nog af te handelen toezeggingen, vergaderjaar 2018-2019

ID	Datum/Vindplaats	Omschrijving	Stand van zaken
3753	19-09-2018 TK Algemeen Politieke Beschouwingen woensdag 19 september en vrijdag 21 september 2018	Het Kabinet zal een formeel standpunt innemen over de initiatiefwet Wet gelijke beloning vrou-wen en mannen van Ploumen (PvdA), Özütok (GroenLinks), Jasper van Dijk (SP) en Van Brenk (50Plus)	Het initiatiefwetsvoorstel is ingediend bij de Tweede Kamer. Het wachten is op het advies van de Raad van State. Daar zal op gereageerd worden door het kabinet in 2019 (voor Prinsjesdag)
3757	Uitgaande brief 05-11-2018 Aanbieding rapport 'Toezicht arbeid werknemer op, aan of rondom zeechepen	Ik streef ernaar u vóór het kerstreces te informeren over de uitkomsten van het overleg over de verduidelijking van de Wav en Wml in de zeescheepvaart.	Het overleg met de sector is nog volop gaande. Een eerste stand van zaken is naar de Tweede Kamer gestuurd d.d. 05-03-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 25883, nr. 341). Planning: brief naar de Tweede Kamer in het najaar van 2019 (na Prinsjesdag)
3759	15-10-2018 Wetgevingsoverleg verzamelwet Pensioenen	Bij het wetsvoorstel inzake de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding worden de uitspraken van het Actuarieel Genootschap, waarnaar wordt verwezen in de verzamelbrief van 27 september jl. meegenomen	Planning: wetsvoorstel ligt bij de Raad van State, naar de Tweede Kamer in september 2019 (voor Prinsjesdag)
3761	17-10-2018 Voortzetting TK Plenaire behandeling Wijziging van de Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Wet op het financieel toezicht in verband met de implementatie van Richtlijn 2016/ 2341/ EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioen-voorziening (IBPV's) (PbEU 2016, L 354)) (34 934)	De minister zegt toe bij de evaluatie van de Wet Pensioencommunicatie mee te nemen of en hoe het UPO informatie kan verstrekken over risico's bij baanverandering en nabestaandenpensioen	Planning: brief naar de Tweede Kamer in vierde kwartaal van 2019
3762	17-10-2018 Voortzetting TK Plenaire behan-deling Wijziging van de	De minister zegt toe deze wet tot implementatie van de IORP-II richtlijn te evalueren, maar pas in	Over drie jaar wordt de wet tot implementatie van de IORP-II-richtlijn geëvalueerd en wordt de Kamer daarover

	Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en de Wet op het financieel toezicht in verband met de implementatie van Richtlijn 2016/2341/EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 december 2016 betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's) (PbEU 2016, L 354)) (34 934)	2022, omdat deze wet pas in 2019 in werking treedt.	geïnformeerd
3776	Uitgaande brief 19-11-2018 Verzamelbrief Pensioenonderwerpen (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 427).	Het pensioenfonds van de uitzendsector heeft naar aanleiding van de uitkomsten een eerste reactie gegeven en aangegeven dat enkele resultaten genuanceerder liggen dan uit het onderzoek van het CBS blijkt. Om meer inzicht te krijgen in de situatie in de uitzendsector, ben ik voornemens verder met deze sector in gesprek te gaan. Ik zal uw Kamer over de uitkomst informeren.	Planning: brief naar de Tweede Kamer eind juli 2019
3778	Uitgaande brief 08-11-2018 Contracting (Kamerstukken II, 2018-2019, 35 074, nr. 5)	Wel ben ik voornemens om een verkenning te starten of de bovenstaande geschetste huidige mogelijkheden voldoende zijn of dat versterking van de mogelijkheden tot optreden bij niet-naleving en handhaving van de Waadi wenselijk zou zijn.	Planning: brief naar de Tweede Kamer voor de zomer 2020
3792	04-12-2018 Stemmingen n.a.v. de Begrotingsbehandeling SW TK	De minister en staatsecretaris zullen binnen een half jaar een brief sturen over goede voorbeelden van regionale scholingsinitiatieven van de grond komen en welke landelijke regelingen daaraan in de praktijk kunnen bijdragen.	Beoogd wordt de Tweede Kamer in juli 2019 te informeren
3794	04-12-2018 Stemmingen n.a.v. de Begrotingsbehandeling SW TK	De staatssecretaris zegt toe in overleg te treden met Divosa in verband met de training om interne jobcoach te worden zoals het traject 'Harrie-helpt'.	De expertsessies worden samengesteld en gepland. Planning: oktober 2019
3795	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	De Minister gaat onderzoek doen naar de voor- en nadelen van het voorstel van het lid Wiersma om het UWV meer maatwerkmogelijkheden te geven bij scholing van WW'ers. De Minister gaat onderzoek doen naar de voor- en nadelen van het voorstel van het lid Wiersma om het UWV meer maatwerkmogelijkheden te geven bij scholing van WW'ers.Minister zal op korte termijn bezien of binnen de huidige WW ruimte is om de uitkering over langere tijd te spreiden als een noodzakelijk scholingstraject langer duurt dan het recht op WW. Tevens zal worden verkent of, onder voorwaarden, maatwerk in de WW mogelijk kan worden gemaakt,	Afgehandeld met brief aan de Tweede Kamer d.d. 24-06-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 33 566, nr. 105)

		waarbij je bijvoorbeeld een deel van je WW-uitkering naar voren kunt halen om zo scholing in combinatie met een baangarantie te realiseren.Over het eerste deel van de toezegging zal de Kamer vóór het voorjaarreces 2019 worden geïnformeerd, over het tweede deel vóór het zomerreces 2019.	
3797	Uitgaande brief 26-11-2018 Uitvoering motie Dijkgraaf, Nijkerken - De Haan	Nader uitwerken voorstellen VCR. De komende periode zullen de voorstellen rondom VCR nader uitgewerkt en afgestemd worden met de verschillende uitvoerders in de hybride markt.	De planning is om in de zomer van 2019 een wetsvoorstel gereed hebben, dat op uitvoerbaarheid getoetst kan worden
3802	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	De minister zegt toe om bij de implementatie van het Europese richtlijnvoorstel Werk-privébalans het rouwverlof mee te nemen.	De richtlijn treedt op 1 augustus 2019 in werking. Er geldt een implementatietermijn van 3 jaar. Op 1 augustus 2022 moet de richtlijn dus zijn geïmplementeerd. Het wetsvoorstel dat nodig is voor de implementatie zal in de eerste helft van 2020 aan de Tweede Kamer moeten worden aangeboden. Op dat moment is duidelijk hoe het kabinet omgaat met het rouwverlof
3804	Uitgaande brief 22-11-2018 Implementatieplan Arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 (Kamerstukken II, 2018-2019, 29544, nr. 849).	De staatssecretaris is verzocht met de uitzend-branche in gesprek te treden over de mogelijk-heid om het SNA-keurmerk uit te breiden met een ntidiscriminatiebepa-ling.Als de gesprekken met de uitzendbranche zijn afgerond, wordt uw Kamer daarover nader geïnformeerd	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in de zomer van 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden
3817	04-12-2018 Stemmingen n.a.v. de Begrotingsbehandeling SW TK	De staatssecretaris zegt toe om in contact te treden met FNV Vrouw ivm de jonge moeders met een afstand tot de arbeidsmarkt tbv een passend werkbezoek.	Beoogd wordt de Kamer in oktober te informeren. Planning: eind oktober 2019
3819	12-12-2018 AO Arbeidsmarktdiscriminatie	In Q2 2019 ontvangt de Kamer, bij de voort-gangsrapportage van het Nationaal Actieplan Discriminatie, een voortgangsrapportage van het implementatieplan Arbeidsdiscriminatie 2018-2019	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in de zomer van 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden
3820	12-12-2018 AO Arbeidsmarktdiscriminatie	De staatssecretaris streeft ernaar om de voorgenomen wijziging van de Arbowet om de bevoegdheden van de Inspectie SZW uit te breiden na de zomer aan de Raad van State ter consultatie voor te leggen. In de wetswijziging wordt een evaluatiebepaling opgenomen.	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in de zomer van 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden. Daarin wordt kort ingegaan op het aangekondigde wetsvoorstel. Na de zomer wordt de voorgenomen wetswijziging aan de Raad van State voorgelegd
3821	12-12-2018 AO Arbeidsmarktdiscriminatie	In Q2 2019 ontvangt de Kamer een brief over de rol van UWV in het bestrijden van arbeidsmarktdiscriminatie.	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in juli 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden
3822	12-12-2018 AO Arbeidsmarktdiscriminatie	De staatssecretaris zal verder onderzoek doen naar de effectiviteit van anoniem solliciteren en betrekt het SCP hierbij.	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in juli 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden
3823	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	Minister SZW zal bezien of en hoe zzp-organisaties een rol zouden kunnen krijgen bij het overleg in de polder en zal de Kamer hierover informeren.	Planning: wordt meegenomen in brief naar de Tweede Kamer na de zomer 2019 (na Prinsjesdag)
3824	12-12-2018 AO Arbeidsmarktdiscriminatie	In het onderzoek naar de geautomatiseerde vormen van werving en selectie en het gebruik van algoritme daarbij, wordt de rol	De Voortgangsrapportage Actieplan arbeidsmarktdiscriminatie 2018-2021 wordt in juli 2019 aan de Tweede Kamer aangeboden

		van HRM meegenomen.	
3825	28-11-2018 TK Begrotingsbehandeling SZW	Minister zal onderzoeken welke functie zorgverlof vervult voor mantelzorgers en daarbij ook kijken wat er bekend is over informele afspraken over verlof tussen werkgever en werknemer en zal de Kamer hier medio 2019 over informeren.	Planning: brief naar de Tweede Kamer na de zomer 2019 (na Prinsjesdag)
3826	Uitgaande brief 28-01-2019 Verzamelbrief Pensioenonderwerpen (Kamerstukken II, 2018-2019, 32043, nr. 441).	De mogelijkheid tot waardeoverdracht van nettopensioen ('shoprecht') wordt nader bezien in het kader van de evalautie van het nettopensioen die gepland staat voor 2019	In het eerste kwartaal van 2019 is de startnotitie van de evaluatie opgesteld. In het tweede en derde kwartaal van 2019 wordt de evaluatie uitgevoerd. De kabinetsreactie zal in het vierde kwartaal van 2019 worden verstuurd.
3829	23-01-2019 AO Participatiewet	De staatssecretaris zegt toe dat in de uitwerking van de wetswijziging maatwerkvoorziening in de Participatiewet ook wordt gekeken naar een mogelijk wettelijk recht op job coaching.	De Tweede Kamer is bij brief van 23 mei 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 34352, nr.163) geïnformeerd over de stand van zaken uitwerking Breed offensief. In de brief is ook ingegaan op deze toezegging. Deze toezegging wordt verder betrokken bij het wetsvoorstel tot wijziging van de Participatiewet in verband met breed offensief. Planning indiening bij de Tweede Kamer: eind november 2019
3830	23-01-2019 AO Participatiewet	De staatssecretaris zegt toe dat in de evaluatie van beschut werk ook de vragen van de Kamer worden betrokken, o.a. over de afbakening van de doelgroep, indicatiecriteria en het delen van goede voorbeelden. Ook wordt er gekeken naar de financiering. De Kamer ontvangt de evaluatie voor de begrotingsbehandeling SZW 2020.	Het evaluatieonderzoek loopt. Planning: december 2019
3831	23-01-2019 AO Participatiewet	De staatssecretaris zal het eventuele opnemen van beschut werk in het doelgroepenregister onderzoeken in het kader van de uitwerking van simpel switchen. De Kamer wordt hier dit jaar over geïnformeerd.	Naar verwachting wordt de Tweede Kamer in juli 2019 geïnformeerd
3832	23-01-2019 AO Participatiewet	In de brief van de Minister van SZW over het onderzoek Experiment vervroegde inzet no-riskpolis wordt ook gereageerd op de petitie van chronisch zieke jongeren over de inzet van de no-riskpolis	De brief komt na de zomer 2019. Uitstel wordt gemeld in de brief loondoorbetaling bij ziekte d.d. 04-07-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM). Planning: derde kwartaal na Prinsjesdag 2019
3834	06-02-2019 Verzoek van lid De Jong (PVV) tijdens de RvW van 6 maart 2018 om een debat n.a.v. bericht "vrij spel voor Turkse fraudeurs'(Telegraaf van 23 februari 2018) gecombineerd met het verzoek van het lid Brenk tijdens de RvW van 4 september 2018 om een debat inz. het bericht "Turkije gaat weekendscholen financieren in Nederland"	De staatssecretaris zegt toe dat het voornemen is om voor de zomer de wetswijziging met betrekking tot de regel vermogen is bezit min schuld in internetconsultatie te doen, zodat deze na de zomer, in het najaar, naar de Kamer gestuurd kan worden.	De wetswijziging met betrekking tot de regel vermogen is bezit min schuld is momenteel in internetconsultatie. De Tweede Kamer wordt in het najaar en daarna verder geïnformeerd. Planning: december 2019
3837	06-02-2019 Verzoek van lid De Jong (PVV) tijdens de RvW van 6 maart 2018 om een debat n.a.v. bericht "vrij spel voor Turkse	De staatssecretaris zegt toe dat op alle mogelijke niveaus en op alle mogelijke manieren er bij de Marokkaanse autoriteiten op aan wordt gedrongen dat zij hun medewerking hervatten. Zodra	Er zijn op dit moment geen ontwikkelingen. Zodra hier meer over te zeggen is, wordt de Tweede Kamer geïnformeerd

	fraudeurs'(Telegraaf van 23 februari 2018) gecombineerd met het verzoek van het lid Brenk tijdens de RvW van 4 september 2018 om een debat inz. het bericht "Turkije gaat weekendscholen financieren in Nederland"	daar meer over gezegd kan worden, wordt dit met de Kamer gedeeld.	
3838	06-02-2019 Verzoek van lid De Jong (PVV) tijdens de RvW van 6 maart 2018 om een debat n.a.v. bericht "vrij spel voor Turkse fraudeurs' (Telegraaf van 23 februari 2018) gecombineerd met het verzoek van het lid Brenk tijdens de RvW van 4 september 2018 om een debat inz. het bericht "Turkije gaat weekendscholen financieren in Nederland"	De staatssecretaris zegt toe dat er bezien wordt of er informatie is over de vraag of de meldplicht m.b.t. vakanties door gemeenten gehandhaafd wordt.	Om dit te onderzoeken wordt de vraag uitgezet bij VNG en Divosa. Planning: eind december 2019
3841	06-02-2019 AO Pensioenonderwerpen	De Kamer ontvangt in het tweede kwartaal van 2019, voor de zomer, het STAR-advies over het nabestaandenpensioen, dit in relatie tot de initiatiefnota van de leden Omtzigt en Bruins	Planning: brief naar de Tweede Kamer in december 2019
3856	06-03-2019- VAO Armoede en schuldenbeleid (AO d.d. 14/2)	De staatssecretaris heeft toegezegd in het eerstkomende bestuurlijke overleg met de VNG aandacht te vragen voor het onderwerp uit de motie uit de gemeente Hardenberg ('tegemoetkoming afvalkosten i.v.m. medisch afval').	De staatssecretaris heeft conform de toezegging dit punt ingebracht tijdens het bestuurlijk overleg met de VNG op 4 april jl. Daarnaast wordt dit meegenomen in de kabinetsreactie op het onderzoek van Stimulansz. Planning: juli 2019
3858	Brief stand van de uitvoering	Minister gaat in overleg met collega's van het Kabinet over de balans tussen dienstverlening, handhaving en efficiency en hoe hierop gereflecteerd kan worden. Daarbij wordt ook de relatie met beleid, sturing, politieke verantwoordelijkheid en toezicht gelegd.	Er vindt nog overleg plaats over hoe dit het best vorm kan worden gegeven gezien verschillende aanpalende trajecten rond de uitvoering zoals topberaad, uitvoering van beleid en maatwerk in dienstverlening. De Tweede Kamer wordt in december 2019 geïnformeerd via de volgende Stand van de uitvoering
3861	10-04-2019 30-leden debat over het sluiten van Sociale werkplaatsen afbraak van de Sociale Werkvoorziening voor mensen met een beperking	De staatssecretaris heeft toegezegd dat in de evaluatie beschut werk, die in het najaar komt, ook zal worden ingegaan op de wachtlijst van de Wsw.	Wordt afgehandeld in kabinetsstandpunt Participatiewet. Planning: eind november 2019
3862	10-04-2019 30-leden debat over het sluiten van Sociale werkplaatsen afbraak van de Sociale Werkvoorziening voor mensen met een beperking	De staatssecretaris zegt toe dat er nog een schriftelijke reactie volgt op het rapport van Berenschot. Eind 2019 verschijnt de volgende thermometer. Begin 2020 kan ik die aan de Kamer geven.	Het thermometer onderzoek loopt nu. In oktober 2019 wordt het kwantitatieve beeld met de eindevaluatie Participatiewet naar de Tweede Kamer gestuurd. Begin 2020 volgt het complete rapport over de thermometer Wsw. Planning: eind december 2019
3864	10-04-2019 30-leden debat over het sluiten van Sociale werkplaatsen afbraak van de Sociale Werkvoorziening voor mensen met een beperking	De staatssecretaris zegt toe dat er aandacht zal worden gegeven aan de Harrie Helpt – training. Ook bij de praktijkdagen wordt dit onder de aandacht gebracht.	In de Memorie van toelichting op het wetsvoorstel "Uitvoeren Breed Offensief" wordt de Harrietraining uitdrukkelijk genoemd als mogelijkheid van persoonlijke ondersteuning. Gemeenten moeten in een verordening regels stellen over de vorm van ondersteuning die zij bieden. In de gesprekken over ondersteuning op maat nu en te zijner tijd bij de voorlichting aan gemeenten (o.a.

			tijdens Praktijkdagen) over de maatregelen uit het wetsvoorstel wordt ook aandacht gegeven aan de Harrietraining. Planning: juli 2020
3865	Uitgaande brief 24-04-2019 Verzamelbrief pensioenonderwerpen (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 043, nr. 454).	De minister zegt toe de wetgevingswens van de AFM op het gebied van de WVP, namelijk de waarborgen voor de productontwikkeling die al bestaan voor verzekeraars ook van toepassing te maken op pensioenfondsen, te betrekken en nader te verkennen in de lopende evaluatie van de WVP	De oplevering van de evaluatie van de WVP staat gepland voor zomer 2019. De Tweede Kamer wordt geïnformeerd over de evaluatie in september 2019 (voor Prinsjesdag)
3866	Uitgaande brief 13-05-2019 Contracting en voortgang verkenning naleving Waadi (Kamerstukken II, 2018-2019, 29544, nr. 914).	Checklist samenstellen om het verschil tussen contracting, uitzenden en payrolling inzichtelijke te maken. Ik streef ernaar om deze checklist op korte termijn te verspreiden.	Planning: brief naar de Tweede Kamer na de zomer (voor Prinsjesdag)
3867	Uitgaande brief 13-05-2019 Contracting en voortgang verkenning naleving Waadi (Kamerstukken II, 2018-2019, 29544, nr. 914).	Verkennen tegen welke problemen sociale partners aanlopen als het gaat om de cao-naleving en handhaving. Verder van gedachten wisselen om voor- en nadelen en (on)mogelijkheden samen te bezien.	Planning: brief naar de Tweede Kamer eind oktober 2019
3868	Uitgaande brief 13-05-2019 Contracting en voortgang verkenning naleving Waadi (Kamerstukken II, 2018-2019, 29544, nr. 914).	Verkenning wettelijke maatregelen van 1) constructies die bedoeld zijn om niet onder een cao te vallen tegen te gaan en 2) aansprakelijkheid werkgever bestuurlijke boete.	Planning: brief naar de Tweede Kamer voor de zomer van 2020
3869	Uitgaande brief 13-05-2019 Contracting en voortgang verkenning naleving Waadi (Kamerstukken II, 2018-2019, 29544, nr. 914).	Onderzoek naar de functie van uitzendbureaus op de arbeidsmarkt	Planning: onderzoek naar de Tweede Kamer voor de zomer 2020
3870	Uitgaande brief 13-05-2019 Contracting en voortgang verkenning naleving Waadi (Kamerstukken II, 2018-2019, 29544, nr. 914).	Onderzoek naar de positie van uitzendwerk-nemers.	Planning: onderzoek naar de Tweede Kamer voor de zomer van 2020
3876	27-05-2019 Notaoverleg nav Initiatiefnota van de leden Omtzigt en Bruins over het nabestaanden-pensioen 13 juli 2018 (34996)	De minister heeft op verzoek van de Commissie toegezegd samen met de Pensioenfederatie, het Verbond en DNB informatie na te zenden over de verdeling van regelingen met kapitaalopbouw en regelingen op risicobasis	Advies aan de Stichting van de Arbeid gevraagd. Advies wordt in het vroege najaar van 2019 verwacht. De Tweede Kamer zal dan nader worden geïnformeerd
3877	27-03-2019 AO Arbeidsongeschiktheid	De minister onderzoekt in welke mate het niet spreken van de Nederlandse taal een rol speelt bij de beoordeling van arbeidsongeschiktheid, hoe vaak het voorkomt en wat eraan gedaan wordt en informeert de Kamer hierover in de stand van de uitvoering (Heerma).	In de brief over de Stand van de uitvoering d.d. 28 juni 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM) wordt aangegeven op welke manier het niet spreken van de Nederlandse taal doorwerkt bij de beoordeling van arbeidsongeschiktheid. Met UWV wordt nog onderzocht hoe vaak het niet spreken van de Nederlandse taal een effect heeft op de uitkomst van de beoordeling en op welke manier dit kan worden voorkomen. Planning: volgende Stand van de uitvoering in december 2019
3881	27-03-2019 AO Arbeidsongeschiktheid op de hybride markt	De Kamer ontvangt een reactie op de punten van Acture, een schriftelijke verduidelijking van het beleid omtrent loonsancties en vangnetters (Stoffer, Wiersma en Renkema)	In de brief aan de Tweede Kamer d.d. 25 mei 2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, 32 716, nr. 38) is een verduidelijking van het beleid omtrent loonacties gegeven. De overige punten komen aan bod in de brief over de no-riskpolis na de zomer 2019.

			Uitstel wordt gemeld in de brief loondoorbetaling bij ziekte d.d. 04-07-2019 (Kamerstukken II, 2018-2019, PM). Planning: derde kwartaal na Prinsjesdag 2019
3882	27-03-2019 AO Arbeidsongeschiktheid	Naar verwachting ontvangt de Kamer eind 2019 een tussenresultaat van een vier jaar durend onderzoek naar de oorzaken van arbeidsgerela-teerde stress in verschillende levensfasen.	De Tweede Kamer ontvangt naar verwachting eind 2019 een tussenresultaat van een onderzoek naar achterliggende oorzaken van burn-out verschijnselen. Dit betreft een onderzoek naar de oorzaken van burn-out in relatie tot werk-privé omstandigheden onder verschillende risicogroepen en risicosectoren, zoals onderwijs en zorg. Het onderzoek start in 2019 en zal naar verwachting eind 2020 gereed zijn
3887	19-06-2019 Debat Pensioenen	Het CPB zal in vervolgonderzoek naar de effec-ten van de overgang naar een nieuwe pen-sioenstelsel de vergelijking tussen de twee contracten meenemen inclusief scenario o.b.v. van de afgelopen 40 jaar om de schokbesten-digheid te testen	Planning: brief naar de Kamer eind 2019
3888	19-06-2019 Debat Pensioenen	Opstellen van een roadmap met daarin proces rondom uitwerking waarin aandacht komt voor 1) het juridische kader incl. houdbaarheid van de verplichtstelling t.a.v. de twee contracten, 2) planning rondom onderzoek naar extra keuzemogelijkheden en 3) invloed van een lage rente omgeving en de betekenis daarvan voor het huidige en nieuwe kapitaalgedekte pensioenstelsel	De Kamer ontvangt in september 2019 een Kamerbrief over het proces waarin deze punten worden meegenomen (na Prinsjesdag)
3889	19-06-2019 Debat Pensioenen	Onderzoek naar de mogelijkheden om in Nederland onnodige financiële benadeling van deelnemers aan premieregelingen te adresseren.	Planning: brief naar de Tweede Kamer eind 2019
3890	19-06-2019- Debat Pensioenen	Bij de uitwerking van het nieuwe contract komt bijzondere aandacht voor de wijze waarop het reeds opgebouwde nabestaandenpensioen kan worden overgedragen	Het advies van de STAR wordt in het vroege najaar 2019 verwacht. Daarna zal er een kabinetsreactie worden opgesteld en in het najaar 2019 naar de Tweede Kamer worden verstuurd
3891	19-06-2019 Debat Pensioenen	Na de zomer wordt de Kamer geïnformeerd of Artikel 22a, lid 3, sub a, van de Wet op de Loonbelasting invloed heeft op de arbeidskorting RVU (incl. gevangenis personeel). Na de zomer wordt de Kamer geïnformeerd	De Tweede Kamer ontvangt in september 2019 een Kamerbrief over het proces waarin deze punten worden meegenomen (na Prinsjesdag)
3895	WGO-verslag 2018 (jaarverantwoording SZW)	Na de zomer ontvangt de Kamer het IBO-onderzoek naar deeltijdwerk	Het IBO Deeltijd gaat in het najaar van 2019 naar de Tweede Kamer
3896	12-06-2019 Wetgevingsoverleg Jaarverslag en Slotwet SZW	De staatssecretaris informeert de Kamer in het najaar over de resultaten van een onderzoek naar arbeidstoeleiding	Beoogd wordt de Tweede Kamer in september 2019 te informeren
3898	12-06-2019 Wetgevingsoverleg Jaarverslag en Slotwet SZW	De Minister zegt toe dat de beleidsdoorlichting AOW eind van het jaar naar de Kamer wordt verstuur	Er wordt momenteel gewerkt aan de beleidsdoorlichting. Planning: eind 2019
3907	Uitgaande brief 21-06-2019 Aanpak misstanden arbeidsmigranten	Uw Kamer zal over de resultaten van de werkgroep aanpak misstanden arbeidsmigranten in het najaar van 2019 nader worden geïnformeerd	Planning: brief naar de Tweede Kamer in het najaar van 2019

3908	Uitgaande brief 21-06-2019 Verzamelbrief versterking handhavingsketen eerlijk, gezond en veilig werk (Kamerstukken II, 2018-2019, 25883, nr. 348).	Wij verwachten uw Kamer voor het einde van 2019 te kunnen informeren over het vervolg van de verkenningen in het kader van versterking van de handhavingsketen	Planning: brief naar de Tweede Kamer eind 2019
3909	Uitgaande brief 24-06-2019 Voortgang uitwerking maatregelen 'werken als zelfstandige	Afhankelijk van de uitkomst van deze testfase zal bezien worden of het instrument webmodule naar behoren functioneert. Na de zomer wordt uw Kamer hierover geïnformeerd	Planning: brief naar de Kamer na de zomer van 2019 (na Prinsjesdag)
3910	Uitgaande brief 01-07-2019 Aanbieding rapport Commissie kinderopvang en vaccinatie	We gaan de aanbevelingen bestuderen en verwachten uw Kamer na het zomerreces een reactie te sturen.	Het streven is om de kabinetsreactie eind september 2019 naar de Tweede Kamer te versturen

BIJLAGE 6.4 SUBSIDIEOVERZICHT

In deze bijlage wordt onderscheid gemaakt tussen subsidieregelingen en incidentele subsidies. Subsidieregelingen zijn regelingen die door het Ministerie van SZW zijn ingesteld. Incidentele subsidies hebben betrekking op subsidieaanvragen waarvoor geen subsidieregeling is ingesteld.

In deze bijlage wordt de subsidiedefinitie van de Algemene wet bestuursrecht gebruikt. Deze wet definieert een subsidie als volgt (artikel 4.21 Awb):
'De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten'.

1912000 01105

Tabel 6.4.1 Subsidies uit hoofde van subsidieregelingen (x € 1.000)

Begrotings-artikel	Naam subsidie (met hyperlink naar vindplaats)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Laatste evaluatie (jaartal, met hyperlink naar vindplaats)	Volgende evaluatie (jaartal)	Einddatum subsidie (jaartal)
1	Duurzame inzetbaarheid[1]	0	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	-	nnb	
1	Stimuleringsregeling LLO in MKB[1]	0	0	49.400	49.400	49.400	49.400	49.400	-	nnb	
2	Sectorplannen	37.937	13.389	0	0	0	0	0	2018	2019	2019
2	Armoede en schulden	4.436	7.629	985	0	0	0	0	2018	2020	2019
2	Cofinanciering dienstverlening[2]	3.924	13.623	8.000	0	0	0	0	-	2020	2018
2	Europees fonds meestbehoeftigen	117	100	100	100	0	0	0	2018	-	2015
2	Scholing richting een kansberoep	6.474	0	0	0	0	0	0	-	2019	2017
2	Kansen voor alle kinderen	2.615	3.335	455	0	0	0	0	2018	2022	2021
4	Scholing jonggehandicapten[3]	12.621	13.300	13.300	13.300	13.300	13.300	13.300	2017	[4]	2021
5	Scholing en plaatsing oudere werklozen	331	0	0	0	0	0	0	2017	-	2017
5	Experimenten meer werk voor vijftigplussers	2.108	703	0	0	0	0	0	2019	2020	2017
5	Ontwikkeladvies vijfenveertigplussers[5]	636	13.750	1.600	0	0	0	0	-	2019	2019
6	Kanker en werkzoekenden	0	257	243	0	0	0	0	-	2020	2018
7	Versterking vaardigheden[6]	2.914	0	0	0	0	0	0	2017	2020	2018
	Totaal	**74.113**	**76.086**	**84.083**	**72.800**	**72.700**	**72.700**	**72.700**			

[1] De regeling wordt <PM> gepubliceerd.
[2] De volledige naam: Tijdelijke regeling cofinanciering projecten dienstverlening werkzoekenden en projecten samenwerking en regie arbeidsmarkt.
[3] De volledige naam: subsidieregeling voor scholing en re-integratie van personen met arbeidsbeperkingen en ernstige scholingsbelemmeringen (ESB-regeling). De ESB-regeling Scholing jonggehandicapten wordt steeds voor een periode opengesteld en toegekend en daarna via een in het Staatsblad te publiceren wijziging verlengd.
[4] De volgende evaluatie is afhankelijk van toekomstige positionering ESB-regeling.
[5] Bij begroting 2018 is deze subsidieregeling '2e loopbaanadvies' genoemd.

[6] De volledige naam: Versterking taal- en interactievaardigheden beroepskrachten en gastouders in de kinderopvang.

Tabel 6.4.2 Beschikbare middelen incidentele subsidies (x € 1.000)

Begrotings-artikel	Naam subsidie	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Laatste evaluatie (jaartal, met hyperlink naar vindplaats)	Volgende evaluatie (jaartal)	Einddatum subsidie (zie toelichting)
1	**Arbeidsmarkt**	**1.712**	**3.030**	**3.845**	**3.845**	**2.345**	**2.345**	**2.345**	2013	2020	-
2	**Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet**	**17.384**	**23.160**	**20.242**	**16.620**	**13.909**	**13.361**	**13.361**	-	2020	-
	subsidies algemeen: alle kinderen doen mee	8.880	12.600	11.576	12.454	10.000	10.000	10.000			
	overige subsidies algemeen	5.920	6.926	5.552	1.052	795	247	247			
	SBCM	2.280	3.320	2.800	2.800	2.800	2.800	2.800			
	NIBUD	304	314	314	314	314	314	314			
5	**Werkloosheid**	**1.872**	**788**	**1.168**	**905**	**505**	**505**	**600**	2016	2022	-
7	**Kinderopvang**	**1.898**	**2.310**	**2.550**	**2.550**	**2.550**	**2.550**	**3.350**	2015	2021	-
	Algemeen	1.898	2.310	2.350	2.350	2.350	2.350	3.150			
	Caribisch Nederland	0	0	200	200	200	200	200			
13	**Integratie en maatschappelijke samenhang**	**8.397**	**12.588**	**9.118**	**9.118**	**7.032**	**6.682**	**6.682**	2017	2022	-
	Opbouw kennisfunctie integratie	2.644	2.736	2.736	2.736	2.600	2.250	2.250			
	Vluchtelingenwerk	1.092	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032	1.032			
	Overig	4.661	8.820	5.350	5.350	3.400	3.400	3.400	-		
98	**Algemeen**	**2.582**	**3.139**	**2.500**	**2.500**	**500**	**0**	**0**	-	-	-
	Totaal	**33.845**	**45.015**	**39.423**	**35.538**	**26.841**	**25.443**	**26.338**			

Incidentele subsidies worden vanwege het ad-hoc-karakter en de veelal kleine bedragen niet afzonderlijk geëvalueerd. In tabel 6.4.2 wordt onder de laatste en volgende evaluatie verwezen naar de beleidsdoorlichtingen op het desbetreffende beleidsartikel. In een beleidsdoorlichting kan het gehele beleidsterrein aan de orde komen. In 2013 is de begroting van SZW opnieuw ingedeeld. Artikel 2 is gevormd vanuit diverse andere artikelen. Hierdoor is er nog geen beleidsdoorlichting van artikel 2 is geweest.

Tabel 6.4.2 geeft een overzicht van de onder het financiële instrument subsidies beschikbare middelen in de begroting 2020. Deze middelen zijn beschikbaar voor aanvragen voor incidentele subsidies (looptijd in de regel niet meer dan vier jaar). Op voorhand kan niet worden aangegeven welke subsidies zullen worden aangevraagd en wat de einddatum zal zijn. Omdat daarnaast de middelen structureel op de begroting staan, wordt de einddatum in deze tabel niet ingevuld.

BIJLAGE 6.5 OVERZICHT EVALUATIES EN OVERIG ONDERZOEK

Tabel 6.5.1 Overzicht onderzoek artikel 1: Arbeidsmarkt

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Arbeidsmarkt	2019	2020
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Effectmeting Brug-WW en scholingsvouchers (artikel 1 en 2)	2016	2019
	Monitoring en evaluatie sectorplannen (artikel 1, 2, 5 en 11)	2017	2019
	Tussentijdse evaluatie jeugdlonen	2018	2019
	Evaluatie Wet aanpak schijnconstructies	2019	2019
	Evaluatie ESF-regeling Duurzame inzetbaarheid voor sectoren	2017	2020
	Evaluatie Wet werk en zekerheid (artikel 1 en 5)	2019	2020
	Evaluatie arbeidsgerelateerde zorg	2020	2020
	Evaluatie ESF-regeling Geïntegreerde en Territoriale Investering	2018	2020
	Evaluatie gewijzigde Arbowet 2017	2019	2020
	Eindevaluatie ESF-regeling Actieve Inclusie	2016	2022
2. Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Arbeidsaanbod	2018	2019
	Witte vlek op pensioengebied (artikel 1 en 8)	2018	2019
	Verdringing (update)	2018	2019
	Haalbaarheidsonderzoek Brzo/risiconorm	2018	2019
	Verbetering asbeststelsel	2018	2019
	Hijskranen en wekbakken	2018	2019
	The working and living conditions of posted workers in Europe	2018	2019
	Europese vergelijking van verplichtingen m.b.t. arbeidsongevallen	2018	2019
	Inclusieve globalisering	2018	2019
	Monitor arbeidsmobiliteit	2019	2020
	Kwalitatief onderzoek effecten wwz op aanname- en ontslagbeleid van werkgevers en hun omgang met flexibele arbeidskrachten	2019	2020[1]
	Monitor arbeid, zorg en kinderopvang (artikel 1 , 6 en 7)	2018	2020

	Anoniem solliciteren	2019	2020
	Werktijdverkorting	2018	2020
	Budget voor leren en ontwikkelen: hoe gebruik te bevorderen?	2019	2020
	Laagste loonschalen in cao's	2019	2021
	Nulmeting compensatie transitievergoeding bij bedrijfsbeëindiging	2019	2020

[1] Het onderzoek naar de effecten van de Wet werk en zekerheid (Wwz) op het aanname- en ontslagbeleid van werkgevers en hun omgang met flexibele arbeidskrachten heeft nog niet plaatsgevonden. Er is voor gekozen om dit onderzoek mee te laten lopen in de evaluatie van de Wwz, die in 2020 aan de Tweede Kamer zal worden aangeboden.

Tabel 6.5.2 Overzicht onderzoek artikel 2: Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Bijstand, Participatiewet en Toeslagenwet	2018	2020[1]
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Effectmeting Brug-WW en scholingsvouchers (artikel 1 en 2)	2016	2019
	Monitor en eindevaluatie Participatiewet	2014	2019
	Subsidieregeling Scholing richting een kansberoep	2017	2019
	Monitor en eindevaluatie Participatiewet	2014	2019
	Evaluatie regeling tijdelijk scholingsbudget UWV	2019	2021
	Subsidieregeling cofinanciering projecten dienstverlening werkzoekenden en projecten samenwerking en regie arbeidsmarkt	2018	2020
	Subsidieregeling armoede en schulden	2017	2020
	Evaluatie Wet banenafspraak en quotum arbeidsbeperkten	2019	2019
	Evaluatie effecten maatregelen beschut werk	2019	2020
	Subsidieregeling Kansen voor alle kinderen	2021	2022
	Evaluatie perspectief op Werk	2019	2021
2. Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	MKBA kwetsbare jongeren	2019	2020
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Monitor en evaluatie Participatiewet	2015	2019
	Ervaringsonderzoek werkgevers Participatiewet[2]	2014	2019
	Ervaringsonderzoek doelgroep Participatiewet[2]	2014	2019
	Ervaringsonderzoek gemeenten Participatiewet[2]	2014	2019
	Ervaringsonderzoek cliëntenraden Participatiewet[2]	2017	2019
	Gemeentecijfers monitor transities Participatiewet	2015	2019
	Thermometer Wsw	2015	2019
	Gezondheid als factor bij instroom en uitstroom bij WW en Bijstand (artikel 2 en 5)	2018	2019
	Aannames (ex ante) en kosten (realisaties) van arbeidsondersteuning aan de nieuwe doelgroep Participatiewet	2018	2019
	Psychische klachten en werk en inkomen (artikel 2 en 5)	2018	2019
	Analyses rekentool verdeelmodel	2018	2019
	Onderzoek onder overheidsschuldeisers aan	2018	2019

	mensen met betalingsachterstanden wanneer sprake is van schrijnende omstandigheden bij de schuldenaar, met specifieke aandacht voor (ex) dak- en thuisloze jongeren		
	Huishoudens in de rode cijfers 2020	2019	2020

[1] In de kamerbrief van 3 juli is aangekondigd de beleidsdoorlichting in 2020 aan de Tweede Kamer aan te bieden.
[2] De vier ervaringsonderzoeken maken onderdeel uit van de 'monitor en eindevaluatie Participatiewet'.

Tabel 6.5.3 Overzicht onderzoek artikel 3: Arbeidsongeschiktheid

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Arbeidsongeschiktheid	2022	2023
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Kennisprogramma Effectiviteit re-integratie arbeidsgehandicapten (artikel 3 en 4)	2018	2021
2. Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Niet van toepassing		

Tabel 6.5.4 Overzicht onderzoek artikel 4: Jonggehandicapten

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Jonggehandicapten	2023	2024
1b. Ander ex postonderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Kennisprogramma Effectiviteit re-integratie arbeidsgehandicapten (artikel 3 en 4)	2018	2021
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Niet van toepassing		

Tabel 6.5.5 Overzicht onderzoek artikel 5: Werkloosheid

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Werkloosheid	2021	2022
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Evaluatie maatregelen Actieplan perspectief voor vijftigplussers	2017	2020
	Monitoring en evaluatie sectorplannen (artikel 1, 2, 5 en 11)	2017	2019
	Effectevaluatie nieuwe dienstverlening WW	2018	2021
	Subsidieregeling Experimenten meer werk voor vijftigplussers	2017	2020[1]
	Subsidieregeling Ontwikkeladvies vijfenveertigplussers	2018	2020[1]
	Evaluatie Wet werk en zekerheid (artikel 1 en 5)	2019	2020
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Gezondheid als factor bij instroom en uitstroom bij WW en Bijstand (artikel 2 en 5)	2018	2019
	Psychische klachten en werk en inkomen (artikel 2 en 5)	2018	2019

[1] Beide onderzoeken zijn onderdeel van de 'Evaluatie maatregelen Actieplan perspectief voor vijftigplussers'.

Tabel 6.5.6 Overzicht onderzoek artikel 6:Ziekte en zwangerschap

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Ziekte en zwangerschap	2021	2022
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Evaluatie subsidieregeling Kanker en werkzoekenden	2020	2020
	Evaluatie WIEG	2019	2023
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Monitor arbeid, zorg en kinderopvang (artikel 1, 6 en 7)	2018	2020

Tabel 6.5.7 Overzicht onderzoek artikel 7: Kinderopvang

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Kinderopvang	2020	2021
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Subsidieregeling Versterking taal- en interactievaardigheden beroepskrachten en gastouders in de kinderopvang	2019	2020
	Evaluatie Wet Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk	2019	2021
	Evaluatie Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang	2020	2022
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Informatiebehoeften ouders kinderopvang	2019	2019
	Programma Kwaliteit Kinderopvang (ZonMw)	2017	2020
	Stimuleren gebruik formele dagopvang door kinderen van ouders met lage SES	2019	2020
	Monitor arbeid, zorg en kinderopvang (artikel 1, 6 en 7)	2018	2020
	Gedragsexperiment verbetertraject terugvorderingsproblematiek KOT	2019	2020
	Experiment meertalige dagopvang en meertalig peuterspeelzaalwerk	2020	2021
	Monitor bestuurlijke afspraken bereik peuters en inspanning gemeenten	2017	2021
	Monitor implementatie IKK	2018	2021
	Jaarlijkse kwaliteitsmeting kinderopvang	2017	2026

Tabel 6.5.8 Overzicht onderzoek artikel 8: Oudedagsvoorziening

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Oudedagsvoorziening	2018	2019
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Evaluatie besluit vrijstellingen nettolijfrenten en nettopensioen	2019	2019
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Witte vlek op pensioengebied (artikel 1 en 8)	2018	2019
	Passende zekerheden: pensioen	2018	2019
	Leefvormdifferentiatie – betekenis voor oudedagsvoorziening	2018	2019
	Niet-gebruik AIO	2019	2019
	Monitor doorwerken tot AOW leeftijd	2019	2020

Tabel 6.5.9 Overzicht onderzoek artikel 9: Nabestaanden

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Nabestaanden	2018	2019
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Behoeften en beleving nabestaanden	2018	2019

Tabel 6.5.10 Overzicht onderzoek artikel 10: Tegemoetkoming ouders

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Tegemoetkoming ouders	2023	2024
1b. Ander ex postonderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Besteding kindregelingen, (hoe) werkt het labellen van budget?	2018	2019
	(Inkomens)effecten van een evenwichtiger stelsel van tegemoetkomingen	2019	2019
	Effectiviteit dubbele kinderbijslag bij intensieve zorg	2019	2019
	Effectiviteit dubbele kinderbijslag om onderwijsredenen	2019	2019

Tabel 6.5.11 Overzicht onderzoek artikel 11: Uitvoering

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Uitvoering	2020	2021
1b. Ander ex postonderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Monitoring en evaluatie sectorplannen (artikel 1, 2, 5 en 11)	2017	2019
	Evaluatie aansturing en toezicht	2019	2020
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Internationale vergelijking van (Rijks)incassomodellen en de toepasbaarheid (van onderdelen) daarvan binnen het Nederlandse systeem	2018	2019
	Domeinoverstijgende fraude	2019	2019
	Toekomst stelsel werk en inkomen	2019	2020

Tabel 6.5.12 Overzicht onderzoek artikel 13: Integratie en maatschappelijke samenhang

	Titel/onderwerp	Start	Afronding
1. Ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
1a. Beleidsdoorlichtingen			
	Integratie en maatschappelijke samenhang	2021	2022
1b. Ander ex post onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Het effect van inburgering op participatie	2018	2019
	Ervaren effectiviteit van de training 'omgaan met extreme idealen'	2018	2019
	De bijdrage van inburgering aan de participatie van migranten in de Nederlandse samenleving	2018	2019
	Evaluatie buurtmonitor integratie	2018	2019
	Onderbouwing en effectiviteit van jeugdinterventies die worden ingezet bij de preventie van radicalisering en polarisatie	2018	2019
	Evaluatiekader programma Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt (VIA)	2018	2020
	Arbeidsmarktintegratie asielstatushouders Werkclub	2018	2020
	Evaluatie VOI	2019	2020
	Overkoepelend evaluatieonderzoek culturele interventies	2019	2020
	Evaluatie ESS	2019	2020
2 Ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid van beleid			
2a. MKBA's			
	Niet van toepassing		
2b. Ander ex ante onderzoek naar doeltreffendheid en doelmatigheid			
	Niet van toepassing		
3. Overig onderzoek			
	Discriminatie bij werving en selectie op de arbeidsmarkt, replicatie van de virtuele praktijktest	2018	2019
	Jaarrapport integratie	2018	2019
	Perspectief op taalverwerving bij nieuwkomers met een ontheffing	2018	2019
	Triggerfactoren antizwart racisme	2019	2019
	Transnationalisering extreemrechts: de invloed van critical events in het buitenland op de activiteiten, populariteit en zichtbaarheid van extreemrechts in Nederland	2018	2019
	Pilot naar barometer culturele diversiteit voor werkgevers	2018	2019
	Customer Journey Map Inburgering	2018	2019

	Draagvlak en animo imamopleiding	2018	2019
	Onbenut potentieel kwetsbare jongeren	2018	2019
	Inventarisatie good practices inzet gemeenten	2018	2019
	(Quick)scan inburgeringsmarkt	2018	2019
	Binding, gedrag en rechtshandhaving	2018	2020
	Longitudinaal Onderzoek Cohort nieuwe 'vluchtelingen' (statushouders)	2016	2020
	Werkzame elementen die een inclusieve cultuur bij een werkgever versterken zodat deze medewerkers met een niet-westerse migratieachtergrond beter kunnen behouden	2018	2020
	Vormen van mentoring en coaching die medewerkers met een niet-westerse migratieachtergrond helpen te behouden	2018	2020
	Survey Integratie Migranten 2020	2019	2020
	Verkenning Bevolking 2050	2019	2020
	Verkenning naar informele scholing in Nederland	2019	2020

BIJLAGE 6.6 LIJST VAN AFKORTINGEN

AFM	Autoriteit Financiële Markten
AIO	Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen
AKW	Algemene Kinderbijslagwet
Anw	Algemene Nabestaandenwet / Nabestaandenfonds
Aof	Arbeidsongeschiktheidsfonds
AOV	Algemene Ouderdomsverzekering Caribisch Nederland
AOW	Algemene Ouderdomswet / Ouderdomsfonds
Arbo	Arbeidsomstandigheden
ATW	Arbeidstijdenwet
avv	Algemeen verbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten
AWf	Algemeen Werkloosheidsfonds
AWW	Algemene Weduwen- en Wezenverzekering Caribisch Nederland
AZC	Asielzoekerscentrum
bbl	Beroepsbegeleidende leerweg
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BES	Bonaire, Sint-Eustatius en Saba (samen Caribisch Nederland)
BKWI	Bureau Keteninformatisering Werk en Inkomen
BmGS	Bedrijven met Gevaarlijke Stoffen
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
btw	Belasting toegevoegde waarde
BZK	(Ministerie van) Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
cao	Collectieve arbeidsovereenkomst
CASS	Administratief Centrum voor de sociale zekerheid van de Rijnvarenden
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CJIB	Centraal Justitieel Incassobureau
CKA	Commissie Klachtenbehandeling Aanstellingskeuringen
CN	Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius, Sint Maarten)
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
CPB	Centraal Planbureau
CTE	Chronische Toxische Encephalopathie
Ctgb	College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
DG	Directeur-generaal
DNB	De Nederlandsche Bank
DU	Decentralisatieuitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DWSRA	Dienstverlening Werkzoekenden en projecten Samenwerking en Regie Arbeidsmarkt
EBB	Enquête beroepsbevolking
EER	Europese Economische Ruimte
EESSI	Electronic Exchange of Social Security Information
EFMB	Europees Fonds voor Meest Behoeftigen
ESB-regeling	Subsidieregeling scholing en re-integratie van personen met arbeidsbeperkingen en Ernstige Scholingsbelemmeringen
ESF	Europees Sociaal Fonds
EU	Europese Unie
EZK	(Ministerie van) Economische Zaken en Klimaat
fte	Fulltime equivalent
GGD	Gemeentelijke of Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
havo	Hoger algemeen voortgezet onderwijs
I&W	(Minsterie) van Infrastruur en Waterstaat
IB	Inlichtingenbureau
ICF	Inspectie Control Framework
ID-banen	Besluit In- en Doorstroombanen
IKK	Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOAOW	Inkomensondersteuning AOW-gerechtigden

IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
IOW	Inkomensvoorziening Oudere Werklozen
IVA	Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten
J&V	(Ministerie van) Justitie en Veiligheid
Jeugd-LIV	Tegemoetkoming verhoging minimumjeugdloon, of Minimumjeugdloonvoordeel
KOT	Kinderopvangtoeslag
LCR	Landelijke Cliëntenraad
LIV	Lage-inkomensvoordeel
LKV	Loonkostenvoordeel
LRK	Landelijk Register Kinderopvang en peuterspeelzalen
LSI	Landelijke Stuurgroep Interventieteams
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
MEV	Macro-economische Verkenning
mkb	Midden- en kleinbedrijf
NEN	Nederlands Normalisatie instituut
Nibud	Nationaal instituut voor budgetvoorlichting
NMI	Nederlands Migratie-instituut
NT2	Nederlands als tweede Taal
OBR	Overbruggingsregeling AOW
OCW	(Ministerie van) Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OPS	Organopsychosyndroom
OSHA	Occupational Safety and Health Administration
OV	Ongevallenverzekering Caribisch Nederland
PRK	Personenregister Kinderopvang
PWRI	Pensioenfonds Werk en (Re-)Integratie
RBV	Rijksbegrotingsvoorschriften
RCN	Rijksdienst Caribisch Nederland (unit Sociale Zaken)
REA	Re-integratie Arbeidsgehandicapten
RI&E	Risico-inventarisatie en -evaluatie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RSO	Rijksschoonmaakorganisatie
RVO	Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland
RWT	Rechtspersoon met een Wettelijke Taak
SBCM	Stichting Beheer Collectieve Middelen
SDG	Duurzame Ontwikkeldoelen (*Sustainable Development Goals*)
SER	Sociaal-economische Raad
SG	Secretaris-generaal
SSO	Shared Service Organisatie
SUWI	Structuur Uitvoering Werk en Inkomen
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SZ	Sociale Zekerheid
SZW	(Ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TAS	Regeling Tegemoetkoming Asbestslachtoffers
TNO	Organisatie voor Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
TNS	Regeling tegemoetkoming niet loondienstgerelateerde slachtoffers van mesothelioom en asbestose
TW	Toeslagenwet
twv	Tewerkstellingsvergunning
Ufo	Uitvoeringsfonds voor de overheid
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VIA	Verdere Integratie op de Arbeidsmarkt
VIP	Validatie- en Innovatiepunt
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VOI	Veranderopgave inburgering
VUT	Vervroegde uittreding
vwo	Voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
VWS	(Ministerie van) Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Waadi	Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs
Wab	Wet arbeidsmarkt in balans
WagwEU	Wet arbeidsvoorwaarden gedetacheerde werknemers in de Europese Unie
Wajong	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten
Wamil	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
Was	Wet aanpak schijnconstructies
Wav	Wet arbeid vreemdelingen
WAZ	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen
WAZO	Wet Arbeid en Zorg
WGA	Werkhervatting Gedeeltelijk Arbeidsgeschikten
WGO	Wetgevingsoverleg
Whk	Werkhervattingskas
WIA	Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen
WIEG	Wet Invoering Extra Geboorteverlof
WIW	Wet Inschakeling Werkzoekenden
WKB	Wet op het Kindgebonden Budget
Wko	Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen
Wml	Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag / Wettelijk minimumloon
WOR	Wet op de Ondernemingsraden
Wsw	Wet sociale werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
Wtl	Wet tegemoetkomingen loondomein
WW	Werkloosheidswet
WWB	Wet Werk en Bijstand
Wwz	Wet werk en zekerheid
ZBO	Zelfstandig Bestuursorgaan
ZEZ	Regeling Zelfstandig En Zwanger
ZonMw	Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie
ZV	Ziekteverzekering Caribisch Nederland
ZW	Ziektewet
zzp	Zelfstandige zonder personeel